

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΑΡ. 4

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΠΛΟΥΜΙΔΗ

ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ
(1554-1600)

ΙΩΑΝΝΙΝΑ
1985

**ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

99111000373113

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΑΡ. 1

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΠΛΟΥΜΙΔΗ

ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ
(1554-1600)

ΙΩΑΝΝΙΝΑ
1985

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Τά προβλήματα της εποχής	I-XVII
"Εγγραφα	1-132
Σχολιασμός	133-146
Λεξιλόγιο - Όροι	147-151
Βιβλιογραφία	153-156
Εύρετήριο	157-182

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ἡ χρονική περίοδος πού τά ἐδῶ δημοσιευόμενα ἔγγραφα καλύπτουν, τό β' μισό τοῦ 16ου αἰώνα, εἶναι ἰδιαίτερα σημαντική γιά τίς βενετοκρατούμενες περιοχές. Μέ τήν ἀπώλεια τοῦ Ναυπλίου καί τῆς Μονεμβασίας καί τήν ἦττα τοῦ χριστιανικοῦ στόλου στήν Πρέβεζα (1538), καθῶς καί μέ τήν ὀλοένα αὐξανόμενη τουρκική ἐπιθετικότητα, ἡ Βενετία ἄρχισε νά αἰσθάνεται ἀμεσο τόν κίνδυνο γιά τίς κτήσεις της καί ἀλλάζει σέ μεγάλο βαθμό στάση ἀπέναντι στούς ὑπηκόους της. Τῆ βενετική ἡγεσία ἰδιαίτερα συγκίνησε ἡ φιλική θέση πού οἱ Ναυπλιῶτες καί οἱ Μονεμβασιῶτες πῆραν κατά τήν ἀπόκρουση τῶν Τούρκων, ἀλλά καί μετά τήν παράδοση τῆς πόλης τους, ὅπως παλαιότερα εἶχαν κάμει οἱ Μοθωναῖοι καί οἱ Κορωναῖοι. Τώρα ὅμως δέν ἀρκοῦσε ἡ ἀπλή τακτοποίηση τῶν προσφύγων σέ ἄλλα ἐδάφη. Οἱ Βενετοί κατενόησαν ὅτι ἔπρεπε νά ληφθοῦν σύντονα μέτρα γιά τήν προστασία τῶν κτήσεων καί τόν εὐρύτερο προσεταιρισμό τοῦ ντόπιου πληθυσμοῦ, ὥστε οἱ Τούρκοι ν' ἀποκρουθοῦν μέ ἐπιτυχία.

Στά 1540 οἱ Βενετοί διατηροῦν ὑπό τήν κυριαρχία τους τά Ἐπτάνησα (ἐκτός ἀπό τή Λευκάδα), τό Βουθρωτό, τήν Πάργα, τήν Τήνο τήν Κρήτη καί τήν Κύπρο. Ἡ ὄλη ὅμως ὡς τότε πορεία ἔδειχνε ὅτι οἱ Τούρκοι δέν θά παρέμεναν στά ἤδη κεκτημένα, πράγμα πού μέ σαφήνεια προοιωνίζε καί ἡ ἐντεινόμενη ὁράση τῶν πειρατῶν. Ἀφοῦ καλύτερα ἐδραίωσε τήν κυριαρχία του στήν περιοχή τῆς Β. Ἀφρικῆς, στά 1566 ὁ τουρκικός στρατός καί στόλος κατέλυσε καί τά τελευταῖα αὐτόνομα ὑπολείμματα τοῦ δουκάτου τῆς Νάξου καί ἐξεδίωξε τούς Γενουᾶτες ἀπό τή Χίο. Τώρα πιά δέν ἀπέμεινε παρά ὁ δρόμος πρὸς τά δύο μεγάλα νησιά, τήν Κύπρο καί τήν Κρήτη. Ὁ δ' τουρκοβενετικός πόλεμος διήρκεσε σχεδόν τρία χρόνια (1570-1573) καί εἶχε ὡς τελικό ἀποτέλεσμα τήν ἀπώλεια τῆς Κύπρου. Τήν ἴδια περίοδο οἱ ποικίλες ἐπαναστατικές κινήσεις στήν ἠπειρωτική Ἑλλάδα (Χιμᾶρα, Στερεά, Μάνη) κατέληξαν σέ ἀποτυχία, ὅπως χωρὶς συνέχεια παρέμεινε καί ἡ τόσο ὑμνηθεῖσα νίκη τῶν χριστιανικῶν δυνάμεων στίς Ἐχινάδες (Ναύπακτο). Ἀπό τά 1573 ἡ Βενετία θά

προχωρήσει σέ δραστικά μέτρα γιά τήν καλύτερη ὀργάνωση τῶν κτήσεων, πού ἔκτοτε θά διανύσουν τήν καλύτερη ἴσως περίοδο τῆς βενετικῆς κατοχῆς, πού θά διαταραχθεῖ μόνο στά 1645, μετά τόν κρητικό πόλεμο.

Ἡ ἐξάπλωση τῶν Τούρκων δημιούργησε εὐρεῖες μεταναστευτικές κινήσεις στόν χῶρο τῆς Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, πρὸς τά ρωσικά παράλια τῆς Μαύρης θάλασσας, τίς παραδουνάβιες χῶρες, τήν ἐνδότερη Βαλκανική καί Κεντρική Εὐρώπη καί, τέλος, πρὸς τήν ἰταλική χερσόνησο. Ὅλες οἱ μεταναστεύσεις χαρακτηρίζονται ἀπό τήν ἐπιθυμία τῆς ἀποφυγῆς τῶν τουρκικῶν καταπιέσεων καί τῆς ἀνεύρεσης καλύτερων συνθηκῶν οἰκονομικῆς διαβίωσης. Ἡ μόνη ὁμως δύναμη πού ἦταν δυνατό ν' ἀντιμετωπίσει τήν τουρκική ἀπειλή ἦταν ἡ Βενετία καί ἡ μετανάστευση πρὸς τήν ἐπικράτειά της εἶχε πρόσθετα καί τόν χαρακτήρα τῆς ἀγωνιστικῆς, πολεμικῆς, ἀντιπαράθεσης πρὸς τοὺς Τούρκους. Ἔτσι, οἱ βενετικές κτήσεις γίνονται ἡ ἐλπίδα τῶν ὑπόδουλων, χωρίς βέβαια αὐτό νά σημαίνει ὅτι δέν ὑπῆρχαν ἐσωτερικά προβλήματα γιά τόν ἑλληνικό πληθυσμό τους. Ὡστόσο, ὅσο καί ἂν δυσανασχετοῦσαν γιά τίς καταπιέσεις τῆς βενετικῆς διοίκησης, οἱ Ἕλληνες δέν μπορούσαν νά μή δειῖδουν ὅτι ἡ Βενετία ἦταν ἡ μόνη δύναμη στόν χῶρο τους μέ ἄμεσα συμφέροντα καί μέ ὑλική παρουσία. Οἱ Ἰσπανοί καί λοιποὶ Δυτικοευρωπαῖοι δέν εἶχαν δικές τους κτήσεις στήν Ἀνατ.Μεσόγειο καί γιά τόν λόγο αὐτό τοὺς ἦταν πάντα ἀπαραίτητη ἡ σύμπραξη τῶν Βενετῶν. Αὐτή λοιπόν ἡ πραγματικότητα ἔδωσε κατά τῆ μεταβυζαντινῆς περιόδου στή Βενετία πρωτεύουσα θέση (ἀκόμη καί κάποιο προβάδισμα) στήν πορεία τῆς νεώτερης ἱστορίας μας. Ἔτσι πλῆθος Ἑλλήνων θά κινηθεῖ πρὸς τίς βενετικές κτήσεις καί πρὸς αὐτή τήν πόλη τῶν τεναγῶν καί θά δημιουργηθοῦν ἐκεῖ εὐκαιρίες γιά ποικίλες μορφές κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καί πνευματικῆς ζωῆς. Στή γνωριμία καί μελέτη πτυχῶν ἀπό τῆ δρᾶση τῶν Ἑλλήνων κατά τό β' μισό τοῦ 16ου αἰῶνα ἀποσκοπεῖ ἡ παρούσα ἐργασία.

* * *

Κάθε ὑπήκοος τοῦ βενετικοῦ κράτους εἶχε τό θεωρητικό δικαίωμα νά ἀναφέρεται στίς Ἀρχές καί μάλιστα ἀπευθείας στήν ἴδια τῆ μητρόπολη, στό Collegio. Τῆ δυνατότητα αὐτή συστηματικά χρησιμοποίησαν οἱ ὀργανωμένες τάξεις τῶν εὐγενῶν καί τῶν ἀστῶν, πού κατά καιρούς ἔστειλαν πρεσβεῖες (ambascerie) γιά φλέγοντα ζητήματά τους. Ἡ τελευταία τάξη, τῶν χωρικῶν καί

τοῦ λαοῦ τῶν πόλεων, δέν εἶχε τό δικαίωμα νά συγκροτεῖται σέ σῶμα, ἀλλά τά ἄτομα μποροῦσαν (ὅταν πρακτικά ἀποκτοῦσαν τή δυνατότητα, ξεπερνώντας τά ἐμπόδια τοῦ φεουδάρχη ἢ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων) ν'ἀναφερθοῦν στίς ἀνώτατες βαθμίδες τῆς κρατικῆς ἐξουσίας. Ἀπό τά μέσα τοῦ 16ου αἰ. διασώζεται στά βενετικά ἀρχεῖα ἡ σειρά τῶν αἰτήσεων πού ἄτομα κατέθεταν ἀπευθείας στίς μητροπολιτικές ἀρχές. Ἀπό παλαιότερη ἐποχή τέτοια ἔγγραφα δέν σώζονται παρά μεμονωμένα σέ ἄλλες σειρές τῆς βενετικῆς γραμματείας. Ἡ ὕπαρξη τῆς ξεχωριστῆς αὐτῆς σειράς τῶν αἰτήσεων ἀπό τό 1554 δέν πρέπει νά ἀποδοθεῖ μόνο στή γενικῆ ἀπό τότε ἀπόφαση τοῦ κράτους ν'ἀρχειοθετεῖ καί τά πρόχειρα (συνημμένα) κάθε ἀπόφασής του, ἀλλά, πιστεύουμε, πρέπει νά συνδεθεῖ μέ τήν πληθώρα τοῦ εἴδους αὐτοῦ τῶν ἐγγράφων, πού τώρα συνεχῶς πολλαπλασιάζονται. Τό γεγονός αὐτό ἀσφαλῶς καταδεικνύει τώρα πιά μιᾶ ἄλλη κατάσταση στίς σχέσεις πολίτη-κράτους, πού βέβαια δέν ἔχει τή σημερινή ἔννοια τοῦ ἐκδημοκρατισμοῦ. Ὑποδηλώνει ὡστόσο κάποια χαλάρωση ἀπό τόν ἀσφυκτικό κλοιό τοῦ ταξικοῦ διαχωρισμοῦ καί τῶν κλειστῶν πολιτειακῶν θεσμῶν. Δέν πρέπει, ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, νά ξεχνοῦμε ὅτι ἡ μητρόπολη ἀπό τόν 16ο αἰ. ἀρχίζει ν'ἀποστέλλει στίς κτήσεις της εἰδικούς ἐπιθεωρητές, πού καθῆκον ἔχουν νά φροντίζουν περισσότερο γιά τίς συνθηκές διαβίωσης τῶν κατοίκων, παρά γιά γραφειοκρατικά ἀποκλειστικά ζητήματα. Μέσα σ'αὐτό τό πλαίσιο τῆς προσέγγισης τοῦ κράτους πρὸς τοὺς ὑπηκόους του στήν Ἀνατολή, οἱ κάτοικοι τῶν ἐλληνικῶν περιοχῶν ξεθαρεύουν καί δέν διστάζουν νά παραπονοῦνται, ν'ἀπαριθμοῦν ἀδικίες τῆς διοίκησης ἢ καί νά ζητοῦν ἀμοιβές γιά ὑπηρεσίες τους πρὸς τό κράτος. Οἱ αἰτήσεις αὐτές μᾶς μεταφέρουν στήν καθημερινότητα, μποροῦμε νά ποῦμε, τῆς τότε ζωῆς καί μᾶς βοηθοῦν νά γνωρίσουμε πληθός ἀπό ἀτομικές "ἱστορίες" μέ τίς κοινωνικές τους προεκτάσεις. Πέρα ἀπό τά μεγάλα κρατικά ἢ ὁμαδικά προβλήματα ὑπῆρχαν τά ἰδιαίτερα τοῦ ἀπλοῦ πολίτη, πού ἀγωνιζόταν νά βρεῖ τό "δίκιο" του ἢ ν'ἀποκτήσει κάποια εὐνοια. Οἱ αἰτήσεις ὑποβάλλονταν εἴτε αὐτοπροσώπως στή Βενετία εἴτε μέσω ἐντολοδόχου. Οἱ ἀρχές τῆς μητρόπολης δέν ἔδιναν ποτέ ἀπάντηση, ἀρνητική ἢ θετική, ἀλλά παρέπεμπαν τό θέμα σέ ἀνώτερη ἀρχή τῆς περιοχῆς τοῦ αἰτοῦντα.

Τά θέματα πού θίγονται στίς αἰτήσεις μποροῦν νά διακριθοῦν σέ δύο μεγάλες κατηγορίες: τά ἀτομικά καί τά κοινά (ταξικά-ὁμαδικά εἴτε κρατι-

κά). Καί οἱ δύο κατηγορίες ἔχουν ἐνδιαφέρον ὄχι μόνο γιά τίς νέες εἰδήσεις πού μᾶς προσφέρουν, ἀλλά καί γιατί μᾶς δείχνουν τίς διαστάσεις καί τίς ἐπιπτώσεις τῶν πράξεων τῆς πολιτείας ἢ τῶν μεμονωμένων ἀτόμων στήν καθημερινή ζωή, μέσα στό πλαίσιο τῶν γενικότερων ἢ ἀτομικῶν συμφερόντων, νόμιμων ἢ νομιμοφανῶν.

Θ έ μ α τ α ἀ τ ο μ ι κ ᾶ. Δύο εἶναι οἱ ἐνότητες τῶν ἀτομικῶν αἰτημάτων: Οἱ ἐκκρεμότητες ἀπό καταδικαστικές ἀποφάσεις καί ἡ ἀνταμοιβή γιά ὑπηρεσίες πρὸς τό βενετικό κράτος.

Ἡ πρώτη ἐνότητα μᾶς εἰσάγει σέ ἕνα μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα πού βρίσκεται σέ ἔξαρση τόν 16ο αἰώνα, τήν ἐ γ κ λ η μ α τ ι κ ό τ η τ α, πού δέν μαστίζει μόνο τίς κτήσεις ἀλλά καί τήν ἴδια τή μητρόπολη μέ τήν ἰταλική ἐνδοχώρα της. Ἡ δημογραφική ἀνοδος ἀλλά καί οἱ συνεχεῖς πόλεμοι, μαζί μέ τήν κερδοσκοπία γύρω ἀπό τά νομίματα, δημιούργησαν κλίμα ἀστάθειας καί κοινωνικῆς χαλάρωσης μέ ἀποτέλεσμα τά κρούσματα ἀντικοινωνικῆς συμπεριφορᾶς συνεχῶς ν'αυξάνονται. Ἡ βενετική διοίκηση εἶχε ὡς τότε βασιεῖα τήν ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης στούς φεουδάρχες (ὅπου ὑπῆρχαν, ὅπως στήν Κύπρο καί στήν Κρήτη) ἢ στούς τοπικούς διοικητές. Ὅμως ἡ παλαιά καί λειτουργοῦσα ὡς τότε αὐτή πρακτική ἀπό τόν 16ο αἰ. ἀρχίζει νά διαφαίνεται ἀναποτελεσματική τόσο ἐξαιτίας τῆς προϊούσας διαφθορᾶς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὅσο καί γιά τήν ἀδυναμία της νά προλάβει τήν ἐγκληματικότητα. Ἐκρινε λοιπόν ἀναγκαῖο ἡ μητρόπολη νά θεσπίσει τήν ἀποστολή στίς κτήσεις εἰδικῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων (ἢ ἐπιθεωρητῶν, ὅπως θά μπορούσαν πάλι νά ὀνομασθοῦν) πού κατά περιόδους ἐπανεξέταζαν τίς ἐκκρεμοῦσες ὑποθέσεις καί ἤλεγχαν τό ἔργο τῶν τοπικῶν ἀρχῶν. Ταυτόχρονα αὐτοί ἄκουγαν τά παράπονα καί τά αἰτήματα τῶν ὑπηκόων καί τίς ἐντυπώσεις τους ἀπό τήν κατάσταση στίς περιοχές πού περιόδευσαν τίς ὑπέβαλλαν στή μητρόπολη. Ἡ καθημερινή ὅμως πραγματικότητα ἐπέβαλλε τή λήψη ἀμεσῶν κατασταλτικῶν μέτρων καί ἡ βενετική δικαστική μηχανή εἶχε ἀκριβῶς ἐπινοήσει πολλές μεθόδους. Μέ ἀμοιβές, μέ ἐπικηρύξεις, μέ τήν ἀποδοχή κρουφῶν μηνύσεων, μέ βασανιστήρια¹ καί μέ παρόμοια, ὄχι πάντα εὐθέα, μέτρα ἡ διοίκηση προσπαθοῦσε νά προλάβει τό

1. Βλ. ἐδῶ πράξη ἀρ. 304, γιά βασανισμό ἐγκυδου.

έγκλημα. Στά 1560 καί στά 1572 τό Συμβούλιο τῶν Δέκα παραχωροῦσε τήν ἀπαλλαγὴ ἐπὶ τέσσερα ἔτη ἀπὸ τοὺς φόρους στήν κοινότητα (χωριό ἢ φορολογική ομάδα) πού θά φόνευε ἢ θά συνελάμβανε ἐπ'αυτοφώρῳ ἐγκληματία. Ἀκόμη, ἦταν δυνατό φυλακισμένος ἢ κατηγορούμενος γιά ὁποιοδήποτε θέμα νά καταδώσει ἄλλον καί'νά πετύχει ἐτσι μείωση ἢ ἄρση τῆς ποινῆς του.

Μιά ἄλλη αἰτία πού βοηθοῦσε τήν ἐγκληματικότητα ἦταν ἡ διάδοση τῆς ὀ π λ ο φ ο ρ ί α ς σέ εὐρύτερα στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ, πράγμα πού πρῶτα ὀφείλεται στήν παροχὴ ὀπλων στοὺς ὑπηκόους γιά τήν ἀμυνα τῆς περιοχῆς τους. Ἐνα παράλληλο φαινόμενο ἦταν ἡ δημιουργία ἔνοπλων ὀμάδων ἀπό φεουδάρχες, πού δέν ἀπέβλεπαν μόνο στήν προστασία τους ἀλλά καί στήν αὔξηση τῆς δυνάμεις τους σέ βάρος ἄλλων ὀμοίων τῆς τάξης τους. Δέν μπορούμε νά θεωρήσουμε ὅτι συγκροτήθηκαν πραγματικές ὀμάδες "μπράβων"(bravi) στήν Κύπρο, στήν Κρήτη ἢ στά Ἐπτάνησα, ὅπως παρατηρεῖται στήν Ἰταλία, ἀλλά ὀπωσδήποτε τά σώματα αὐτά (ἢ προσωπικές φρουρές) δροῦσαν τρομοκρατικά καί αὔξηση τὸ χάσμα ἀνάμεσα στοὺς χωρικούς καί στήν ἀνώτερη τάξη. Τέλος, οἱ συνεχεῖς σιτοδεῖες καί καταστροφές τῆς παραγωγῆς, ὅπως οἱ ἐπιδημίες καί οἱ πολεμικές ἀναστατώσεις, ἔσπρωξαν ἄτομα στόν τυχοδιωκτισμό καί στήν "πρῶτη" εὐκαιριακή ἀπασχόληση στίς πῶλεις ἢ στόν εὐρύτερο μεσογειακό χῶρο, πράγματα πού βοηθοῦσαν στή δημιουργία ἐπικίνδυνων καταστάσεων. Δέν πρέπει ἐξάλλου νά λησμονοῦμε καί τόν γεωγραφικό παράγοντα πού εὐνοοῦσε τέτοιου εἴδους καταστάσεις. Ἡ γειτνίαση τῆς Κύπρου μέ τίς ἀκτές τῆς Συρίας καί τοῦ σημερινοῦ Λιβάνου ἢ καί τῆς Τουρκίας, ὅπως καί τῶν Ἰόνιων νησιῶν μέ τήν ἑλληνική καί τῆ βαλκανική στεριά ἐπέτρεπε τῆ δημιουργία κάποιων ἐλαστικῶν συνόρων καί τῆ χρησιμοποίηση τῆς ἀπέναντι ἐπικράτειας ὡς καταφυγίου. Πέρα λοιπόν ἀπὸ τήν κακοδιοίκηση τῶν τοπικῶν κρατικῶν ὑπαλλήλων, πού ὀπωσδήποτε ἦταν αἰτία νά δυσανασχετοῦν ἢ καί νά ἐξεγείρονται οἱ κάτοικοι, ὑπῆρχε ἀπὸ τόν 16ο αἰ. ἓνα διαρκές πρόβλημα ἐγκληματικότητας, πού πρέπει νά μελετηθεῖ στά ἱστορικά του πλαίσια.

Ἐνα ἄλλο μεγάλο θέμα τῆς ἐποχῆς ἦταν ἡ μεταχείριση τοῦ ὑπηκόου στίς ὑπηρεσίες τοῦ κράτους. Ἐνῶ κατὰ τοὺς τρεῖς πρῶτους αἰῶνες τῆς βενετικῆς κατοχῆς (13ο-15ο αἰ.) ἡ κρατική μηχανή τῶν κτήσεων ἦταν σέ θέση νά λειτουργεῖ μέ τοὺς ἐποίκους ἀπὸ τῆ Βενετία καί μέ τῆ βοήθεια μόνον τῶν τοπικῶν παλαιῶν ἄρχοντικῶν οἰκογενειῶν, ἀπὸ τόν 16ο αἰῶνα

ή Βενετία βρέθηκε στην ανάγκη νά ζητήσει τή βοήθεια ευρύτερων στρωμάτων, όχι μόνο τῶν ἀστῶν ἀλλά καί τῆς κατώτερης τάξης, καθῶς ὁ πληθυσμός διαρκῶς αὐξανόταν καί, ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, οἱ πόλεμοι ἐπέβαλλαν τήν παρουσία μεγαλύτερου στρατοῦ καί περισσότερων μέσων. Ἡ γαλέρα, τὸ κατεξοχή πολεμικό πλοῖο τῆς ἐποχῆς, θ' ἀποδειχθεῖ ἕνα ἀκόρεστο σέ ἀνθρώπους ὄπλο, θά λέγαμε, καθῶς οἱ διογκούμενες ἀνάγκες ἐπέβαλλαν τή στρατολογία ὄλο καί πολυαριθμότερων κωπηλατῶν. Τό 1566 ἡ Βενετία διέθετε 180 γαλέρες, ἀλλά μόνο 60 ἦταν σέ θέση νά ἐπανδρώσει.¹ Οἱ Βενετοί εἶχαν στηρίζει τή στρατολογία τῶν ναυτῶν στήν ἐθελοντική προσφορά καί οἱ "galeotti di buonavoglia" ἀποτελοῦσαν τόν κορμό τοῦ στόλου. Αὐτοί προέρχονταν ἀπό τίς κατώτερες τάξεις τῆς μητρόπολης ἢ ἀπό τοὺς πρόσφυγες τῆς Δαλματίας (Schiavoni, Dalmati) καί τῆς Ἑλλάδας (βενετοκρατούμενης καί τουρκοκρατούμενης). Οἱ συνεχεῖς ὅμως πόλεμοι καί ἡ πολιτική ἀστάθεια στῆ Μεσόγειο ἀπό τόν 16ο αἰῶνα ἀπομάκρυναν τοὺς παραπάνω ἀπό τήν ἐθελοντική αὐτή ὑπηρεσία, ἐνῶ τοὺς ἔθελγε καί ἡ δυνατότητα νά μεταβληθοῦν σέ πειρατές, πράγμα πῶς προσοδofόρο. Ἔτσι ἡ Βενετία βρέθηκε στήν ἀνάγκη νά εἰσαγάγει τήν ἀναγκαστική στρατολογία (στῆ δεύτερη δεκαετία τοῦ 16ου αἰ.) ἢ νά ἐντάξει τήν ὑπηρεσία στίς γαλέρες στήν κατηγορία τῶν ποινῶν (μετά τό 1545). Οἱ στρατολογούμενοι εἰσέπρατταν μισθό καί εἶχαν βέβαια καλύτερη μεταχείριση ἀπό τοὺς κατάδικους. Ὅμως καί οἱ δύο αὐτές κατηγορίες ὑπέφεραν τίς ἴδιες ἐποχικές κακουχίες καί δέν ἦταν ἀσυνήθιστο τό φαινόμενο νά μή χορηγεῖται οὔτε ὁ μικρός μισθός στοὺς ἐθελοντές. Ἔτσι πρὸς τό τέλος τοῦ αἰῶνα οἱ "ἐλεύθεροι γαλεῶτες" παρέμειναν ἐλάχιστοι. Πάνω ὅμως στό πλοῖο δέν ὑπῆρχαν μόνο οἱ κωπηλάτες. Ὁ λοστρόμος, ὁ τιμονιέρης, ὁ γραφέας καί ὁ καλαφάτης ὑπέφεραν ἐξίσου τίς κακουχίες τοῦ ταξιδιοῦ καί ὄλοι αὐτοί σέ δύσκολες πολεμικές περιστάσεις ξόδευαν προσωπικά τους χρήματα.

Μιά ἄλλη κατηγορία ἀτόμων ἦταν ἐκεῖνοι πού ἀσκοῦσαν μικρὰ στρατιωτικά καθήκοντα στήν ξηρὰ ἢ κατεῖχαν μικρές πολιτικές θέσεις στή διοίκηση. Αὐτοί ἀνήκαν στή μεσαία, ἀστική, τάξη καί σπανιότερα στήν ἀνώτερη. Ὁ βενετικός κρατικός μηχανισμός μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου ἐξελίχτηκε σέ πολύπλοκο ὄχι τόσο γιὰ νά καλύψει συγκεκριμένες ἀνάγκες, ὅσο

1. B. Pullan, *La politica sociale della Repubblica di Venezia*, Roma 1982, τ.1, σ.330.

για τήν ίκανοποίηση οικονομικῶν ἀπαιτήσεων ἀτόμων πού εἶχαν ὑπηρετήσει τό κράτος ἢ πού δέν μπορούσαν νά συντηρηθοῦν διαφορετικά λόγω τῆς ταξικῆς τους θέσης. Δημιουργήθηκε λοιπόν πλῆθος θέσεων, μέ στενές ἢ εὐρύτερες δικαιοδοσίες. Οἱ ὑπάλληλοι αὐτοί ἐπιβάρυναν βέβαια τόν πληθυσμό μέ οικονομικές εἰσφορές, ὅπως δείχνουν οἱ ποικιλώνυμοι φόροι, ἀλλά ταυτόχρονα ἔλυναν για τό κράτος τό ὄξύ, μέ τήν αὔξηση καί τή συγκέντρωση στίς πόλεις τοῦ πληθυσμοῦ, πρόβλημα τῆς ἀπασχόλησης τῶν ἀστών. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί νοίκιαζαν τίς θέσεις τους σέ πλειστηριασμό ἢ προκαταβολικά δῶριζαν στό δημόσιο ἀξιόλογα ποσά ἢ, ἀκόμη, ὑπόσχονταν τήν παροχή δωρεάν ὑπηρεσιῶν για ὀρισμένα χρονικά διαστήματα, μέ τήν ἐλπίδα πάντα ὅτι θά ἐπανακτήσουν τά χρήματά τους ἀπό τήν εἰσπραξη τῶν φόρων ἢ τῶν τακτικῶν τους μισθῶν. Ὡστόσο οἱ ἀπαιτήσεις τους δείχνουν ὅτι πολλές φορές βρέθηκαν σέ ἀδιέξοδο, εἴτε λόγω ἐπιδημιῶν ἢ πολέμων ἢ καταστροφῆς τῆς παραγωγῆς εἴτε ἐξαιτίας κάποιας δυστροφίας τοῦ τοπικοῦ διοικητῆ. Καί προκαλεῖ πολλές φορές τόν οἶκτο μας ἡ αἴτηση τοῦ γαλεῶτη ἢ τοῦ παλαιοῦ στρατιώτη καί τοῦ κατεστραμμένου οικονομικά ὑπαλλήλου πού ζητεῖ κάποιο κτηματάκι ἢ μιὰ θέση για νά παντρέψει τήν κόρη του ἢ νά περάσει ἡσυχά τά γηραιά του.

Ἡ ἄλλη κατηγορία θεμάτων εἶναι ἐκεῖνα πού ἀφοροῦν ὁμάδες ἢ εὐρύτερα στρώματα. Τά προβλήματα αὐτά ἐμφανίζονται μέσα ἀπό τίς ἀτομικές αἰτήσεις, ἀλλά δέν παύουν ν'ἀντανάκλουν κοινωνικές καταστάσεις, πού ἄλλοτε ἔχουν τοπικό χαρακτήρα καί ἄλλοτε ἀποτελοῦν γενικότερο φαινόμενο τοῦ βενετικοῦ χώρου. Ἐντύπωση ἀπό τήν πρώτη στιγμή προκαλεῖ ἡ πληθώρα τῶν αἰτήσεων για τήν ἀπόκτηση τοῦ τίτλου τοῦ εὐγενῆ ἢ για τή διατήρησή του. Θά ἦταν κανείς ἐξωπραγματικός ἄν ὑποστήριζε ὅτι δέν θά ἐπιδίωκε ὁ καθένας νά ἀποκτήσει μιὰ διάκριση στήν ἱεραρχημένη κοινωνικά βενετική ἐπικράτεια. Οἱ νόμοι ὅμως δέν ἐπέτρεπαν παρά σέ ἐξαιρετικές περιπτώσεις τό πέρασμα ἀπό τή μιὰ τάξη στήν ἄλλη καί ἡ Βενετία, για ν'ἀποφύγει ἀκριβῶς τή σύγκρουση μέ τούς ντόπιους Ἑλληνες, θέσπισε τόν τίτλο τῆς κρητικῆς εὐγένειας, καί ἀργότερα τῆς ἐπτανησιακῆς, πού εἶχε τοπική μόνο ἀξία. Ἐφευρετικοί πάντοτε οἱ Βενετοί, εἶχαν κατορθώσει νά κλιμακῶνουν καί νά διαφοροποιοῦν τήν κοινωνική θέση τοῦ κάθε ὑπηκόου, ὥστε ν'ἀμβλύνονται οἱ συγκρούσεις μέ τό κράτος καί νά παραμένουν δέσμιοι τοῦ βαθμοῦ τους οἱ ἀστοί καί οἱ εὐγενεῖς, ὥστε νά μὴν ἐνωθοῦν ποτέ μέ τήν κατώτερη τάξη, ὁ-

VIII

πότε ένδεχόμενα θά γινόταν ύπαρκτή ή σύμπηξη κοινού μετώπου μέ έθνικό χαρακτήρα. Για τήν ίκανοποίηση όσο τό δυνατό περισσότερων ομάδων ή άτομων, τά δημόσια άξιώματα ή οί διάφορες πηγές οικονομικών άπολαβών (κτηήματα, έργα του δημοσίου, έμπορικές εργασίες) είχαν κατανεμηθεϊ σέ διαφορετικές κατηγορίες ώστε νά εξασφαλίζεται ίσορροπία ανάμεσα σέ γηγενείς καί Βενετούς, σέ άστούς καί εύγενείς, σέ κληρονομικά δικαιούχους καί έξ άμοιβής καί κρατικής είδικής παροχής νέους τιτλούχους. Όστόσο οί εύγενείς, παρά τίς εύνοϊκές γι'αυτούς ρήτρες τής βενετικής νομοθεσίας, δέν παύουν όλο καί περισσότερο νά διεκδικούν καί συνεχώς νά παραπονοΰνται για καταπάτησεις παλαιών δικαιωμάτων τους, όπως ίσχυρίζονται. Πρόκειται για τήν τάξη πού προκαλεί μερικές φορές τό αίσημα του μελετητή, καθώς ή έπιμονή της για μικροπαραχωρήσεις άγγίζει τά όρια τής έπαιτείας. Στά 1549 πρεσβεία τιμαριούχων του Χάνδακα διαμαρτυρήθηκε γιατί οί τοπικοί διοικητές άπένεμαν τήν κρητική εύγένεια "χαριστικά". Πραγματικά, παρατηρείται τό φαινόμενο αυτό, αλλά ή διοίκηση δέν είχε φερθεϊ έτσι χωρίς αίτία. Τά χρόνια εκείνα, τά έξοδα για τήν κατασκευή όχυρωματικών έργων καί τόν έξοπλισμό του στρατού ξηράς καί του στόλου είχαν καταστεί δυσβάστακτα καί οί Βενετοί προσέτρεξαν στίς ιδιωτικές προσφορές, πού φυσικά έπρεπε ν' άνταμειφθοΰν. Μόνο πρός τά τέλη του αιώνα όρίστηκε κάθε άπονομή κρητικής εύγένειας νά έγκρίνεται καί από τή μητρόπολη, πράγμα πού έθεσε φραγμό στό θεσμό. Γενική διαπίστωση είναι ότι οί εύγενείς, μέ τίς διαρκείς παραχωρήσεις πού άπαιτούσαν, όχι μόνο δέν βοήθησαν τό βενετικό κράτος άλλ' άντίθετα τό άποξένωσαν από τήν κατώτερη τάξη. Ή προσπάθειά τους νά προσελκύσουν τήν άστική τάξη, μέλη τής όποιας έλαβαν καί τήν εύγένεια, άπογύμνωσε τό κοινωνικό οικοδόμημα από τή μεσαία τάξη, πού άντίθετα θά έπρεπε νά ήταν ή γέφυρα καί ό κρίκος πρός τή μεγάλη μάζα του πληθυσμού. Παρέχοντας οί εύγενείς στους άστούς (καί μικροαστούς) θέσεις καί μικροαξιώματα τους έφερε σέ άμεση προστριβή μέ τόν λαό, πού έτσι απέδιδε τίς καταπιέσεις σ'αυτούς. Έτσι ή άνώτερη τάξη των εύγενων άπεκδυόταν ένα μέρος τουλάχιστο των εύθυνων της καί έστρεφε, μέ έξυπνο τρόπο, τή λαϊκή δυσθυμία στή μεσαία τάξη.

Τό βενετικό κράτος υπήρξε σ'όλη του τή διάρκεια στραμμένο πρός τό έμπόριο καί μόνο από άνάγκη καί πολύ όψιμα στράφηκε στή γεωργική πα-

ραγωγή, είτε στις αποικίες είτε στην ένδοχώρα του. Μεταπράτες, οί Βενε-
 — τοί προστάτευσαν κάθε μορφή εμπορικής συναλλαγής, πού όμως θά συνέβαλλε
 στον πλουτισμό τῆς μητρόπολης. Ἡ κυβερνώσα τάξη δέν θέλησε ποτέ ν' ἀφή-
 σει τό μονοπώλιο τοῦ ἐμπορίου νά ξεφύγει ἀπό τόν ἔλεγχό της καί στον κλει-
 στό κύκλο τῶν προνομίων της δύσκολα ἄφησε νά περάσουν οί ὑπήκοοι καί οί
 ξένοι. Τό κράτος προστάτεψε τούς βιοτέχνες καί τούς ἐπαγγελματίες, πού βο-
 ηθοῦσαν στήν πραγματοποίηση μεταποιητικοῦ κέρδους, δηλαδή ὑπεραξίας. Ὁ-
 μως οί δραστηριότητές τους ἔπρεπε νά ἐνταχθοῦν στήν ἐμπορική πολιτική
 τῆς ἀριστοκρατίας πού κυβερνοῦσε, πού καί αὐτή τελικά θά εἰσέπρατε τά
 ὑψηλότερα οἰκονομικά ὀφέλη. Ἡ τάξη τῶν ἐμπόρων παρέμεινε πιστή στους νό-
 μους τοῦ κράτους, πού ἄλλωστε ἤλεγχε τά λιμάνια του καί ἐπέβλεπε κάθε εἰ-
 σαγωγή καί ἐξαγωγή τῶν προϊόντων, ὥστε ἦταν ἀδύνατη (τουλάχιστο ὑπό κα-
 νονικές συνθήκες) κάθε παρανομία. Παρ' ὅλα αὐτά οί τοπικοί διοικητές ἢ ὑ-
 πάλληλοι ἔβρισκαν τρόπους νά καταστρατηγοῦν τήν κείμενη νομοθεσία καί νά
 χρηματίζονται ἢ νά προβάλλουν ἐμπόδια σέ περαστικούς ἢ ντόπιους. Σέ πε-
 ρίοδο σιτοδειῶν ἢ καιρικῶν καταστροφῶν ἢ πολέμου τό ἐμπόριο περνοῦσε κρί-
 ση, πράγμα πού ἔδινε τήν εὐκαιρία νά ἐμφανισθεῖ τό λαθρεμπόριο καί ἡ πει-
 ρατεία. Τό κράτος σέ τέτοιες περιστάσεις εὐνοοῦσε τίς ριψοκίνδυνες ἀπο-
 στολές, χωρίς ὅμως καί νά ἐγγυᾶται τήν οἰκονομική ἀποζημίωση. Χαρακτηρι-
 στική εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ Κρητικοῦ πού μετέφερε σιτάρι στον Χάνδακα πι-
 στεύοντας ὅτι θά τό πωλοῦσε σέ καλή τιμή καί διεπίστωσε ὅτι τόν εἶχαν προ-
 λάβει ἄλλοι.¹ Ὅπως δέν πρέπει νά περάσει ἀπαρατήρητη ἡ μεταχείριση πού
 οί Γιαννιώτες ἔμποροι ὑφίσταντο στήν Κέρκυρα, μέ τήν ἀνοχή τῶν ἀρχῶν. Οἱ
 συνεχεῖς αἰτήσεις τῶν ἐμπόρων γιά τήν ἐπανόρθωση ἀπωλειῶν τους ἐξαιτίας
 τῆς συμπεριφορᾶς δημόσιων ὀργάνων ἢ οἱ ἀναφορές ἄλλων γιά ἀποζημίωσή τους
 ἢ γιά πληρωμή ὑπηρεσιῶν τους καταδείχνουν τήν ἀβεβαιότητα πού ὑπῆρχε τά
 χρόνια αὐτά γύρω ἀπό τό ἐμπόριο. Ὅλα ὅμως αὐτά φανερώουν, παρά τίς δυ-
 σκολίες πού συναντιοῦνται, ἰδιαίτερη ζωντάνια στους κόλπους τοῦ ἑλληνι-
 κοῦ ναυτικοῦ στοιχείου πού ἐμμένει σέ παράτολμα ἀλλ' ἐπικερδῆ ἐγχερήματα,
 πού βέβαια αὐξάνουν τή δύναμή του. Γιά τό λόγο αὐτό οἱ ὑπήκοοι δέν ἔπαυ-
 αν νά ἐπενδύουν σέ ναυπηγήσεις ἢ ἀγορές δλο καί περισσότερων караβιῶν, αὐ-

1. Βλ. ἐδῶ, πράξη ἀρ. 130.

ξάνοντας έτσι τόν πλοῦτο τους, ὅπως ἡ οἰκογένεια Κουρκουμέλη ἢ Μαυρίκη.¹

Ἡ παρουσία τῶν Ἑβραίων στά ἔγγρατά μας φανερώνει μιά πραγματικότητα πού ἀφορᾷ ὅλες τίς κτήσεις. Τό ἐβραϊκό πρόβλημα ἀπασχόλησε τούς Βενετούς τόσο ἀπό θρησκευτική ἄποψη ὅσο καί ἀπό οἰκονομικῆς σκοπιᾶς. Σέ γενικές γραμμές τό βενετικό κράτος προστάτεψε τό ἐβραϊκό στοιχεῖο, πού θεωρήθηκε ὠφέλιμο, καθώς εἶχε δώσει ἀποδείξεις τῆς παιδείας καί ἐξυπνάδας του. Στή μητρόπολη τοῦ κράτους οἱ Ἑβραῖοι ἔλαβαν τήν ἄδεια νά κατοικήσουν μόλις τό 1366, ἀλλά λίγο ἀργότερα αὐτή ἀνακλήθηκε καί στό ἐξῆς ἐκεῖ ἐπιτρεπόταν μόνο δεκαπενθήμερη συνεχῆ παραμονή τό ἔτος. Μποροῦσαν νά φθάσουν μόνο ὡς τήν ἀπέναντι ἐνδοχώρα (τό Mestre) καί ἔτσι στή Βερόνα καί στήν Πάδοβα σχηματίστηκαν ἰσχυρές κοινότητες. Στήν τελευταία πόλη οἱ Ἑβραῖοι ἐπιδόθηκαν στόν ἐνεχυροδανεισμό, ἐκμεταλλεῶμενοι τίς οἰκονομικές δυσκολίες πού συχνά συναντοῦσαν οἱ ἐκεῖ φοιτητές, Ἴταλοί καί ξένοι. Οἱ πόλεμοι καί ἡ ἀνάγκη ὄλο καί μεγαλύτερων ποσῶν χρήματος τελικά ὠθησαν τή Βενετία στό ν'ἀποδεχθεῖ τή μόνιμη παρουσία Ἑβραίων στή μητρόπολη ἀπό τό 1509. Ἡ ἄδεια χορηγήθηκε στήν ἀρχή μόνο γιά τούς τραπεζίτες, πού ἀπό τό 1516 ὑποχρεώθηκαν νά διαμένουν σέ χωριστή συνοικία. Οἱ παραπάνω παραχωρήσεις γίνονταν σέ ἀντάλλαγμα συνεχῶν οἰκονομικῶν δανείων ἢ δωρεῶν τῶν Ἑβραίων πρὸς τό κράτος, πού δέν δίσταζε μπροστά στίς συνεχεῖς αὐτές "ἀφαιμάξεις". Τό 1528 ζητήθηκαν 10.000 δουκ., τό 1533 ἄλλα 3.000 δουκ. καί τό 1537 ἀκόμη 6.000 δουκάτα.² Τά ποσά αὐτά προορίζονταν γιά τίς στρατιωτικές ἀνάγκες περισσότερο τῶν ὑπερπόντιων κτήσεων, ὅπου καί οἱ ἐκεῖ κοινότητες διαρκῶς πρόσφεραν χρήματα. Μετά τόν πόλεμο τοῦ 1540 ἡ Βενετία, γιά νά τονώσει τίς ἐμπορικές συναλλαγές, θέσπισε νέους κανόνες γιά τούς Ἑβραίους τῆς Βαλκανικῆς καί τῆς Ἀνατολῆς (Levante) καί τούς ἐπέτρεψε ἐτήσια καί πιό μακρόχρονη παραμονή μέ τίς οἰκογένειές τους στή μητρόπολη. Ἡ ἀπώλεια τῆς Κύπρου δημιούργησε κλίμα δυσμενές γιά τό ἐβραϊκό στοιχεῖο, γιατί ὁ ὁμόθρησκός τους Ἰωσήφ Νάζη θεωρήθηκε ὑπεύθυνος γι'αὐτήν. Τό 1580 ἐγινε σκέψη ν'ἀπελαθοῦν ὄλοι οἱ Ἑβραῖοι ἀπό τό κράτος, ὥστόσο οἰκονομι-

1. Βλ. ἐδῶ πράξη ἀρ.323, πού ἀναφέρεται σέ πλοιοκτῆτη 12 φρεγατῶν.

2. Β. Ρυλλαν, ὁ.π., τ.2, σ.555.

κοῦ χαρακτήρα λόγοι ἀπέρριψαν κάθε τέτοιο σχέδιο. Τό ἐλεύθερο λιμάνι τοῦ Λιβόρνου εἶχε γίνει τότε ἐπικίνδυνος ἀνταγωνιστής καί αὐτό δόδηγεσε νά χορηγηθεῖ στοὺς Ἑβραίους τό δικαίωμα τῆς ἐλεύθερης ναυσιπλοΐας καί ἡ προστασία ἀπό αὐθαίρετες φορολογίες. Στά τέλη τοῦ αἰώνα οἱ Ἑβραῖοι χειρίζονταν τό 10% περίπου τοῦ ἐμπορίου Βενετίας-Κωνσταντινούπολης καί κατεῖχαν σχεδόν τό μονοπώλιο τοῦ ἐμπορίου μέ τήν Αὐλώνα καί τήν Κέρκυρα. Ἡ τελευταία εἶχε γίνει στή βενετική Ἀνατολή τό ἀνθηρότερο ἴσως ἐβραϊκό κέντρο, πού καί διαρκῶς ἐπιδίωκε τήν αὐξηση τῶν προνομίων του. Μιά ἀπό τίς ἐξαιρέσεις πού εἶχαν πετύχει οἱ Κερκυραῖοι ἦταν ἡ ἀπαλλαγή τους ἀπό τό ὑποχρεωτικό ἐβραϊκό διακριτικό σῆμα.¹ Τό 1572, σέ καιρό ἀντιεβραϊκοῦ πνεύματος, οἱ Κερκυραῖοι ζήτησαν νά ἐμπορεύονται καί νά κατοικοῦν στή Βενετία.²

Στά 1565 ἐξελέγη προβλεπτής Κεφαλληνίας ὁ Marc'Antonio Giustinian, ἀριστοκρατικῆς καταγωγῆς. Αὐτός εἶναι ὁ δεύτερος χρονολογικά τυπογράφος-ἐκδότης ἐβραϊκῶν βιβλίων στή Βενετία (ἀπό τό 1545). Τό 1553, κατόπιν παπικῆς ἐγκυκλίου, τά ἐβραϊκά βιβλία ὑπέστησαν πολλές διώξεις καί ὁ Marc'Antonio ὑποχρέωθηκε νά κλείσει τό τυπογραφεῖο του. Ἡ νέα του ὁμῶς θέση στήν Κεφαλληνία τοῦ ἔδωσε τήν εὐκαιρία νά ἐπιδιώξει καί πάλι τίς ἐκδόσεις χρησιμοποιώντας ὡς κρυφὸ ἐργαστήριό τό διοικητήριό του ἢ τό πλοῖο του. Τό 1570 ἡ δραστηριότητά του καταδόθηκε καί ὁ Marc'Antonio πέθανε τό 1571. Ἀργότερα στά χέρια τοῦ γιοῦ του Antonio κατασχέθηκαν ἐβραϊκά βιβλία. Ἄν καί δέν εἶναι ξεκάθαρη ἐντελῶς ἡ ὑπαρξη τυπογραφείου στήν Κεφαλληνία, ὡστόσο ἡ παρουσία στό νησί ἑνός πρόχειρου τουλάχιστο βιβλιοδετείου γιά ἔντυπα πού τυπώνονταν κρυφά ἄλλοῦ πρέπει νά γίνει δεκτῆ.³ Οἱ πληροφορίες αὐτές μᾶς δείχνουν πόσο ζωντανές ἦταν στόν βενετοκρατούμενο χῶρο οἱ ἐβραϊκές κοινότητες, πού βέβαια στήριξαν τό ἔργο τοῦ Marc'Antonio. Γιά τόν τελευταῖο οἱ Κεφαλονίτες δέν εἶχαν ὡστόσο καλές ἐμπειρίες ἀπό τήν ὄλη διαγωγή του, ὅπως φανερώνει διαμαρτυρία τους τό 1571.⁴

1. U.Fortis, *Venezia ebraica*, Roma 1982, σ.24.

2. Βλ. ἐδῶ πράξη ἀρ. 120.

3. U.Fortis, ὁ.π., σ.99 κέ. -P.C.Ioly Zorattini, *Processi del S.Uffizio di Venezia contro ebrei e giudaizzanti*, Firenze 1982, σ.48, 139-159.

4. Βλ. ἐδῶ πράξη ἀρ. 113.

Μιά πλευρά τῶν τότε ἑλληνικῶν, καί εἰδικά ἐδῶ τῶν βενετοκρατούμενων, κοινωνιῶν πού δέν ἔχει ἐξεταστεῖ εἶναι ἡ φ τ ὠ χ ε ι α, σέ συνδυασμό μέ τήν πολυτεκνία καί τίς ἐπιδημίες. Πτωχός εἶναι αὐτός πού βρίσκεται σέ ἀδύνατη θέση, πού ζεῖ "μέρα μέ τή μέρα", πού δέν ἔχει κεφάλαιο ἢ ἰδιοκτησία, σέ εἶδος ἢ σέ χρῆμα, οὔτε σταθερό εἰσόδημα. Αὐτός, γενικά, εἶναι εὐάλωτος ἀπό τίς ὑπάρχουσες συνθήκες, ὅπως ἔχουν κοινωνικά διαμορφωθεί. Ἐκτός, λοιπόν, ἀπό τήν τάξη τῶν εὐγενῶν καί τῶν ἀστῶν πού εἶχαν πολιτειακή κατοχύρωση, ὁ υπόλοιπος καί πολυπληθέστερος πληθυσμός βρισκόταν σέ κατάσταση τόσο ἐξάρτησης ὅσο καί ἀβεβαιότητας. Γιατί ἡ ἀπουσία πολιτικῶν δικαιωμάτων γιά τήν τρίτη τάξη ἀλλά καί ἡ ἀνυπαρξία κάποιων κοινωνικῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἄλλων τάξεων πρὸς τόν "λαό", σ' ὄλο τό φάσμα τῶν σχέσεων πρὸς αὐτόν, δημιουργοῦσαν συνθήκες ἀνισότητος καί μόνιμης ὑποταγῆς του. Στό βενετικό κράτος ὁ πλοῦτος τῶν δύο ἀνώτερων τάξεων δέν σήμαινε καί ἀποφυγή οἰκονομικῶν ὑποχρεώσεων πρὸς αὐτό, τό ἀντίθετο. Ὅχι μόνο μέσω τῆς τακτικῆς φορολογίας ἀλλά καί μέ ἔκτακτες εἰσφορές καί μέ θεσμούς πού προϋπέθεταν τίς δωρεές πρὸς τό δημόσιο γιά τήν κατάληψη κάποιας ἀνώτερης κρατικῆς θέσης, οἱ εὐκατάστατοι συνέβαλλαν στά δημόσια ἔξοδα. Ἐτσι εὐγενής καί ἀστός πού δέν μπορούσε νά συντηρεῖ ἢ νά αὐξάνει τά ἔσοδά του ἔμπαινε σέ δεύτερη μοίρα. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἡ οἰκονομική εὐεξία ἦταν ἡ βάση γιά τήν κυβερνώσα τάξη, ἔτσι καί κάθε ἄλλος ὑπῆκοος ἦταν ὑποχρεωμένος νά ἔχει κάποιο εἰσόδημα, συνάρτηση φυσικά κάποιας ἐργασίας-δραστηριότητος. Ὅμως ἀντικειμενικά, στό ὑπάρχον πολιτειακό πλαίσιο, ἦταν πολύ πιό δύσκολο γιά τόν ἀστό ἢ εὐγενή νά ξεπέσει οἰκονομικά, γιατί σέ ἔσχατη ἀνάγκη τό κράτος ἐπενέβαινε προσφέροντας θέση στόν κρατικό μηχανισμό ἢ ἄλλη εὐκαιρία. Ὅποιαδήποτε λοιπόν δυσμενῆς συγκυρία ἦταν ἐπόμενο νά ἐπηρεάσει πρῶτα τά λαϊκά στρώματα καί κατόπι τίς ἄλλες τάξεις.

Οἱ διαστάσεις τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος ἦταν φυσικά διαφορετικές στά μεγάλα ἀστικά κέντρα ἀπό τίς ἀγροτικές περιοχές. Στίς τελευταῖες δέν ἦταν μόνο ἡ δυνατότητα νά ἱκανοποιοῦνται ἔστω καί μερικά οἱ πρωτογενεῖς ἀνάγκες πού ἀπέτρεπε τίς ἀκραῖες καταστάσεις, ἀλλά ὑπῆρχε ἡ ἄμεση παρακολούθηση τοῦ φεουδάρχη, ὥστε οἱ ὑπῆκοοι νά παραμένουν πειθαρχημένοι. Στίς πόλεις τό πρόβλημα ἦταν καί ὑπαρκτό καί κατά περιόδους γινόταν ὀξύ. Σ' αὐτές συνέρρεαν οἱ βιοτέχνες καί ἐργάτες, πού κατόρθωναν νά συγκεντρώσουν

τό αναγκαῖο κεφάλαιο καί νά ξεφύγουν ἀπό τόν φεουδάρχη (ένα εἶδος ἐξαγορᾶς). Τό μεγάλο ὄμως "προλεταριάτο" ἀποτέλεσαν καί ἐνδυνάμωσαν μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου οἱ μάζες τῶν κωπηλατῶν καί στρατιωτῶν ἢ τῶν προσφύγων πού συνέρρεαν μετά ἀπό τούς πολέμους. Ἀποκομμένοι ἀπό τίς προηγούμενες ἀσχολίες τους οἱ ἄνθρωποι αὐτοί σχημάτιζαν τίς νέες φτωχικές ἀστικές συνολικές. Ἀλλά δέν ἦταν μόνο αὐτῆς τῆς κατηγορίας. Οἱ ἐπιδημίες καί οἱ σιτοδεῖες ἢ ἡ καταστροφή τῆς παραγωγῆς ἐσπρωχναν τούς ἀνθρώπους πρὸς ἄλλες περιοχές δημιουργώντας νέες ομάδες φτωχῶν. Σέ τέτοιες κρίσιμες περιόδους ἢ οἰκονομία παρέλυε, οἱ πόλεις ἔκλειναν τίς πύλες τους καί οἱ συναλλαγές νέκρωναν. Τό μεγάλο πλῆθος πού δέν εἶχε τήν οἰκονομική ἀντοχή ἐπεφτε ἀκόμη πιό πολύ στήν ἀνέχεια, ἐνῶ οἱ ἀγρότες αἰσθάνονταν βαρύτερη τή μοῖρα τους ἀπό τόν τοπικό εὐγενή.

Οἱ ἀρρώστιες ἔβρισκαν γόνιμο ἔδαφος στά ὑποσιτιζόμενα στρώματα τοῦ λαοῦ. Ἡ ἔλλειψη πρωτεΐνῶν, ἀντισκορβουτικῶν ἢ ἀντιραχαιτικῶν βιταμινῶν, ἢ μονόπλευρη κατανάλωση ὀσπρίων ὅπως καί ἡ ἀπουσία καθαριότητας ἦταν οἱ κατάλληλες συνθήκες γιά τόν τύφο, τήν πανούκλα καί τή χολέρα.¹ Οἱ ἐξασθενημένοι ἀπό τίς γαλέρες καί τίς κακουχίες ἄνδρες ξόδευσαν καί τίς τελευταῖες τους οἰκονομίες στίς ταβέρνες τῶν λιμανιῶν γιά νά καταλήξουν στήν πιό ἀξιολύπητη κατάσταση. Δέν εἶναι πάλι ἀσύνδετη ἡ φτώχεια μέ τήν ὑπαρξη πολυμελῶν οἰκογενειῶν, πού πολλές φορές χάνουν τόν προστάτη τους καί τά κορίτσια δέν ἔχουν πλέον ἄλλη διέξοδο παρά τόν ἀμφίβολο δρόμο πρὸς τήν πόλη. Ἡ Βενετία θέσπισε ἀπό τό 1539 τήν προικοδότηση τῶν θυγατέρων τῶν ναυτικῶν ἀπό τό δημόσιο ταμεῖο, ὅπως ἀκόμη παραχωροῦσε δωρεάν κατοικία σέ οἰκογένειες θανόντων σέ ἐκστρατεῖες κατά τῶν Τούρκων.² Ἐπανελημμένες εἶναι οἱ αἰτήσεις πού ἀναφέρονται σέ παραχωρήσεις μικρῶν τεμαχίων γῆς ἀπό πτωχεύσαντες ὑπαλλήλους ἢ πρόσφυγες, πού προσφέρονται νά ἐκχερῶσουν ἄγονες ὡς τότε ἐκτάσεις. Δέν πρέπει ἀκόμη νά μᾶς διαφεύγει καί ἡ ἀνεργία πού ἦταν συνάρτηση τῆς ἐποχικῆς ζήτησης καί προσφορᾶς τῆς ἀγορᾶς. Ὅλα τά παραπάνω εἶχαν ἀσφαλῶς ὡς ἀποτέλεσμα τήν ἐμφάνιση τῆς ἐπαιτείας. Γιά τή μητρόπολη τοῦ κράτους ὑπῆρχαν διατάξεις πού πρόβλεπαν τόν ἔλεγχο τῶν

1. Μέ πολλή ἐνάργεια περιγράφει στά 1594 τίς ἀρρώστιες ὁ καπιτάνιος τῶν Χανιῶν Φύλιππος Pasqualigo: Στέργιου Σπανάκη, Μνημεῖα τῆς Κρητικῆς Ἱστορίας, τ.3, Ἡράκλειο 1953, σ.71.

2. Β.Ρυλλαν, ὁ.π., σ.164,282.

άστεγων, έπαιτών και άπόκληρων και άσφαλώς αυτές οί ρυθμίσεις θά λαμβάνονταν ύπόψη και στίς άποικίες. Τά νοσοκομεία και οί 'Αδελφότητες, πού είχαν ως σκοπό τήν "έλεημοσύνη" στήν εύρύτερη έννοιά της, καθώς και τά μοναστήρια άποτελοῦσαν τούς φορείς πού είχαν έπωμισθει τήν άνακούφιση τών πασχόντων και έγκαταλειμμένων. Τέτοια ιδρύματα υπήρχαν σ'όλες τίς κτήσεις μέ κύρια κέντρα τόν Χάνδακα και τήν Κέρκυρα. Στήν Κρήτη περιθάλλονταν οί ταξιδιωτές και οί προσκυνητές πρός τούς 'Αγ.Τόπους, ένώ στήν Κέρκυρα δινόταν ιδιαίτερη φροντίδα για τούς ναυτικούς και στρατιωτικούς, άφοῦ τό νησί ήταν ή έδρα τών κτήσεων τοῦ 'Ιονίου και τής νότιας 'Αδριατικής. Τά λοιμοκαθαρήρια (λαζαρέτα) έλυναν τό πρόβλημα ὄσων είχαν τεθεισέ έπιτήρηση (καραντίνα), ὅπως τό μέτρο αυτό είχε πρωταρχίσει νά ισχύει τό 1377 στή Ραγούζα για νά προλαμβάνεται ή επέκταση τών μολυσματικῶν άσθενειῶν. Τέλος, για τά έκθετα νεογέννητα ή πολιτεία έφθανε στό σημείο νά μισθοδοτεῖ τροφούς πού τά θήλαζαν,¹ ένώ τά μοναστήρια χρησίμευαν ως άσυλο για τά ὄρφανά.

Σχετικό μέ τή φτώχεια και τήν έξάπλωση τών έπιδημιῶν εἶναι και τό πρόβλημα τών κ α λ λ ι ε ρ γ ε ι ὶ ν στίς κτήσεις. 'Η Βενετία εύνοῦσε πάντα έργα ύποδομής στήν άγροτική οίκονομία, ὅπως άποξήρανη έλών, άναδασώσεις και τεχνικά έργα για τή συγκράτηση χειμάρρων ή τήν ὕδρευση έκτάσεων. 'Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε και στήν ίχθυοκαλλιέργεια. 'Αλλά ή συγγή έκμετάλλευση τών χωρικῶν άπό τούς φεουδάρχες δέν βοηθοῦσε στήν αύξηση τής παραγωγής. Οί άγρότες προτιμοῦσαν νά έχουν τίς ὄριακές μόνο ποσότητες για τή συντήρησή τους, παρά νά βλέπουν τό πλεόνασμα ν' άποσπάται άπό τόν φεουδάρχη.² Τό άλυτο, πάλι, αίτημα τών καλλιεργητῶν νά μισθώνουν μέ κληρονομικά δικαιώματα τό κτήμα, ὅπου εργάζονταν, συνέτεινε νά παραμένουν τεράστιες έκτάσεις άγονες. Για τό λόγο αυτό τό κράτος μέ νομοθετικά μέτρα προσπαθοῦσε νά αύξήσει τήν παραγωγή τουλάχιστο τών βασικῶν ειδῶν διατροφής, τοῦ σιταριοῦ και τοῦ λαδιοῦ, σέ βάρος βιομηχανικῶν, θά λέγαμε σήμερα, προϊόντων, ὅπως τό λινάρι και τό βαμβάκι³ ή άκόμη άπαγορεύοντας

1. Βλ. έδῶ πράξη άρ.224.

2. Στ.Σπανάκη, Μνημεῖα, τ.3, σ.41-42.

3. Σπυρ.θεοτόκη, Είσαγωγή εἰς τήν έρευνη τών μνημείων τής ιστορίας τοῦ 'Ελληνισμοῦ και ἰδίῳ τής Κρήτης έν τῷ Κρατικῷ 'Αρχεῖῳ τοῦ βενετι-

τήν επέκταση τῆς ἀμπελοκαλλιέργειας. Τελικά ὅμως ἡ παραγωγή στρεφόταν ἐ-
τσι στή μονοκαλλιέργεια, πράγμα πού καθιστοῦσε εὐάλωτους τούς πληθυσμούς
σέ περιόδους δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἢ διεθνῶν ἀντίξων περιστάσεων.
Ἡ ὑπερπαραγωγή λαδιοῦ, κρασιοῦ ἢ σταφίδας φυσικά συνέφερε στούς ἐμπό-
ρους πού συναλλάσσονταν μέ τούς Βορειοευρωπαίους, ἀλλά ἡ ἐξάρτηση τοῦ πλη-
θυσμοῦ ἀπό ὀρισμένα μόνο εἶδη καθιστοῦσε εὐθραυστη τήν οἰκονομία, ἐνῶ ἀ-
πέτρεπε τή διαφοροποίηση τῆς τοπικῆς ἀγορᾶς. Πρὸς τὰ τέλη τοῦ αἰῶνα ὑ-
πάρχει μόνο μιὰ μνεῖα γιά τήν εἰσαγωγή τῆς ριζοκαλλιέργειας στήν Κρήτη.¹
Πολλά μέτρα γιά τή βελτίωση τῆς θέσης τῶν χωρικῶν προτάθηκαν κατά και-
ρούς, ἀλλά ἡ ἀντίδραση τῶν φεουδαρχῶν καί ἡ ἀνικανότητα τῆς διοίκησης τά
ματαίωσε ἢ τά ἀποδυνάμωσε. Ὑποδειγματική παρέμεινε στήν Κρήτη ἡ ἀδέκα-
στη καί ἀποτελεσματική θητεία τοῦ Ἰακώβου Φωσκαρίνη (1572-1578), ἀλλά
αὐτή δέν εἶχε συνέχεια. Τούς πληθυσμούς τῶν πόλεων τό κράτος μποροῦσε νά
ἐλέγξει σέ κρίσιμες περιόδους μέ τή διανομή σιτηρῶν ἀπό τίς δημόσιες ἀπο-
θῆκες, τήν παροχή δωρεάν περίθαλψης στά νοσοκομεῖα ἢ καί μέ τή λήψη προ-
ληπτικῶν ἐκφοβιστικῶν μέτρων. Στήν ἐκτεταμένη ὅμως ὑπαιθρο τὰ μέτρα αὐτά
ἦταν δύσκολο νά παρθοῦν, γιατί χρειάζονταν μεγαλύτερα ποσά καί ὑγειονο-
μικό προσωπικό. Σ' αὐτή τήν περίπτωση ἡ καταστολή ἔπαιρνε συνήθως τή θέση
τῶν παροχῶν.

“Ὅλα ὅσα παραπάνω ἐκθέσαμε ὀδηγοῦν σ' ἕνα ἄλλο ἐρώτημα: Γίολιά ἦταν ἡ
λειτουργία τῆς ὑπερπόντιας πόλης στό βενετικό κράτος. Οἱ Βενετοί ἐπέλε-
ξαν σημεῖα ὅπου προσφερόταν ἡ δυνατότητα ἀσφαλοῦς ἐλλιμενισμοῦ καί ὀχύ-
ρωσης καί στίς περισσότερες περιπτώσεις ἡ ἐγκατάσταση ἐγίνε σέ προϋπάρ-
χον κέντρο. Οἱ τόποι ὅπου ἔδρευε ἡ διοίκηση κατοικήθηκαν ἀπό τούς προ-
βλεπόμενους ὑπαλλήλους καί συνάμα ἐγκαταστάθηκαν καί ὅσοι διέβλεπαν ὅτι
θά ὠφελοῦνταν ἀπό τήν κίνηση πού ἐκεῖ θά ἀναπτυσσόταν, ἔμποροι καί ἐπαγ-
γελματίες. Συγκροτήθηκε λοιπόν μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου στά κέντρα αὐτά
κάποιος ἀστικός πληθυσμός, διαφοροποιημένος ἀπό τόν ὑπόλοιπο τῆς ὑπαί-
θρου. Ἡ συχνή, περισσότερο ἢ λιγότερο ἀνάλογα μέ τή γεωγραφική θέση, ἐ-
παφή μέ τόν ἔξω κόσμο ἔδινε στούς κατοίκους τῶν κέντρων αὐτῶν τή δυνατό-

κοῦ κράτους, ἐν Κερκύρα 1926, σ. 56. -Βλ. ἐδῶ πρῶξη ἀρ. 255.

1. Βλ. ἐδῶ πρῶξη ἀρ. 561.

τητα νά ἔχουν γνώση τῆς ζωῆς καί τῶν ἐξελιξεων σέ ἄλλες περιοχές. Μέ τόν τρόπο αὐτό ὑπῆρχαν οἱ προϋποθέσεις γιά νά διαμορφωθεῖ μιὰ ἄλλη κοινωνία. Οἱ πόλεις τῶν βενετικῶν κτήσεων εἶχαν τήν ἐποχή αὐτή τήν εὐκαιρία νά ἐπικοινωνοῦν μέ μιὰ ἀπό τίς λίγες ἀνεπτυγμένες μητροπόλεις τῆς ἐποχῆς καί ἦταν ἔτσι προνομιοῦχες. Ἡ ἀνάπτυξη πού ἔλαβαν ἡ Κέρκυρα καί ὁ Χάνδακας, οἱ πόλεις μέ τήν περισσότερη διεθνῶς, θά λέγαμε, κίνηση, μαρτυροῦν αὐτή τήν πραγματικότητα.¹ Πόσο ὅμως πόλεις ἦταν τά κέντρα τοῦ βενετικοῦ ἀποικιακοῦ κράτους; Ἀπό ἀριθμητική ἄποψη, τίς 10.000 κατοίκους ξεπερνοῦσαν στό β' μισό τοῦ αἵωνα μόνο ὁ Χάνδακας καί ἡ Λευκωσία, ἐνῶ τά λοιπά κέντρα εἶχαν ἀρκετά χαμηλότερους δείκτες.² Σ' αὐτά λοιπόν τά ὀλιγάνθρωπα κέντρα ἦταν δυνατό νά συγκροτηθεῖ ἀστική κοινωνία; θά εἴμαστε ἔξω ἀπό τήν πραγματικότητα ἂν ἀναζητούσαμε ἀστούς μέ τήν ἔννοια πού ἔλαβε ὁ ὄρος τόν δέκατο ἔνατο καί εἰκοστό αἴωνα, ἐκείνης δηλ. τῆς τάξης πού κατεῖχε τά μέσα παραγωγῆς καί τήν ἐκμετάλλευσή τους. Ἡ βενετοκρατούμενη πόλη παρέμεινε σ' ὅλη τή διάρκεια τῆς ἱστορίας της, ἐκτός ἴσως ἀπό τήν ἐπτανησιακή κατά τά τέλη τοῦ 18ου αἰ., στή μεσαιωνική δομή της, λειτουργώντας ὡς καταφύγιο περισσότερο παρά ὡς ἔδρα ἀστών. Ὑπάλληλοι, νοτάριοι, δικηγόροι, ἔμποροι, γιατροί, ἱερωμένοι, δάσκαλοι καί στρατιωτικοί ζοῦσαν παράλληλα μέ ἀγρότες στά ὄρια τῆς πόλης, πού διαμορφωνόταν σέ ἔδρα εἰσοδηματιῶν στό βαθμό πού κατορθώνει νά ἐμπορευματοποιήσῃ (νά ἐκχρηματίσει) τήν ἀγροτική καί μόνο παραγωγή. Τιμές καί διακίνηση τῶν προϊόντων τῶν κτήσεων καθορίζονταν ἀπό τή μητρόπολη, πού λειτουργοῦσε στήν περίπτωση αὐτή ὡς παρσιτική. Περιθώρια γιά οὐσιαστική οἰκονομική αὐθύπαρκτη ἀνάπτυξη δέν ὑπῆρχαν. Βέβαια ἀνάμεσα στά κέντρα ὑπῆρχε ἐσωτερική διαβάθμιση, καθῶς ὁ Χάνδακας γιά τήν Κρήτη καί τό Αἰγαῖο, ἡ Λευκωσία καί ἡ Ἀμμόχωστος γιά τήν Κύπρο καί ἡ Κέρκυρα γιά τόν Ἰόνιο χῶρο λειτουργοῦσαν ὡς τοπικές πρωτεύουσες. Ὅσοι δέν ἀνήκαν στούς εὐγενεῖς, ἀλλά δέν ἦταν καί πάροικοι, ἀ-

1. Στ. Ἀλεξίου, Τό Κάστρο τῆς Κρήτης καί ἡ ζωή του στόν ΙΣΤ' καί ΙΖ' αἴωνα. Ἡράκλειον 1965. -Χρ. Μαλιέζου, Ἐπτάνησα, "Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, Ἐκδοτική Ἀθηνῶν", τόμ. Ι', Ἀθῆναι 1974, σ. 215-229. Στίς δύο αὐτές ἐργασίες δίνεται γενική εἰκόνα τῶν πόλεων τῆς ἐποχῆς.

2. Χρ. Πατρινέλη, Κατανομή ἐλληνικῶν πληθυσμῶν σέ φύλα καί σέ ὁμάδες ἡλικιῶν, "Ἑλληνικά" 34(1982-83), 369 κ.έ.

ποτελοῦσαν κοινωνικά τίς ἀστικές ομάδες, πού γενικά ζοῦσαν στά ὄρια τῆς πόλης. Τά ἄτομα αὐτά στά μικρά κέντρα κατόρθωσαν νά ἔχουν ἀρκετή παρουσία, ὡς *cittadini*, ἐνῶ στίς μεγαλύτερες πόλεις οἱ εὐγενεῖς εἶχαν τὸ προβάδισμα. Οἱ τίτλοι τοῦ εὐγενοῦς καί ἀστοῦ τῶν κτήσεων δέν εἶχαν παρά τοπική ἀξία, ἐνῶ ὁ Βενετός ἀκόμη ἀστός εἶχε εὐρύτερα προνόμια σ' ὄλο τό κράτος. Ἐάν σκεφθοῦμε ὅτι οἱ διάσπαρτες καί ἐκτεταμένες κτήσεις εἶχαν πληθυσμό λίγο μόλις ἀνώτερο ἀπό τή λιμνοθάλασσα τῆς μητρόπολης, τότε καταλαβαίνουμε πόσο καταλυτικός ἦταν ὁ ρόλος τῆς τελευταίας.

Πολλά καί διαφορετικά εἶναι τά θέματα πού θίγουν τά ἔγγραφα πού ἐδῶ ἐκδίδουμε. Προστίθενται σέ ὅσα ἤδη γνωρίζουμε γιά τοὺς ἑλληνικούς πληθυσμούς τῆς περιόδου αὐτῆς καί μᾶς παρουσιάζουν ἕνα κόσμο γεμάτο ζωντάνια καί ταυτόχρονα ποικιλόμορφο. Ἡ δημοσίευση τοῦ ὕλικου σέ περίληψη ἢ αὐτούσια μορφή θά βοηθήσει τοὺς ἐρευνητές νά τό ἐκμεταλλευθοῦν ἀπό περισσότερες σκοπιές.

ΕΓΓΡΑΦΑ

ARCHIVIO DI STATO DI VENEZIA

COLLEGIO-RISPOSTE DI FUORI

1. Φάκελος 311,φ.16^{r-v}. 16 Ἀπριλίου 1554.

Οἱ ἀδελφοί Andrea καί Alessandro Curcumelli ζητοῦν τήν πρώτη castaldia τοῦ Χάνδακα πού θά κενωθεῖ ἢ τή θέση τοῦ quadernier (ἢ rasonato) τοῦ δημόσιου ταμείου τοῦ Χάνδακα καί στό μεταξύ νά πάρουν τόν βοσκότοπο τοῦ Λασιθίου γιά διάστημα δέκα τοπικῶν κυβερνήσεων (δηλ.20 χρόνια) καί μέ ἐτήσιο ἐνοίκιο δουκ. 50.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν τους: Κατά τόν πόλεμο τοῦ 1537 ἐπιτάχτηκε nave τους, ἄν καί εἶχε πρωτίτερα ἀπό ἐμπόρους ναυλωθεῖ γιά δουκ. 800, καί τούς ἐπιστράφηκε στό τέλος τοῦ πολέμου [1540]. Ὅταν ὁ Μπαρμπάρσα ἀπειλοῦσε τό Ναύπλιο ἔστειλαν δύο πλοῖα τους χωρητικότητας botte 70 καί 160 (στό ἕνα ἀπό αὐτά εἶχε μερίδιο ὁ Ἀνδρέας Alicudí, πού ἔλαβε δουκ. 290 γιά ν'ἀποζημιωθεῖ) μέ δημητριακά (biave), κρασί καί ἄλλα τρόφιμα στό Ναύπλιο, ὅπου κατόπιν βυθίστηκαν στό λιμάνι γιά νά ἐμποδιστεῖ ἡ πρόσβασή του. Ἡ ἀπώλεια τῶν δύο πλοίων προκάλεσε ζημιά δουκ.1500 καί πλέον. Ὅταν ὁ Μπαρμπάρσα ἀπέιλησε τήν Κρήτη πρόσφεραν δουκ.200. Κατόπιν ὁ Ἀλέξανδρος ἀρμάτωσε galia ξοδεύοντας δουκ.900 καί ἐφθασε ὡς τό Κάτταρο, ὑπηρετώντας ἐπί μήνες 9. Ἔτσι στό διάστημα 1537-1552 ἔχασαν πλοῖα (tra nave et navigli) 13. Κατά τήν οἰνοπαραγωγή τοῦ 1553 ὁ Ἀλέξανδρος φόρτωσε γιά τή Βενετία κρασί μοσχάτο botte 52,5 σέ marciliana ἰδιοκτήτη (patron) ser Luca da Sebenico, πού πιάστηκε στήν Κέρκυρα ἀπό Τούρκους, πρᾶγμα πού προκάλεσε ζημιά δουκ. 3.000. Ὁ Ἀνδρέας βρίσκεται τώρα στή Βενετία μέ τή γυναίκα του, τρία ἀνύπαντρα κορίτσια καί ἕνα γιό. Ὁ Ἀλέξανδρος ζεῖ στόν Χάνδακα μέ πολυμελή οἰκογένεια.

2. Ὁ.π., φ.90^r. 29 Νοεμβρίου 1554.

Ὁ Francesco Dandolo τοῦ magnifico miser Ἱερωνύμου, κάτοικος Χάνδακα, ζητεῖ νά διοριστεῖ γιά 30 χρόνια castellano τοῦ Castel Nuovo τῆς

Μεσσυράς με τις σχετικές απολαβές, πού δέν ξεπερνούν τά δουκ.30-40, έχοντας τήν έλευθερία ό ίδιος νά επιλέξει τόν scrivano του.

Σέ άντάλλαγμα προσφέρει δουκ. 1.000 για έργα (fabbriche) στόν Χάνδακα καί δουκ. 1.000 για έπισκευή του Castel Nuovo, πού κινδυνεύει νά καταρρεύσει.

3. "Ο.π., φ.96^r. Δεκέμβριος 1554.

Ό Athanasi Pedosi, πάροικος τών Κυθήρων (Cerigo) ζητεῖ νά επιστρέψει στό νησί.

Ήλικίας 80 ετών, είχε επικηρυχτεῖ μαζί μέ άλλους για τόν φόνο του Νικολάου da Milo, ένώ αυτός τό διάστημα εκείνο έλειπε από τό νησί. Κατά τόν πόλεμο του 1537 έλαβε saivacocondotto αλλά ό τωρινός προβλεπτής τών Κυθήρων δέν του έπιτρέπει τήν είσοδο.

4. "Ο.π., φ.129^r. 30 Ἀπριλίου 1555.

Ό Francescho detto Franchia (ή κοινώς Φραγκιάς) Marmara του ποτε Γιάννη από τό χωριό Ἀπάνω Μαραθίτης τής Κρήτης ζητεῖ νά επανεξεταστεῖ ή καταγγελία ότι φόνευσε τή χήρα του Κωνσταντίνου Κανάκη.

5. "Ο.π., φ.163^r. 30 Αύγούστου 1555.

Ό Piero Cavalla παλαιός γραφέας (scrivan) στίς γαλέρες (galee armate) τής Κρήτης ζητεῖ, έπειδή είχε πολλές οικογενειακές υποχρεώσεις, νά του δοθεῖ οικόπεδο στόν Χάνδακα πλάτους επτά ποδιών καί μήκους έντεκα ποδιών έξω από τήν πύλη τής πλατείας, άπέναντι από τό τελωνεῖο ή κοντά στό μαγαζί του ser Antonio Aliprandi. Έκεῖ θά έμπορευεται ξυλεία, όπως καί ό παραπάνω ser Antonio.

Ύπόσχεται νά πληρώνει ετήσιο ενοίκιο τέσσερα υπέρπυρα.

6. "Ο.π., φ.174^r. 30 Σεπτεμβρίου 1555.

Ό Costa Clonari από τά Χανιά, πού είχε καταδικαστεῖ για έγκλημα, ζητεῖ νά επαναληφθεῖ ή δίκη.

7. "Ο.π., φ.177^r. 14 Ὀκτωβρίου 1555.

Ὁ Paolo Madero ἀστὸς τῶν Χανιῶν ζητεῖ κάποια ἀπὸ τὶς θέσεις (of-
ficio) ποῦ δίνονται στοὺς ἀστούς (cittadini).

Σὲ ἀντικατάσταση ἄλλης θέσης ποῦ δὲν πῆρε, ὅταν κενώθηκε ἡ θέση τοῦ
contador στό δημόσιο ταμεῖο (camera fiscal) λόγω τοῦ θανάτου τοῦ ser Mar-
co Milopotamiti ποῦ κι αὐτός εἶχε διαδεχθεῖ τὸν ποτέ ser Mano Gavalla.
Ἄλλὰ τὴν πῆρε τότε ὁ Piero Denasi ἀπὸ τὸ Ναύπλιο προσφέροντας ἑτησίως
δοκ. 60.

8. "Ο.π., φ.196^r. 29 Δεκεμβρίου 1555.

Ὁ Dolphin Chanes ἀστὸς τῆς Ἀμμοχώστου ζητεῖ νὰ ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ
τὴν ἐπικήρυξη γιὰ φόνο, γιατί εἶναι ἀθῶος.

Ἐπικαλεῖται τὶς ὑπηρεσίες του στὴν Ἀμμόχωστο, ὅταν ἐκεῖ εἶχε ἐ-
πιδημία καὶ πέθαιναν 60 ἄτομα κάθε μέρα.

9. "Ο.π., φ.227^r. 17 Μαρτίου 1556.

Ὁ Alexandro Peristiano εἶχε κατηγορηθεῖ γιὰ ἐξύβριση τοῦ θεοῦ καὶ
τὸν φόνο τοῦ ποτέ Joni Combotecla, ποῦ ὅμως σκοτώθηκε ἀπὸ τὸν ποτέ Ma-
thio Peristiano. Ὑποστηρίζει ὅτι εἶναι ἀθῶος στὴν Κεφαλονιά.

10. "Ο.π., φ.249^r. 11 Νοεμβρίου 1555.

Ὁ Michiel Calamari τοῦ ποτέ ser Zorzi ἀπὸ τὰ Χανιά ζητεῖ θέση στά
Χανιά ποῦ ἑτησίως νὰ ἀποδίδει δοκ. 80 περίπου.

Μία ἀπὸ τὶς ὑπηρεσίες τοῦ πατέρα του ἦταν ἡ μεταφορά στὴν Κέρκυρα,
σὲ καιρὸ πολέμου, κρασιοῦ botte 300.

11. "Ο.π., φ.270^r. 8 Ἰουλίου 1556.

Ὁ Andrea Cormulissi ἀπὸ τὸν Χάνδακα ζητεῖ γιὰ τὸν γιό του Anto-
nio τὴ θέση τοῦ capitaneato τοῦ μῶλου τοῦ Χάνδακα, ποῦ κενώθηκε λόγω τοῦ
θανάτου τοῦ ποτέ Nicolò di Costantinopoli.

Σὲ ἀνταμοιβὴ τῶν στρατιωτικῶν του ὑπηρεσιῶν στὴ Μύκονο, ὅπου ἀντι-
μετώπισε τοὺς κουρσάρους, ὡς καὶ τοῦ ριψοκίνδυνου ἐγχειρηματός του μέ τὸ
bregantino του, νὰ μεταφέρει δηλ. χρήματα γιὰ τοὺς στρατιῶτες τὸ 1539

στό Ναύπλιο. Για τὸ λόγο αὐτὸ τὸ 1522 εἶχε λάβει τὴ *scrivanìa* τοῦ Castel Nuovo τῆς Κρήτης. Ἀλλὰ τὸ 1550 ἡ διοίκηση τῆς Κρήτης ἀποφάσισε νὰ δίνονται οἱ θέσεις στοὺς ἀστούς γιὰ ἔξη χρόνια, ὥστε νὰ χάσει τὴ θέση αὐτή.

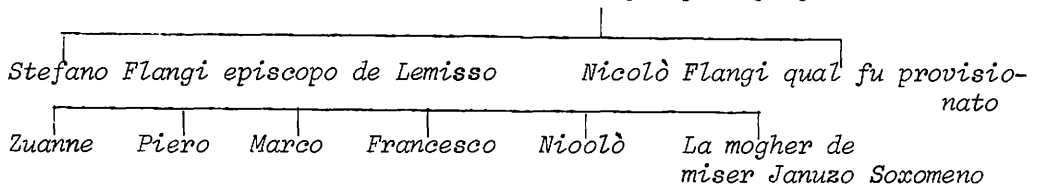
12. Ὁ.π., φ.334^r. 14 Ἰανουαρίου 1556 [=7].

Ὁ Stefano Flangi Ἕλληνας ὀρθόδοξος ἐπίσκοπος τῆς Λεμεσοῦ ζητεῖ νὰ θεωρηθεῖ ἀστός, ὅπως ὁ ἀδελφός του Νικόλαος, τῆς Λευκωσίας. Γιὰ ἐπιβεβαίωση τῶν λεγομένων παρατίθεται τὸ γενεαλογικὸ δένδρο τῆς οἰκογενείας του.

Serenissimo Principe Eccelsa et Illustrissima Signoria

Fu conosciuto nel 1505 adì 25 novembre per lo illustrissimo Senato il quondam Nieoli Flangi esser stà bon borghese della città di Nicosia de Cipro et concessoli provisione come nella sua grazia si legge, qual si appresenta a Vostra Serenità per chiarezza della verità, et ritrovandomi io Stefano vescovo de Limissò, fratello de 'l detto Nicolò et figliuoli de' quondam reverendissimo episcopo de Nicosia Janni Flangi fidelissimo servitor de Vostra Sublimità, et desiderando goder gli privilegi de detti borghesi la mia descendentia legittima, unilmente postrato prego la Serenità Vostra che si degni scriver a quel Regimento de Nicosia de Cipro et haver quella informatione che si ricerca sopraci et, ritrovata la giustificatione vera, mi voglia admetter la descena itia mia legittima come buoni borghesi, come soleva goder il quondam mio fratello, come hanno gli altri borghesi fidelissimi servittori de Vostra Illustrissima Signoria et come nell'infrascritto albore si vede, alla cui bona gratia humiliter geniflecis si raccomanda.

Joanne Flangi episcopo greco di Nicosia

13. "Ο.π., φ.337^α. 30 Δεκεμβρίου 1556.

Ὁ παπᾶς Georgio Pagomeno ὡς ἀπεσταλμένος τῶν Venetiani Bianchi τῆς Κύπρου ζητεῖ νά μήν ἐφαρμοστεῖ ἡ ἀπόφαση τῆς 16 Δεκεμβρίου 1523, πού καταργεῖ τήν ὑφιστάμενη ἀπαλλαγὴ τους ἀπὸ τίς angarie.

Γιὰ τοὺς Ἀπελεύθερους (Francomati) ὑπῆρχε ἡ ἀπόφαση τῆς Γερουσίας τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1506, πού τοὺς ὑποχρέωνε νά προσφέρουν ὑπηρεσία στὰ ἔργα τῆς Ἀμμοχώστου γιὰ 10 μέρες τὸ χρόνο ὁ καθένας ἢ νά τήν ἐξαγοράζουν, ἀλλὰ πληρώνοντας γιὰ 16 ἡμέρες. Ὅμως τὸ 1523 ὁ τότε ρέκτορας συμπεριέλαβε στίς ἀγγαρεῖες καὶ τοὺς Venetiani Bianchi. Τελικά, αὐτοὶ δέχονται νά προσφέρουν προσωπικὴ ἐργασία (ἢ χρηματικὸ ἀντισὶκωμα), ὅμως ὅταν ὑπάρχει πραγματικὴ ἀνάγκη στὴν Ἀμμόχωστο. Ἡ ἐργασία τους δὲν ἔχει τὴν σημασία, γιατί αὐτοὶ εἶναι συνολικά μόνο 1580, ἐνῶ οἱ ἀπελεύθεροὶ ἀνέρχονται σὲ 20.000.

14. Φάκελος 312, φ.4^α. 6 Μαρτίου 1557.

Ὁ Piero Giotti Ζακύνθιος, πού εἶχε παλαιότερα γίνεи σκλάβος, ζητεῖ νά γίνεи proto τῶν καλαφάτηδων τοῦ νησιοῦ του.

15. "Ο.π., φ.8^α. 13 Ἰανουαρίου 1556 [=57].

Ὁ Piero τοῦ Andrea Anino κάτοικος Κεφαλονιάς ζητεῖ νά πάρει θέση cavalorotto στό νησί του, ὅπως ὁ πατέρας του.

Ὡστόσο λάβει τὴ θέση, ζητεῖ νά τοῦ χορηγεῖται ἓνα staro κριθάρι τὸν μῆνα ἀξίας ἑνός mocenigo καὶ μέ τὸν τρόπο αὐτὸ θά μπορεῖ νά συντηρεῖ ἕνα ἄλογο.

16. "Ο.π., φ.26^α. 7 Μαΐου 1557.

Οἱ Piero καὶ Zuanne Medici ἀπὸ τὴν Ἀθήνα (γι' αὐτὸ εἶχαν καὶ τὸ ἐπώνυμο d'Athenes), πού ἔφυγαν ἀπὸ τὸ Ναύπλιο μέ τὸν πόλεμο τοῦ 1537, ζητοῦν βοήθεια στό Ρέθυμνο.

17. "Ο.π., φ.31^α. 22 Μαΐου 1557.

Ὁ Antonio Capsalò τοῦ ποτέ ser Michiel ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ζητεῖ ἰσόβια τὸ πορθμεῖο (traghetto) Ἀργοστολίου-Ληξουρίου πού δὲν λειτουργεῖ.

Ὁ πατέρας του εἶχε φονευθεῖ κατά τήν ἐπιδρομή τοῦ Μπαρμπάρσα στήν Κέρκυρα.

18. "Ο.π., φ.40^{r-v}. 4 Ἰουνίου 1557.

Ὁ Thomas Gallathà ἀπό τήν Κύπρο ζητεῖ μιά ἀπό τίς παρακάτω θέσεις, ὅπως ἀριθμοῦνται:

Nicosia

Il scontro delle robbe

La scrivania per conto di francovati

Scrivan della secreta

Il sopramasser

Il guardianatto del commercio

La scrivania del commercio

La scrivania seu cancelleria del viscontato

Il guardian della terzaria

Il soprastante over magazenier del fontico delle biave

Il guardianatto della porta della città, cioè di Santa Marina ch' l quondam Bernardo Sgropulo harria in vita per concession di Vostra Sublimità et hora si trova vaccuc et al presente li appaltatori della porta preditta metteno quello che a loro pareranno.

A Famagosta

Il sopramasser della monition

Il sopramasser della vituaglia

Il ballio del comercio et il scrivani di esso

La scrivania seu cancelleria del clarissimo capitano del Regno, la qual altri volte invenduta per deliberation del vostro eccellentissimo Consiglio di X per anni venti a uno Thomaso de Thodaro per ducati 800, la qual scrivania ha de salario dalla nostra illustrissima real camera de Cypro ogni anno ducati 800. Io mi contento con la mittà di ditto salario, che è ducati 40, e con le regallie ordinarie; et questo dappoi che serà finito il reggimento del presente clarissimo capitano.

Uno de quattro contestabili di greci

A Cerines

La scrivania seu cancellaria

A Salines

La scrivania seu cancellaria

Il cappo over guardian delle saline

19. "Ο.π., φ.53^r. 12 'Ιουνίου 1557.

'Ο Perota Petretin τοῦ ποτέ miser Agostin ἀπό τήν Κέρκυρα εἶχε ἐπικηρυχτεῖ γιά τόν φόνο κάποιου Michali. Ζητεῖ ἀναθεώρηση.

20. "Ο.π., φ.60^r. 11 'Ιουλίου 1557.

Οἱ ἀδελφοί Antonio καί Francesco Sinuri ἀπό τή Ζάκυνθο ζητοῦν νά τούς δοθοῦν διευκολύνσεις γιά τήν πληρωμή τῶν δοικ.200 πού ὀφείλουν.

21. "Ο.π., φ.66^r. 30 'Ιουλίου 1557.

'Ο Girolamo Floro καί οἱ ἐταῖροι του εἶχαν τό προηγούμενο ἔτος τήν εἴσπραξη τοῦ datio τῆς doana grande τῆς Κέρκυρας, πράγμα πού τούς ἄφησε ζημιά. Ζητοῦν διευκολύνσεις, γιά νά ἐξοφλήσουν τό χρέος τους πρὸς τό δημόσιο.

22. "Ο.π., φ.75^r. 2 Σεπτεμβρίου 1557.

Οἱ Antonio καί Michali το ποτέ Piero Bonin ἀπό τή Μύκονο (Amicone) ζητοῦν κάποια θέση στόν Χάνδακα.

23. "Ο.π., φ.211^r. 22 'Ιουλίου 1556.

'Ο παπᾶς Giannini Nathanael ἀπό τήν Κρήτη ζητεῖ ἐπιείκεια γιά τούς 130 συγχωριανούς του πού ἔχουν ἐπικηρυχτεῖ.

24. "Ο.π., φ. 219^r. 22 'Ιουλίου 1557.

'Ο Alessandro Curcumelli ζητεῖ νά τοῦ παραχωρηθοῦν ἰσοβίως στό Λασίθι χωράφια 30 buine. Ἀπό αὐτά τά μισά νά εἶναι ἤδη καλλιεργήσιμα (arativi et boni) καί τά ὑπόλοιπα ἄγονα καί ἐλώδη, πού ὅμως μέ ἴδιες δαπάνες θά καταστήσει εὐφορα.

Σέ ανταμοιβή τῶν παλαιῶν ὑπηρεσιῶν καί γιά νά μπορέσει νά ἐξοφλήσει χρέος δουκ. 8.000 τοῦ ἀδελφοῦ του Andrea, πού τελευταία εἶχε πεθάνει. Ἡ ὀφειλή προέρχεται ἀπό τή δεκάτη τῶν τυριῶν τοῦ Χάνδακα πού ἐτήσια ἀπέδιδε μόνο δουκ. 300 περίπου ἐτησίως

25. Φάκελος 314, φ.42^r. 30 Ἀπριλίου 1560.

Οἱ κάτοικοι τῶν Σφακιῶν τῆς Κρήτης ὑπέφεραν ἀπό σιτοδεία καί προμηθεύονταν σιτάρι σέ τιμές ὑπερβολικές. Γι'αυτό ἀπό τούς προβλεπτές τῆς Ἀνατολῆς (proveditori del Levante) εἶχαν λάβει τήν ἄδεια νά φέρνουν ἀπό τή Μεσσαρά σιτάρι καί κριθάρι misura 4.000 (δηλ. stara 1.000). Ζητοῦν αὐτή ἡ ἄδεια νά γίνει μόνιμη.

26. Ὁ.π., φ.220^r. 20 Ἰανουαρίου 1560 [=61]

Ὁ Niccolò Quartano ἀπό τήν Κέρκυρα ζητεῖ νά τοῦ δοθεῖ ἡ ἄδεια νά ἐπιστρέψει στό νησί του γιά νά ἀποδείξει τήν ἀθωότητά του γιά τόν φόνου πού κατηγορεῖται καί πού τοῦ στοίχισε ἐπικήρυξη.

Δικαιολογεῖ τήν μή συμμόρφωσή του πρὸς τήν ἐπικήρυξη πού τοῦ ἐπέβαλε τή λογοδοσία του στήν Κέρκυρα μέσα σέ 18 μῆνες, στό γεγονός ὅτι ἀπουσίαζε στή Γαλλία καί στή συνέχεια στήν Κωνσταντινούπολη. Στήν τελευταία πόλη εἶχε τόν ἀδελφό του διερμηνέα στόν Σουλτάνο, ὅπου καί ὁ ἴδιος ἄσκοῦσε τόν διερμηνέα.

27. Φάκελος 315, φ.15^r. 10 Ἀπριλίου 1561.

Ὁ Giacomo Contarini ἀπό Κεφαλονιά ζητεῖ νά πάρει θέση κάποιου φρούραρχου στό νησί. Ὁ ἴδιος εἶχε τά ἔτη 1538 καί 1539 ἐνοικιάσει τά κτήματα τῆς λατινικῆς ἐπισκοπῆς, ἀλλά τοῦ πῆραν τό σιτάρι γιά νά δοθεῖ στόν πληθυσμό καί δέν μπόρεσε νά πληρώσει τίς ὀφειλές του. Τότε τό σιτάρι κόστιζε ἄσπρα 50 1a quarta.

28. Ὁ.π., φ.24^r. 16 Μαρτίου 1561.

Ὁ Zorzi Episcopopolio τοῦ ποτέ Calisto, πρωτοψάλτης τοῦ Ρεθύμνου, ζητεῖ τήν κρητικὴ εὐγένεια γιά τόν ἑαυτό του καί τούς ἀπογόνους του.

29. "Ο.π., φ.71^r. 11 'Ιουνίου 1561.

'Ο Zuan Mussuro ζητεῖ ἄλλη θέση μέ καλλίτερο μισθό.

"Ως τώρα ἦταν γραφέας τοῦ Ναυστάθμου τοῦ Χάνδακα μέ ἐτήσιο μισθό δουκάτα κρητικά (*ducati candioti*) 16, πού ἰσοδυναμοῦν σέ δουκ.12 τῆς Βενετίας μέ *soldi* 6 *grossi* 4. Τῆν ἴδια ἐποχή στούς ἐργάτες (*lavoranti*) τοῦ Ναυστάθμου τοῦ Χάνδακα δίνονταν τήν ἡμέρα *grossi* 24.

30. "Ο.π., φ.82^r. 1 'Ιουλίου 1561.

'Ο Giorgio Armachi τοῦ ποτέ παπα Antonio ἀστοῦ τοῦ Χάνδακα ζητεῖ κάποια θέση.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ πατέρα του 1556 κατά τήν ἐπιδημία τύφου (*mal delle retecchie*), ὅταν ἐπισκεπτόταν, περιποιοῦνταν καί κοινωνοῦσε τούς ἀσθενεῖς.

31. "Ο.π., φ.87^r. 11 'Ιουλίου 1561.

Οἱ ἔμποροι ἀπό τά Γιάννινα, Χριστιανοί, 'Ιουδαῖοι καί Τοῦρκοι, ζητοῦν νά μή τούς ἐπιβάλλονται στήν Κέρκυρα δασμοί καί ἐμπόδια.

Διαμαρτύρονται γιατί οἱ τελωνειακοί τῆς Κέρκυρας τούς ἀνοίγουν τά ἐμπορεύματα πού εἶναι *transito* γιά τή Βενετία καί τούς ὑποχρεώνουν νά πληρώνουν δασμούς. Μέ πρόσχημα ὅτι δέν ἔχει τελειώσει ἀκόμη στήν τοποθεσία *La Spilea* ὁ μῶλος γιά τήν ἐκφόρτωση τῶν ἐμπορευμάτων ἕως ὅτου ξαναφύγουν γιά τή Βενετία (καί πού δέν τελειώνει ἐξαιτίας τῆς κλοπῆς τῶν λίθων) παρατείνεται ὁ δασμός τῆς μιᾶς *gazetta* ἀνά *balla*. Ἀκόμη, καί γιά τά ἐμπορεύματα πού ἔρχονται ἀπό τή Βενετία ζητεῖται δασμός, ἥτοι γιά χάλκινα εἶδη (*stagni lavoradi*), θερμάστρες (*caldiere*) καί ἑλληνικά βιβλία, ἐνῶ ἔχουν πληρωθεῖ δασμοί γιά τήν ἔξοδο ἀπό τήν πόλη. Τέλος, κάποιος *Arseni Paniperi*, μέ βάση ψεύτικο ἔγγραφο, προσπαθεῖ νά ἀποσπᾷ δικαιώματα ὡς δῆθεν πρόξενός τους.

32. "Ο.π., φ.121^r. 27 Αὐγούστου 1561.

'Ο Michiel Maran ἀστός καί νοτάριος τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ἡ παραχώρηση οἰκοπέδου στόν Χάνδακα, ἐκεῖ ὅπου πρίν ἦταν μαγαζί του.

'Από τόν πεθερό του ποτέ *ser Zorzi Rimondo* εἶχε λάβει ὡς προίκα

δυό μαγαζιά πού απέδιδαν ἐτήσιο ἐνοίκιο δουκ.40, πράγμα πού ἦταν τό βασικό του ἔσοδο. Κατά τόν πόλεμο τά μαγαζιά κατεδαφίστηκαν γιά νά χρησιμοποιηθοῦν τά ὑλικά τους. Τό 1554 ὁ ποτέ miser Andrea Gritti, τότε capitano general, τοῦ ἔδωσε οἰκόπεδο ἀπέναντι ἀπό τή S.Maria di Miracoli, ἔξω ἀπό τήν πόρτα, μήκους passa 2 καί πλάτους passa ἐνάμιση, μέ τήν ὑποχρέωση νά πληρώνει ὡς ἐτήσιο φόρο (livello) ὑπέρπυρο 1. Στό μέρος αὐτό κατασκεύασε ξύλινο μαγαζί ὅπου ἐδέχετο ὡς νοτάριος καί πού πάλι κατεδαφίστηκε μέ ἄλλα διπλανά, πού ἦταν παράνομα. Τέλος οἱ Sindici d'Oriente τοῦ ἀπέδωσαν ἕνα ἀπό τά οἰκόπεδα τῶν πρώτων του μαγαζιῶν.

Νέα αἴτηση στίς 10 Αὐγούστου 1562.

33. Φάκελος 316, φ.106^r. 8 Ἰουνίου 1562.

Ὁ Anzolo Romano ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ νά πληρώσει σέ δόσεις χρέος του ἀπό ἐνοίκιο φόρων. Τό 1561 ἀγόρασε τόν φόρο τοῦ λαδιοῦ καί βαμβακιοῦ πού ἦταν ὁ χαμηλότερος τοῦ νησιοῦ. Ἀλλά τή χρονιά ἐκείνη κατά τόν Σεπτέμβριο ἔπεσαν μεγάλες βροχές, ὥστε δέν μπόρεσε νά εἰσπράξει δουκ. 100 ἀπό τοὺς κατοίκους. Τώρα χρεωστᾶ στό δημόσιο δουκ. 200.

34. Ὁ.π., φ.113^r. 12 Ἰουνίου 1562.

Ὁ Jani Vonies ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ νά πληρώσει σέ δόσεις χρέος του δουκ. 50 ἀπό ἐνοίκιο φόρων.

Ἀπαριθμεῖ τίς ὑπηρεσίες του: Τό 1551 μετέφερε, ἐνῶ ἄλλοι ἀρνήθηκαν, ἐπιστολές τοῦ προβλεπτή Ζακύνθου στόν Τοῦρκο ναύαρχο στήν Πάτρα καί ἐπέστρεψε μέ τήν ἀπάντησή του. Ξαναγυρίζοντας γιά ἐμπορικές δουλειές στήν Πάτρα τοῦ ἐπιβλήθηκε νά πληρῶσει ὑπέρογκους δασμούς καί φυλακίστηκε. Κατάφερε ὁμως νά ἀποδράσει. Γιά τά ἔτη 1560 καί 1561 νοίκιασε τό φόρο (dacio) τῶν ψαριῶν καί τή δεκάτη τοῦ λαδιοῦ τῆς Ζακύνθου γιά δουκάτα 400 περίπου. Λόγω ὁμως τῆς κακῆς παραγωγῆς πολλοί ἔφυγαν στά τουρκοκρατούμενα μέρη καί πολλοί πούλησαν τό βιό τους, ὥστε δέν ἔγινε δυνατό νά συγκεντρωθεῖ τό ἀναγκαῖο ποσό φόρου. Ἐμεινε χρεώστης δουκ. 150. Τό δημόσιο τοῦ πούλησε ἕνα οἶκημα γιά λάδι μέ δυό ἀποθήκες, ἐργαλεῖα ψαρική καί ἕνα μουλάρι μέ ἄλλα σκεύη, ὅλα μαζί γιά δουκ. 100. Τελικά παρέμεινε χρέος δουκ. 50.

35. "Ο.π., φ.138^ρ. 28 'Ιουνίου 1562.

Ὁ Giacomo Spiera γιὸς τοῦ q. miser Andriano ἀπὸ τὸ Ναύπλιο ζητεῖ νέα χωράφια στὸ Λασίθι στὴν τοποθεσία θιμnacato, κοντὰ σ' ἐκεῖνα πού ἤδη ἔχει, καὶ δύο βοῖνε ἐλώδους καὶ πετρώδους ἐδάφους, πληρώνοντας ἐτήσιο ἐνοίκιο σιτάρι measure 60.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ πατέρα του στὸ Ναύπλιο καὶ σέ ἀντάλλαγμα τῆς θέσης τοῦ διερμηνέα καὶ γραμματέα τῶν ἐλληνικῶν πού εἶχε ὁ πατέρας του στὸ Ναύπλιο καὶ μετὰ ὁ ἴδιος μὲ ἐτήσιο μισθὸ δουκ. 60 καὶ πού ὁ γιὸς δέν κατόρθωσε νὰ πάρει κατόπιν στή Ζάκυνθο (ὅπου πῆγε μετὰ τὴν πώση τοῦ Ναυπλίου). Τὸ 1545 ὁ Giacomo ὡς ἀμοιβή εἶχε πάρει χωράφια στὸ Λασίθι πού ἀποδίδουν σιτάρι measure candiote 250 (μὲ measure 8 τὸ βενετικό staro) καὶ πού οἱ μισές δίνονται ὡς ἐνοίκιο στὸ δημόσιο ταμεῖο. Τὸ εἰσόδημα πού ἀπομένει δέν τοῦ ἐπαρκεῖ.

36. "Ο.π., φ.245^ρ-246^ν. 14 Νοεμβρίου 1562

Ὁ miser Mattio Gradenigo (πού εἶχε fornace στὸν Χάνδακα) καταγγέλλει τίς προσβολές πού ὑπέστη ἀπὸ τὸν miser Mattio Calergi. Ἐκθέτει ὅτι ὁ "potentissimo et crudelissimo" Calergi τοῦ ἀπέσπασε τὴ γυναῖκα (μαζί μὲ πλούσια εἶδη τοῦ σπιτιοῦ του) καὶ ἔβαλε χωρικούς νὰ τὸν φονεύσουν στὸ ἀγρόκτημά του στὸ casa Ruma. Ἄλλη φορά τοῦ ἔστησε ἐνέδρα στὴν τοποθεσία Arapoianarini, ὅπου μὲ βέλη προσπάθησαν νὰ τὸν φονεύσουν ἐνῶ περνοῦσε μὲ τὸ μουλάρι του, καὶ εἶχε κατορθώσει νὰ ἐπηρεάσει καὶ τοὺς κρατικούς ὑπαλλήλους, πού δέν τὸν ἐνοχλοῦσαν. Τελικὰ ὁ Gradenigo ἔφθασε στὴ Βενετία μέσω Κύπρου, γιατί δέν μποροῦσε νὰ πάρει πλοῖο ἀπευθείας γιὰ τὴ Βενετία, καθὼς κατόρθωνε νὰ τὸν ἐμποδίζει ὁ Calergi.

37. "Ο.π., φ.278^ρ. 29 Δεκεμβρίου 1562.

Ὁ Piero d'Asolo, στρατιωτικός, ζητεῖ τὴ θέση τοῦ ἐπόπτη (sopra-stante over sollicitador) στὰ δημόσια ἔργα τῆς Ἀμμοχώστου καὶ μὲ μνηαῖο μισθὸ τουλάχιστο δουκ.4. Ἀκόμη ζητεῖ σπιτάκι στὴν περιοχή τοῦ Ἁγ. Μάρκου ὅπου ἤδη εἶχε κατοικήσει ἐπὶ πέντε συνεχῆ χρόνια, καὶ πού βρίσκεται κοντὰ στὸ ἐργαστήριο τοῦ δημόσιου σιδηρουργοῦ.

Σέ ἀνταμοιβή τῆς ἀναπηρίας πού ὑπέστη στὸν πόλεμο τοῦ Ναυπλίου, ὁ-

που έχασε τό χέρι του.

38. Φάκελος 317, φ.108^r. 9 'Ιουλίου 1563.

'Ο Hieronimo Campani από τή Ζάκυνθο ζητεῖ ἀναθεώρηση τῆς ἐπική-
ρυξῆς του. Ἦταν ναύτης στό πλοῖο (*navetta patron et partianevole*) τοῦ
ser Piero Scarpaio ἀπό τή Ζάκυνθο πού θά πήγαινε κρασιά στή Μπαρμπαριά.
Στήν πόλη τῆς Ζακύνθου ἦλθε σέ φιλονικεῖα μέ τόν *Stamathi Calergi* πού ὑ-
πηρετοῦσε στίς γαλέρες. Ἐπειδὴ δέν μπορούσε νά καθυστερήσει ἡ ἀναχώρη-
ση τοῦ πλοίου του ὁ *Campani* ἔφυγε, χωρίς νά παρουσιαστεῖ στίς ἀρχές. Ἐ-
πικηρύχθηκε, γιά νά μή μπορεῖ νά ἔλθει στή Ζάκυνθο ἐπί τρία χρόνια.

39. Ὁ.π., φ.116^r. 20 'Ιουλίου 1563.

'Ο *Agustin de Garzoni* ζητεῖ ν'αὔξηθεῖ ὁ μισθός του στή θέση τοῦ
rasonato τοῦ Χάνδακα, πού παλαιά ὀνομαζόταν *scrivan della camera*, σέ *sol-
dini* 12 τό μήνα.

Τό 1463, ὅταν ἰδρύθηκε ἡ θέση, ὁ μισθός ἦταν ὑπέρπυρα 600 τό χρό-
νο, πού ἰσοδυναμοῦσαν μέ *soldini* 92½ (δηλ. ἰσοτιμία *soldino* 1=ὑπέρπυρα 6
grossi 16). Ὅμως ἡ ζωή ἔχει ἀκριβήνει καί ὅ,τι τότε ἀγοραζόταν μέ ἓνα
mosenigo τώρα ἀξίζει τρία.

40. Ὁ.π., φ.152^r. 30 Αὐγούστου 1563.

'Ο *Zorzi Zaccona* γιός τοῦ ποτέ *Thodaro* ἀπό τή Μονεμβασία ζητεῖ τή
θέση τοῦ *scrivano* καί *cancellier* τῶν Τουρκόπουλων τῆς Κύπρου, ὅπου πρίν
ἦταν ὁ *Marco Calavro* ἀπό τό Ναύπλιο.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν πολεμικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ πατέρα του καί τοῦ ἴδιου.
'Ο πατέρας του μαζί μέ τόν ποτέ *Tracagianni de Monogiani* ἀράτωσε *fusta*
κατά τόν πόλεμο τῆς Μυτιλήνης. Ὁ *Zorzi* μέ θεῖο του καί ἀδελφό του μέ
fregata περιπολοῦσε στό Αἴγαῖο, μετέφερε μέ *schirazo* του τό 1540 στή Μο-
νεμβασία σιτάρι καί σέ συμπλοκή στόν Κάβο Μαλιά ὁ ἀδελφός του φονεύθηκε.
Στή Μονεμβασία ἔχασε περιουσία δοικ.1.000. Στή συνέχεια ὁ *Zorzi* ὑπηρετή-
σε σέ διάφορα πολεμικά πλοῖα (*gallion, fregata*) ἀντιμετωπίζοντας κουρ-
σάρους Τούρκους κοντά στή Ναύπακτο, στό Βουθρωτό καί στήν Κέρκυρα.

41. "Ο.π., φ.193^r. 17 Νοεμβρίου 1563.

Ὁ Alessandro Curcumeλλi διαμαρτύρεται γιατί τμήμα ἀπό τὰ χωράφια πού τοῦ εἶχαν παραχωρηθεῖ στό Λασίθι ἔχει δοθεῖ σέ ἄλλους. Τώρα εἶναι καλόγερος.

42. "Ο.π., φ.208^r. 6 Δεκεμβρίου 1563.

Ὁ Nicoló Agaritó γιός τοῦ ποτέ Jani ἀπό τήν Κέρκυρα ζητεῖ νά τοῦ δοθεῖ ἡ θέση τοῦ ἐπόπτη (soprastante) τοῦ οἰκήματος πού cassa τό λιμάνι τοῦ Χάνδακα, ἀπ'οῦ θά κερδίζει ὑπέρπυρα 300.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν του σέ πλοῖα ὡς maragon, proto, comito, sottocomito, raron καί sottoraron. Ἀκόμη τό 1547 ἀνέλαβε τή φύλαξη τῆς τοποθεσίας Charidachi, ὅπου ἦλθαν πλοῖα ἀπό τήν Ἀλεξάνδρεια πού ἦταν ὑποπτα ὅτι εἶχαν προσβληθεῖ ἀπό ἐπιδημική νόσο.

43. Φάκελος 318, φ.165^r. 16 Σεπτεμβρίου 1564.

Ὁ Alessandro Curcumeλλi ζητεῖ τήν ἐκκλησία τοῦ Ἁγ.Γεωργίου στό Λασίθι, πού πρὶν τήν εἶχε ὁ παπᾶς Manoli Seriano πού πέθανε.

44. "Ο.π., φ.263^r. 4 Μαΐου 1564.

Ὁ Theodosio Dalondá ὡς ἀπεσταλμένος τῶν Ναυπλιωτῶν καί Μονεμβασιωτῶν πού εἶχαν λάβει κτήματα στό Λασίθι ὑποβάλλει ὑπόμνημα, ὅπου ζητεῖται: α) Νά καθοριστοῦν ἐπακριβῶς τὰ σύνορα τῶν κτημάτων τους, ὥστε νά μὴν ἀμφισβητηθοῦν στό μέλλον. β) Νά δίνουν στό δημόσιο ἀπό τήν παραγωγή τους σιτάρι ὅσο καί οἱ φεουδάρχες καί εὐγενεῖς. γ) Νά μποροῦν στά γύρω ὄρη τοῦ Λασιθίου νά φυτεύσουν δένδρα καί ἀμπέλια. δ) Τά ζῶα νά μὴ βόσκουν στήν πεδιάδα τοῦ Λασιθίου ἀπό τόν Μάρτιο ὡς τόν θερισμό. ε) Νά ἀκυρωθοῦν οἱ ποινές γιά τὰ δημητριακά πού τὰ προηγούμενα χρόνια δέν προσκομίστηκαν στό δημόσιο. στ) Νά λάβουν τήν κρητική εὐγένεια ὅσοι τήν εἶχαν στήν παλαιά πατρίδα τους, Ναύπλιο καί Μονεμβασία, καί τώρα ἔχουν μετοικήσει στόν Χάνδακα (ὅπως ἔγινε μὲ τήν οἰκογένεια Εὐδαίμονογιάννη πού μετοίκησε στά Χανιά). Ἀναφέρονται οἱ οἰκογένειες.

Ἐπειδὴ τό ἔγγραφο ἔχει ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον τό παραθέτουμε ἐκτενῶς:

Laus Deo 1564 adì 4 mazo in Candia

Havendo noi humilissimi et fidelissimi servitori della Illustrissima Signoria Neapolitani et Malvasioti, beneficiati delli terreni del loco de Lasithi, eletto noi spettabile miser Theodosio Dalondà, nostro compatrioto, per comesso et procurator nostro acciochè voi con quella debita summissione et riverentia dobbiate humilmente comparer alli piedi della prelibata Illustrissima Signoria supplicando et rechiedendo la expedition et confirmation delli infrascritti nostri capitoli li quali speremo alla maiestà del Signor Iddio voi otenireti, mediante la bona iustitia, pietà et clementia de quella, la qual a niuno suo fidelissimo et benemerito mai manca della sua solita iustitia et pietà.

Primo. Che le sententie confiscatorie delli terreni usurpati trovati per la mensuration fatta in ditto loco de Lasithi da tunc clarissimo Reggimento circa li usufrutti di quelli che per iustitia siano tagliate in questa parte tantum delli ditti usufrutti, ma delli terreni se de più saranno, siino et restino de rason della Illustrissima Signoria, commettemo però a questo clarissimo Reggimento et clarissimo signor Capitano che ne debba mensurar a ciaschedun de noi beneficio a metochio per metochio de quelli che ciaschedun de noi possiede per la division nostra general et in quelli dover metter li soi debiti termeni et confini, et questo per non esser stato mai fato, acciochè sempre mai si veda quel che è della Illustrissima Signoria et quel che è de noi suoi fidelissimi servitori, si come più volte havemo richiesto a questi clarissimi Reggimenti, come ne fa fede una scrittura apresentata a essi clarissimi signori et questo acciochè possiamo viver quieti et pacifichi noi et li posterì nostri.

IIo. Che havendone obligato le prelibata Illustrissima Signoria nostra per le concession nostre di dover consignar in questa camera la mità delli formenti che a ciascheduno è stà assignato ogni anno con esserme quelli pagati si come a quella ha parso, li quali formenti al hora havevano de bisogno per far biscoti per l'armar delle gallie, non havendo altri formenti, ma al presente havendo di soi proprii dalli terreni del ditto loco redduti in coltura dapoì le concession nostre, tanti

quanti li bosogni per tal effeto che si degna liberarne dalla predetta obligatione perchè ad un tratto serà etiam liberata questa sua camera dal pagamento delli ditti formenti con obligatione però de consignar al fontego de questa città ogni anno il quarto di essi formenti secondo che al presente consegnano i nobeli et pheudati di questa città, pagandone lo secondo a essi vien pagato, overamente se parerà a quella voler la integra mità di essi formenti semo contenti consegnarli ma per iustitia et clementia sua si degni far che quelli a noi sino pagati al modo predetto che haveranno da anno in anno a pagar li formenti delli predetti nobeli et pheudati.

IIIo Che essendone prohibito per parte della predetta Illustrissima Signoria di non poter in ditto loco de Lassithi piantar arbori con niuna sorte et non essendo quelli rispetti al presente per la Iddio gratia che a quei tempi erano si degnarà conciederne licentia di poter piantar arbori et vide atorno le zenzive di monti di esso loco, con speranza che con spesa et fatica nostra la misera posterità nostra si possi in qualche parte aiutarsi.

IIIIo Che tutti li animali menuti che universalmente intrano nel loco de Lassithi per pascolar non debbano degetero intrar nella pianura del ditto loco dal mese di marzo fino che saranno tagliate le biave, che da anno in anno se semina in ditto loco, perchè facendo altrimenti serà la total ruina delli affituali cossi de quelli della Illustrissima Signoria come di quelli di soi fidelissimi servitori et che degetero si possi dechiarir nella poliza dell'incanto del datio del pascolo de esso loco de Lassithi.

V^o. Ricercar il taglio delle sententie fatte per li magnifici Sindici per l'interesse delli formenti non consegnati li anni scorsi, non essendo cossi la mente della Illustrissima Signoria et perchè mai da noi soi fidelissimi ha manchato obedendo tutte le volte che li tunc clarissimi Reggimenti li hanno voluto tuor, che noi prontissimamente non li habbiamo detti et de più che per altre ragioni appresso che da voi et delli defensori nostri seranno ditte et allegate cossi avanti la prelibata Illustrissima Signoria come d'avanti li eccellentissimi Consegli overo

magistrati che per la expedition de ditte sententie farà de bisogno.

VI°. Che essendosi affermati a repatriar in questa città parte de noi beneficiati in ditto loco de Lassithi li quali havenimo la nobeltà della prima patria nostra et perchè vedemo che la benignità et clementia della preditta Illustrissima Signoria non haver manchato a quelli fidelissimi suoi servitori dalla casa Eudemonogiena da Malvasia che alla Chanea sono repatriati, questo medesimo richiedereti son ogni summission che per sua solita pietà et clementia si degni concieder a quelle case, che erano dalle originarie delli ditti fidelissimi e benemeriti sono affirmati a repatriar in questa oittà, di poter haver il medesimo titolo della nobeltà cretense, le qual case sono n^o cinque in otto capi vel miser Zorzi Zogia q. miser Andrea, miser Zuan Catello q. miser Marco, miser Antonio Catello q. miser Zuanne, miser Nicolò Catello q. miser Christoforo, miser Theodosio Dalondà q. miser Zuanne, miser Nicolò Danassin q. miser Franco, miser Michel Danassin q. miser Piero et miser Hemmanuel Mormori q. miser Zuanne et alli loro heredi et descedenti de legitimo matrimonio. Se agionge alle suprascritte case la causa de miser Giacomo Spiera per non haversi trovato presente al fare della suprascritta nota.

Zorzi Zoia

Zuan Catello

Jacomo Spiera per nome de miser Antonio Catello mio cugnado

Nicolò Danassi

Nicolò Catello

Jacomo Spiera

Γιώργης Κουβλής

Michel Danassi

Πιέρος Κόντης

45. "Ο.π., φ.284^r. 17 Δεκεμβρίου 1564.

'Ο Nicolò Torta από τή Ζάκυνθο ζητεῖ χορηγία."Ως τά 1554 ἦταν masaro καί officiale τῆς γραμματείας (cancellaria) τοῦ νησιοῦ μέ ἐτήσιο μισθό δουκ.12 καί μέ τήν ὑποχρέωση νά διατηρεῖ ἄλογο."Ἡ ἀμοιβή του ἦταν χαμηλή.

46. Φάκελος 319, φ.35^{r-v}. 1 Μαΐου 1565.

Ὁ Andrea Ducatari ἀπὸ τὰ Κύθηρα, κάτοικος Χάνδακα, ζητεῖ κατανόηση γιὰ τὰ χρέη του.

Τὸ 1556 εἶχε παρουσιαστῆ ἔλλειψη ἀλατιοῦ στὴν Κρήτη καὶ ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ καταστραφοῦν τὰ τυριά, τὰ κρέατα καὶ ἄλλα τρόφιμα. Αὐτὸς πῆγε στὴ Μήλο καὶ ἔφερε mesure 9.000. Τὸ 1558, σὲ περίοδο ἐπιδημίας πανώλης, ἔφερε ἀπὸ τὶς τουρκικὲς περιοχὲς, μὲσω Μήλου, στὰ Χανιά καὶ στὸ Ρέθυμνο δημητριακὰ καὶ ὄσπρια. Τὸ ἴδιο καὶ στὰ 1560 καὶ 1561 ἔφερε τρόφιμα στὰ Χανιά ἀπὸ τὸν κόλπο Εἰλεο.

47. Ὁ.π., φ.79^r. 14 Ἰουλίου 1565.

Ὁ Costantin Fascomillo ἀπὸ τὸ χωριὸ Caïessa τῆς περιοχῆς Χάνδακα ὑποστηρίζει ὅτι ἄδικα κατηγορεῖται γιὰ φόνο.

48. Ὁ.π., φ.97^r. 10 Αὐγούστου 1565.

Ὁ Jani Chiracoruλο ἀπὸ τὸ Ναύπλιο ζητεῖ κτήματα στὴν Πάφο.

Ἐγκατέλειψε στὸ Ναύπλιο μεγάλη περιουσία καὶ ὡς στρατιώτης κατέφυγε στὸ χωριὸ Anída τῆς Κύπρου ὅπου δημιούργησε κτηματικὴ περιουσία. Ὅμως ἐκεῖ σὲ διάρκεια φιλονεικίας τραυμάτισε κάποιον καὶ κατέφυγε στὴν Πάφο, ὅπου ζητεῖ νὰ λαμβάνει τὰ ἔσοδα τῶν κτημάτων του στὸ χωριὸ ἢ νέα κτήματα.

49. Ὁ.π., φ.110^r. 25 Αὐγούστου 1565.

Οἱ Gioanni Zangrapho καὶ Emanuele Flangi ἀπὸ τὴν Κύπρο ζητοῦν νὰ πληρωθοῦν ἀπὸ ἐκεῖ φεουδάρχη.

Ἔχουν πωλήσει βαμβάκι στὸν φεουδάρχη Comnino Mustatuso, πού ὅμως δὲν τοὺς πληρώνει. Ἐπειδὴ οἱ φεουδάρχεις σύμφωνα μὲ παλαιὸ ἔθιμο δὲν ὑπόκεινται σὲ προσωπικότητα, ζητοῦν τὴν ἐπέμβαση τοῦ κράτους.

50. Ὁ.π., φ.165^r. 7 Νοεμβρίου 1565.

Ὁ Zorzi Chiriachio ἀπὸ τὴ Μεθώνη, κάτοικος Ζακύνθου, ζητεῖ διευκολύνσεις γιὰ τὴν ἐξόφληση τῶν χρεῶν του.

Τὸ 1539 εἶχε ἐνοικιάσει τὸ φόρο τοῦ σιταριοῦ, κρασιοῦ καὶ λιναριοῦ

του νησιού. Τή χρονιά εκείνη επέδραμε τουρκικός στόλος και ό πληθυσμός κλείστηκε στό κάστρο. Καθώς τά ζῶα βρέθηκαν ελεύθερα, κατέστρεψαν στους άγρούς τήν παραγωγή και ό ίδιος δέν μπόρεσε νά εισπράξει τόν φόρο. Για νά έξοφλήσει τό χρέος του στό δημόσιο πούλησε άκόμη και τό σπίτι του.

51. Φάκελος 320, φ.15^r. 31 Μαρτίου 1566.

Ό Daniel Calafati κάτοικος Κρήτης ζητεϊ νά του επικυρωθοϋν τά εισοδήματά του.

Ό προπάππος του Zuane τό 1474 είχε ένοικιάσει δύο πλοϊα του στό κράτος (πού τελικά του άγόρασε τό ένα) και πρόσφερε διάφορες ύπηρεσίες. Τό δημόσιο άπό τό ποσό τών δουκ. 23.771 πού του χρωστοϋσε, του έδωσε δουκ. 12.636. Για τό υπόλοιπο ποσό ό κληρονόμος και άδελφός του Zorzi πήρε στά 1503 τό μοναστήρι του Αγ. Αντωνίου Μακρή στα περίχωρα του Χάνδακα. Στόν πόλεμο όμως του ίδιου έτους τό μοναστήρι έρημώθηκε. Τό 1532 ό Daniel και ό πατέρας του Νικόλο είχαν εισοδήματα: perperi 322, σιτάρι misure 150, κρασί m¹ⁱ 48 και οϊκόπεδο έξω άπό τά τείχη του Χάνδακα m^{de} 12.

52. "Ο.π., φ.94^r. 18 Μαΐου 1566.

Ό Zorzi Sacura γιός του ser Janni άπό τά Χανιά ζητεϊ νά επανεξεταστεί ή περίπτωση του, γιατί κακώς κατηγορήθηκε ότι είχε προσανάγει ψευδομάρτυρες. Λέγει ότι ή κατηγορία προέρχεται άπό τόν (νοτάριο στό Κακουριωδικείο) ser Michali Dieogeni πού είχε φιλονικήσει μαζί του.

53. "Ο.π., φ.96^r. 8 Ιουνίου 1566.

Ό Νικόλο Litino άπό τόν Χάνδακα ζητεϊ κάποια βοήθεια.

Ήταν scapolo στή galia του miser Marcantonio Foscarini και σέ συμπλοκή μέ τόν κουρσάρο Alibali έχασε τά μάτια του.

54. "Ο.π., φ.116^r. 6 Ιουλίου 1566.

Οϊ μοναχές του Αγ. Ιερωνύμου του Χάνδακα ζητοϋν νά μή πληρώνουν τή δεκάτη για τόν Πάπα (decima papale).

Οϊ μοναχές άνέρχονταν σέ 24 και τά έξοδά τους ήταν: ύπέρπυρα 1196 περίπου (δηλ.βενετικά δουκ.195), κρασί mistati 375 (δηλ.βενετικοί sechi

362), σιτάρι *misure* 315 (δηλ. *stara* 75), 'Ακόμη, επειδή είναι εύγενικής καταγωγής, ή καθεμιά τους διατηρεί και υπηρέτρια. Για τους λόγους αυτούς τὰ ἔσοδα δέν ἐπαρκοῦν.

55. "Ο.π., φ.166^r. 20 Αύγουστου 1566.

Ὁ Progono Clossa, ἀπό τό Ναύπλιο, κάτοικος Χανίων, ζητεῖ κάποια βοήθεια.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ πατέρα του.

56. "Ο.π., φ.200^r. 10 Ὀκτωβρίου 1566.

Ὁ Manoli Caliachí γιός τοῦ Costantin ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ ἀποζημίωση γιά τὰ οἰκήματά του.

Τό 1555 οἱ ρέκτορες, γιά νά στεγαστοῦν στρατιῶτες, τοῦ κατέσχον πέντε οἰκήματα στή συνοικία τοῦ Ἁγ.Ἐλευθερίου (*contrà S.Liberal*). Ἀπό αὐτά εἶχε εἰσόδημα δουκ. 17.

57. "Ο.π., φ.254^r. 5 Νοεμβρίου 1566.

Ὁ παπᾶς Michiel γιός τῆς Isabetta Rumana ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ ἐκκλησία.

Ἡ μητέρα του κατά τήν ἄλωση τοῦ Ναυπλίου ἐγινε σκλάβο καί ἀπό τοῦ ῥο γέννησε τόν Μιχάλη. Τό 1559 ἡ μητέρα του κατέφυγε στή Ζάκυνθο ὅπου τόν βάπτισε καί τόν ἔστειλε στόν παπᾶ Giannì Dracoruio τῆς ἐκκλησίας τοῦ Σωτῆρος (*S.Salvador*) στόν Αἰγιαλό (*borgo*) τῆς παραλίας (*marina*) γιά νά μάθει γράμματα.

58. "Ο.π., φ. 276^r. 27 Νοεμβρίου 1566.

Ὁ Filippo de Janni ἀπό τό χωριό Chitria τῆς Κύπρου ζητεῖ νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τήν ἐπικήρυξη.

Εἶχε κατά λάθος φονεύσει τόν ἀδελφό του.

59. "Ο.π., φ.307^r. 4 Ἰανουαρίου 1566(=67).

Ὁ μοναχός Ἰωακείμ Dracco ἀπό τή Μεθώνη ζητεῖ στή Ζάκυνθο μιᾶ ἀπό τίς ἐκκλησίες: *Santa Maria Xerocastellà*, *Santa Maria Fiolitissa*, *San-*

ta Maria Lavendena, San Nicolò di Forestieri, Santa Trinità all'Argassà.

Σέ ανταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ παπποῦ του Γεωργίου καί τοῦ πατέρα του Nicolò, πού ἦταν αἰχμάλωτος στήν Anatolia ('Ανατολή-Μ. Ἀσία) γιά 35 χρόνια.

60. Φάκελος 321, φ.16^r. 7 Μαρτίου 1567.

Οἱ μοναχοί τῆς μονῆς τοῦ Ἁγ.Φραγκίσκου τοῦ Χάνδακα ζητοῦν νά λάβουν χορηγία ὥστε νά κτίσουν νέα μονή.

Τό μεγαλύτερο τμήμα τῆς μονῆς, πού εἶχε κριθεῖ ὡς τό πιό ὠραῖο ὄ-
λης τῆς Ἄνατολῆς, κατά τόν πόλεμο κατεδαφίστηκε ὥστε τά ὑλικά του νά
χρησιμοποιηθοῦν σέ ὀχυρωματικά ἔργα. Καταστράφηκαν: Οἱ κοιτῶνες, οἱ ἀ-
ποθήκες, οἱ κῆποι καί οἱ δεξαμενές νεροῦ, πού ὑδροδοτοῦσαν καί μεγάλο
μέρος τῆς πόλης.

61. "Ο.π., φ.22^r. 9 Μαρτίου 1567.

Ὁ Francesco Venetando, παλαιᾶς καταγωγῆς ἀστός τοῦ Χάνδακα, ζητεῖ
νά ἀποκτήσει τήν κρητική εὐγένεια καί νά συμμετέχει στά ἀξιώματα πού ἀ-
νήκουν σ'αὐτή τήν τάξη.

62. "Ο.π., φ.61^r. 29 Ἀπριλίου 1567.

Ὁ Zuanne ἀπό τήν Κύπρο γιός τοῦ ποτέ Costantin ἀπό τήν Κύπρο ζη-
τεῖ τή θέση τοῦ sargente στήν πόλη τῆς Κέρκυρας, πού πρίν τήν κατεῖχε ὁ
Chriso ἀπό τήν Κέρκυρα πού εἶχε ὑπηρετήσῃ ὑπό τόν capitano Alionvisio da
Venetia.

Ὡς τά 1565 ἦταν scapolo σέ γαλέρες.

63. "Ο.π., φ.82^r. 21 Μαΐου 1567.

Ὁ Zorzi Bianco scontro στό Δημόσιο Ταμεῖο-Ἐφορεία (Camera Fi-
scal) ζητεῖ νά τοῦ ξαναχορηγηθεῖ ἡ βοήθεια σέ εἶδος στή Ζάκυνθο.

Εἶχε πάρει τή θέση του τό 1551, ὅταν πέθανε ὁ Hyppolito de Zorzi
πού εἶχε παραμείνει εἰκοσιπέντε χρόνια. Τοῦ δινόταν τότε ἀπό τό δημόσιο
σιτάρι πρὸς ἄσπρα 32 τό μοζο, κριθάρι πρὸς ἄσπρα 16, βρώμη πρὸς ἄσπρα 8.
Ἀργότερα ὅμως οἱ ἀρχές τοῦ διέκοψαν τῆ χορηγία αὐτή. Ἀκόμη, τόν τελευ-

ταίιο χρόνο έχασε σταφίδα αξίας δουλκ.300 πού ήταν σέ πλοίο πού χάθηκε στή Κούρτσολα.

64. "Ο.π., φ.96^r. 1 'Ιουνίου 1567.

'Η Rigi σύζυγος του ser Lunardo Meseri του ποτέ Manusso Meseri ζητεῖ γιά τόν σύζυγό της τήν κρητική εὐγένεια.

'Επικαλεῖται τίς στρατιωτικές ὑπηρεσίες τῆς πατρικῆς οἰκογενείας της, ὡς καί τίς ὑπηρεσίες του συζύγου της.

65. "Ο.π., φ.107^r. 8 'Ιουνίου 1567.

'Ο Audet Corani ἀρχηγός τῶν Τουρκοπούλων τῆς Πάφου ζητεῖ ν' αὐξηθεῖ γιά τό ἄλογό του καί του βοηθοῦ του ἡ χορηγία σέ κριθάρι mozza 24 τό ἔτος.

Εἶναι ἀρχηγός 15 Τουρκοπούλων καί στά καθήκοντά του περιλαμβάνεται ἡ μεταφορά ἀλληλογραφίας ἀπό τή Λευκωσία στήν Πάφο (ἀπόσταση μίλια 150), ἡ φρουρήση φυλακισμένων καί ἡ φύλαξη τῆς περιοχῆς του. Τώρα ὅμως πού οἱ τιμές ἔχουν τετραπλασιαστεῖ, δέν μπορεῖ ν' ἀνταπεξέλθει στά ἔξοδά του καί μάλιστα ἔχει χαμηλότερα ἔσοδα ἀπό τούς ἀρχηγούς Τουρκοπούλων τῆς Λεμεσοῦ, Κερύνιας, Χρυσοχοῦ καί Αὐδίκου. Ζητεῖ τό κριθάρι mozza 70 πού δίνονται γιά τό ἄλογό του καί του βοηθοῦ του νά αὐξηθεῖ κατά mozza 24, δηλ. ἐπιβάρυνση του δημόσιου ταμείου κατά bizanti 2 τό mozzo.

66. "Ο.π., φ.108^r. 10 'Ιουνίου 1567.

'Ο Stamatí Corogona ἀπό τή Μονεμβασία ζητεῖ θέση στή βενετική (ἰταλική) ἐνδοχώρα (Terraferma).

Εἶχε ὑπηρετήσει στό Ναύπλιο καί στή Μονεμβασία.

67. "Ο.π., φ.153^r. 15 'Ιουλίου 1567.

'Ο Nicoló Anraḡi ἀπό τό Ρέθυμνο ζητεῖ διευκολύνσεις γιά τήν πληρωμή χρέους του.

Τό 1562 εἶχε νοικιάσει τόν φόρο του κρασιοῦ λιανικῆς πώλησης, ἀλλά κρασί ποτέ δέν πουλήθηκε μέσα στήν πόλη. Ἔτσι ἔμεινε χρέος ὑπέρπυρα 6.000.

68. "Ο.π., φ.163^r. 27 Ἰουλίου 1567.

Ὁ Niccolò Sanguinazzo τοῦ ποτέ Zuanne ζητεῖ τὴν κρητικὴ εὐγένεια.
Ὁ πατέρας του εἶχε καταβάλει στό officio dell'estimo γιὰ τὸ δη-
μόσιο χρυσὰ τσεκίνια 100 γιὰ νὰ λάβει τὴν κρητικὴ εὐγένεια. Πέθανε ὅμως
πρὶν γίνει ἡ ἐπίσημη ἀπονομή. Τώρα ὁ γιός ζητεῖ τὸν τίτλο.

69. "Ο.π., φ.174^r. 5 Αὐγούστου 1567.

Ὁ Andrea Gienimatá γιός τοῦ ποτέ Vicenzo ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ζητεῖ τὴ
θέση τοῦ cavallorotto στὴν Κεφαλονιά.

Ὁ πατέρας του στὴν Κέρκυρα κατὰ τὴν πολιορκία τοῦ 1537 ἔχασε σπί-
τια καὶ ἀμπελῶνες, ὑπηρετήσε ὡς ἀγγελιαφόρος καὶ ἔφθασε ὡς τὴ Βενετία,
διασπώντας τὸν τουρκικὸ κλοιό. Σὲ ἀνταμοιβή πῆρε θέση cavallorotto στὴν
Κεφαλονιά, πού τώρα ὁ γιός του ζητεῖ.

70. "Ο.π., φ. 177^r. 9 Αὐγούστου 1567.

Ὁ Zorzi Carchiorulo detto Gaieotto ζητεῖ στὴν πλατεῖα τοῦ Χάνδα-
κα οἰκόπεδο μῆκος passa 10 ἐπὶ πλάτος passa 5. Ἐκεῖ θὰ κατασκευάσει ἐμ-
πορικὸ μαγαζί.

Σὲ ἀνταμοιβή ὑπηρεσιῶν στό βενετικὸ ναυτικὸ.

71. "Ο.π., φ. 183^r. 19 Αὐγούστου 1567.

Ὁ Nicolò Petropulo ἀπὸ τὰ Χανιά ζητεῖ οἰκόπεδο γιὰ νὰ κτίσει σπί-
τι καὶ τὴ θέση "capitaneria delle vigne" γιὰ εἴκοσι χρόνια στὰ Χανιά.

Σὲ ἀντάλλαγμα τοῦ σπιτιοῦ του πού κατεδαφίστηκε γιὰ νὰ γίνει τεῖ-
χος στό λιμάνι.

72. "Ο.π., φ.202^r. 30 Αὐγούστου 1567.

Ὁ Georgio Armachi καὶ ὁ Zuanne Agarritò ἀστοὶ τοῦ Χάνδακα ζητοῦν
μετόχι.

Σὲ πλειστηριασμό, μέ τιμὴ ἐκκίνησης ὑπέρπυρα 2.944, εἶχε μείνει ἀ-
πούλητο τὸ metochio di Vignali στό χωριὸ Assugna τοῦ Χάνδακα. Τὸ ζητοῦν,
γιατί τώρα παραμένει ἀκαλλιέργητο.

73. "Ο.π., φ.220^τ. 23 Σεπτεμβρίου 1567.

Ὁ Nicolò da Milo ζητεῖ στή Ζάκυνθο οἰκόπεδο passa 6Χ6 στήν τοποθεσία Paradorulo ὡς τήν Παναγία τῆς παραλίας. Ἐάν αὐτό δέν εἶναι δυνατό, ζητεῖ θέση στή βενετική ἐνδοχώρα.

Σέ ἀνταμοιβή τῆς ὑπηρεσίας του στά πολεμικά πλοῖα ἀπό τό 1503.

74. "Ο.π., φ.222^τ. 25 Σεπτεμβρίου 1567.

Ὁ Hemanuel Mormori ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ στά Χανιά τήν κρητική εὐγένεια, γιατί στήν πατρίδα του ἦταν εὐγενής.

75. "Ο.π., φ.234^τ. 25 Ὀκτωβρίου 1567.

Ὁ παπᾶς Constantin Lazaro ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ ἐκκλησία στό νησί γιά τόν διάκονο γιό του Giacomo.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Constantin στή Δαλματία, ὅπου ἦταν ἱερέας τῶν στρατιωτῶν.

76. "Ο.π., φ.247^τ. 27 Ὀκτωβρίου 1567.

Ὁ Basilio Capsa γιός τοῦ ποτέ miser Zuanne ἀστοῦ τοῦ Χάνδακα ζητεῖ τήν κρητική εὐγένεια. Σέ ἀνταμοιβή στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν.

77. "Ο.π., φ.282^τ. 19 Δεκεμβρίου 1567.

Ὁ Giannì Ricco ἀπό τή Ζάκυνθο κατηγορεῖται ἀπό τόν Panagioti Vreτό γιά τραυματισμό γυναικός. Ζητεῖ νά ἐπανεξεταστεῖ ἡ ἐπικήρυξή του.

78. Φάκελος 322, φ.6^τ. 4 Μαρτίου 1568.

Ὁ Andrea Carvugni ἀπό τή Ζάκυνθο καταγγέλλει ἐνέργεια τοῦ προβλεπτή Ζακύνθου.

Ὁ γιός του σέ caramussalì πήγαινε κρασιά καί ἄλλα εἶδη στή Δαλματία. Στό Castel Nono σκοτώθηκαν οἱ δύο Τοῦρκοι ἔμποροι πού ἐπέβαιναν στό πλοῖο καί ὅταν αὐτό ἐπέστρεψε στή Ζάκυνθο, ὁ ἐκεῖ προβλεπτής κατεδίκησε σέ στραγγαλισμό τρεῖς. Ἀνάμεσά τους ἦταν ὁ γιός του, πού δέν μπόρεσε ν' ἀπολογηθεῖ.

79. "Ο.π., φ.14^r. 5 Μαρτίου 1568.

Ὁ Georgio Spatta ἀπὸ τῆ Μονεμβασία ζητεῖ κτήματα mesurade 33.

Σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφαση τῆς Γερουσίας τῆς 22 Δεκεμβρίου 1541 πού χορηγοῦσε στοὺς Ναυπιλιῶτες καὶ Μονεμβασιῶτες κτήματα στὴν Κρήτη, αὐτὸς πήρε δουκ.4 ὡς χορηγία καὶ στά Χανιά κτήματα mesurade 33, σπίτια 6 καὶ ὀλίγα ἐλαιόδενδρα. Κατόπιν ὅμως τὰ κτήματα δόθηκαν στοὺς Μεδίκους ἀπὸ τὸ Ναύπλιο. Γι'αὐτὸ ζητεῖ κάπου ἄλλοῦ ἰσάριθμα κτήματα.

80. "Ο.π., φ.60^r. 14 Ἀπριλίου 1568.

Ὁ Nicolò Nassino τοῦ ποτέ miser Francesco εὐγενῆς καὶ ἀπὸ τὶς ἀρχοντικές τοῦ Ναυπλίου, κάτοικος Χάνδακα, ζητεῖ τὴν κρητικὴ εὐγένεια.

Ἵπενθυμίζει τὶς ὑπηρεσίες στό κράτος τοῦ ποτέ domino Nicolò Nassino conte palatino καὶ sopracomito καὶ τοῦ domino Zorzi Nassino πατρικοῦ παπποῦ sopracomito di galia.

Νέα αἴτηση ὑπέβαλε στίς 14 Ἰουλίου 1589.

81. "Ο.π., φ.111^r. 10 Ἰουνίου 1568.

Ὁ Valerio tu Zorzi Zebbetto Κύπριος ἀπὸ τὸ χωριὸ Chilani ἔχει ἐπικηρυχθεῖ χωρὶς νὰ ἔχει μπορέσει πρωτύτερα ν'ἀπολογηθεῖ.

Μιά μέρα τοῦ Φεβρουαρίου 1561(=62) ὥρα 4 νυκτερινὴ ὁ Zegno Mastichì ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριὸ μὲ συντρόφους του τοῦ ἐπιτέθηκαν καὶ αὐτὸς ἀμυνόμενος τραυμάτισε τὸν Zegno στὸν μηρό. Ἡ ἐπικήρυξη γιὰ ὅλη τὴν Κύπρο, ἐκτὸς τῆς περιοχῆς Ἀμμοχώστου, ἔγινε ὅταν αὐτὸς ἦταν ἄρρωστος.

82. "Ο.π., φ.125^r. 10 Ἰουνίου 1568.

Ὁ Michiele καὶ ὁ Nicolò Mormori γιοί τοῦ ποτέ miser Manoli εὐγενῆ τοῦ Ναυπλίου ζητοῦν τὶς θέσεις πού εἶχε στή βενετικὴ (ἰταλική) ἐνδοχώρα ὁ πατέρας τους. Ὁ τελευταῖος πέθανε στίς 17 Δεκεμβρίου 1566.

Σὲ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸ κράτος ὁ Manoli εἶχε πάρει τὴ θέση τοῦ contestabile στὴν πόλη Santa Croce τῆς Vicenza καὶ τὴν tansa τῶν δουκ. 20 τὸ χρόνο πού ἐπιβλήθηκε ἀπὸ τοὺς Signori sopra li Napolitani all'officio di mesurador dei panni alli Providitori di Comun. Ὁ Manoli πέθανε καὶ οἱ γιοί ζητοῦν τὶς ἴδιες θέσεις.

83. "Ο.π., φ.136^r. 29 'Ιουνίου 1568.

'Ο Mathiō Finamengo Κύπριος έπικηρύχθηκε για φόνο. 'Ο άδελφός του Gabriel ζητεί τήν ανάκληση τής έπικήρυξης.

Σέ φιλονικεία για γυναίκα ό Mathiō τραυμάτισε θανάσιμα τόν Jacomo Psumá. Μετά έφυγε στην 'Αλεξάνδρεια και δέν μπόρεσε ν'άπολογηθεί.

84. "Ο.π., φ.148^r. 11 'Ιουλίου 1568.

Οί Bernardin, Marco και Daniel γιοί του ποτε miser Zuan Varucha από τά Χανιά ζητούν τήν κρητική ευγένεια μέ τήν ύπόσχεση ότι θά προσφέρουν δουκ.500 για δημόσια έργα.

'Η οίκογένειά τους τόν καιρό τής Κρητικής 'Ανταρσίας (προφανώς του 'Αγ.Τίτου) βοήθησε τή Βενετία και για αυτό μαζί μέ άλλες 11 οίκογένειες έλαβε τήν κρητική ευγένεια στα Χανιά. Κατά τήν έπιδρομή του Βαρβαρόσα, όποτε καταστράφηκαν τό φρούριο του 'Αποκορώνου και ή γύρω περιοχή, ό πατέρας τους βοήθησε νά έπανοικιστεί ό τόπος αυτός και νά ξανακτιστεί τό φρούριο, προσφέροντας δουκ.800.

85. "Ο.π., φ.152^r. 15 'Ιουλίου 1568.

'Ο Bernardin tis Marius Κύπριος από τό χωριό Filussa ζητεί νά άναθεωρηθεί ή έπικήρυξή του για φόνο που δέν διέπραξε.

Στό χωριό Arminu τής Κύπρου στό πανηγύρι του Σταυρου (fiera della Santa Croce) τής 14 Σεπτεμβρίου [1567] ό Bernardin είχε παρευρεθεί για νά ανταλλάξει προϊόντα του μέ άλλα (barattar algune mie robbe). Έκει σε συμπλοκή (όπου υπήρχαν 60 περίπου άτομα) ό Petrin Zzurduca και ό Solomo tu Paraschieuga από τό χωριό Salamiu ήλθαν σε φιλονικεία μέ τόν Polin tu Lariu da San Zuane και τόν φόνευσαν. Κατόπιν ό Bernardin έφυγε στη Συρία όπου προσβλήθηκε από χολέρα και παρέμεινε άποκλεισμένος για ένα έτος. Όταν γύρισε του γνωστοποιήθηκε ή έπικήρυξη για όλη τήν Κύπρο, εκτός από τήν 'Αμμόχωστο.

86. "Ο.π., φ.153^r. 15 'Ιουλίου 1568.

'Ο Bechna του Petro Chierulla Κύπριος από τή Λευκωσία έχει άδικη έπικήρυξη.

Είχε παντρέψει τήν ἀδελφή του μέ τόν Joseph tu Aissi, πού συνεχώς τοῦ ζητοῦσε χρήματα καί προσπάθησε τρεῖς φορές νά τόν σκοτώσει. Σέ μιὰ συμπλοκή ὁ Bechna τραυματίσε τόν Joseph στό στήθος. Χωρίς νά δώσει σημασία στό γεγονός αὐτός ἔφυγε στή Συρία καί γυρίζοντας ἔμαθε γιά τήν ἐπικήρυξη γιά ὅλη τήν Κύπρο, ἐκτός ἀπό τήν Ἀμμόχωστο.

87. "Ο.π., φ.170^r. 9 Αὐγούστου 1568.

ἽΟ Anzolo Semitecolo γιός τοῦ ποτέ miser Hieronimo ζητεῖ αὔξηση σέ 4% τοῦ κέρδους του.

Τό 1557 ἀπό τίς ἀρχές τῶν Χανιῶν ἀνέλαβε ὡς διαχειριστής (*administrator et dispensator*) τῶν δημητριακῶν πού τό δημόσιο ἀγοράζει καί καταναλώνει, ἔχοντας ὡς ἔσοδο τό 4% χωρίς ἄλλο μισθό. Τό ποσοστό αὐτό τό 1560 μειώθηκε σέ 3% καί ζητεῖ νά γίνει πάλι 4%.

88. "Ο.π., φ.209^r. 20 Σεπτεμβρίου 1568.

ἽΟ Jannutio Negroponte καί οἱ ἀνηψιοί του καί ἀδέλφια Fabritio, Ambrosio καί Lynio ἀπό τή Λευκωσία ζητοῦν νά μειωθεῖ τό χρέος τους πρὸς τό δημόσιο, γιατί τὰ ἔσοδά τους περιορίστηκαν.

Τό 1566 εἶχαν νοικιάσει γιά τρία συνεχῆ ἔτη τήν *gabella* τοῦ λαδιοῦ καί τοῦ σαπουνιοῦ καθώς καί τή *zarra* τοῦ λαδιοῦ γιά 1.540 τόν χρόνο. Τό ἴδιο ἔτος ὁμως ἄρχισε ἡ δαχύρωση τῆς Λευκωσίας καί κατεδαφίστηκαν πάρα πολλά σπίτια, ὥστε ἡ πόλη μίκρυνε καί ὁ πληθυσμός ἔφυγε (*ridotta essa città in piccolissima forma rispettiva quello la era*). Ἔτσι οἱ εἰσπράξεις τους μειώθηκαν.

89. "Ο.π., φ.210^r. 23 Σεπτεμβρίου 1568.

ἽΟ Piero Dandolo τοῦ ποτέ ser Antonio ζητεῖ χορηγία, ὥστε νά μή χάσει τόν τίτλο εὐγένειας λόγω τοῦ οἰκονομικοῦ ξεπεσμοῦ του.

Τό 1553 ἀνέλαβε τή διοίκηση μαζί μέ δυό νόθα παιδιά του τοῦ φρουρίου τῆς Πρωιτίσης, κοντά στή θάλασσα. Τή χρονιά ἐκείνη παρουσιάστηκε καί πανώλη στό Ρέθυμνο, ὥστε τό σιτάρι νά πωλεῖται ἢ *mesura* ὑπέρπυρα 12. Ἔτσι δέν μπόρεσε νά ἔχει εἰσπράξεις.

90. "Ο.π., φ.273^r. 16 Νοεμβρίου 1568.

Ὁ Michali Diogeni τοῦ ποτέ miser Dimitri ἀπό τό Ναύπλιο, κάτοικος Χανιωῶν, ζητεῖ νά λάβει τήν κρητική εὐγένεια.

Σέ ἀνταμοιβή ὑπηρεσιῶν του. Τό 1565 πρόσφερε δουκ. 1.500 γιά νά ἐξοπλιστεῖ galia καί τσεκίνια 300 γιά ἄλλες στρατιωτικές ἀνάγκες. Τό 1568 συντήρησε μέ ἐξοδά του 100 στρατιῶτες.

91. "Ο.π., φ.326^r. 23 Δεκεμβρίου 1568.

Ὁ Zorzi Caffatò τοῦ ποτέ ser Zuanne ἀστός τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά λάβει τήν κρητική εὐγένεια.

Προσφέρεται ν' ἀναλάβει μέ ἐξοδά του 1.000 δημόσια ἔργα (opere) ἀπό τά 4.000 ἔργα πού γίνονται στήν πόλη τοῦ Χάνδακα.

Παλαιότερα, σέ ἐποχή σιτοδείας, εἶχε φέρει στόν Χάνδακα τρόφιμα. Ἀπό τό 1538 ὡς τώρα (δηλ. 30 χρόνια) νοίκιασε τούς περισσότερους φόρους, πάντα μέ ἓνα caratto, χωρίς piezaria.

92. "Ο.π., φ.336^r. 16 Ἰανουαρίου 1568 (=69).

Ὁ Simon Stamini τοῦ ποτέ ser Bernardo ἀστός Βενετός, κάτοικος Χανιωῶν, ζητεῖ νά λάβει τήν κρητική εὐγένεια.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ παπποῦ του πού ἔδωσε ὅλη του τήν περιουσία γιά τήν ἄμυνα τῆς Κορώνης καί κατόπιν πῆγε στήν Κωνσταντινούπολη, γιά νά διαπραγματευτεῖ μέ τούς Τούρκους.

93. "Ο.π., φ.343^r. 26 Ἰανουαρίου 1568 (=69).

Ὁ Calceran Cadit τοῦ ποτέ miser Marco κάτοικος Λευκωσίας ζητεῖ ἐκεῖ τό officio di civitanaggio γιά τό διάστημα δύο κυβερνήσεων.

Ὁ παπούς του ἦταν φεουδάρχης ἀπό τό 1516 ὡς τόν θάνατό του τό 1544, ἤξερε γαλλικά καί ἀραβικά καί ξόδεψε ἀπό δικά του χρήματα χάρι τῆς Βενετίας, φθάνοντας ὡς τή Συρία. Ὁ πατέρας του Marco ἦταν ἐπί 20 χρόνια viceregionato τοῦ δημόσιου ταμεῖου (real camera). Κατά τά ὀχυρωματικά ἔργα τῆς Λευκωσίας κατεδαφίστηκαν σπίτια τους ἀξίας δουκ. 2.000.

94. "Ο.π., φ.371^r. 20 Φεβρουαρίου 1568 (=69).

Ὁ Cornelio Murmurì γιός τοῦ strenuo domino cavalier Dominico ἀπὸ τὸ Ναύπλιο ζητεῖ στή Ζάκυνθο τή θέση τοῦ contestabile μέ τὰ ἔσοδα τῆς καί τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν cernide χωρὶς ἀμοιβή.

Ὁ πατέρας του κατεῖχε ἰσοβίως ἀπὸ τὸ 1548 τή θέση τοῦ contestabile τῆς Ζακύνθου καί ἦταν ἀρχηγός τῶν cernide μέ ἐτήσιο μισθὸ δουκ. 40, πού αὐξήθηκε σέ δουκ. 120.

95. Φάκελος 323, φ.4^r. 5 Μαρτίου 1569.

Ὁ para Jorgi Ligi Κύπριος ἀπὸ τὸ χωριὸ Chrusocho ζητεῖ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν ἐπικήρυξη.

Κατηγορήθηκε γιὰ τὸ φόνο τοῦ Costantin Marathiti ἀπὸ τὸ κατεστραμμένο χωριὸ Nuti. Πῆγε στὸν ἐπίσκοπο Πάφου γιὰ νὰ ἐκθέσει τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ αὐτὸς δὲν μπόρεσε νὰ τὸν δεχθεῖ, γιατί ἦταν ἄρρωστος.

96. "Ο.π., φ.32^r. 17 Ἀπριλίου 1569.

Ὁ Gabriel τοῦ ποτέ Symonin Bambacam ἀπὸ τὴ Λευκωσία ζητεῖ ἀναθεώρηση τῆς ἐπικήρυξής του.

Κατηγορεῖται ὅτι φόνευσε τὸν Christofin τοῦ Hermona el Cola μέ ψαλίδι ράφτη. Κατόπιν διέφυγε στήν Τρίπολη τῆς Συρίας.

97. "Ο.π., φ.34^r. 20 Ἀπριλίου 1569.

Ἡ οἰκογένεια de Pecchis ἀπὸ τὸ Ναύπλιο ἔλαβε γιὰ ὅσα ἔχασε ἐκεῖ τή θέση τοῦ contestabile στό Sebenico. Ζητεῖ νὰ ἐξακολουθήσει νὰ κρατεῖ τὴν ἴδια θέση.

98. "Ο.π., φ.82^r. 28 Μαΐου 1569.

Ὁ Aivise τοῦ ποτέ miser Vicencio Caodistria ἀπὸ τὴν Κέρκυρα.

Ὁ πάππος του Hieronimo εἶχε νοικιάσει τοὺς φόρους (daci) τοῦ Βουθρωτοῦ. Ἐξαιτίας χρεῶν του πρὸς τὸ δημόσιο τὸ 1511 τοῦ κατασχέθηκε ὅλη ἡ περιουσία, ἀλλ' ὅμως ἀργότερα τοῦ δόθηκε ἡ ἴδια θέση μέ ἐτήσιο ἐνοίκιο δουκ.65. Ὁ πατέρας του εἶχε κι αὐτὸς τὴν ἴδια θέση, ἀλλὰ μέ τὸν πόλε-

μο του 1537 όλα όσα είχε στό Βουθρωτό καταστράφηκαν. Τό 1543 ό πατέρας του πέθανε καί έπειδή ό Aivise ήταν άνήλικος, τή θέση πήραν Ναπολιτάνοι. Τώρα πού οί τελευταίοι έφυγαν, ξαναζητεί τή θέση του Βουθρωτού.

99. "Ο.π., φ.149^r. 1 Αύγούστου 1569.

Ό Zorzi Plitachi, από τό Ναύπλιο, κάτοικος στίς Άλυκές τής Κύπρου ζητεί άναθεώρηση τής έπικήρυξής του.

Ός stradioto στή stratia τής Κύπρου είχε άρχηγό κάποιον Musachi. Γυρίζοντας από ψάρεμα δέχτηκε επίθεση από στρατιώτες πού είχε στείλει ό άρχηγός του για νά του κλέψουν τά ψάρια. Τότε ένας στρατιώτης σκοτώθηκε καί αυτός έπικηρύχτηκε.

100. "Ο.π., φ.163^r. 25 Αύγούστου 1569.

Ό Antonio Calafatti από τήν Κορώνη ζητεί ν' άκυρωθεί ή έπικήρυξή του.

Κατηγορήθηκε ότι από κουρσάρο άγόρασε διάφορα είδη καί γιαυτό έπικηρύχτηκε από τή Ζάκυνθο.

101. "Ο.π., φ.164^r. 25 Αύγούστου 1569.

Ό Zuan Francesco Stella, νοτάριος τής δουκικής καγκελλαρίας έδω καί 13 χρόνια καί έξη καί πλέον χρόνια γραμματέας (secretario) στόν πολεμικό στόλο, ζητεί τό bailagio τής Emba στήν Κύπρο.

102. "Ο.π., φ.167^r. 29 Αύγούστου 1569.

Ό Zorzi, ό Antonio, ό Zuanne καί ό Paulo Stai ζητοϋν νά λάβουν τήν κρητική ευγένεια.

Οί πρόγονοί τους ήταν άστοί (cittadini) Βενετοί αλλά ό παππούς τους βρέθηκε στά Κύθηρα, όπου μαζί μέ τόν πατέρα τους έγιναν rasonati στήν camera phiscal. Άπό τά άδελφια ό Antonio διατηρεί άκόμη αυτή τή θέση. Όλοι τους βοήθησαν στόν τελευταίο πόλεμο καί όταν έπεσε ή Μονεμβασία προσπάθησαν στά έρημα Κύθηρα νά φέρουν 96 οίκογένειες αλλά τελικά δέν τό πέτυχαν.

103. "Ο.π., φ.176^r. 7 Σεπτεμβρίου 1569.

Ὁ Potho Paulitino patron διαφόρων navilii ἔχει ἐπικηρυχθεῖ στή Ζάκυνθο γιά τραυματισμό κάποιου καί ζητεῖ ἀναθεώρηση.

104. "Ο.π., φ.213^r. 1 Ὀκτωβρίου 1569.

Ὁ Nicolò Nassino ἀπό τό Ναύπλιο ἔχει τή θέση τοῦ capitaneato delle preson στή Vicenza καί παραπονεῖται ὅτι ἐκεῖ τοῦ δημιουργοῦν προσκόμματα.

105. "Ο.π., φ.233^r. 20 Ὀκτωβρίου 1569.

Ὁ Zuanne Boza τοῦ Bortolamio ζητεῖ νά λάβει τήν κρητική εὐγένεια. Ὁ πατέρας του τό 1532 ἀπό τήν Quarantia Criminal et Civil Vecchia ἔλαβε ἰσοβίως τή θέση τοῦ ammiraglio τοῦ λιμανιοῦ τοῦ Χάνδακα. Ὁ Zuanne ἔγινε capitano τῶν φρουρῶν τῶν παραλίων τοῦ Χάνδακα. Ἀλλά δέν μπορεῖ νά πάρει κάποιο officio στήν πόλη τοῦ Χάνδακα ἂν δέν ἔχει τήν κρητική εὐγένεια.

106. "Ο.π., φ.277^r. 9 Δεκεμβρίου 1569.

Ἡ Pelagia Theorefta κόρη τοῦ ποτέ para Dimitri καί τώρα χήρα ζητεῖ κάποια θέση γιά τά παιδιὰ της.

Ὁ πατέρας της πολέμησε στήν πολιορκία τοῦ Ναυπλίου καί κατόπιν ἔγινε castellano στήν torre granda τοῦ Σεβενίκου, θέση πού στή συνέχεια πήρε ὁ σύζυγός της.

107. "Ο.π., φ.313^r. 3 Ἰανουαρίου 1569 (=70).

Ὁ γιός τοῦ Francesco Alberto ζητεῖ θέση στό Σεβενίκο.

Ὁ πατέρας του ἦταν διοικητής compagnia de stradioti στό Ναύπλιο, ὅπου εἶχε τήν περιοχή τοῦ Castri, πού μέ 22 πλοῖα ὁ κουρσάρος Caradormisi κατέστρεψε. Στήν περίσταση ἐκείνη πολέμησε καί ὁ Vreto Bosichi. Μέ τήν πτώση τοῦ Ναυπλίου ἔφυγαν γιά τό Σεβενίκο.

108. "Ο.π., φ.337^r. 24 Ἰανουαρίου 1569 (=70).

Ὁ Nicolò de Manoli di Cendami ἀπό τή Μονεμβασία βρέθηκε μετά τήν

πτώση της στο Monselice της βενετικής (ιταλικής) ένδοχώρας και τώρα ζητεῖ ἀπαλλαγή ἀπὸ τῆ φορολογία.

109. Φάκελος 324, φ.107^r. 23 Αὐγούστου 1570.

Ὁ Natam Francho ἔβραϊος κάτοικος τῆς Ζακύνθου ζητεῖ νά μὴν τὸν ἐναχλοῦν οἱ τοπικές ἀρχές.

Νυμφεύθηκε Ζακυνθινὴ ἔβραία καὶ ἀσκοῦσε τὸ ἐμπόριο στὸ νησί. Σέ κατὰ σιτοδείας ἔφερε στὴ Ζάκυνθο καὶ στὴν Κέρκυρα σιτηρὰ ἀπὸ τίς τουρκοκρατούμενες περιοχές, μέ προσωπικὸ κίνδυνο νά ἀνασκολοπισθεῖ.

110. Ὁ.π., φ.156^r. 20 Ὀκτωβρίου 1570.

Ὁ παρὰ Θιοννί Nathanaël ἀπὸ τὸν Χάνδακα ζητεῖ γιὰ τὸν γιό του οἰκόπεδο ἔμβαδοῦ passa 5, ὅπου νά κατασκευάσει οἶκημα γιὰ νά ἀσκήσει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ νοταρίου, πληρώνοντας ἰσοβίως ὡς ἐτήσιο livello ὑπέρπυρα 4.

Ὁ Ἰωάννης ἀπαριθμεῖ τίς φιλενωτικές του προσπάθειες στὴν Κρήτη.

Serenissimo Principe Illustrissima Signoria

L'infinita benignità et grata munificentia che di continuo ha usato Vostra Sublimità verso ciasche d'uno che ha sempre atteso a beneficio et honor di quella ha parimente guidato me papa Giovanni Nathanaël di Candia svizzeratissimo e fedelissimo servitore di sempre con ogni mio studio, vigilia et diligentia affaticarmi ad honor et gloria di Sua Serenità senza però stipendio et premio alcuno ma con speranza di conseguire la benigna sua gratia per sostentar poi l'età senile nella quale hora mi attrovo; il è, Principe Serenissimo, che conoscendo di quanta sua satisfattione è il viver religioso, christiano et catholico nelle sue citta et medesimamente nella sua isola di Candia, che con sommo timor et riverenza di Dio vive sotto la sua felicissima ombra, io con quelle mie debil forze che la magnità di Dio mi ha concesso nella scienza delle lettere greche et sacra theologia ho continuamente nella sua città di Candia, Rettimo et per tutta essa isola devotamente predicato nelli luochi publici la parola di Dio catholicamente, amaestrandola gioventù et istruendo molti nobeli et cittadini di quella isola con grandissima satisfattione delli clarissimi suoi representanti et specialmen-

te del reverendissimo et illustrissimo monsignor Lando archiepiscopo cretense et delli reverendi vescovi di essa isola et di tutti li nobeli et cittadini dalli quali sempre mi son forciato persuader l'unione et amorevolezza, et di più già alquanto essendo capitato a correr sotto il castello Mirabello, territorio di Candia, un heretico, disseminando diverse heresie, quale havendo prima affettato quel castellano, havea poi col suo aiuto tirato tutta quella contrada alla mala via, al qual fatto importantissimo volendo Sue Signorie rimediar et contraponersi et con ogni celerità stuar tal ardentissimo fuoco, confisi nella mia fedeltà et prontezza d'animo, havendo chiaro testimonio delle continue mie operazioni mi ricercarono a dover transferirmi in detto luoco per rimediar a tanto inconveniente, onde io prontissimo non havendo riguardo ad alcuna fatica né pericolo che facilmente mi poteva occorrer fra esse genti, messo dall'ardente mio animo et dovuta servitù che porto alla Sublimità Vostra immediate mi trasferì in esse parti et mediante l'aiuto divino cominciai a predicarli et persuaderli la catholica et sana opinione, facendoli conoscer in quanto errore si ritrovassino, talche per gratia divina in breve tempo avedutisi delli falsi documenti et persuasioni del scelerato heretico, ritornarono alla catholica oppinione et in quella vivono iuxta la mente di Vostra Sublimità a laude di Dio et gloria della Serenità Vostra. Et come il tutto consta per fede autentiche et Vostra Serenità porta sempre haver informatione dalli clarissimi suoi rappresentanti di Candia che all'hora furono.

Laonde prostrato alli piedi di Vostra Sublimità humilmente dimando non tanto per miei meriti quanto per sua solita benignità et liberalità si degni conciedermi nella sua città di Candia fuori nella piazza esterior tanto terreno di passa cinque, cioè tre in longhezza et due in larghezza, per far una bottega di tolle, ove uno mio figliuolo possi star per essercitar la sua nodaria, acciò mediante le sue fatiche possi in parte sostentar me et altri miei figliuoli, offerendomi pagar perperi quattro per recognition et perpetuo livello alla camera sua di Candia come pagano li altri, che infiniti riconoscono parimente nel medesimo luoco simil botteghe dalla Sublimità Vostra, per il che di continuo, come

è mio solito, pregarò l'Altissimo Dio per l'essaltation et conservation della Serenità Vostra, alla quale genuflesso humilmente mi raccomendo.

1570 alli 20 di ottobre

Che rispondi alla presente supplication il Reggimento di Candia et tolte le debite informationi, visto, considerato et servato quanto si dice, dica il parer suo con giuramento et sottoscrittion di mano propria, secondo la forma delle leggi. Il medesimo faccia il Reggimento che era in Candia al tempo superior et futurum.

-4 -0 -0

111. "Ο.π., φ.190^r. 2 Δεκεμβρίου 1570.

Ὁ Antonio Eparcho ζητεῖ γιὰ ἕνα γιό ἢ γαμπρό του ἰσοβίως τό manizzo γιὰ νά πωλεῖ σιτηρά στούς ἀρτοποιούς, θέση πού τό ἔτος αὐτό εἶχε ὁ Zuanne Camilafco ἀστός τῆς Κέρκυρας.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀπό τόν καιρό τῆς πολιορκίας τῆς Ρόδου. Στήν Κέρκυρα κατόρθωσε νά βρεθεῖ τρόπος νά ὑδρευθεῖ μέ ἀσφάλεια ἡ πόλη, πού παλαιότερα ἔπαιρνε νερό ἀπό τό Καρδάκι, τοποθεσία ἐπισφαλή σέ καιρό πολέμου. Μέ δικά του ἔξοδα ἔχει ἐκπαιδεύσει 2.000 ἀρκεμπουζιέρους. Πρὶν ἀπό ἕνα χρόνο ἔδωσε στό Συμβούλιο τῶν Δέκα βιβλίο πού βρῆκε στήν Ἑλλάδα καί μετέφρασε στά ἰταλικά. Στό βιβλίο πραγματεύονται οἱ διαταγές καί τά μυστικά τοῦ ναυτικοῦ πολέμου καί μεταξύ ἄλλων περιέχονται 224 συμβουλές γιὰ τόν στρατηγό. Φρόντισε ἐδῶ καί 19 χρόνια γιὰ τό φρούριο τοῦ Σοπωτοῦ, ὅπου οἱ Τοῦρκοι ἤθελαν νά δημιουργήσουν ὀχυρώσεις. Μετά τή ρήξη τῆς εἰρήνης μέ τούς Τούρκους ἔκαμε ἐπιστολή στόν Πάπα. Πληροφόρησε τή Βενετία γιὰ τήν κατάσταση στή Ρωσία καί στόν ἀρχιεπίσκοπο τῆς χώρας αὐτῆς ἔγραψε ἐπιστολές ὑποκινώντας τον σέ πόλεμο κατά τῆς Τουρκίας. Τέλος, τώρα βρίσκεται γερασμένος, χωρίς νά μπορεῖ νά διαβάζει, ἔχοντας δύο παιδιά καί τρία ἐγγόνια ὀρφανά.

112. "Ο.π., φ.232^r. 14 Φεβρουαρίου 1570 (=71).

Ἡ Isabetta Mettopulla κρητικιά εὐγενής χήρα τοῦ ποτέ miser Michel Ciosa εὐγενῆ ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ χορηγία ἢ τήν προίκα της.

castellano στό φρούριο Μιραμπέλλου καί capi-

tanio contra fures καί αὐτός καί ὁ γιός της miser Zorzi σκοτώθηκαν ἀπό χωρικούς. Ἔτσι ἡ Isabetta ἔμεινε χωρίς πόρους ζωῆς, γιατί γιά τό φρούριο εἶχε ξεοδευτεῖ ἡ προίκα της, ἕνα σπίτι της πού νοικιαζόταν γιά δουλ. 10 τό πῆραν οἱ στρατιῶτες καί, τέλος, ἡ Ergina Serigo, ἀδελφή τοῦ συζύγου της, τῆς πῆρε τήν περιουσία τοῦ ἀνδρα της.

113. Φάκελος 325, φ.9^π. 7 Μαρτίου 1571.

Οἱ Dīmo Calanria καί Zuane Metaxá ὑποβάλλουν ἀναφορά τῶν κατοίκων τῆς Κεφαλονιάς κατά τοῦ προβλεπτή τῆς νήσου miser Marcantonio Giustinian.

Ἐπειδή οἱ κάτοικοι ζήτησαν τό συμβούλιό τους (conseio) νά ἔχει τά ἴδια δικαιώματα μέ τῆς Ζακύνθου, τῆς Κέρκυρας καί ἄλλων περιοχῶν, ὁ προβλεπτής τοὺς ὑποβάλλει στίς παρακάτω ταλαιπωρίες: Μόλις μαθαίνει ὅτι κάποιος ἔκαμε κρασί, ἀμέσως τό καταγράφει καί διατιμᾷ κατά τήν κρίση του. Ἀπαγορεύει αὐτό νά πωληθεῖ, ἀκόμη καί ἂν ὁ κάτοχος δέν ἔχει τή δυνατότητα νά πληρώσει τή δεκάτη. Ἀλλά ὅταν ἡ τελευταία δέν πληρώνεται, ὁ προβλεπτής παίρνει τά βόδια τοῦ ὀργώματος καί μᾶς τιμωρεῖ ἂν πετάξουμε τό χαλασμένο κρασί. Ἄν κάποιος ἀπό τήν περιοχή τῆς Παλικῆς, ὅπου γίνονται τά κρασιά, ἐξαναγκαστεῖ ἀπό τοὺς sopracomiti νά τοὺς πωλήσει κρασί, τότε τιμωρεῖται μέ ὑπέρπυρα 100. Οὔτε τοὺς ἀφήνει νά πιοῦνε τό κρασί. Τό λάδι, τό λινάρι, τή σταφίδα καί τά armagi δέν μποροῦν νά τά πωλήσουν σέ βενετικᾷ πλοῖα οὔτε νά τά ἐξαγάγουν στή Βενετία. Τήν περασμένη χρονιά πολλοί πῆγαν νά ὑπηρετήσουν στόν στόλο καί ἂν καί ὑπάρχει διαταγή νά μή θίγεται τό σπίτι οὔτε νά ζητοῦνται φόροι κανενός ναύτη, ὁ προβλεπτής μᾶς λήστεψε καί μᾶς πῆρε ἀκόμη καί τή σοπόρα. Τέλος, τίς δικαστικές ποινές αὐξάνει αὐθαίρετα, π.χ. ἐάν εἶναι τῶν ὑπερπύρων 50, αὐτός τήν ἀνεβάζει σέ ὑπέρπυρα 300. Οἱ κάτοικοι τονίζουν ὅτι ἐάν δέν ἦταν ἀφοσιωμένοι στή Βενετία, θά εἶχε φύγει τό μισό νησί στήν Τουρκία.

Τό Συμβούλιο τῶν Δέκα ζητεῖ νά ἐρευνήσουν οἱ ἀρχές τῆς Κέρκυρας.

114. Ὁ.π., φ.143^π. 20 Αὐγούστου 1571.

Ὁ ἀνεψιός τῆς Catherina χήρας τοῦ ποτέ Manoli de Monoiiani ἀπό τή Μονεμβασία ἔχει πάρει τή θέση τῆς contestabellaria τῆς Vicenza καί ζητεῖ

ἐπικύρωση.

115. "Ο.π., φ.153^r. 11 Σεπτεμβρίου 1571.

Ὁ Gianni Mavridi, ὁ Stamati Varvessi καί ὁ Stamati Vambaccà ἀπὸ τῆ Λευκάδα ζητοῦν ν'ἀποφυλακιστοῦν.

Πήγαιναν μέ τό πλοῖο τους φορτωμένο ἐμπορεύματα πρός τή Βενετιά καί στό Κάτταρο πιάστηκαν ἀπό τόν governator delle galee dei condannati, μαζί μέ τόν ἰδιοκτήτη τοῦ πλοίου ser Antonio Calimeri, συνολικά 18 ἄτομα. Οἱ ἄλλοι ἐλευθερώθηκαν, ἐνῶ οἱ τρεῖς παραμένουν στή φυλακή.

116. Φάκελος 326, φ.4^r. 9 Μαρτίου 1572.

Ὁ Zorzi Cochini ἀστός τῆς Κέρκυρας ζητεῖ διευκολύνσεις γιά τήν πληρωμή χρέους του.

Τό 1571 σέ πλειστηριασμό εἶχε νοικιάσει τό φόρο τῶν βελανιδιῶν γιά δουκ.670 καί τό φόρο τῆς grana γιά δουκ.230. Οἱ φόροι αὐτοί γιά πρώτη φορά διαχωρίζονταν, ἐνῶ πρὶν πλειστηριάζονταν μαζί. Ἐξαιτίας ὅμως τοῦ πολέμου οἱ κάτοικοι ἐγκατέλειψαν τήν ὑπαιθρο καί κλείστηκαν στό Ἄγγελόκαστρο καί στήν πόλη καί ἐκεῖ ἔμειναν ὡς τίς 8/9 Σεπτεμβρίου. Μέ τόν τρόπο αὐτό δέν συγκεντρώθηκε ἡ παραγωγή καί αὐτός ἔμεινε χρεωμένος δουκ. 1.000. Ἀκόμη χρεωστᾶ στούς ἐργάτες πού προσέλαβε γιά τή συλλογή δουκ. 400.

117. "Ο.π., 24 Μαρτίου 1572 (στό ἐξῆς στούς φακέλους δέν ὑπάρχει σελιδαρίθμηση).

Ἡ σύζυγος καί τά παιδιά τοῦ ποτέ Francesco Marcello πού εἶχε τήν contestabelaria γιά τή φύλαξη (custodia) τῶν πυλῶν τῆς Μονεμβασίας ζητοῦν κάποια χορηγία στήν Πάδοβα.

118. "Ο.π., 6 Μαΐου 1572.

Ὁ Niceforo Eparco τοῦ ποτέ miser Antonio ἀστός τῆς Κέρκυρας ζητεῖ ὀρισμένες προϋποθέσεις γιά νά κατασκευάσει ἀποθήκη σιταριοῦ.

Στήν Κέρκυρα τό σιτάρι πού ἐπρόκειτο ν'ἀλεστεῖ μεταφερόταν μέ βάρκες στό μύλο, ὥστε σέ καιρό χειμῶνα νά δημιουργοῦνται δυσχέρειες καί νά

δίνεται η εύκαιρία να νοθεύεται το άλευρι. Αυτός προσφέρεται να κατασκευάσει αποθήκη με έξοδά του, ώστε πάντα να υπάρχουν εκεί ποζα 300 άλευριού. Για να φέρει σωστά σε πέρας την εργασία αυτή πρέπει να χρησιμοποιει βάρκες, ζυγιστές και άλλα άτομα. Η κάλυψη των εξόδων απαιτεί να αγοράζεται το βενετικό staro με soldí 12. Να παίρνει τα σιτηρά από το δημόσιο με αρκετή piezzaria και να υπάρχει αντιστοιχία στην τιμή αγοράς του σιταριού και της πώλησης του άλευριού.

119. "Ο.π., 12 Μαΐου 1572.

Ο Piero Coccaia άστος της Ζακύνθου ζητεί να μη πληρώνει τη δεκάτη για όσα τώρα κατέχει και όσα αγοράσει, αλλά ή απαλλαγή να μη υπερβαίνει έτησίως τά δουκ.15. Άκόμη ζητεί χορηγία έτησίως σιτηρά ποζα 20 και για 40 χρόνια κάποια άλλη χορηγία από το ίδιο ταμείο της δεκάτης.

Σέ ανταμοιβή των υπηρεσιών του: Είχε σταλεί ως πρεσβευτής στο Μοριά και στον τουρκικό στόλο και σε μία περίπτωση διέσωσε δυό βάρκες. Άλλες φορές από τά τουρκοκρατούμενα μέρη έφερε σιτηρά και παράλληλα χρησιμοποιήθηκε ως άγγελιαφόρος μεταφέροντας έπιστολές στην Κωνσταντινούπολη. Μέδικά του χρήματα συντηρούσε σώμα (compagnia) 200 άνδρων. Κατά τον πόλεμο του κάηκε ή περιουσία που ήταν στη marina.

120. "Ο.π., 19 Ίουνίου 1572.

Οί Menahim Mazza, Giosef Carton, Menahim de Consolo ως άπεσταλμένοι των Έβραίων της Κέρκυρας ζητούν να έπιτρέπεται ειδικά σ'αυτούς να κατοικούν και να έμπορεύονται στη Βενετία, πράγμα που έχει απαγορευθεί γενικά για όλους.

Οί Έβραίοι της Κέρκυρας από τον καιρό του David Semo κατοικούν στο Cato Castro, περιοχή άσφαλής.

121. "Ο.π., 26 Σεπτεμβρίου 1572.

Ο Manoli Maurizi από τον Χάνδακα ζητεί να λάβει την κρητική ευγένεια.

Πρίν 40 χρόνια ο παππούς του miser Costantin από την Κορώνη πήγε στην Κρήτη. Κατά τον πόλεμο του 1537 μετέφερε δημητριακά από τά Χανιά

στό Ναύπλιο. Ὁ πατέρας του miser Zorzi μέ τό vasselo του σέ καιρό σιτοδειάς εἶχε μεταφέρει στόν Χάνδακα σιτηρά. Ὁ Manoli μέ τόν ἀδελφό του Zuanne κατά τόν τελευταῖο πόλεμο βοήθησαν στό Cattaro μέ τό gallion τους καί ὅταν ἀργότερα ἀγόρασαν τέσσερα vasseli τά πρόσφεραν νά μεταφερθοῦν biscotti καί ξυλεῖα στή Ζάκυνθο καί στή Βενετία.

Στό Ἄρχεῖο ὑπάρχει καί δεύτερο ἔγγραφο τοῦ Συμβουλίου τῶν Δέκα πρὸς τίς ἀρχές τῆς Κρήτης μέ ἡμερομηνία 16 Μαΐου 1573, ὅπου λέγεται ὅτι τό πλοῖο πού μετέφερε τό πρῶτο ἔγγραφο εἶχε βυθιστεῖ.

Στίς 15 Ὀκτωβρίου 1573 ὁ Manoli, μέ ἄλλο του ἔγγραφο, ζητεῖ οἰκόπεδο (un quadro di terren) ἔξω ἀπό τήν πύλη τῆς riazza τοῦ Χάνδακα.

122. Φάκελος 327, 28 Ἰουλίου 1573.

Ὁ Marcantonio Serego ἀπό τήν Κρήτη ζητεῖ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ φορολογία ὡς πολύτεκνος.

Ἔχει δεκατρία παιδιά καί ὁ δεκαεννιάχρονος γιός του εἶχε ὑπηρετήσει στό ναυτικό καί σέ ἄλλες θέσεις στήν Κρήτη.

123. Ὁ.π., 5 Σεπτεμβρίου 1573.

Ὁ Leonino Servo τοῦ ποτέ miser Zorzi ἀπὸ τὰ Χανιά φεουδάρχης καί μέ τήν κρητικὴ εὐγένεια ζητεῖ τήν κενὴ cancellaria τῶν Χανιῶν γιὰ 12 κυβερνήσεις.

Σέ ἀνταμοιβὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του: Τό 1551 ὅταν ὁ τουρκικὸς στόλος ἀπειλοῦσε τήν Κρήτη, αὐτὸς πλήρωνε γιὰ δύο χιλιάδες ἔργα στά Χανιά, ἐνῶ τό 1554 καί τό 1562 κατεδαφίστηκαν σπίτια τους γιὰ νά χρησιμοποιηθοῦν τά ὑλικά τους στίς ὀχυρώσεις. Ὁ πατέρας του ποτέ miser Zorzi εἰδοποιοῦσε τίς βενετικὲς ἀρχές γιὰ τίς κινήσεις τοῦ τουρκικοῦ στόλου μέσω τοῦ ἀδελφοῦ του πού ἦταν στήν Κων/πολη ἔμπορος ἀπὸ 25 χρόνια. Ἔτσι μέ κρυπτογραφικὲς ἐπιστολές ἔγινε γνωστό ὅτι ὁ Jacopo Assorino κάτοικος Ἀμμοχώστου μέ ψευδῆ ἔγγραφα προσπαθοῦσε νά ἐξεγείρει τοὺς κατοίκους. Γιὰ τό θέμα μέ εἰδικὴ fregata εἰδοποιήθηκαν οἱ ἀρχές τῆς Κύπρου καί ὁ Assorino κρεμάστηκε. Ὁ ἴδιος ὁ Leonino τό 1570, ὅταν ἦταν στήν Κωνσταντινούπολη, πρωτόμαθε γιὰ τήν ἐπικείμενὴ κήρυξη τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Κύπρου. Ντυμένος ὡς vallahos εἰσχώρησε στό Σεράγι καί ἔφυγε μετὰ γιὰ τήν Κρή-

τη, όπου έφερε τήν ειδήση. Στο Ρέθυμνο ο ίδιος ανέλαβε τά όχυρωματικά έργα καί τό 1572 ήταν άρχηγός τών *cernide* τής Σούδας, κατά τήν επιδρομή τών Τούρκων.

124. "Ο.π., 7 Σεπτεμβρίου 1573.

Ο Spiro Moraiti του ποτέ Stamatí ζητεῖ στήν Κέρκυρα τή θέση του *sargente* τών *cernide* τών *archibugieri*, θέση πού είχε ο αδελφός του, ή τή θέση του *soprastante* στά δημόσια έργα.

Σέ ανταμοιβή τής συμμετοχῆς του στίς επιχειρήσεις του Μαlgaritin, όπου έχασε τό χέρι του καί όπου φονεύτηκε ο αδελφός του Crisso, ενώ σε άλλη περίσταση είχε χάσει άλλο του αδελφό.

125. "Ο.π., 7 Δεκεμβρίου 1573.

Ο Gianmaria Sanson καί ο άνεψιός του Gioanni ζητοῦν κτήματα στό Λασιθί έκató *buine*, όπως είχε πάρει ο Alessandro Corcumelli.

Ήταν *gentilhomeni* τής Λευκωσίας καί εκεί είχαν πολεμήσει.

126. "Ο.π., 17 Ίανουαρίου 1573 (=74).

Ο Francesco Mocenigo από τή Ζάκυνθο ζητεῖ έτησίως νά του χορηγούνται σιτάρι καί κριθάρι καί δουκ.24 μέ ρητή ύποχρέωσή του νά διατηρηῖ ἄλογο.

Η οικογένειά του είχε πολεμήσει στή Μεθώνη καί κατόπιν ο πατέρας του Roberto είχε γίνει *capitano* τής Ζακύνθου όπου ξόδεψε τήν περιουσία του. Τά τέσσερα αδέρφια πολέμησαν σε διάφορες επιχειρήσεις (καί στό Μαlgaritin) καί ένας τους πιάστηκε αίχμάλωτος.

127. "Ο.π., 21 Ίανουαρίου 1573(=74).

Ο Pasqualin Puiese του ποτέ Nicoló ζητεῖ τό *capitaneato* τής Ίθάκης πού τό είχε ο πατέρας του για 10 χρόνια.

128. "Ο.π., 17 Φεβρουαρίου 1573(=74).

Ο Antonio του ποτέ Zuan Michiel του ποτέ Antonio Capsoló ζητεῖ τήν έτήσια χορηγία τών δουκ.12 πού είχε ή μητέρα του Cecilia στήν Κέρκυρα.

Ἡ χορηγία δινόταν σέ ἀνταμοιβή στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς οἰκογενείας του.

129. Φάκελος 328, 11 Μαρτίου 1574.

Ἡ Sofia σύζυγος τοῦ ποτέ ser Giacomo ἀπό τήν Κέρκυρα ζητεῖ νά μή πάρει τό δημόσιο οἰκήματα πού ἔχει στήν Κέρκυρα.

Ὁ σύζυγός της κατά τόν πόλεμο εἶχε φονεύσει ὀκτώ Τούρκους καί εἶχε αἰχμαλωτίσει ἕνα. Ὡς πόρο ζωῆς ἔχει κοντά στή marina τῆς Κέρκυρας, στήν περιοχή τῆς Bastia, δύο οἰκήματα μέ λίγη ἔκταση γῆς πού τά νοικιάζει (doi casoni di raglia con un poco di terreno).

Γιά τό ἴδιο θέμα ἐπανέρχεται στίς 8 Ἰουνίου 1574.

130. Ὁ.π., 5 Ἀπριλίου 1574.

Ὁ Zorzi Malachi ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ κτήματα buine 30 κοντά στά φρούρια Nono καί Priotissa, περιοχή πού καλεῖται Francotopi μέ πληρωμή γιά κάθε misurada soldini 4.

Ὁ πατέρας του Cristoforo τό 1538 ἦταν σέ naviglio φορτωμένο τρόφιμα γιά τόν στρατό τῆς Κέρκυρας καί αἰχμαλωτίστηκε ἀπό τοὺς Τούρκους. Ὁ Zorzi τό 1550 φόρτωσε σέ naviglio του πυρομαχικά ἀπό τή Βενετία γιά τήν Κέρκυρα καί κοντά στή νῆσο Σάσωνα βοήθησε ἕνα gallion πού τό εἶχε κτυπήσει ὁ Corcut Rais. Τότε τό πλήρωμα δέν ἤθελε νά βοηθήσει καί τόν κτύπησαν στό πρόσωπο, ὅμως αὐτός κατόρθωσε νά φθάσει σῶος στήν Κέρκυρα. Τό 1555, ἂν καί εἶχε νοικιάσει μία nave του γιά νά μεταφέρει βελανίδια, ὑπήκουσε στοὺς Προβλεπτές alle Biave καί πῆγε στήν περιοχή τῆς Ναυπάκτου γιά νά παραλάβει σιτηρά. Στήν περιοχή τοῦ Ρίου (uscendo fi doi castelli di Lepanto) τόν συνέλαβε ἕνας chiaus πού, σύμφωνα μέ σουλτανική διαταγή, τοῦ κατέσχε σιτηρά ἀξίας δουκ.1.500, ἐνῶ αὐτός κατόρθωσε νά διασώσει stara 800 (μέ κίνδυνο νά συλληφθεῖ καί ν'ἀνασκοποισθεῖ) πού μετέφερε στόν Χάνδακα, ὅπου ὑπῆρχε σιτοδεῖα. Ἀλλά ἐκεῖ τότε εἶχαν φθάσει καί ἄλλα φορτία, ὥστε ἡ τιμή τοῦ σιταριοῦ νά πέσει καί νά πωλήσει τό staro lire 4,5 ἐνῶ τό εἶχε ἀγοράσει πρὸς lire 14, χάνοντας δουκ. 2.000. Ἀκόμη ἕνα πλοῖο του κᾶθε στόν Χάνδακα, ἄλλο αἰχμαλωτίστηκε μέ σιτάρι στή Νάυπακτο καί ἄλλο στή Ζάκυνθο. Τό 1569 στή Βενετία εἶχε ἐτοιμάσει gal-

λίσον πού θά πήγαινε στήν Κρήτη νά φέρει κρασί moscato, αλλά οί Προβλεπτές alle biave τοῦ τό κατέσχον καί τό ἔστειλαν μέ τόν miser Steffan Tarabotto νά φέρει σιτηρά καί αὐτός ἔχασε δουκ. 2.000. Καί πάλι ἔχασε δουκ. 2.000 ὅταν στόν Χάνδακα δέν τόν ἄφησαν νά μεταφέρει moscati botte 200 στή Βενετία, ὅπως εἶχε κλείσει συμφωνία. Τό 1570 μέ διαταγή τῶν ρεκτόρων τοῦ Χάνδακα πήγε στή Σητεία γιά νά πάρει arsili, πού ἐκεῖ εἶχε ἀφήσει ὁ general Zeno. Ἀκόμη ἀνέγκυσε gallera βυθισμένη στό λιμάνι τοῦ Χάνδακα. Κατά τήν κατασκευή ὀχυρωματικῶν ἔργων κατεδαφίστηκαν στόν Χάνδακα στήν περιοχή τοῦ προμαχώνα Παντοκράτορα οἰκήματά του ἀξίας δουκ. 822. Τόν προηγούμενο Μάρτιο [1573] μέ naviglio του εἶχε φθάσει στήν Κέρκυρα ἀπό τήν Κρήτη μεταφέροντας κρασί moscato καί ἐκεῖ διατάχθηκε νά ξεφορτώσει καί νά πάει νά φέρει στρατιῶτες (soldati) ἀπό τό Μπρίντιζι καί νά τοῦς μεταφέρει στόν Χάνδακα μέ δική του δαπάνη. Τά κτήματα πού τώρα ζητεῖ εἶναι σχεδόν ἐγκαταλειμμένα καί νοικιάζονται ἀπό πενταετία σέ πενταετία.

ἽΟ Malachi ἐπανέλαβε τήν αἴτησή του σίς 12 Ἀπριλίου 1577 καί σίς 22 Αὐγούστου 1579.

131. Ὡ.π., 17 Μαΐου 1574.

ἽΟ Metodio πρῶην ἀρχιεπίσκοπος Ἵμβρου ζητεῖ νά τοῦ δοθεῖ ἄδεια νά κατοικήσει στήν Κέρκυρα σ' ἕνα ἀπό τά μοναστήρια ἔξω ἀπό τήν πόλη, ὥστε μέ τίς λειτουργίες καί κάποια ἐλεημοσύνη νά ἔχει ἕνα εἰσόδημα.

Κατά τόν προηγούμενο πόλεμο εἶχε ἐτοιμάσει τόν λαό τῆς Ἵμβρου σέ ἐπανάσταση, ἀλλά προδόθηκε καί διέφυγε καί τώρα βρίσκεται στή Βενετία.

132. Ὡ.π., 21 Μαΐου 1574.

ἽΟ Marin Soliman ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ θέση στό Σεβενίκο σέ ἀνταμοιβή στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν του.

133. Ὡ.π., 6 Ἰουνίου 1574.

ἽΟ Nicolò Grimani, ἐξ ὀνόματος τῶν μοναχῶν τοῦ Ἵγ. Ἰωάννη τῆς Πάτμου, ζητεῖ διάφορες ἀτέλειες.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν κατά τόν πόλεμο, ὁπότε μετέφεραν ἐφό-

δια, για τὰ εἰσοδήματα πού ἔχουν στόν Χάνδακα, νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τήν πληρωμή ὑπερπύρων 74 κρητικῶν, πού ἰσοδυναμοῦν μέ βενετικά τσεκίνια 3, τήν προσφορά ἑνός ταύρου τή Τσικνοπέμπτη καί 12 χοιρινῶν ἀλλαντικῶν. Ἀκόμη τὰ πλοῖα τους (navilii) νά πληρώνουν τέλη ἀγκυροβολίας στό ναύσταθμο τοῦ Χάνδακα ὅπως τὰ βενετικά πλοῖα.

134. Ὁ.π., 9 Ἰουνίου 1574.

Ὁ Marin Marcello τοῦ ποτέ ser Marco ζητεῖ τή δυνατότητα νά πωλήσει φέουδó του στήν Κέρκυρα.

Ὡς πρωτότοκος ἔχει βαρωνία πού τοῦ ἀποφέρει ἐνοίκιο ἐτησίως δοκ. 190. Τώρα τοῦ παρουσιάστηκε ἡ εὐκαιρία νά τήν πωλήσει στόν miser Giorgio Cochini στήν τιμή τῶν δοκ. 3.160, πού μετὰ αὐτός θά καταθέσει στήν Zecca καί θά κάνει ἐπενδύσεις στή βενετική (ἰταλική) ἐνδοχώρα.

Ritrovandomi io Marin Marcello fo di ser Marco humilissimo servitor di Vostra Sublimità al possesso di una baronia di Corfo, come primogenito del sodetto q. mio padre et della magnifica madona Catharina Viaro figliuola del q. magnifico miser Georgio et della q. magnifica madona Fiordelise di Ugoti da Corfo. La quale fo altre volte del q. miser Lunardo di Ugoti q. miser Arseni cittadino del detto loco et fratello della sudetta magnifica madona Fiordelise, tutti fidelissimi et devotissimi servitori di Vostra Sublimità. Della quale al presente ne trago fino alla suma di ducati 190 all'anno d'affitto. Hora essendomi rappresentata occasione di quella alienare con molto mio utile et delli successori miei al spettabile miser Giorgio Cochini fo di miser Antonio cittadino de Corfo et fidelissimo et benemerito suo servitor pre pretio de duc. 3.160 da lire 6 soldi 4 per ducato, ch'è in ragion di 6 per cento di esser depositati in Cecca et investiti in tanto cavedal alle 7 over 8 pro cento, che sarà molto più d'intrata di quello trago di essa baronia. Et in ogni caso che Vostra Sublimità si vorà francar et liberar de tal gravanza da esser investiti in tante possessioni in Padoana o nel Friuli o Trivisana overo nel Policine de Rovigo, le quali restino sempre a beneficio mio et de miei posteri, con tutti li modi et conditioni ch'era detta baronia, con che non si possino in alcun tempo vender né alienar né

permutar né per qual si voglia altro modo disponer d'essi, ma in tutto subintrino in loco di essa baronia. Et all'incontro esso miser Georgio heredi et successori suoi godeno, possedano et habbino essa baronia, da me cessali come di sopra, con tutti quelli modi, prerogative et privilegi che li miei auttori l'hanno havuta et possessa et de presenti io la tengo et possedo.

Però supplico Vostre Signorie Illustrissime che le siino contente conciedermi gratia di poter far tal allienatione et cessione, acciochè io humilissimo suo servitor possi sentir questo commodo et insieme li successori miei senz'alcuna offesa di Vostra Sublimità anci con più suo commodo, essendo maxime collocata in uno gentilhuomo di quel luoco fidelissimo et benemerito servitor suo. Et alla buona sua gratia humilmente mi raccomando.

135. "Ο.π., 15 'Ιουλίου 1574.

'Ο Νικόλο του ποτέ Dimitri Damoró ζητεῖ νά διευκολυνθεῖ σέ χρέος του.

'Ο πατέρας του τό 1571 εἶχε νοικιάσει τό νέο φόρο (dacio) τῆς insida τοῦ κρασιοῦ τοῦ Χάνδακα, πράγμα πού θά τοῦ ἀπέφερε ὑπέρπυρα 12.210. 'Ο πόλεμος καί ἡ κακή παραγωγή, ὡς καί ἡ ἀπαγόρευση νά ἐξαχθεῖ κρασί ἀπό τήν Κρήτη, ἐπέφεραν τήν εἰσπραξη μόνο ὑπερπύρων 4.000. Μετά τόν θάνατο τοῦ πατέρα ὁ γιός ἔμεινε χρεωμένος ὑπέρπυρα 7.000.

136. "Ο.π., 28 Αὐγούστου 1574.

'Ο Demetrio Cacavá ditto il Corfioto παλαιός ἀστός τῆς Ἄμμοχώστου ζητεῖ τή θέση τοῦ coadiutor τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας τῆς magnifica comunità di Corfù πού ἀποφέρει ἐτησίως δοκ. 80. Ἄκόμη, νά τόν διαδεχθεῖ καί ὁ γιός του.

Εἶχε προσφέρει δοκ. 400 γιά τήν ἄμυνα τῆς Ἄμμοχώστου καί κατά τήν πυρκαϊά τοῦ δουκικοῦ παλατιοῦ τῆς Βενετίας ἔχασε τά ἀποδεικτικά κεφαλαίου δοκ. 2.000 πού προορίζονταν γιά τήν Zecca.

137. Φάκελος 329, 10 'Ιουλίου 1575.

'Ο Paolo Macrì επίσκοπος Ζακύνθου ζητεῖ νά ἔχει ἰσοβίως, καί κατόπιν γιός του ἢ ἀνεψιός του, τόν ναό τοῦ Ἁγ.Νικολάου τῶν Ξένων, ὅπου αὐτός εἶναι προϋστάμενος (rettore) ἀπό τό 1547.

'Ο σεισμός τοῦ 1570 εἶχε καταστρέψει τήν ἐκκλησία πού,ἀφοῦ αὐτός τήν ἐπισκεύασε, κατά τόν τελευταῖο πόλεμο καταστράφηκε ἀπό τούς Τούρκους.

138. "Ο.π., 25 Νοεμβρίου 1575.

'Ο Lazaro Chielmi πού διαδέχτηκε τόν Marco Cangelari, διοικητή 20 stradioti, στό Φισκάρδο Κεφαλληνίας ζητεῖ επικύρωση τῆς θέσης του.

Στό νησί εἶχαν ἔλθει τελευταῖα stradioti ἀπό τήν Κύπρο πού ἐνίσχυσαν τή φρουρά, ἐνῶ ἐπιδόθηκαν στήν καλλιέργεια τῶν ἀγρῶν, πού εἶχαν ἐγκαταλειφθεῖ ἀπό τόν φόβο τῶν κουρσάρων. Ἀπό τότε ἡ Κεφαλληνία δέν ξανάστειλε, ὅπως πρῶτα, 40 ἄλογα στήν Κέρκυρα.

139. "Ο.π., 9 'Ιανουαρίου 1575(=6).

'Ο Andrea Flocca τοῦ ποτέ miser Mattio ζητεῖ τήν ψαραγορά τῆς Κεφαλονιάς ἀπ'ὅπου θά μπορεῖ νά εἰσπράττει ἐνοίκιο δουκ. 80 καί αὐτός θά διατηρεῖ ἓνα ἄλογο.

'Ο πατέρας του ἀπό τό 1532 ὡς τό 1558 πού πέθανε ἦταν scontro καί soprannasser τοῦ δημόσιου ταμείου (camera phiscal) τῆς Κεφαλονιάς καί διπλασίασε τά ἔσοδά του. Τό 1538 καί τό 1540 ὀργάνωσε τήν ἄμυνα κατά τῶν Τούρκων καί ὅταν τό 1538 ὁ Barbarossa ἔφθασε ὡς τό Ἀργοστόλι ἔχασε πλοῖο του μέ κρασί.

140. "Ο.π., 22 'Ιανουαρίου 1575(=6).

'Ο Balsamina τοῦ ποτέ Paolo Saico ζητεῖ κάποια θέση στό Mestre.

'Ο πατέρας του εἶχε ὑπηρετήσῃ ὡς stradioto μέ τούς θεόδωρο Cladà καί τόν Repossi Bosicchio στή Δαλματία καί ὁ ἴδιος ὡς stradioto στό Ναύπλιο.

141. "Ο.π., 24 'Ιανουαρίου 1575(=6).

'Ο capitano Thomaso Blessa του ποτέ Gioni του ποτέ Dimitri από τη Μεθώνη ζητεί κάποια χορηγία από τις αρχές της Κεφαλληνίας.

Παρακαλεί εκ μέρους και των εξαδελφών του Zorzi, Teodoro, Domene-go και Marin Blessa.

142. "Ο.π., 30 'Ιανουαρίου 1575(=6).

'Ο μοναχός του τάγματος των Καρμελιτών Marino Palazzo Κύπριος, και πού είχε μοναστήρι στο νησί, ζητεί τον ναό της S.Maria de Vittoria στο Δράπανο 'Αργοστολίου. 'Εκεῖ ὡς τώρα ἦταν ὁ ποτέ fra Zuanantonio di Gra-tiati.

143. "Ο.π., 30 Δεκεμβρίου 1575.

'Ο Georgio Carciopulo detto Galeoto ζητεί για ένα γιό του την ca-stellanaria και την capetanaria του φρουρίου της 'Ιεράπετρας.

Σέ ἐπόμενη αἴτησή του τῆς 26 Φεβρουαρίου 1575(=76) ἀναφέρει ὅτι τό 1570 εἶχε χάσει γιό του στή Μάνη καί ἄλλος του γιός πιάστηκε αἰχμάλωτος. Για νά τόν ἐλευθερώσει ἀπαιτοῦνται τσεκίνια 1.000 καί 10 σκλάβοι. Ζητεί νά τοῦ δοθοῦν 4 σκλάβοι πού βρίσκονται στή gallia Gradenigo.

144. Φάκελος 330, 24 Φεβρουαρίου 1575(=76).

'Ο nobile Nicolò Mondin από τή Ζάκυνθο εἶχε ἐπί 10 χρόνια τήν can-cellaria του νησιού καί τήν ζητεί για νέα δεκαετία.

145. "Ο.π., 7 Μαΐου 1576.

'Ο Pietro Caravella του ποτέ Dimo από τήν Κέρκυρα ζητεί για τόν πρωτότοκο γιό του ὡς φέουδο κτήματα στήν Κέρκυρα mozade 150 μέ τήν ἀνά-λογη ἐτήσια εἰσφορᾶ καί τήν ὑποχρέωση νά συντηρεῖ ἄλογο.

Σέ ἀνταμοιβή των ὑπηρεσιῶν του ὡς paron καί ὡς comito μιᾶς fusta μέ εἴκοσι πάγκους. Ζητεί τό φέουδο μέ ὅλες τίς σχετικές νομικές κατοχυ-ρώσεις (in feudo et par modo di feudo et con tutte le solennità feuda-li).

146. "Ο.π., 15 Μαΐου 1576.

Ὁ Manea Lubugni ζητεῖ δύο μαγαζιά πού πρόσφατα κτίστηκαν στήν πύλη τῆς riazza τοῦ Χάνδακα κάτω ἀπό τήν σιταποθήκη (fontego) ἢ κτήματα στό Λασίθι.

Σέ ἀνταμοιβή: Ἔφερε ἀπό τήν Κάρπαθο στόν Χάνδακα πίσσα. Εἶχε πιάσει 12 αἰχμαλώτους Τούρκους ἀλλά ὅταν τούς πῆγε στή Ζάκυνθο, ὁ κόσμος τούς σκότωσε, γιορτάζοντας τή νίκη τῆς 7 Ὀκτωβρίου [1571].

147. "Ο.π., 3 Μαΐου 1576.

Ὁ Pietro Scolari τοῦ ποτέ Paulo ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ χορηγία δοῦκ. 3 ἀπό τό ταμεῖο τοῦ νησιοῦ του.

Εἶχε ὑπηρετήσει ὡς bombardier τῶν Ζακυνθίων σοπρακόμιτων miser Marin Seguro καί miser Theodorin Paidi. Ἄκόμη, μέ navilio του εἶχε βοηθήσει στόν στόλο.

148. Φάκελος 331, 4 Μαΐου 1577.

Ὁ Christofolo Condocali cavallier ἀπό τό Monte de Spillea τῆς Κέρκυρας ζητεῖ τό σπίτι στήν πόλη τῆς Κέρκυρας.

Στήν Κέρκυρα εἶχε ἐργολαβικό γραφεῖο (ὅπως θά λέγαμε σήμερα), γιά κατασκευή σπιτιῶν, ἀποθηκῶν καί κρηνῶν, ἐνῶ εἶχε καί σπίτια πού νοίκιαζε γιά δοῦκ. 2.000 περίπου τόν χρόνο. Τό 1571 τά παραπάνω ἀπό ἐπιδρομῆ τῶν Τούρκων, ὅταν ὁ ἴδιος ἦταν στή Μεσσήνη ὡς sopracomito σέ galia, καταστράφηκαν. Ἀφοῦ ἐπισκεύασε τά σπίτια, αὐτά κατεδαφίστηκαν γιά νά χρησιμοποιηθοῦν τά ὑλικά τους σέ ὀχυρωματικά ἔργα καί στό σπίτι του στεγάστηκαν στρατιῶτες.

149. "Ο.π., 31 Μαΐου 1577.

Ὁ παραπάνω Condocali ζητεῖ νά ἐπιδειχθεῖ ἐπιείκεια γιά τόν γιό του πού σπουδάζει στήν Πάδοβα, ὅπου συνελήφθη γιατί κατεῖχε schiorro.

150. "Ο.π., 20 Αὐγούστου 1577.

Ὁ d. Zorzi Cochini ἀπό τήν Κέρκυρα ζητεῖ τό scoglio Mavronoros, πού δέν παρῆχε πρόσοδο στό δημόσιο, ἐνῶ αὐτός προσφέρει ἐτησίως δοῦκ. 4.

151. "Ο.π., 19 Ἰουλίου 1577.

ἽΟ Alessandro Lascari τοῦ ποτέ strenuo Dimitri ζητεῖ κάποια θέση στήν Κρήτη, Ζάκυνθο, Κεφαλληνία ἢ Κέρκυρα πού νά ἔχει μηνιαία πρόσοδο δουκ. 8.

ἽΑπαριθμεῖ τίς ὑπηρεσίες τῆς οἰκογένειας Lascari. ἽΟ προπαπούς του Isachio ἦταν protostator τοῦ Μοριᾶ, πού ὅταν περιῆλθε στους Τούρκους, αὐτός πῆγε στή Φερράρα μέ 300 ἄλογα. ἽΟ γιός του Θεόδωρος (παπούς τοῦ Alessandro) καί ὁ ἀδελφός του Δημήτριος Μεγαδούκας διακρίθηκαν στήν Πάδοβα καί στή Μάντοβα. ἽΟ Θεόδωρος, πού πολέμησε καί στήν Ἰστρία, σκοτώθηκε ἀπό τούς Γάλλους στή Brescia. ἽΟ Δημήτριος ἔφυγε ὡς governor στήν Κύπρο, ὅπου, ὅταν πέθανε, τόν διαδέχτηκε ὁ γιός του Ἀλέξανδρος. ἽΟ Δημήτριος (πατέρας τοῦ Ἀλεξάνδρου) πῆρε τρία governi, τῶν Χανιῶν, τῆς Κύπρου καί τελευταῖα τῆς Κεφαλονιάς (stratia di Cefalonia), ὅπου πεθαίνοντας ἄφησε σέ ἡλικία 15 ἐτῶν τόν Ἀλέξανδρο μέ δύο ἀδελφές καί τή χήρα μητέρα τό γένος Παλαιολόγου.

"Ἄλλη αἴτησή του μέ τό ἴδιο θέμα ἔγινε στίς 7 Ἰανουαρίου 1578(=79).

152. "Ο.π., 18 Νοεμβρίου 1577.

ἽΟ Manoli Michalorulo ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ νά ἐξοφλήσει χρέος του μέ δόσεις σέ διάστημα 10 ἐτῶν.

ἽΕπί 10 ἔτη εἶχε νοικιάσει πολλούς φόρους τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα. Τό 1576 νοίκιασε τόν νέο φόρο (il datio del novo imposto), πού ἦταν τσεκίνοι ἕνα γιά κάθε botta [κρασί], καί ὡς ἐνοίκιο πλήρωνε τσεκίνια 7.021. ἽἩ πανώλη ἀπέκλεισε τήν Κρήτη καί δέν ἐξήχθη κρασί. ἽἘτσι τελικά ἔδωσε στό δημόσιο τσεκίνια 4.612, ἐνῶ γιά τήν πληρωμή τῶν γραφείων καί γιά ἄλλα σχετικά μέ τόν φόρο ἔδωσε πάνω ἀπό ὑπέρπυρα 10.000 (ἢ τσεκίνια 500). Ζητεῖ νά τοῦ δοθεῖ διευκόλυνση γιά τήν ἐξόφληση, ὅπως ἔγινε στήν περίπτωση τοῦ Manusso Theotocorulo.

153. "Ο.π., 26 Φεβρουαρίου 1577(=78).

ἽΟ Nicolò Thomorulo ζητεῖ τήν ἐπικύρωση τοῦ διορισμοῦ του ὡς ἱατροῦ (medico chirurgo) γιά τούς στρατιῶτες τῆς Κέρκυρας.

Ἐπί τὸ 1566 τῆ θέσης αὐτῆ εἶχε ὁ Stamatello Thomopulo. Ὁ Nicolò εἶχε ὑπηρετήσῃ καὶ στό Sorotò.

154. Φάκελος 332, 1 Ἀπριλίου 1578.

Ὁ Marcello Metaxá ζητεῖ ἐπικύρωση γιὰ τῆ θέσης τοῦ masser τῶν βιβλίων τῆς Γραμματείας (Cancellaria) τῆς Κεφαλονιάς, ὅπου τὰ ἔσοδα ἀνέρχονταν ἑτησίως σέ δουκ. 6-8.

155. Ὁ.π., 14 Ἰουλίου 1578.

Ἡ οἰκογένεια Ciuri τῆς Λευκίμμης Κερκύρας ζητεῖ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆ φορολογία.

Ἐπενθυμίζει τίς ὑπηρεσίες στὸν πόλεμο τοῦ 1502 καὶ κατόπιν, ὅταν, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, μετέφερε πέτρες καὶ ὑλικά γιὰ τὰ δημόσια ἔργα.

156. Ὁ.π., 15 Μαΐου 1578.

Ὁ Antonio Zancaropulo ἀπὸ τὸν Χάνδακα ζητεῖ διευκολύνσεις γιὰ τὴν ἐξόφληση χρέους του.

Νοίκιασε τὸ 1576 τὸ datio degli scani degli salumi γιὰ τὸ ὅποιο ἔμεινε ὀφειλέτης ὑπέρπυρα 4.000 καὶ ἀπὸ τὸ datio nuono [τοῦ κρασιοῦ] ἔχασε τσεκίγια 1.500. Τὸ χρέος του ἀποδίδεται στὴν ἀπαγόρευση νὰ ἐξαχθεῖ κρασί τῆ χρονιά ἐκείνη, ὅπως καὶ στὴν αὐξηση τῶν δασμῶν ἐξαγωγῆς τοῦ κρασιοῦ. Μὲ διάταγμα τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1574 ὁ γενικός προβλεπτής Giacomo Foscariῆ ὄρισε νὰ πληρώνεται τσεκίγια 1 γιὰ κάθε botte καὶ οἱ εἰσπράξεις νὰ σημειώνονται λεπτομερῶς ἀπὸ τὸν datiero. Τὰ βιβλία θὰ ὑποβάλλονται στὸν ragionato τοῦ δημόσιου ταμεῖου καὶ σ' ὅλα τὰ εἰσερχόμενα καὶ ἐξερχόμενα πλοῖα θὰ ἐλέγχονται τὰ βιβλία τῶν γραφῶν (scrivani). Ὁ Zancaropulo ζητεῖ περίοδο χάριτος πέντε ἐτῶν καὶ συνολικά 20 χρόνια γιὰ νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος του.

157. Ὁ.π., 4 Ἰουνίου 1578.

Ὁ Manusso Theotocopulo ἀπὸ τὸν Χάνδακα ζητεῖ νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος του σέ διάστημα 15 ἐτῶν.

Τὸ 1576 νοίκιασε τὸ commercio grande τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα γιὰ ὑ-

πέρπουρα 116.510, αλλά ο λοιμός (*pestilentia*) δέν επέτρεψε να εισπράξει όσα προβλέπονταν. Τό 1577 ξανανοίκιασε τόν ίδιο φόρο καί μαζί τό *datio dell'una per cento* καί τό *datio dell'insida vecchia* του κρασίου. Όμως ή ύποτίμηση τών νομισμάτων πού κυκλοφοροῦσαν στήν Κρήτη κατά 20% πού έπιβλήθηκε από τόν Foscarińi, είχε ως αποτέλεσμα να αύξηθει τό χρέος του.

158. Ό.π., 6 Ίουνίου 1578.

Ό Zuanne Crussogulato ζητεί πενταετή περίοδο χάριτος καί συνολικά 20 χρόνια για να έξοφλήσει τό χρέος του.

Τό 1576 νοίκιασε μέ τό όνομα του ser Paulo Torno τή *messetaria* του Χάνδακα για υπέρπουρα 119.000. Άλλά τό 1576 μέ τό λοιμό σταμάτησαν οι συναλλαγές καί δημιουργήθηκε χρέος του υπέρπουρα 30.000. Τό 1577 ξαναπήρε τόν ίδιο φόρο, αλλά τότε, καθώς ύποτιμήθηκαν, μέ διάταγμα του Foscarińi, τά νομίσματα τής Κρήτης κατά 1/6, τό χρέος αύξήθηκε. Για να βρει χρήματα ό Crussogulato πούλησε κτήματά του σε πλειστηριασμό αλλά έμεινε πάλι χρέος υπέρπουρα 52.863, δηλ.δουκάτα 3.500 περίπου, καί για τίς όφειλές του διατάχτηκε ή φυλάκισή του. Ζητεί διευκολύνσεις, γιατί ήδη είχαν πέσει καί τά ένοίκια τών φόρων. Είδικά φέτος ό ίδιος φόρος νοικιάζεται κατά υπέρπουρα 36.000 λιγότερο.

Ή ίδια αίτηση υποβλήθηκε καί στις 11 Ίουλίου 1585.

159. Ό.π., 6 Ίουνίου 1578.

Ό Pietro Pachirodi από τόν Χάνδακα ζητεί πενταετή περίοδο χάριτος καί συνολικά 20 χρόνια για να έξοφλήσει τό χρέος του.

Πήρε τό 1576 τό *datio della consumation de'salumi* για υπέρπουρα 56.010 μέ τό όνομα του Antonio, αδελφου του. Ό φόρος αυτός τόν επόμενο χρόνο (1577) νοικιάστηκε μόνο για υπέρπουρα 40.000. Ό λοιμός του 1576 έμπόδισε να έλθουν άλλαντικά από τήν Κωνσταντινούπολη, τή Liesena, τή Lissa κ.ά. Έτσι έμεινε χρέος υπέρπουρα 9.000. Τό 1577 ό Pietro πήρε τό *datio di scagni della consumation de'salumi* για υπέρπουρα 31.800. Τό 1578 ό φόρος νοικιάστηκε για υπέρπουρα 28.010. Οι δυό παραπάνω φόροι επιβάλλονται στό *salume* πού κάθε μέρα πωλείται στήν αγορά καί ό *datier* τών *salumi* εισπράττει ένα *grosso* για κάθε πώληση αξίας ενός υπέρπουρου καί ό

datier τῶν scagni μισό grosso γιά πώληση ἀντίστοιχα. Ἐνῶ ὁ φετεινός datier Michiel Papadopolu κατόρθωσε νά προσαρμόσει τό ἐνοίκιο στήν ὑποτίμηση τῶν κρητικῶν νομισμάτων, ὁ Pachirodi μπήκε στή φυλακή καί τελικά χρεωστᾶ ὑπέρπυρα 1.500.

160. Ὡ.π., 16 Ἰουνίου 1578.

Ὁ para Cutunali τοῦ ποτέ Dimitri πού ἦταν provisionato ζητεῖ ἐκκλησία στή Ζάκυνθο.

Ὅταν ὁ τουρκικός στόλος εἶχε ἔλθει στήν τοποθεσία Bochalí κοντά στόν Προφ. Ἑλία (San Elia) τῆς Ζακύνθου, ἔλαβε μέρος στήν ἄμυνα καί τότε σκοτώθηκαν 7 Τοῦρκοι, καί στή συνέχεια αὐτός ἔτρεξε καί βοήθησε στή Λευκάδα.

161. Ὡ.π., 12 Ἰουνίου 1578.

Ὁ Andrea Levuni τοῦ ποτέ miser Zuanne ἀστός τῶν Κυθήρων ζητεῖ κτήματα campi 12 καί ἀπαλλαγή ἀπό τή δεκάτη.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς οἰκογενείας του στή Μονεμβασία. Ὁ ἴδιος πιάστηκε αἰχμάλωτος καί πλήρωσε τσεκίνια 320 γιά νά ἐλευθερωθεῖ. Κατά τόν τελευταῖο πόλεμο κήκε ἡ περιουσία του στά Κύθηρα.

162. Ὡ.π., 6 Ἰουνίου 1578.

Ὁ Francesco γιός τοῦ Andrea καί τῆς Paula τοῦ ποτέ Francesco Spinelli ζητεῖ τσεκίνια 67 πού εἶχε ἀφήσει ὁ ἀδελφός τῆς μητέρας του capitano τῶν fanti Zuan Spinelli.

163. Ὡ.π., 17 Ἰουνίου 1578.

Ὁ Ottavian Trandaphilo ζητεῖ ν'ἀποζημιωθεῖ γιά τό σπίτι του στήν Κέρκυρα.

Γιά τὰ ὀχυρωματικά ἔργα στήν Κέρκυρα εἶχαν κατεδαφιστεῖ σπίτια του. Ὁ διοικητής τοῦ Νέου Φρουρίου consiglier Tron πήρε γιά κατοικία σπίτι μήκους passa 9 καί piedi 2,5 καί πλάτους passa 7 καί piedi 2,5 μέ δύο solari, μέ mezadì, camere, sale, grandissimi magazeni, cortili καί 2 pozzi. Ζητεῖ τήν πληρωμή του, ὅπως ἔγινε μέ τόν cavalier Condocali.

164. "Ο.π., 13 Σεπτεμβρίου 1578.

Ὁ παρὰ Costantino Logotheti ζητεῖ νά δοθεῖ σ' ἓνα ἀπό τὰ παιδιὰ του ὁ ναός τῆς S.Maria di Fioliti τῆς Ζακύνθου.

Ὁ Costantino εἶχε τό ναό ἀπό τίς 14 Σεπτεμβρίου 1567 καί ὁ γιός ἀναλαμβάνει μέ δικά του ἔξοδα νά τόν ἐπισκευάσει.

165. "Ο.π., 21 Ὀκτωβρίου 1578.

Ὁ Gianna Sideri ditto Cenderi ἔχει χρέος ὑπέρπυρα 17.000 καί ζητεῖ τριετή περίοδο χάριτος καί συνολικά 10 χρόνια γιά νά ἐξοφλήσει ὅλο τό ποσό.

Εἶχε νοικιάσει πολλές φορές τό datio della Beccaria καί τή δεκάτη τοῦ Χάνδακα γιά ὑπέρπυρα 6.000 καί 8.000 ἀντίστοιχα τό χρόνο. Ὁ πατέρας του ser Francesco τό 1575 νοίκιασε τοὺς παραπάνω φόρους γιά ὑπέρπυρα 16.200. Τό 1576 ὁ Gianna πρόσφερε ἐνοίκιο ὑπέρπυρα 45.010 καί τό 1577 ὑπέρπυρα 34.000, ἐνῶ ἄλλοι ἔδιναν μόνο ὑπέρπυρα 8.000. Ἄλλά τό 1576 ὑποτιμήθηκαν τὰ κρητικά νομίσματα καί παρουσιάστηκε ἐπιδημία στά ζῶα τοῦ νησιοῦ. Ἔτσι ἀπό τή δεκάτη τῶν ζῶων ὑπέστη ζημιὰ ὑπέρπυρα 17.000, καθώς περιοδεύοντας τό νησί μέ νοτάριο (nodaro commandator) καί 25 βοηθούς δέν βρῆκε ζῶα.

166. "Ο.π., 17 Ὀκτωβρίου 1578.

Ὁ miser Alessandro Vizzamano τοῦ ποτέ miser Zuan Francesco ὡς πρόεδρος τῆς συνέλευσης (università) τῶν Χανιῶν ζητεῖ ἡ τελευταία νά διατηρήσει τὰ προνόμιά της.

Ὁ γενικός προβλεπτής Foscariini δέν δέχεται ὅλα τὰ νομικά δικαιώματα πού ἔχει ἡ συνέλευση καί εἰδικά τό προνόμιό της νά ἀπονέμει τήν κρητική εὐγένεια, ὅπως στήν τελευταία περίπτωση τῶν ἀδελφῶν miser Jacomo, miser Francesco καί miser Zorzi Ronponazo.

167. "Ο.π., 18 Αὐγούστου 1578.

Ὁ Giacomo Spiera τοῦ ποτέ miser Andriano καταγόμενος ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ὁ τίτλος τῆς κρητικῆς εὐγένειας πού τοῦ ἀπονεμήθηκε στήν Κρήτη τό 1553.

168. "Ο.π., 7 Νοεμβρίου 1578.

Ὁ Antonio da Cipro ἀστὸς τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ὁ διορισμός του ὡς scrivano τοῦ Castel Girapetra γιὰ 8 ἔτη.

Εἶχε ὑπηρετήσει ὡς scrivano σέ πλοῖα καί πλοῖο του εἶχε παραχωρήσει στὸν στόλο. Τώρα εἶναι ἄρρωστος καί ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ὁ διορισμός πού τοῦ ἔγινε τό 1577.

169. "Ο.π., 17 Νοεμβρίου 1578.

Ὁ Piero Maria Fiamma ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ἡ ἐκχώρηση τό 1574 στὸν Χάνδακα ἐνός οἰκοπέδου πλάτους ἕνα passo μαζί μέ ἕνα μαγαζάκι (botteghino), ὅπως συμβαίνει μέ ἄτομο ἀπὸ τό Μιλάνο, πού δέν εἶναι Βενετός ὑπήκοος.

170. "Ο.π., 10 Δεκεμβρίου 1578.

Ὁ cavalier Georgio Cochini ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ζητεῖ νά τοῦ δοθοῦν δουλ. 1.500 πού ἦταν ἡ ἀγορά οἰκίας του· ἀκόμη νά διατηρήσει τὴν ἐνοικίαση τοῦ datio τοῦ Βουθρωτοῦ.

Εἶχε ἀγοράσει σέ δημόσιο πλειστηριασμό τὴν πρῶν οἰκία τοῦ ser Zuan Camilafio γιὰ δουλ. 1.500 ἐκτός ἀπὸ ἄλλα ἔξοδα, ὅπως φαίνεται στὴν πράξη τῶν συνδίκων τῆς 29 Νοεμβρίου 1575. Ὅμως αὐτό τό σπίτι του μαζί μέ ἄλλα δέκα πού εἶχε στὴν πόλη καί ἦταν ἀξίας δουλ. 12.000 κατεδαφίστηκαν γιὰ νά γίνεи τό νέο φρούριο. Αὐτὸς τώρα ζεῖ σέ παράγκα (baraca).

Ἐπανῆλθε μέ αἴτησή του τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1579.

171. "Ο.π., 18 Δεκεμβρίου 1578.

Ὁ Zuan Vasconi governor τῆς stratia τῆς Ζακύνθου ζητεῖ κληρονομικὸ δικαίωμα γιὰ τό νέο σπίτι του.

Τό 1570 τοῦ εἶχε παραχωρηθεῖ στὴ marina οἰκόπεδο passa 15 γιὰ νά κτίσει σπίτι γιὰ τὴν οἰκογένειά του καί κατάλυμα γιὰ τοὺς στρατιῶτες του μέ ὑποχρέωση νά πληρώνει ὡς livello ἐτησίως ἄσπρα 15, ἀλλὰ ὁ νέος προβλεπτής μετέθεσε τὴ θέση τῆς stratia στὴν Fiumara, γι' αὐτό ζήτησε νά κτίσει ἐκεῖ νέο σπίτι passa 3.

172. "Ο.π., 28 Δεκεμβρίου 1578.

Ἡ Μαρία τοῦ ποτέ Andrea ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ, τώρα πού παντρεύτηκε τόν ser Zorzi de Candia Callafado, μιὰ pallada, fantaria ἢ ἄλλο offitio στή Βενετία καί, ὥσπου νά ὀριστικοποιηθεῖ ἡ παραχώρηση, νά λαμβάνει τό μήνα δουκ. 2.

173. "Ο.π., 24 Δεκεμβρίου 1578.

ἽΟ Nicolò Pantaleo ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

ἽΟ Manusso Chinigo ditto Clissargho εἶχε νοικιάσει τό datio τοῦ Castel Malvisin γιά ὑπέρπυρα 5.000 (πού παλαιότερα νοικιαζόταν γιά ὑπέρπ. 700) ἔχοντας ὡς piezzo τόν Francesco Servo καί τόν Pantaleo. ἽΟ Chinigo πέθανε ἀφήνοντας χρέος ὑπέρπυρα 2.000, πνίγηκε ὁ Servo, ὥστε παρέμεινε ὁ Pantaleo ὡς ὀφειλέτης, ἂν καί προσωπικά δὲν εἶχε λάβει μέρος σίς εἰσπράξεις.

174. "Ο.π., 19 Φεβρουαρίου 1578(=79).

ἽΟ Fiorenzo de Pecchis ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ ἐπικύρωση τῆς θέσης του ὡς contestabile στό Σεβενίκο.

175. Φάκελος 333, 27 Μαρτίου 1579.

ἽΟ Zorzi Scandalì ζητεῖ τώρα τό offitio del quadernier e contador τοῦ δημόσιου ταμεῖου (camera) τῆς Κεφαλονιάς γιά ἄλλο του γιό, γιὰτί ὁ γιός του Ραοίλο, πού τό εἶχε, τώρα πέθανε.

176. "Ο.π., 3 Ἀπριλίου 1579.

ἽΟ Zuanne Callogierá ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ fantaria ἢ τό offitio τῆς insida ἢ θέση στήν camera picciola di regni, ὅλα στό Treviso.

Εἶχε ὑπηρετήσῃ ὡς βαθμοφόρος σέ γαλέρα καί ὡς patron μιᾶς fregata. Τό 1576 εἶχε μεταφέρει γράμματα ἀπό τήν Κέρκυρα στήν Κρήτη καί τή χρονιά ἐκεῖνη ἔχασε τήν περιουσία του. Στή Βενετία βοήθησε νά σβηστεῖ πυρκαϊά στό Δουκικό Παλάτι καί στόν Ναύσταθμο.

177. "Ο.π., 13 Μαΐου 1579.

Ὁ Piero Giachin ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ὁ διορισμός του ὡς *caporale* τῆς *compagnia greca* τοῦ φρουρίου τῆς Ζακύνθου, μέ ἐτήσιο μισθό δουκ.24.

Ὡς τότε ἦταν στρατιώτης στήν ἴδια *compagnia*, πού ἀποτελεῖ τό τρίτο στρατιωτικό σῶμα τῆς νήσου, μέ μισθό δουκ.16 τόν χρόνο.

178. "Ο.π., 21 Μαΐου 1579.

Ὁ Manoli Murmori ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ στόν Χάνδακα ἔξω ἀπό τήν πύλη τῆς *riazza* νά ἐπικυρωθεῖ ἡ παραχώρηση οἰκοπέδου μήκους *riedi* 7 καί πλάτους *riedi* 3,5 γιά νά κτίσει μαγαζάκι, ὥστε μέ τά κέρδη του νά μπορέσει νά παντρέψει κόρη του.

179. "Ο.π., 2 Ἰουνίου 1579.

Ὁ Marco Fachidari ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ τή θέση τοῦ *capitanio* τοῦ μώλου τοῦ Χάνδακα καί ἀναλαμβάνει νά διανοίξει τό λιμάνι, ὥστε νά εἰσέρχονται *vasselli grossi*, καί ὄχι ὅπως τώρα πού μόνο *barche piccole* περνοῦν.

Παλαιότερα εἶχε σταλεῖ ὡς κατάσκοπος στή Ρόδο, πιάστηκε αἰχμάλωτος στή Λευκάδα καί μετά τή ναυμαχία τῆς Ναυπάκτου αἰχμάλωτος σέ τουρκικό πολεμικό ξεσήκωσε τοὺς χριστιανούς τοῦ πληρώματος, σκότωσαν 60 Τούρκους καί κυρίευσαν τό καράβι. Κατόπιν ἔγινε ὡς τό 1574 *peota* σέ γαλέρα πού φύλασσε τήν Κρήτη. Τή θέση πού ζητεῖ πρὶν τήν εἶχε ὁ *ser Manusso Maran* θεῖος του.

180. "Ο.π., 4 Ἰουνίου 1579.

Ὁ Nicolò Paleologo *capitanio* τῆς *stratia* τῆς Σητείας ζητεῖ νά τόν διαδεχθεῖ ὁ γιός του Assanio.

181. "Ο.π., 10 Ἰουνίου 1579.

Ὁ Francesco Mondino ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ δώδεκα *mozza* κριθάρι ἀπό τή δεκάτη πού εἰσπράττει τό ταμεῖο τοῦ νησιοῦ καί ἀκόμη ζητεῖ νά παίρνει τόν μισθό του ἀπό τήν Κεφαλληνία, ὅταν δέν ὑπάρχουν χρήματα στή Ζάκυνθο.

Παλαιότερα μέ δική του δαπάνη διατηροῦσε 15 ἄλογα (μέ 15 ἄνδρες).

Κατόπιν πήγε ως *aventuriero* στη γαλέρα του *miser Nicolò* αδελφού του. Τότε πήρε στη Ζάκυνθο ως άμοιβή για τις υπηρεσίες του δύο *riazze di cavalli leggeri* με την υποχρέωση να συντηρεί δύο άλογα. Άλλά καθώς ο μισθός του ήταν μόνο δουκ. 112 δεν μπορούσε να άνταπεξέλθει.

182. "Ο.π., 17 Ιουνίου 1579.

Οι μοναχοί του Σινᾶ ζητούν επαναφορά παλαιών παραχωρήσεων.

Για τους μοναχούς της Αγ.Αϊκατερίνης του Σινᾶ που έχουν μετόχι στον Χάνδακα, επειδή τους είχαν προβάλει απαιτήσεις οι φοροεισπράκτορες, ο *Piero Lando* τό 1525 καθόρισε ότι οι άπαλλαγές τους άφορούν μόνο: κρασί *botte* 20, λάδι *botte* 2, τυρί *miera* 2, μέλι *libre* 1.000 και κερύ *libre* 500. Η άπόφαση αυτή επικυρώθηκε από τη Γερουσία τό 1545. Άλλά ο *Giacomo Foscarini* κατήγγησε τις άπαλλαγές και όρισε όλοι να πληρώνουν για τό κρασί δουκ. 1 ή *botta*, για τό τυρί δουκ. 2 τό *miero*, για τό λάδι δουκ. 3 ή *botta*. Τώρα οι μοναχοί ζητούν να επανέλθουν οι άπαλλαγές τους. Άκόμη, οι ίδιοι τό 1535 είχαν άποκτήσει δημόσια οικόπεδα για να κατασκευάσουν 4 μαγαζιά σε άντικατάσταση άλλων που είχαν κατεδαφιστεί λόγω των όχυρωματικών έργων. Τώρα τους άπαγορεύεται να νοικιάζουν τά μαγαζιά αυτά, πράγμα που παρακαλούν ν' άκυρωθει.

183. "Ο.π., 30 Ιουνίου 1579.

Ο *Marco Gligori detto Zazallo* από τη Χαλκίδα, κάτοικος Χάνδακα, ζητεί ισόβια τη θέση του *capitano* του λιμένα του Χάνδακα, όπου ως τώρα ήταν ο ποτέ *ser Manusso Mará*.

Σε άποζημίωση οικόπεδου του, όπου έγινε ο προμαχώνας (*fortezza*) του Αγ.Δημητρίου και ή τάφος των τειχών. Άκόμη υπενθυμίζει τις στρατιωτικές υπηρεσίες της οικογενείας του στην Κύπρο και άλλου.

184. "Ο.π., 10 Ιουλίου 1579.

Ο *Christoforo Mazza* ζητεί επικύρωση για μαγαζάκι που κληρονόμησε από τον άδελφό του *Piero*.

Τό 1554 στον *Piero* από τη Βενετία παραχωρήθηκε έξω από την πύλη του Χάνδακα οικόπεδο *passo* 1,5 για να κτίσει μαγαζάκι (*botteghino*), όπου θα

μπορούσε να πωλεί εμπορεύματα, πληρώνοντας όμως τό έτος δουκ.4. Τό 1561 ό Ρίεο πέθανε.

185. "Ο.π., 10 'Ιουλίου 1579.

Ό Dimitri da Bassan από τά Χανιά είχε λάβει από τόν γεν.προβλεπτή Giacomo Soranzo τόν τίτλο τής κρητικής ευγένειας. Ζητεϊ νά έπικυρωθεϊ ή απόφαση.

186. "Ο.π., 23 'Ιουλίου 1579.

Ό Costantin Mavrizi ζητεϊ για 30 χρόνια τήν castelanaria καί caritanaria του Castel Nuono του Χάνδακα.

Ό παπούς του Costantino είχε μεταφέρει κριθάρι στό Ναύπλιο μέ τό galeone του. Τό 1555 σέ καιρό σιτοδείας ό πατέρας του μετέφερε σιτάρι στόν Χάνδακα. Για τίς ύπηρεσίες του αύτες έγινε caritano sopra tutti li gallioni πού απέπλεαν από τόν Χάνδακα. Ό πατέρας του πέθανε τό 1562. Ό υϊος ό Costantino τό 1569 έχασε galeon του μέ σιτάρι, πού τότε πουλιόταν τό staro δουκ. 6. Τό 1570 ξόδεψε δουκ. 1.500, μετέφερε στρατιώτες από τήν Κρήτη στήν Κύπρο. Τό 1570 μέ nave του μετέφερε κρασί καί τυρί αξίας δουκ. 2.000 στήν Κέρκυρα, αλλ'έκει ό colonello Calanrese δέν τόν άφησε νά ξεφορτώσει, μέ αποτέλεσμα νά χαθεϊ τό φορτίο. Τέλος, σέ διάφορες άλλες περιστάσεις πρόσφερε στό κράτος δουκ. 20.000.

187. "Ο.π., 21 'Ιουλίου 1579.

Ό Manusso Theotocorulo ζητεϊ διευκολύνσεις για χρέος του.

Τό 1575 ό Theotocorulo μαζί μέ τόν ser Zorzi Pellecassi καί τόν ser Marin Dolfin νοίκιασαν τό datio di vini για τσεκίνια 8.000 τό έτος. Άλλά ή κακή παραγωγή τή χρονιά εκείνη καί ή πανώλη πού έπεσε στόν Χάνδακα, ώστε νά σταματήσει κάθε έμπορική κίνηση, όλα αυτά έκαμαν ώστε οί τρεις νά χάσουν υπέρπυρα 25.000. Στο μεταξύ ό Dolfin πέθανε καί ό Pellecassi έφυγε σέ άλλη χώρα, μέ αποτέλεσμα ό Theotocorulo νά όφείλει όλόκληρο τό ποσό. Πλήρωσε υπέρπυρα 6.000. Ζητεϊ νά πληρωθεϊ τό υπόλοιπο ποσό ανά υπέρ. 2.000 τό χρόνο.

188. "Ο.π., 23 'Ιουλίου 1579.

'Ο Zuanne Gavrilopulo τοῦ ποτέ miser Baseglia ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ τή θέση τοῦ massaro τῆς camera phiscal τοῦ νησιοῦ, ὅπου ὡς τώρα ὁ πατέρας του ὑπηρετοῦσε.

189. "Ο.π., 24 'Ιουλίου 1579.

Οἱ Zorzi Secura καί Zuan Derhenior Contesin ζητοῦν διευκολῦνσεις γιά χρέος τους.

Εἶχαν τό 1577 νοικιάσει γιά ὑπέρπυρα 34.700 τούς φόρους della Beccaria et Decatia τῶν Χανιῶν. Οἱ φόροι αὐτοῖ ὡς τότε τό πολύ εἶχαν φθάσει ὡς ὑπέρπυρα 9.000. Ἡ αὔξηση τοῦ ἐνοίκιου ὀφείλεται καί στήν αὔξηση τῶν τιμῶν τῶν κρεάτων πού τότε ἀποφασίστηκε, ὥστε τό κρέας τοῦ κριαριοῦ ἀπό soldini 5 ἀνήλθε σέ 24, τοῦ τράγου 4,20, τοῦ ἀρνιοῦ 4,20 καί τῆς κασίκας 3,16. Ἀλλά ἦλθε ἡ ὑποτίμηση τῶν κρητικῶν νομισμάτων καί ἡ ἐπακόλουθη μείωση τῶν τιμῶν, ὥστε ἐκεῖνο πού πουλιόταν soldini 24 ἔπεσε σέ 20. Γιά τούς λόγους αὐτούς οἱ νέοι πλειστηριασμοί δέν ἀπέδωσαν ἐνοίκιο πάνω ἀπό ὑπέρπυρα 20.000. Γιά τήν ἐξόφληση τοῦ χρέους τους, πού ἀνερχόταν σέ ὑπέρπυρα 13.000, ὁ Secura πούλησε μετόχι του γιά ὑπέρπ.6.000. Τά ὑπόλοιπα ὑπέρπ.7.000 ζητοῦν νά τά πληρῶνουν σέ ἐτήσιες δόσεις ὑπέρπ. 1.000.

Serenissimo Principe Illustrissima Signoria

Non si ha mai venduto innanci la venuta dell'eccellentissimo Signor Giacomo Foscarini nel Regno di Candia il dacio della becaria et decatia della Canea in nissun tempo più di iperperi 4,5,6 milia et ultimamente arrivò con fatica a perperi 9 milia, et questo conrrespondeva all' antica limitatione o tarifa con che si vendeva la carne. Ma poi che esso signore prudentissimo et provido così come in tutte l'altre cose con ragione ha augmentato l'intrate publiche, così in questa fatta nuova limitatione secondo che gli altri che fuor del datio vendevano così quelli del datio potesseno vendere, cioè la carne del montone castrato che prima si vendeva sondini 5 in soldini 24, del becco castrato 4.20, della pecora 4.20 et capra 3.16. Venduto il datio a publico inquanto fu dal Contesi et suoi compagni l'anno de 76 comprato per iperperi 38 milia, li qua-

li venduto giusta la sudetta limitatione quietamente se ben non fecero molti vadagni hanno però a tempi debiti sodisfatta la Camera. L'anno poi seguente del 77, parimente venduto all'inquanto, fu comprato da Pollo Pragadin et suoi comparticipi et piezi, noi humilissimi suoi servidori Zorzi Secura et Zuan Derhenior Contesin, per perperi 34.700 con le medesime conditioni, che se non guadagnavamo, almeno haveriamo tratto il dannaro di sodisfar la Camera. Ma pochi di dopo che per li rispetti che hanno mosso Sua Signoria Eccellentissima per publico proclama calò et abbassò il prezzo delle monede per tutto il Regno et perciò ha ordinato che tutte le cose fusseno regolate et secondo il detto callo dovessero conrispondere. Che fu aponto d'ogni precio la sesta parte manco; et a quelli che compraranno et venderano non apportò commodità. Ma a noi che già secondo la limitatione et tarifa di sopradetta havevamo comprato et che per obedire altramente non havemo possuto fare, essendo massime intimati espressamente dalli provveditori et clarissimi provveditori, che quello vendevamo per soldini 24 dovessemo vendere soldini 20 et così in ogni altro prezzo la sesta partem manco. Come dico, apportò grandissimo danno et incomodo, non solamente perdessemo apunto la sesta del cavedal, cioè del precio, con che già comprassimo, che vol dire da 6 milia perperi, ma non havendo potuto toccare mai tanti danari de far le paghe iuste a suoi tempi, n'ha convenuto di scazere et pagar pene et altri interessi, che montò tutto il danno iperperi 13 milia. Et cusì fuò venduto a publico incanto un metochio di me povero Giorgio Secura piezo et compartecipe et si trasse iperperi 6 milia, havendo pagate appresso altre spese ordinarie de doi grossi per iperpero, onde che restamo debitori ancora di iperperi 7 milia, che è la iusta parte del discavedo fatto dal callo del pre-
 aio o limitation, con che compramo a quello havemo venduto. Il che chiaro mostra l'esprienza della vendita del ditto datio l'anno dietro el 78 venduto con la nuova tarifa dell'ultima limitation, con che noi sforzamente vendessemo. Che se bene se ha incantato per dui mesi continui, non ha però passato iperperi 20 milia. Non essendo conveniente che noi infelici datiarì et piezi habiamo aparire un così grave danno per le provi-
 sioni publiche et sapendo ch'è stata sempre ferma intentione di questo

Serenissimo Dominio che la fede publica in alcun tempo non sia violata, perhò humilmente comparemo alli piedi della Serenità Vostra et genibus flexis la supplichiamo che il sopradetto debito delli predetti perperi 7 mila si degni esser contenta farne habilità di pagarlo in tante rate, a perperi mille per ogni anno, acciò noi pover homeni, suoi humilissimi servidori, possiamo con grandissimo nostro danno pagar detto debito, essendo restati debitori per le cause sopraciò narrati, et non per altro effetto, et alla Serenità Vostra prostratti a piedi suoi si raccomandamo.

190. "Ο.π., 4 Σεπτεμβρίου 1579.

Ὁ Zorzi Levuni τοῦ ποτέ miser Nicolò ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ νοταρίου τῆς cancellaria maggiore τοῦ Χάνδακα, ὅπου ὡς τώρα ἦταν ὁ miser Zorzi Bon.

191. "Ο.π., 14 Αὐγούστου 1579.

Ὁ Thodorin Calucci ἀρχικός (originario) ἀστός τῶν Κυθήρων ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ capitaneria πού θά κενωθεῖ πρώτη στά Κύθηρα: ἡ τοῦ Borgo Santo Dimitri ἢ τοῦ Μίλοποταμο. Τά Κύθηρα συνολικά ἔχουν τρεῖς capitanerie.

192. "Ο.π., 2 Ὀκτωβρίου 1579.

Ὁ Antonio Mezzavolta ζητεῖ νά πληρωθεῖ ἀπὸ τό δημόσιο.

Εἶχε σκάψει τό Mandracchio τῆς Κέρκυρας, ὥστε νά εἰσέρχεται ἐκεῖ κάθε πλοῖο. Ἡμερήσια πληρωμή του ἦταν soldi 24 γιὰ μισθό καί soldi 14 τὰ ἄλλα ἔξοδα. Στό μεταξύ ἔφυγε γιὰ ἐργασία στῆ Βενετία ἀφήνοντας συνεργάτη του γιὰ νά συνεχίσει τό ἔργο. Ὄταν γύρισε στό νησί, τό δημόσιο δέν τοῦ δίνει τὰ χρήματα.

193. "Ο.π., 6 Ὀκτωβρίου 1579.

Οἱ Zuanne Altavilla καί Marulla Altavilla ζητοῦν ὡς κληρονόμοι νά τοὺς ἐπικυρωθεῖ ἡ περιουσία τοῦ Chiriachi Nichiforo.

Ὁ Nichiforo, ἀπὸ τὴν Κέρκυρα, εἶχε ἰσοβίως λάβει ἐκεῖ κτήματα στό

χωριό Signes καί μέρος τοῦ χωριοῦ Perithia, ὥστε νά ἔχει ἔσοδα δουκ.8 ἀπό τή δεκάτη τους.

194. Ὡ.π., 22 Σεπτεμβρίου 1579.

Ὁ Zuan Hieronimo Malipiero καί οἱ συμμέτοχοί του ζητοῦν νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό χρέος τους.

Ἐἶχαν τό ἐνοίκιο τοῦ φόρου τῆς spina τῆς πόλης τῆς Κέρκυρας πού ἀρχιζε τή 1 Σεπτεμβρίου 1578 γιά ἕνα ἔτος. Πλήρωσαν δουκ. 2.300. Ὅμως δέν μπόρεσαν διόλου νά εἰσπράξουν τόν φόρο τους, γιατί ἐξαιρέθηκαν ἀπό τήν ὑποχρέωση τῶν δασμῶν οἱ ναυτικοί καί στρατιωτικοί, ὥστε οἱ τελευταῖοι νά πωλοῦν ἀδασμολόγητο κρασί.

195. Ὡ.π., 24 Ὀκτωβρίου 1579.

Ἡ οἰκογένεια θαναλλῶ τῶν Χανιωῶν ζητεῖ νά συνεχίσει νά ἔχει τήν κρητική εὐγένεια, γιατί ἀνήκει ἀπό τό 1321 στούς παλαιούς φεουδάρχες, πού αὐτόματα πῆραν τόν τίτλο τῆς εὐγένειας αὐτῆς.

196. Ὡ.π., 10 Δεκεμβρίου 1579.

Ἡ χήρα Marietta τοῦ ποτέ Scipion d'Adamo ἀστοῦ τῆς Κέρκυρας πού εἶχε τή θέση τοῦ quarto della carne τῶν animali minuti τοῦ νησιοῦ, ζητεῖ αὐτή τή θέση γιά ἔγγονό της.

Ἀπό τή θέση αὐτή εἰσπράττεται ἐτήσιο εἰσόδημα δουκ. 18.

197. Ὡ.π., 3 Ἰανουαρίου 1579(=80).

Ὁ Zuan Zen σύζυγος τῆς magnifica madona Marina Mudazzo ζητεῖ αὐτά πού κατεῖχε ὁ πεθερός του: οἰκόπεδο στόν Χάνδακα στήν περιοχή τῶν salumi, ὅπου πρὶν πωλοῦνταν τά δέρματα (capretti) καί ὅπου μποροῦν νά γίνουν ὀκτώ μαγαζιά.

Ἄλλη αἴτηση ὑποβλήθηκε στίς 21 Ἰουλίου 1581.

198. Ὡ.π., 16 Ἰανουαρίου 1579(=80).

Ὁ Andrea Flocca τοῦ ποτέ Mattio ἀπό τήν Κεφαλονιά ζητεῖ τό σπίτι του κοντά στά τείχη τοῦ castello, πού τοῦ τό πῆρε τό δημόσιο.

Σάν ἀντάλλαγμα τοῦ ἔδιναν δουκ. 6 τόν χρόνο, τιμή χαμηλή. Στό σπίτι του θέλει νά ἰδιοκατοικήσει ἢ νά τό νοικιάσει ὑψηλότερα.

199. Ὡ.π., 23 Ἰανουαρίου 1579(=80).

Ὁ Stamati Possidoní [=Fassidoní] ἀπό τὰ Χανιά ζητεῖ τό armiragliato ἢ τό capitaneato τοῦ λιμανιοῦ τῶν Χανιῶν.

200. Ὡ.π., 27 Φεβρουαρίου 1579(=80).

Ὁ Aron Mazza, ἔβραϊός τραπεζίτης τῆς πόλης καί τοῦ φρουρίου τῆς Κέρκυρας, ἐπειδὴ δέν πληρώνεται γιά τίς ὑπηρεσίες του στό δημόσιο, ζητεῖ νά μείνει στό ἐξῆς δωρεάν στό σπίτι πού νοικιάζει γιά δουκ. 25 τό ἔτος, γιατί ὁ μόνος αὐτός ἀπό τούς Ἑβραίους εἶχε τό προνόμιο νά διαμένει μέσα στό φρούριο.

201. Φάκελος 324, 12 Μαρτίου 1580.

Ὁ Dimitri Cosma ζητεῖ κτήματα boine 30 στό Λασίθι, ὅπως τό 1560 δόθηκαν στόν Alessandro Curcunelli.

Ὁ Cosma, ἀπό τή Μάνη (Gran Braccio di Maina), εἶχε ἐτοιμάσει ἐκεῖ δύναμη 10.000 ἀνδρῶν. Ἀκόμη, εἶχε χρησιμοποιηθεῖ ὡς ἀγγελιαφόρος πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολη καί τὴν Κρήτη.

202. Ὡ.π., 7 Ἀπριλίου 1580.

Ὁ Todosso ἀπό τὴν Κέρκυρα ζητεῖ μηνιαῖα δουκ. 5 κερκυραϊκά, ὅπως γινόταν μέ τόν ποτέ Marin Saclichí.

203. Ὡ.π., 1 Μαΐου 1580.

Ὁ Zorzi Praticho τοῦ ser Manoli ζητεῖ εὐκολίες γιά πληρωμὴ χρέους του.

Εἶχε νοικιάσει τό 1577 τό datio della Becaria τοῦ Ρεθύμνου γιά ὑπέρπυρα 23.000. Ὁ βαρὺς χειμῶνας κατέστρεψε τὴν κτηνοτροφία καί αὐτός χρεωστᾶ ὑπέρπυρα 6.000.

204. "Ο.π., 4 'Ιουνίου 1580.

'Ο Stamati Gerachi από τήν Κέρκυρα, πού ἔχει γίνει proto de'remeri τοῦ Χάνδακα μέ ἐτήσιο μισθό ὑπέρπυρα 250, πού ἰσοδυναμοῦν μέ lire 8 τόν μήνα, ζητεῖ δουκ. 4 τόν μήνα ἢ ἡμερήσια ἀποζημίωση ὅπως εἶχαν ὅλοι οἱ ἄλλοι maestri remeri.

205. "Ο.π., 13 'Ιουνίου 1580.

'Ο Piero Evangelì τοῦ ποτέ miser Zorzi ἀστός τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά τοῦ δοθεῖ ἡ κρητική εὐγένεια καί αὐτός θά ἀναλάβει 500 δημόσια ἔργα στήν πόλη.

Εἶχε ὑπηρετήσει στόν στόλο.

206. "Ο.π., 18 'Ιουνίου 1580.

'Ο Pietro Cocalla ἀστός τῆς Ζακύνθου ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο passa 6 στή συνοικία τοῦ Ἁγ.Νικολάου τῶν Ξένων.

207. "Ο.π., 4 Αὐγούστου 1580.

'Ο Marco Gligori ditto Zazallo ἀπό τή Χαλκίδα, κάτοικος Χάνδακα, ζητεῖ ἰσόβια τή θέση ὄλων τῶν ἀγγαρειῶν πού οἱ χωρικοί εἶναι ὑποχρεωμένοι νά παρέχουν, ὅπως τήν εἶχε ὁ miser Stefano Samathrachi.

208. "Ο.π., 23 Αὐγούστου 1580.

Οἱ Zuanne καί Francesco Caloná τοῦ ποτέ miser Andrea ἀρχικοί ἀστοί τοῦ Χάνδακα, πού εἶχαν συγγένεια μέ εὐγενεῖς Βενετούς, ζητοῦν τόν τίτλο τῆς κρητικῆς εὐγένειας.

209. "Ο.π., 27 Αὐγούστου 1580.

'Ο Antonio Robazzuola πού ἔγινε proto τῶν mureri τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα πού κατασκευάζουν τά δημόσια ἔργα, ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἓνα μαγαζί πού τοῦ ἔχει παραχωρηθεῖ.

210. "Ο.π., 24 Αύγουστου 1580.

Ὁ Antonio καί ὁ Andrea Vergi ἀστοί τῆς Κέρκυρας ζητοῦν τό ἐνοίκιο γιά τό σπίτι τους, πού ἔχει δοθεῖ σέ στρατιῶτες.

Τό σπίτι τους βρίσκεται στό νέο φρούριο καί ἔχει διαστάσεις μήκος passa 9 καί πλάτος passa 6.

211. "Ο.π., 25 Ἰουλίου 1580.

Ὁ Marco Paragianopolo πού εἶναι pesador τῶν ἀλευριῶν στό Mestre (Βενετίας) ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ αὐτή ἡ θέση.

212. "Ο.π., 26 Σεπτεμβρίου 1580.

Ὁ Zorzi Cynli ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ τό οἰκόπεδο passa 4X4 στήν πλατεία τῶν salami στόν Χάνδακα, ὅπου θά κατασκευάσει μαγαζί γιά νά πωλεῖ ὄ,τι νομίζει.

Στό Ναύπλιο εἶχε τό armiragliato καί κατόπιν στό Λασιῖθι πῆρε κτήματα μέ τήν ὑποχρέωση νά δίνει στό ταμεῖο τοῦ Χάνδακα τό μισό τῆς παραγωγῆς.

213. "Ο.π., 9 Νοεμβρίου 1580.

Ὁ Nicolò Parraioannopullo ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο συνεχόμενο στό τελωνεῖο, ὅπου θά κατασκευάσει μαγαζί.

Πρωτύτερα εἶχε τό datio τῆς intrada καί τῆς insida τῆς πόλης τῆς Ζακύνθου καί κατόπιν ἐπισκεύασε μέ ξύλα τό τελωνεῖο.

214. "Ο.π., 9 Ὀκτωβρίου 1580.

Ὁ Andrea Fucà ζητεῖ μιὰ espettatina πού πρώτη θά κενωθεῖ στήν Κεφαλονιά μέ ἔσοδα δοικ. 8 τόν μήνα καί ἐπί πλέον τά δημητριακά πού τῆς ἀνήκουν ἢ κάποια χρηματική χορηγία.

Σέ ἀνταμοιβή στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν συγγενῶν του.

215. "Ο.π., 5 Δεκεμβρίου 1580.

Ὁ Nicolò Charchiorolo τοῦ ποτέ Manoli ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ sopra li datii τῶν φρούτων, τοῦ ἀλατιοῦ καί τοῦ λαδιοῦ πού εἶ-

ναι κενή, μέ τόν θάνατο τοῦ Giorgilla Scrinzi, μέ μισθό δουκ. 21 κρητικά τό ἔτος.

Εἶχε πολεμήσει στό Ναύπλιο.

216. Ὁ.π., 14 Δεκεμβρίου 1580.

Ὁ Anzolo τοῦ ποτέ miser Nicolò Livachi ἀπό τά Χανιά ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο στά Χανιά μήκος passa 4 καί πλάτος passa 3.

217. Ὁ.π., 27 Αὐγούστου 1580.

Ἡ Hergina κόρη τοῦ ποτέ ser Zuan Zen ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ γιά τόν γιό της Nicolò Sfacho, πού ἔχει καταδικαστεῖ στίς γαλέρες, νά ἐπαναληφθεῖ ἡ δίκη.

218. Ὁ.π., 28 Ἰανουαρίου 1580(=81).

Ὁ Zorzi Ganrà ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ νά τοῦ ἀπονεμηθεῖ ἡ κρητική εὐγένεια.

Εἶχε ὑπηρετήσῃ στό στρατό στήν Ἱεράπετρα καί στή Σητεία.

219. Ὁ.π., 31 Ἰανουαρίου 1580(=81).

Ὁ Zuanne Gavrioli, ἀστός τῶν Χανιῶν, ὡς colonello τῶν cernide τῆς πόλης ζητεῖ τήν ἄδεια νά ἐξοπλίσει σέ πολεμική περίοδο μέ ἐξοδά του galea straordinaria.

Ἦδη εἶχε ἀνεβάσει τίς cernide ἀπό 100 σέ 300 fanti καί μισθωτούς tamburini μέ δουκ. 60 τόν χρόνο καί ὅλους τούς συντηροῦσε μέ δικά του χρήματα.

220. Ὁ.π., 18 Φεβρουαρίου 1580(=81).

Ὁ Zorzi Livadi ἀπό τήν Κύπρο ἐγγονός τοῦ ποτέ miser Zegno Lierò ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ peso delle azze πού πωλοῦνται καθημερινά στήν πόλη τοῦ Χάνδακα.

221. Φάκελος 335, 11 Μαρτίου 1581.

Ὁ Andrea Flocca τοῦ ποτέ Mattio ζητεῖ μιὰ scrivania τῆς Κεφαλο-

νιᾶς.

Παλαιότερα είχε τό *datio* τῶν *piezzarie* καί τή θέση τοῦ *scontro* τοῦ ταμείου τῆς Κεφαλονιάς. Στή θέση αὐτή αὐξήσε τά ἔσοδα ἀπό δουκ. 1.000 σέ δουκ. 7.000 τό ἔτος καί τή θέση αὐτή πήρε στή συνέχεια ὁ ἀδελφός του *Zu- anne*. Τώρα ζητεῖ ἄλλη θέση.

222. "Ο.π., 12 Μαρτίου 1581.

ἽΟ *Zuan Dandolo* ζητεῖ νά ἐπανεξετασθεῖ ἡ περίπτωση του.

Στήν Κεφαλονιά εἶχε νοικιάσει τό *datio* τῆς δεκάτης τοῦ κριθαριοῦ γιά *mozza* 1.700. ἽΑφοῦ ἔδωσε τίς *piezzarie*, ἐπῆγε νά εἰσπράξει τή δεκάτη. Τότε ὁ ἀντιπροβλεπτής (*vicepronveditor*) *miser Zuanne Lippamano* ἐπέβαλε νά γίνεται πλειστηριασμός τοῦ σπόρου καί νά εἰσπράττεται κατά τόν θερισμό μόνο ἡ δεκάτη τοῦ ἀχύρου. ἽΕτσι ὁ *Dandolo* ἔχασε κριθᾶρι (σπόρο) *mozza* 230. Γιά τόν λόγο αὐτό ζητεῖ νά γίνει ἐξέταση.

223. "Ο.π., 29 Μαρτίου 1581.

ἽΟ *Francesco Meraviglia* ἀστός τῶν Χανιῶν ζητεῖ νά τοῦ ἀπονεμηθεῖ ἡ κρητική εὐγένεια.

Εἶχε ἐλευθερώσει στήν Κωνσταντινούπολη τήν αἰχμάλωτη *madonna Margarita Padacataro di nobilissima et principalissima fameglia di Cipro*, ποῦ καί νυμφεύτηκε.

224. "Ο.π., 17 ἽΑπριλίου 1581.

ἽΟ *Giacomo Gavaní* τοῦ ποτέ *Domenico* ἀπό τή Νάπολι τῆς ἽΙταλίας ζητεῖ *espettativa* τοῦ πρώτου κενοῦ *offitio* μέ ἔσοδα δουκ. 10 καί πάνω ἡ τήν *sopramassaría* τοῦ φρουρίου τῆς Σούδας.

Στόν Χάνδακα εἶχε τή θέση τοῦ *sindicato* ὅπου ἐλέγχονται οἱ πληρω- μές τῶν στρατιωτῶν καί οἱ δημόσιοι λογαριασμοί. ἽΟ *ρέκτορας* Χανιῶν τοῦ ἀ- νέθεσε νά ἐλέγχει τά βιβλία τῶν ἀγγαρειῶν τῶν χωρικῶν καί ὁ γεν. προβλε- πτής *Giacomo Foscarini* τόν ἔκαμε *vicecancelliere* τοῦ ταμείου τῶν Χανιῶν, ἔχοντας καί τήν πληρωμή τῶν *fanterie* καί τῆς *cavallaria* τῶν Χανιῶν, τοῦ ἽΑγ.θεοδώρου καί τῆς Σούδας. Κατόπιν πήρε τό *offitio* τοῦ *ragionato nuovo*

των Χανιῶν. Τότε επιθεώρησε τίς balie salariate καί κατάργησε 139, γιατί δέν ὑπῆρχαν μωρά, μέ κέρδος γιά τό ταμεῖο δουκ. 400.

225. Ὡ.π., 3 Μαΐου 1581.

Ὁ Giacomo Crassa ἀστός ὡς ἀπεσταλμένος (ambassador) τῆς Κεφαλονιάς καταγγέλλει ὅτι ὁ Zuan Antonio Cernota, πού εἶναι cancelier τοῦ προβλεπῆ Lando, μέσα σέ δύο χρόνια ἀπογύμνωσε τόν πληθυσμό, παίρνοντάς του χρήματα, χρυσό, ἄργυρο, χαλιά, σεντόνια λινά, ἀργυρά ἀντικείμενα ἀξίας δουκ. 12.000. Ἀκόμη, ἀπαιτοῦσε περισσότερα τέλη ἀπό τίς δημόσιες πράξεις.

226. Ὡ.π., 6 Μαΐου 1581.

Ὁ Francesco Solera ἀστός τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά γίνει scrivani τῆς castellanaria τοῦ Castel Nuovo τῆς Κρήτης.

Κατά τόν πόλεμο τῆς Κύπρου εἶχε προσφέρει galeotta de banchi 16 ἀξίας δουκ. 2.500 καί μιὰ saitia. Πιάστηκε καί αἰχμάλωτος ἀπό τοὺς Τούρκους.

227. Ὡ.π., 7 Μαΐου 1581.

Ὁ Giacomo Strambali φεουδάρχης στήν Κύπρο ζητεῖ νά ἐνοικιάσει τό scoglio Selva στή Ζάρα.

228. Ὡ.π., 26 Μαΐου 1581.

Ὁ Francesco Tandì ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ rasonato στά Κύθηρα πού τήν εἶχε ὁ Paulo de Stai.

Ὡς τότε εἶχε θέση ἀπό τόν Χάνδακα μέ ἔσοδα δουκ. 8 τόν μήνα.

229. Ὡ.π., 24 Μαΐου 1581.

Ὁ Agostin Scaffa ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ scrivania στό φρούριο τῆς Πεδιάδος (castello de Pedjada) στήν Κρήτη μέ ἔσοδα ἐτήσια δουκ. 25 περίπου.

Εἶχε πολεμήσει στόν στόλο.

230. "Ο.π., 26 Ἰουνίου 1581.

Ἦ Spiro Moraiti ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ζητεῖ τὴ θέση τοῦ *sergente* σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς *compagnie* τῶν *cernide* τοῦ νησιοῦ.

231. "Ο.π., 8 Ἰουνίου 1581.

Ἦ Zuanne Gavriili ἀστὸς τῶν Χανιῶν ζητεῖ νὰ τοῦ ἀπονεμηθεῖ ἡ κρη-
τική εὐγένεια.

232. "Ο.π., 21 Ἰουλίου 1581.

Ἦ Zuanne Romanó ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο, σύζυγος τῆς Helena τοῦ ποτέ *miser Pasqualin Varimazuchi*, ζητεῖ τὴ θέση τοῦ *scrivan della sanità* στὴν πόλη καὶ τὸ νησί τῆς Ζακύνθου.

Προοριζόταν νὰ γίνεи *amiraglio* στό Dulcigno, θέση πού τοῦ δινόταν ὡς προίκα. Ἦ πόλεμος τὸν ἐξανάγκασε νὰ παραμείνει στὴ Ζάκυνθο, ὅπου ἡ γυναίκα του στό σπῆτι τους περιέθαλψε τραυματίες καὶ τότε καταστράφηκε ὁ κῆπος τους.

233. "Ο.π., 19 Αὐγούστου 1581.

Ἦ Zorzi Pilorotti ἀπὸ τὸν Χάνδακα ζητεῖ νὰ συμπεριληφθεῖ στὴ φρου-
ρά τῆς πύλης τοῦ Ναυστάθμου τοῦ Χάνδακα.

234. "Ο.π., 7 Σεπτεμβρίου 1581.

Ἦ Andrea Greco τοῦ ποτέ *miser Tonia* ζητεῖ νὰ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση ὅ-
που διορίστηκε "*così di scriver le lettere grece alli sanzacchi et altri ministri turcheschi, come di tradur quelli che da essi vengono scritte all'eccellentissimo Regimento*" μέ μηνιαῖο μισθὸ δουκ. 2 τρέχοντα στὴ Ζά-
κυνθο.

235. "Ο.π., 10 Ὀκτωβρίου 1581.

Ἦ Jacomo Pina ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπικυρωθεῖ τὸ *capitaneato delle vigne* τῆς πεδιάδας τῆς πόλης τῶν Χανιῶν πού τὸ πῆρε τὸ 1575.

Εἶχε πολεμήσει ὡς *aventuriero*.

236. "Ο.π., 23 Νοεμβρίου 1581.

Ὁ Giacomo Modinó ἔχει γίνει patrone τῶν χωριῶν "della Fraschia, del scoglio di Standia e della istessa città di Candia" καί ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ ἀπόνομή αὐτή, ὡς καί οἱ κάτοικοι τῶν χωριῶν νά μὴν ὑπόκεινται σέ ἀγγαρεῖς.

237. Φάκελος 336, 2 Ἀπριλίου 1582.

Ὁ Matio Dimisiano καί ὁ γιός του Stefano ἀπό τήν Κεφαλονιά ζητοῦν νά παραμείνουν ὡς protí τῶν marangoni τοῦ φρουρίου (fortezza) τῆς Κεφαλονιάς.

238. "Ο.π., 5 Μαΐου 1582.

Ὁ Todorin Zelaiti ἀπό τά Χανιά ζητεῖ τή θέση τῆς capitaineria τῆς περιοχῆς τῶν Χανιῶν.

239. "Ο.π., 19 Ἰουλίου 1582.

Ὁ Theodorin Paidi καί ὁ Francesco Mondin ζητοῦν διευκολύνσεις γιά τήν ἐξόφληση τοῦ χρέους τους.

Τό 1581 εἶχαν νοικιάσει τόν φόρο τῆς uscita καί τῆς entrata τῆς πύλης τῆς Ζακύνθου καί τελικά χρεωστοῦν δοικ. 3.000. Αὐτό ὀφείλεται στήν αὔξηση τοῦ φόρου καί ἔτσι δέν προσήγγισαν στό νησί ἀγγλικά καί γαλλικά πλοῖα.

240. "Ο.π., 10 Αὐγούστου 1582.

Ὁ Antonio καί ὁ Angielin Patrighio τοῦ ποτέ Gianulo ἀπό τήν Κεφαλονιά ζητοῦν 12 campi στό νησί, πού τά εἶχαν πρόγονοί τους καί δέν ὑπόκεινταν σέ agravami.

241. "Ο.π., 23 Αὐγούστου 1582.

Οἱ κάτοικοι perninentia τῆς Villa Demalla τῆς Κεφαλονιάς ζητοῦν νά μὴ παίρνουν μέρος στή φρούρηση τῶν παραλίων, γιατί αὐτοί προσφέρουν ὑπηρεσία μεταφέροντας ξυλεῖα.

242. "Ο.π., 7 Σεπτεμβρίου 1582.

Ὁ Anzolo Semitecolo ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο πού τοῦ δόθηκε τό 1563 στήν piazza di frutti ὅπου θά ἐτοιμάζεται τό ψωμί ἀπό τοὺς pistori, μέ τήν ὑποχρέωση νά δίνει στό δημόσιο ταμεῖο ὑπέρπυρα 50 τό ἔτος.

Εἶχε διατελέσει *deputato al governo delle biave* στήν πόλη τῶν Χανιῶν.

243. "Ο.π., 7 Σεπτεμβρίου 1582.

Ὁ Francesco Bembo ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο στή Ζάκυνθο στή *marina al lido passa 12*, γιά νά κατασκευάσει σπίτι. Θά πληρώνει τό *chirologio*, *ciò è censo*.

244. "Ο.π., 4 Νοεμβρίου 1582.

Ὁ Michiel Cariatati ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ τή θέση τοῦ *diερμηνέα* (*interprete*) τῆς Ζακύνθου, θέση πού τώρα χηρεύει μετά τόν θάνατο τοῦ *miser Baltissera Guastapenna*. Θά ἔχει μισθό *δουκ. 60*.

245. "Ο.π., 19 Νοεμβρίου 1582.

Ὁ Zorzi Perdicari τοῦ ποτέ *Stamati* ζητεῖ τή θέση τοῦ *cavalorotto* στήν Κεφαλονιά, ὅπου ὡς τώρα ἦταν ὁ ποτέ *Andrea Chiaffala*. Ἡ θέση ἔχει ἔσοδα *δουκ. 16* τόν χρόνο καί *quarte 48* κριθαριοῦ ἢ σιταριοῦ.

Εἶχε ὑπηρετήσῃ σέ γαλέρα *sopracomito Crassà* τῆς Κεφαλονιάς. Ἀκόμη στήν Κέρκυρα κατεδαφίστηκαν πέντε σπίτια του, γιά νά χρησιμοποιηθοῦν τά ὑλικά τους σέ ὀχυρωματικά ἔργα.

246. "Ο.π., 22 Νοεμβρίου 1582.

Ἡ *Nicoletta* χήρα τοῦ ποτέ *capitano Manoli Surian de Cipro*, πού εἶχε ὑπηρετήσῃ στή Δαλματία, ζητεῖ γιά τά παιδιά της στό *λασίθι bovine 12*.

247. "Ο.π., 9 Ἰανουαρίου 1582(=83).

Ὁ *Agostin Palazuollo* τοῦ ποτέ *miser Piero* ἀπό τήν Κεφαλονιά ζητεῖ

τή θέση τοῦ διερμηνέα (interprete) τῆς ἑλληνικῆς στό νησί, ὅπου πρὶν ἦταν ὁ ποτέ Andrea Agiandritti ἀπὸ τῆ Μεθώνη.

248. Φάκελος 337, 10 Μαρτίου 1583.

Ὁ Anibal Conluzzo ἀπὸ τῆ Ζάκυνθο ζητεῖ οἰκόπεδο γιὰ νά κτίσει σπι-
τι κοντά στὴν παραλία (marina) μήκους passa 12, ὅπου βρίσκεται καί ὁ Fran-
cesco Membo spicier.

249. Ὡ.π., 26 Ἀπριλίου 1583.

Ὁ Stefano Fain ἀπὸ τῆ Ζάκυνθο ζητεῖ οἰκόπεδο στὴν παραλία (mari-
na) κοντά στό ναό τῆς S. Maria.

Εἶχε ἄλλο οἰκόπεδο, ὅπου ὅμως ἔγινε τό νεκροταφεῖο.

250. Ὡ.π., 12 Μαΐου 1583.

Ἡ Scuola τῆς Madonna Santa Barbara τῶν bombardieri τοῦ Χάνδακα
πού ἀριθμεῖ 200 μέλη, ὡς carrì, bombardieri καί scolari, ζητεῖ νά ἐπικυ-
ρωθεῖ τό προνόμιο πού τῆς χορηγήθηκε τό 1578: Στὴν ἐπέτειο τῆς Ἀγίας νά
ἐλευθερώνει ἕναν ἐπικηρυγμένο γιὰ 10 ἔτη καί γιὰ caso puro. Ὁ ἐπικηρυ-
γμένος τότε πλήρωνε στή Scuola δοκ. 20-25.

251. Ὡ.π., 1 Ἰουνίου 1583.

Ὁ Condofreo Vido τοῦ ποτέ Michiel ἀστός τῆς νήσου Τήνου ζητεῖ νά
ἔχει, ὅπως ὁ πατέρας του, τό balialato τοῦ νησιοῦ. Ἡ θέση αὐτὴ περιλαμβάνει
καί τὴν castellanaria καί scrivannaria τῶν ἀστῶν καί τῆ θέση τοῦ lu-
cotenente καί proveditor di tutte le fabbriche τοῦ castello τῆς Τήνου. Πα-
ράλληλα ἔχει τὸν μισθὸ τοῦ bombardier καί ὁ γιὸς του τὸν μισθὸ τοῦ στρα-
τιώτη (soldato). Ὑπόσχεται ὅτι θά κατασκευάσει στό castello δεξαμενὴ βρό-
χινου νεροῦ καί ὅτι θά ἐπιδιορθώσει τὰ parapetti τοῦ πυροβολικοῦ.

Εἶχε στὴν Τήνο ἀσβεστοκάμινο πού χρῆσιμευε στὰ ἔργα τοῦ Castel d'Al-
to. Ὑπηρετήσε στὴ γαλέρα τοῦ miser Beneto Semitecolo. Εἶχε παραχωρήσει
πλοηγὸ στόν miser Marco Querini γιὰ νά μεταβεῖ στὴν Ἄνδρο. Μὲ fregata
του πῆγε ἐπιστολὲς στὴν Κρήτη. Μετέδωσε στὴν Κρήτη πέντε μέρες πρὶν ἀπ'
ὄλους τὴν εἴδηση τῆς ναυμαχίας τῆς Ναυπάκτου. Ὅταν ἦταν στὴν Alifanto

πληροφορήθηκε ότι οί Τουρκοί θά ἐπέδραμαν στήν Τήνο καί αὐτός μέ τήν φρεγάτα του μέσα σέ 10 ὥρες ἔφθασε στό νησί, ὅπου τά μεσάνυκτα βρῆκε τόν κόσμο νά πηγαίνει γιά θερισμό. Τότε ὅλοι κλείστηκαν στό φρούριο καί οί Τουρκοί μόνο σέ καταστροφές προέβησαν, χωρίς νά μπορέσουν νά πιάσουν αἰχμαλώτους.

252. "Ο.π., 13 Ἰουνίου 1583.

Ἦ Giovanni Vasconi governator della Stratia τῆς Ζακύνθου ζητεῖ οἰκόπεδο στή συνοικία (contrà) τοῦ S. Giovanni Battista.

253. "Ο.π., 24 Ἰουνίου 1583.

Ἦ Michiel Cariatati ἀπό τή Ζάκυνθο ἔχει ἐπικηρυχθεῖ ἀπό τούς Τούρκους καί ζητεῖ νά παραμείνει στό νησί, ὅπου νά μπορεῖ νά καλλιεργεῖ τίς 8 mozzade γῆς πού ἔχει ἐκχερῶσει, πληρώνοντας δουκ. 1 γιά κάθε migliazo τοῦ καρποῦ πού θά παραχθεῖ. Ἀκόμη ζητεῖ νά μή πληρώνει δουκ. 1 τό staro στό Ταμεῖο (camera) γιά ποσότητα ὡς stara 25 σιταριοῦ πού θά φέρνει ἀπό ἄλλο τόπο.

254. "Ο.π., 13 Ἰουλίου 1583.

Ἦ Zuanne Cocica τοῦ miser Nicolò ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ κοντά στήν παραλία οἰκόπεδο μήκους passa 5 καί πλάτους passa 9 γιά νά κατασκευάσει μαγαζί. θά πληρώνει τό chirologio.

255. "Ο.π., 24 Ἀπριλίου 1583.

Οἱ nobili καί feudatari τῆς Κρήτης (Candia) ζητοῦν νά μήν ἐκτελεσθεῖ ἡ ἀπόφαση τῶν Sindici νά ἐκριζωθοῦν τά ἀμπέλια καί νά καταστραφοῦν οἱ σπορές λιναριοῦ καί βαμβακιοῦ.

256. "Ο.π., 18 Ἰουλίου 1583.

Ἦ Andrea Achelli ἀπό τό Ρέθυμνο ζητεῖ γιά ἔγγονό του ἐκείνη (ἀπό τίς ἄλλες) τή notaria criminal τῆς πόλης πού εἶχε αὐτός ἰσοβίως καί ἔχει ἔσοδα τσεκίνια 2,50 τόν χρόνο.

257. "Ο.π., 3 Αύγουστου 1583.

Οί Ναυπλιεῖς πού εἶχαν πάρει κτήματα στό Λασίθι. Ζητοῦν τό μισό τῆς παραγωγῆς τους, πού ὑποχρεωτικά παραδίνεται στό δημόσιο, νά ἀγοράζεται ἀπό τό τελευταῖο μέ *marchetti* 20, πού εἶναι *soldini candiotti* 60, καί ὄχι μέ *marchetti* 16 πού εἶναι *gazette* 8. Αὐτή ἡ ρύθμιση πού ἰσχύει καί γιά τούς *feudatari* νά ἰσχύσει καί γι' αὐτούς. Ἀκόμη, ζητοῦν νά μὴ παραδίνουν τό μισό ἀλλά τό τέταρτο τῆς παραγωγῆς τους. Τέλος, ζητοῦν νά μὴ παραδώσουν τίποτε γιά τὰ ἔτη 1577 ἕως καί 1581, ἐπειδὴ τότε ἔπεσε *nebbia sirica* καί ἡ παραγωγή καταστράφηκε.

258. "Ο.π., 4 Αύγουστου 1583.

Ὁ *Nadal Mauritio* ἀπό τὴν Τῆνο ζητεῖ τὴ θέση (*carico*) τοῦ *fornase* τοῦ νησιοῦ.

Ὁ πατέρας του καί ὁ θεῖος του εἶχαν προσφέρει στρατιωτικές ὑπηρεσίες.

259. "Ο.π., 4 Αύγουστου 1583.

Ὁ *Zuane Pizzoni* πρῶν *capitano sostituto* τῶν φυλακῶν τοῦ Χάνδακα ζητεῖ οἰκόπεδο μήκους *riedi* 11 καί πλάτους *riedi* 6,5 στὸν Χάνδακα καί νά πληρώνει ἰσόβιο *livello* ἑτήσιο ὑπέρπυρα 5.

260. "Ο.π., 2 Σεπτεμβρίου 1583.

Ὁ *Piero da Chioza* ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ὁ τίτλος τοῦ κρητικῆς εὐγένειας πού τοῦ ἔχει ἀπονεμηθεῖ.

Ἔχει ὑπηρετήσῃ στὴν ἀποθήκη σιτηρῶν (*fontego delli formenti*) καί ὡς προβλεπτής στὴ *nuona fortezza* τοῦ Ρεθύμνου.

261. "Ο.π., 26 Αύγουστου 1583.

Ὁ *Francesco de Stai* ἀπὸ τὰ Κύθηρα ζητεῖ νά ἐπανεξεταστεῖ ἡ καταδίκη του σὲ ἐπικήρυξη, ἐπειδὴ εἶχε κριθεῖ ἔνοχος ψευδομαρτυρίας.

262. "Ο.π., 25 Φεβρουαρίου 1580(=81).

Ὁ Leonino Servo ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ παραχώρηση τῆς μιᾶς ἀπό τῆς 4 volti τῆς Logia pubblica τῶν Χανιῶν.

263. "Ο.π., 20 Νοεμβρίου 1583.

Ὁ Dimitri Lusi ἀπό τήν Κεφαλονιά ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο στό νησί.

264. "Ο.π., 18 Νοεμβρίου 1583.

Ὁ Francesco De Paris ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Τό 1582 εἶχε νοικιάσει τό datio della consumation τοῦ ἀλατιοῦ στό Ρέθυμνο καί στά Χανιά, ὑποχρεωμένος νά πωλεῖ 37.000 measure καί νά καταβάλλει στό δημόσιο soldini 20 τῆ measure. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπό ἐπιδημία τὰ Χανιά ἔχασαν τό 1/3 τοῦ πληθυσμοῦ τους, δέν πούλησε measure 8.000 καί ἔχει μείνει χρέος στό δημόσιο ταμεῖο.

265. "Ο.π., 21 Ἰανουαρίου 1583(=84).

Ὁ Hieronimo Lazaroni πού ἦταν soprannomato τῶν δημοτριάκων καί τοῦ μπισκόπου τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά μή πληρώσει τό χρέος πού τοῦ ἄφησε ὁ Simon de Mercanti.

266. "Ο.π., 25 Ἰανουαρίου 1583(=84).

Οἱ κληρονόμοι τοῦ ποτέ Zuan Nichifforo ditto Damillo ζητοῦν νά ἔχουν ὅσα αὐτός εἶχε, δηλ. ἓνα ἀπό τὰ δημόσια καταστήματα τῶν marzeri στόν Χάνδακα στήν πλατεῖα κοντά στή Madonna di Miracoli καί οἰκόπεδο στήν πύλη τῆς piazza passa 1,5X1,5 γιά νά κτιστεῖ μαγαζί, μέ ὑποχρέωση νά πληρώνονται ὑπέρπυρα 2 τόν χρόνο.

267. Φάκελος 338, 29 Φεβρουαρίου 1583(=84).

Ὁ Zorzi Filimo πού εἶναι proto di marangoni τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο, πού τοῦ εἶχε δοθεῖ στή θέση Derpatá στόν Χάνδακα, γιά νά κατασκευάσει μύλους, δίνοντας στό δημόσιο ταμεῖο τόν χρό-

νο υπέρπυρα 10.

Σέ μεταγενέστερη αίτησή του (φάκελος 339) ζήτησε νά επικυρωθεῖ ἡ θέση του ὡς proto de parangoni. Εἶχε πάρει τή θέση αὐτή τό 1572 (ὅταν πέθανε ὁ Zorzi Torniohi) μέ μισθό δουκ.5 τόν μήνα, lire 6 soldi 4 τό δουκάτο. Τό 1573 ὁ μισθός του ἔγινε δουκ.12 κρητικά (candioti), υπέρπυρα 8 soldi 12 τό δουκάτο, ἢ lire 42 grossi 17.

268. "Ο.π., 22 Ἀπριλίου 1584.

Οἱ καλόγεροι τοῦ Hermo di San Giorgia ai Grebbani τῆς Ζακύνθου ζητοῦν νά τοὺς επικυρωθεῖ τό scoglio S. Nicolò al Schinari πού τό καλλιέργησαν.

Ἡ μονή εἶχε ἰδρυθεῖ ἀπό τόν Varlam Belletti καί τόν Macario, πού μέ τό παράδειγμά τους προσέλκυσαν καί ἄλλους.

269. "Ο.π., 1 Μαΐου 1584.

Ἦ πατέρας τοῦ Nicolò Zamafti ζητεῖ νά δοθεῖ ἡ ἄδεια νά ἐπιστρέψει ὁ γιός του στόν Χάνδακα.

Ἦ Nicolò εἶχε τήν intrada delle porte τοῦ Χάνδακα, ὅπου ἔχασε υπέρπυρα 3.000, καί ἀκόμη εἶχε τό caratatto delli frutti, ὅπου ἔχασε υπέρπυρα 7.000. Γιά τόν λόγο αὐτό κατέφυγε σέ τουρκική περιοχή. Ἦ πατέρας εἶχε φυλακιστεῖ καί εἶχε ἀγγαρευτεῖ σέ ἔργα ἐξαιτίας τοῦ χρέους τοῦ γιοῦ του.

270. "Ο.π., 21 Μαΐου 1584.

Ἦ Tomasi Chiarello ζητεῖ γιά τόν γιό του καί γιά διάρκεια 10 κυβερνήσεων μιά ἀπό τίς δύο nodarie τοῦ officio di criminal τῆς πόλης τοῦ Ρεθύμνου.

271. "Ο.π., 4 Αὐγούστου 1584.

Ἦ Franoesco Prefiti τοῦ Zorzi ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ μιά aspettativa di cavalaretto τῆς Κεφαλληνίας.

Ἦ παπούς καί ὁ πεθερός του, ὡς καί ὁ παπούς του ποτέ Janni Crano ἦταν stradioti.

272. "Ο.π., 11 Σεπτεμβρίου 1584.

Ἡ οἰκογένεια Colura τῆς Λευκίμμης ζητεῖ νά τῆς ἐπικυρωθεῖ ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ κάθε ἀγγαρεία καί gravezza τῆς Κερκύρας.

Εἶχε βοηθήσει μὲ grippi καί vasselli τῆς στά ἔργα τοῦ νέου φρουρίου.

273. "Ο.π., 27 Σεπτεμβρίου 1584.

Ἡ Bettina καί ἡ Agnese θυγατέρες τοῦ ποτέ Paulo Celaiti ζητοῦν, ὥσπου νά λήξουν τὰ 25 χρόνια, νά διατηρήσουν τὴν capitania ὄλων τῶν distretti τῆς πόλης τῶν Χανίων, ὅπως γιὰ 25 χρόνια τὴν εἶχε ἀποκτήσει ὁ πατέρας τους, πού εἶχε τὴν κρητικὴ εὐγένεια.

274. "Ο.π., 10 Νοεμβρίου 1584.

ἽΟ Paulo Aquila ἀπὸ τό Udine ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση πού πῆρε τό 1572 τοῦ custode καί massaro τῶν libri καί scritture τῆς cancellaria τῆς Κέρκυρας. θά ἔχει ἔσοδα τὸν μῆνα δοκ. 2,5.

275. "Ο.π., 12 Ἰανουαρίου 1584(=85).

Οἱ καλόγεροι τῆς μονῆς S. Piero τοῦ Χάνδακα ζητοῦν σπίτια σέ ἀντάλλαγμα ἄλλων.

ἽΟ miser Jeronimo de Mezo ἀπὸ τὸν Χάνδακα εἶχε ἀφήσει στή μονὴ χωριά καί σπίτια, ἀλλὰ αὐτός εἶχε χρεὴ πρὸς τό δημόσιο, ὥστε μέρος τῆς περιουσίας πωληθῆκε: τό μισό τοῦ χωριοῦ Canrocori γιὰ ὑπέρπυρα 6.000, ἐνῶ ἄξιζε ὑπ.25.000· τὰ χωριά Sandali καί Prusus γιὰ ὑπ. 18.000 ἐνῶ ἄξιζαν 70.000· τό ἄλλο μισό τοῦ χωριοῦ Canrocori γιὰ ὑπ. 14.000 ἐνῶ ἄξιζε ὑπ.20-25.000. Ἀκόμη, κατεδαφίστηκαν σπίτια τῆς μονῆς γιὰ νά γίνουν ὀχυρωματικά ἔργα. Ζητοῦν ἄλλα σπίτια καί νά ἐξοφλήσουν τὰ χρεὴ τους (πού ὀφείλονται στό κληροδότημα) μὲ δόσεις.

276. "Ο.π., 14 Ἰανουαρίου 1584(=85).

ἽΟ Zorzi τοῦ ποτέ Zuanne Corinthio Cartofilaca ἀπὸ τὴ Μονεμβασία ζητεῖ γιὰ ἓνα ἀδελφὸ του μιὰ espetantia τοῦ πρώτου κενοῦ officio στὴν Κρήτη μὲ ἔσοδα δοκ. 4 τὸν μῆνα.

ἽΟ πατέρας του, πού εἶχε αἰχμαλωτιστεῖ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, εἶχε πα-

ρει στην Κρήτη χορηγία υπέρπυρα 12 τόν μήνα αντί νά πάρει κτήματα, ὅπως συνηθιζόταν νά γίνεται μέ τούς Μονεμβασιδῶτες. Τώρα εἶναι τρία ἀδέλφια, ἡ μητέρα τους καί ἡ ἀδελφή τους, πού πρέπει νά παντρέψουν, καί γι'αὐτό ζητοῦν τήν παραπάνω θέση.

277. Ὡ.π., 20 Ἰανουαρίου 1584(=85).

Ὁ Alessio τοῦ ποτέ Mattio ἀπό τήν Κέρκυρα ζητεῖ νά ἐπανεξετασθεῖ ἡ ἐπικήρυξή του.

Ἔχει κατηγορηθεῖ ὅτι πάνω σέ γαλέρα σκότωσε μέ πέτρα τόν Todorin Saetta.

278. Ὡ.π., 7 Φεβρουαρίου 1584(=85).

Ὁ Todorin Lombardo ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ οἱ salineri ν'ἀπαλλαγοῦν ἀπό τίς ἀγγαρεῖες.

Ἔχει δημιουργήσει πρόσφατα ἀλυκές στην Κρήτη, ὅπου θά παράγεται ἀλάτι ὅπως τῆς Κύπρου (πού πληρώνεται στή Βενετία δουκ. 6 τό mozzo) καί ὅπως τῆς Σπιναλόγγας (πού πληρώνεται δουκ. 5 τό mozzo), τιμές πού στην τελική τους διαμόρφωση ἀνεβαίνουν κατά δουκ. 1,5. Αὐτός ἀναλαμβάνει νά φέρνει στή Βενετία ἀλάτι μέ δουκ. 6 τό mozzo καί μέ τόν τρόπο αὐτό θά σταματήσῃ ἡ εἰσαγωγή ἀπό τίς τουρκικές περιοχές. Ζητεῖ μόνο οἱ ἐργάτες του νά μήν ἔχουν ἀγγαρεῖες.

279. Ὡ.π., 10 Φεβρουαρίου 1584(=85).

Ὁ Francesco Lombardo κρητικός εὐγενῆς ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ ἄδεια νά ἐξοπλίζῃ (armar) στό Ρέθυμνο galee ordinarie καί extraordinarie, μέ ὅλα τὰ προνόμια τῶν Βενετῶν εὐγενῶν, σύμφωνα μέ τήν ἀπόφαση τῆς 20 Αὐγούστου 1575.

280. Ὡ.π., 15 Φεβρουαρίου 1584(=85).

Οἱ μοναχοί τοῦ S. Pietro τοῦ Χάνδακα καταγγέλλουν ὅτι εἶναι πλαστή ἡ cedula τῆς διαθήκης τῆς concubina τοῦ Domenego Pellegrino ἀπό τόν Χάνδακα. Αὐτός εἶχε ἀφήσῃ προφορικά (a boca) τήν περιουσία του στό μοναστήρι. Ἡ concubina μέ τή σύμπραξη τοῦ θελοῦ της Francesco Sirigo ἀπό τόν

Χάνδακα κατασκεύασε τήν cedula στό ὄνομά της.

281. Ὡ.π., 1 Φεβρουαρίου 1584(=85).

Ὁ Zorzi Cotti ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Τό 1577 νοίκιασε, γιά τσεκίνια 6.025, μαζί μέ τόν ser Nicolò Peleca καί piezzo τόν ser Antonio Zancaropulo, τό datio del novissimo imposto de vini γιά τσεκίνι ἕνα ἢ botta. Ὁ λοιμός (morbo) πού τότε ἔπασε στήν πόλη δέν τούς ἐπέτρεψε νά πωλήσουν καί ἔχουν χρέος.

282. Φάκελος 339, 17 Μαρτίου 1585.

Τά παιδιά καί κληρονόμοι τοῦ strenuo Abraam Crano τοῦ ποτέ Zuanne ζητοῦν κτήματα στήν περιοχή Raclí τῆς Κεφαλονιάς στήν τοποθεσία Colocas-si, πού εἶχαν ἀπαλλαγεί ἀπό τή δεκάτη.

Νέα αἴτηση ὑπέβαλαν στίς 6 Ἰουλίου 1585.

283. Ὡ.π., 6 Μαΐου 1585.

Ὁ Georgio Capadocha ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Εἶχε τό datio del comerchio μαζί μέ τόν ser Manoli Gavalla καί τόν Manea Vassallo.

284. Ὡ.π., 1 Ἰουνίου 1585.

Ὁ Dimitri Fontana τοῦ ποτέ Nicolò ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ κτήματα στήν περιοχή τοῦ Χάνδακα πού εἶχαν καταπατήσει χωρικοί.

Στόν πατέρα του εἶχαν δοθεῖ mesurade 60 καί στόν ἀδελφό του Alessandro mesurade 60.

285. Ὡ.π., 3 Ἰουνίου 1585.

Ὁ Vido Rodostamo ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση του ὡς medico chirurgo στό ospedale τῆς Santa Giustina τῆς Κέρκυρας, μέ μισθό δουκ. 5 τόν μήνα, μέ lire 6 soldi 4 τό δουκάτο.

286. "Ο.π., 8 'Ιουνίου 1585.

'Ο rev.d.Athanasio Patrologo ως πληρεξούσιος τῶν ὀγδόντα καί πλέον μοναχῶν τῆς Παναγίας Ἀγκαράθου ζητεῖ τήν παλαιά ἀπαλλαγή τῆς μονῆς, καί πού τελευταῖα ἐπαναλήφθηκε τό 1554 καί 1569, ἀπό τή δεκάτη 5% τῶν προβάτων καί τό dacio τῶν lire 50 κεριοῦ γιά λαμπάδες.

287. "Ο.π., 12 'Ιουνίου 1585.

'Ο Michali Zangari ditto Saglianichi ἀπό τά Κύθηρα ζητεῖ ν'ἀπαλλαγεῖ ἀπό τίς προσωπικές ἀγγαρεῖες.

288. "Ο.π., 17 'Ιουνίου 1585.

'Ο Onofrio Urri ζητεῖ κτήματα bovine 20 στό Λασίθι ἤ σέ ἄλλη περιοχή τῆς Κρήτης.

289. "Ο.π., 27 'Ιουνίου 1585.

'Ο Antonio Robazzuola proto τῶν mureri et spezza monti στήν πόλη τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο πλάτους piedi 5 κοντά στό παλαιό τεῖχος (muraglia vecchia) στήν πύλη τῆς piazza τοῦ Χάνδακα.

290. "Ο.π., 27 'Ιουνίου 1585.

Τ'ἀδέλφια Costantino καί Stamatello Minoto ἀπό τή Ζάκυνθο ζητοῦν τό σπίτι τοῦ πατέρα τους ποτέ miser Zorzi μήκους passa 9 καί πλάτους passa 4 στήν παραλία, στή συνοικία τοῦ S. Salvador τῆς Ζακύνθου.

291. "Ο.π., 6 'Ιουλίου 1585.

'Ο Manoli θαναλλά ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του ὑπέρπυρα 16.386, πού ἰσοδυναμοῦν πρός δουκ. 1.200 βενετικά.

Τό 1580 εἶχε νοικιάσει γιά ὑπέρπυρα 85.500 τό datio τῆς intrada καί uscita τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα.

292. "Ο.π., 13 'Ιουλίου 1585.

'Ο Massimo Margunio, ἐπίσκοπος Κυθήρων, ζητεῖ τήν ἐκκλησία τοῦ Ἁγ. Γεωργίου στό casa Lasithi μαζί μέ κτήματα bovine 10, ὅπου θέλει νά ζή-

σει ως μοναχός.

Υπογραμμίζει ότι δέν εισηκόουσε προτροπή του πατριάρχου Ιερεμία νά παραμείνει στήν Κωνσταντινούπολη, άλλα προτίμησε τή "σκέπη" τής Βενετίας.

293. "Ο.π., 15 Ιουλίου 1585.

Ο frate Flavio Bolognese ζητεῖ νά του επικυρωθεῖ ἡ θέση ἐφημέριου του νοσοκομείου S. Giustina στήν Κέρκυρα.

294. "Ο.π., 24 Ιουλίου 1585.

Ο Nicolò de Zogia του ποτέ miser Zorzi, εὐγενής καί φεουδάρχης του Ναυπλίου, ζητεῖ νά λάβει τήν κρητική εὐγένεια.

295. "Ο.π., 16 Ὀκτωβρίου 1585.

Ο Zorzi Capello του ποτέ miser Gieronimo ζητεῖ νά λάβει τήν κρητική εὐγένεια.

296. "Ο.π., 27 Ὀκτωβρίου 1585.

Ο Zuanne καί ὁ Andrea Condolea του ποτέ miser Zorzi του ποτέ miser Marin ζητοῦν νά ἀποκτήσουν τήν κρητική εὐγένεια. Ο παππούς τους Marin ἔλαβε τήν cittadinanza di Candia τό 1522 πού στίς 14 Δεκεμβρίου 1533 ἐπικυρώθηκε ἀπό τή Γερουσία.

Υπενθυμίζουν τήν καταστροφή μιᾶς nave botte 500 πού ὁ πατέρας τους Zorzi εἶχε προσφέρει στόν πόλεμο του 1537.

297. "Ο.π., 7 Νοεμβρίου 1585.

Ο Theofilo Rarturo ζητεῖ νά παραμείνει ὁ μισθός του κερκυραϊκά δουκ. 12 τόν μήνα.

Τό 1569 ἔγινε contatore ordinario του ταμείου τής Κέρκυρας μέ καθήκον του νά κρατᾶ τούς λογαριασμούς ὡς 4.000 ἀτόμων καί μέ μισθό δουκ. 5 τόν μήνα. Τό 1571 ὁ μισθός αὐξήθηκε σέ δουκ. 7,5 καί ἀργότερα πῆρε νέα αὐξηση σέ δουκ. 12. Ο προβλεπτής Bembo ἐπανάφερε τόν μισθό του σέ κερκυραϊκά δουκ. 7,5 πού ἰσοδυναμοῦν πρός βενετικά δουκ. 6,5.

298. "Ο.π., 9 Δεκεμβρίου 1585.

Ἡ Cornelia χήρα τοῦ ποτέ miser Daniel Loredan ζητεῖ τήν γραμματεία τῆς Σητείας ὡς προίκα τῆς κόρης της.

ἽΟ Daniel, πού ἦταν iudice alli cinque della pace, εἶχε φονευθεῖ ἀπό κάποιο Menego spader ἐπειδή τόν εἶχε καταδικάσει.

299. "Ο.π., 31 Δεκεμβρίου 1585.

ἽΟ Paulò Lippari ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ φύλακα τῶν ἀλुकῶν τῆς Κέρκυρας μέ μηνιαῖο μισθό lire 7,5. Ζητεῖ ἀκόμη καί αὔξηση τοῦ μισθοῦ του.

Εἶναι soldato albanese τῆς compagnia τοῦ strenuo capitano Zorzi Deda.

300. "Ο.π., 21 Ἰανουαρίου 1585(=86).

ἽΟ Andrea Dandolo τοῦ ποτέ miser Zuanne ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος πού ἄφησε ὁ πατέρας του. ἽΟ τελευταῖος εἶχε τό datio τοῦ κριθαριοῦ καί σιταριοῦ τῆς Κεφαλονιάς.

301. "Ο.π., 4 Φεβρουαρίου 1585(=86).

ἽΟ Francesco Vlachò τοῦ ποτέ Zuanne ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ γιά πέντε χρόνια τό offitio τοῦ contador τοῦ ταμείου τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα, πού εἶχε ὡς προίκα ἡ γυναίκα του πού πέθανε (πρόκειται γιά τήν Helena τοῦ ποτέ Antonio d'Armarò ἀπό τή Μονεμβασία).

302. Φάκελος 340, 24 Ἀπριλίου 1586.

ἽΟ Stamati Paritico ἀπό τήν Κέρκυρα ζητεῖ ὡς provision κερκυραϊκά δοκᾶτα 5 τόν μήνα, ὅπως ὁ ποτέ Nico Tagier.

303. "Ο.π., 29 Ἀπριλίου 1586.

ἽΟ Marco Scuteri ζητεῖ νά τοῦ πληρώνει τό δημόσιο ἐνοίκιο γιά σπίτι του στό νέο φρούριο τῆς Κερκύρας ὅπου διαμένουν στρατιῶτες.

304. "Ο.π., 14 Μαΐου 1586.

Ἡ Luna ἐβραΐα, σύζυγος τοῦ Michiel Rosso, κάτοικος τῆς Ἰουδαϊκῆς (Θιudaϊca) τοῦ Χάνδακα, ζητεῖ νά τῆς ἐπικυρωθεῖ ἡ παραχώρηση μικροῦ οἰκοπέδου, πού εἶναι περιτοιχισμένο, πλάτους piedi 5 καί μήκους piedi 6, καί ὅπου πωλεῖ ἐμπόρευμα.

Ἡ ἴδια εἶχε ὑποστεῖ βασανιστήρια ὡς ὑποπτη γιά ἐγκλημα, ἄν καί ἦταν ἐπίτοκη 8 ἡμερῶν.

305. "Ο.π., 2 Ἰουνίου 1586.

Οἱ marinari τῆς Ζακύνθου ζητοῦν νά τούς ἐπικυρωθεῖ ὁ χῶρος πού τό 1561 τούς εἶχε παραχωρηθεῖ στόν μῶλο, passa 1,5, γιά νά κατασκευάσουν ἐκκλησία γιά τή scuola τους καί νά συντηροῦν τόν ἱερέα τῆς.

Ἰγπόσχονται νά συντηροῦν τίς νύχτες ἀναμμένο φανό γιά τά καράβια.

306. "Ο.π., 21 Ἰουλίου 1586.

ἽΟ παρὰ Giorgio τοῦ ποτέ παπᾶ Nicola Mandricari ζητεῖ νά ἔχει τήν aspettativa γιά ἐκκλησία στή Ζάκυνθο, ὅπως ὁ πατέρας του.

307. "Ο.π., 28 Ἰουλίου 1586.

ἽΟ Zorzi Armachi scrivano στό ναύσταθμο τοῦ Χάνδακα ζητεῖ μόνιμο μηνιαῖο μισθό δουκ. 12, μέ gazzette 62 τό δουκάτο. Ἐάν αὐτό δέν εἶναι δυνατό, νά ἔχει τόν μισθό τοῦ soprannasser delle munition ἡ τοῦ scrivano sopra i rolli τῆς Κρήτης. ἽΟ ἐτήσιος μισθός του ὡς τώρα ἦταν ὑπέρπυρα 270, πού ἰσοδυναμοῦν βενετικά τσεκίνια 11. Ἀκόμη, εἰσέπραττε γιά κάθε galia πού ἀνεφοδιαζόταν στό ναύσταθμο τοῦ Χάνδακα τσεκίνι 1. ἽΕργο του ἦταν νά τηρεῖ ἡμερολόγιο γιά κάθε ἀντικείμενο πού διεκινεῖτο στό ναύσταθμο.

308. "Ο.π., 7 Αὐγούστου 1586.

ἽΟ magnifico miser Bernardin Bon ζητεῖ νά φυτεύσει ἀμπέλια στό φέουδο του στό χωριό Audú τῆς Πεδιάδος στήν τοποθεσία Sto Cambo καί σέ ἔκταση mesurade 60.

Σέ ἀντικατάσταση τοῦ σιταριοῦ, πού πιά δέν ἐνδείκνυται, γιὰτί ἡ περιοχὴ πλημμυρίζει.

309. "Ο.π., 21 Αύγουστου 1586.

Ὁ Tomaso Chiarello ζητεῖ νά ἐνοικιάζει τό officio τοῦ νοταρίου στό Κακουρωδικεῖο (criminal) τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος εἶναι ἡλικιωμένος καί δέν ἀνταπεξέρχεται σ'αὐτά τὰ καθήκοντα.

310. "Ο.π., 27 Αύγουστου 1586.

Ὁ Costantin καί ὁ Michiel Maurici ζητοῦν δάνειο γιά νά ναυπηγήσουν σ'ἓνα ἔτος στόν Χάνδακα gallion χωρητικότητας botte 600 καί "farlo navigar alla latina".

311. "Ο.π., 27 Σεπτεμβρίου 1586.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Zorzi Ftamini ἀπό τήν Κορώνη ζητοῦν τήν κρητική εὐγένεια.

312. "Ο.π., 6 Νοεμβρίου 1586.

Ὁ Giani Xenico ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ στήν πόλη τοῦ Χάνδακα οἰκόπεδο passa 5X4 γιά νά κτίσει σπίτι.

Εἶχε χάσει fregata του στόν πόλεμο.

313. "Ο.π., 9 Ὀκτωβρίου 1586.

Ὁ Zuanne καί ὁ Francesco Calona τοῦ ποτέ miser Andrea ἀπό τόν Χάνδακα ζητοῦν τήν κρητική εὐγένεια.

Στήν Κρήτη γιά τήν ἀπονομή τῆς κρητικῆς εὐγένειας ἀπαιτοῦνται ψῆφοι 6 βενετῶν καί 6 κρητῶν εὐγενῶν.

314. "Ο.π., 28 Νοεμβρίου 1586.

Ὁ Vardalacho di Rossi καί ὁ Marcantonio Mudazzo ζητοῦν νά τοὺς ἐπικυρωθοῦν γιά τόν καθένα τὰ δοκ. 7 τόν μήνα πού παίρνουν ἀπό τό ταμεῖο τοῦ Χάνδακα, καί αὐτοί ὡς cavallieri leggieri θά ἔχουν τήν ὑποχρέωση νά συντηροῦν δύο ἄλογα στήν Τήνο, ὅπου ὑπηρετοῦν.

Ὡς τό 1574 ἦταν στήν Τήνο ἀρχηγοί fanti 150.

315. "Ο.π., 9 Ιανουαρίου 1586(=87).

Ο Νικόλο Darmaro από τή Μονεμβασία ζητεί τήν capitataria του Μο-
lorotamo (Κυθήρων;) για 10 κυβερνήσεις, απ' όπου θά έχει έτήσια έσοδα δουκ.
30. Ως τότε ήταν ο Todorin Stratichó και παλαιότερα τήν είχαν οι miser
Enea Caluci και miser Michiel Levuni.

316. "Ο.π., 18 Φεβρουαρίου 1586(=87).

Ο Zuanne Melino άστός του Χάνδακα ζητεί τή θέση του soprastante
στις άλυκές τής Σπιναλόγγας, μέ τους ίδιους δρους που ο Pier Gorgogiri
detto Carì είχε τις άλυκές τής Σούδας.

317. Φάκελος 341, 5 Μαρτίου 1588.

Ο Francesco Gallicio quaderniero fiscale στον Χάνδακα ζητεί νά εί-
σπράττει τονρέσιο 1 για κάθε λογαριασμό αξίας ένός υπέρπυρου τών θφειλε-
τών του Ταμείου (camera). Έτσι θά έχει έσοδο δουκ. 80 τό έτος.

318. "Ο.π., 13 Μαρτίου 1588.

Ο Annibal Contuzzi ζητεί νά του επικυρωθει οικόπεδο στή Ζάκυνθο
κοντά στην παραλία passa 12 και θά πληρώνει τό chirologio.

319. "Ο.π., 30 Μαΐου 1588.

Ο Andrea Germani ζητεί στή Μεσσαρά Κρήτης ή στο Λασιθι ή και σέ
άλλη περιοχή τής Κρήτης κτήματα bovini 16.

Είχε προσφέρει στο δημόσιο nave του botte 500 αξίας δουκ.5.000 πε-
ρίπου και είχε λάβει μέρος στην κατάσβεση τής πυρκαϊδας του 1574 στο Δου-
κικό Παλάτι τής Βενετίας. Τότε πήρε contestabelaria στην πόλη τής Vicenza.

320. "Ο.π., 14 Ιουνίου 1588.

Ο ιερέας Michiel Christofolo από τον Χάνδακα ζητεί τήν έκκλησία
του Αγ. Ιωάννη στή Ζάκυνθο ιδιοκτησίας του δημοσίου. Αύτην είχε πριν ο
ποτέ παπάς Μαλαχό από το Ναύπλιο και κατόπιν ο ποτέ παπάς Dimitri γιός
του Μαλαχό. Τώρα ή έκκλησία είναι διαθέσιμη.

321. "Ο.π., 25 Μαΐου 1588.

Οί ανατολίτες έμποροι (mercanti levantini) ζητούν, όταν διέρχονται transito από την Κέρκυρα, νά μὴν πληρώνουν δασμούς (datio ἢ angaria).

Μέ απόφαση τῆς 4 Μαρτίου 1542 ἡ Γερουσία εἶχε ὀρίσει ὅτι τὰ ἐμπορεύματα πού περνοῦν transito ἀπό τῆ Ζάκυνθο καί τήν Κέρκυρα δέν θά πληρώνουν δασμούς. Ὅμως οἱ τελωνειακοί (datiari) τῆς Κέρκυρας ἀπαιτοῦν δασμό 12% καί ἄλλες εἰσφορές γιά τὰ ἐμπορεύματα πού φθάνουν ἀπό τῆ Βενετία, ἤτοι χαρτί, κομπολόγια (paternostrame), ἀκατέργαστο ἄργυρο (argento vino), sulimato, cenario, arsinico, terra bianca, γυαλιά τοῦ Μουράνο, ὅπως καί ἐμπορεύματα ἀπό τὸ Μιλάνο καί τήν Κεντρική Εὐρώπη (πού διέρχονται ἀπό τῆ Βενετία), ὅπως καρφιά-καρφίτσες κάθε εἴδους, κανδηῆλες καί φωτιστικά, καμπάνες.

322. "Ο.π., 6 Ἰουλίου 1588.

ἽΟ Manusso Theotocoruiο ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Στό διάστημα 1566-1587 εἶχε διάφορα ἐνοίκια φόρων ὕψους δουκ.60.000, πρὸς lire 6 soldi 4 τό δουκάτο. Ἔμεινε χρεώστης δουκ. 3.252.

323. "Ο.π., 4 Ἰουλίου 1588.

ἽΟ Manoli Condocali τοῦ ποτέ Marco ἀπό τῆ Ζάκυνθο ζητεῖ δουκ. 20.

ἽΟ πατέρας του ὑπηρέτησε ὡς patron σέ fregata ἐπί 54 ἔτη καί εἶχε χάσει 12 δικές του fregate. ἽΟ γιὸς του Νικόλαος αἰχμαλωτίστηκε ἀπό τοὺς Τούρκους καί ἔδωσε τσεκίνια 200 γιά νά τόν ἐλευθερώσει, ἀλλά κατόπιν πνίγηκε πηγαίνοντας στήν Κρήτη. ἽΟ ἄλλος γιὸς του ἽΑντώνιος σκοτώθηκε ἀπό τοὺς Τούρκους.

324. "Ο.π., 8 Ἰουλίου 1588.

ἽΟ Athanasio Securá ζητεῖ οἱ εὐγενεῖς νά πληρώνουν τό datio τοῦ ἀλατιοῦ στά Χανιά, γιὰτί διαφορετικά μειώνονται οἱ δημόσιες εἰσπράξεις.

Τό 1580 εἶχε νοικιάσει τό φόρο τοῦ ἀλατιοῦ στήν πόλη καί περιοχὴ τῶν Χανιῶν γιά ὑπέρπυρα 9.000.

325. "Ο.π., 6 'Ιουλίου 1588.

'Ο Zuanne Paga ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθοῦν δύο μαγαζιά (botteghe) στό Χάνδακα στήν περιοχή ὅπου παλαιότερα ἦταν ἡ ranataria ἔξω ἀπό τήν πύλη τῆς ríazza. Ἐκεῖ εἶναι σκουπιδότοπος καί αὐτός θά ἐπαναφέρει τόν χῶρο στήν πρότερη μορφή του.

326. "Ο.π., 1 'Ιουλίου 1588.

'Η οἰκογένεια Mondino ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ ἀκόμη γιά τριάντα χρόνια τό offitio τοῦ caritano del devedo τῆς νήσου Ζακύνθου.

327. "Ο.π., 30 'Ιουλίου 1588.

'Ο Demetrio καί ὁ Alvise τοῦ ποτέ miser Cristoforo Condocali ζητοῦν ríezzarie γιά τήν ἐξόφληση χρέους τους.

'Ο πατέρας τους εἶχε τό datio τῆς ψαραγοράς (peschiere) τοῦ Βουθρωτοῦ καί ἀνέβασε τά ἔσοδά του ἀπό δουκ. 18.300 σέ δουκ. 43.000. Ἐπειδή τά τουρκικά νομίσματα ὑποτιμήθηκαν στό διπλάσιο καί στό Βουθρωτό μόνο τέτοια κυκλοφοροῦν, δηλ. tollari et aspri, ἐνῶ στή Βενετία δέν γίνονται δεκτά, αὐτός ἔχασε ἀπό τή διακύμανση δουκ. 600.

328. "Ο.π., 23 'Ιουλίου 1588.

'Ο Giorgio Cochini ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ τό scoglio πού εἶναι στό στενό (canal) τῆς Κέρκυρας, κοντά στόν S. Nicolò de Civita λεγόμενο Mauro Noros, κοντά στήν παραλία τῆς Ἠλείρου. Αὐτός τό ἐκχέρωσε καί θά πληρώνει δουκ. 4 τό ἔτος στό ταμεῖο τῆς Κέρκυρας, ὡς censo.

329. "Ο.π., 10 Σεπτεμβρίου 1588.

'Ο Antonio Calergi ἀπό τά Χανιά ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του καί νά μή πωληθεῖ γι' αὐτό τό σπίτι του.

Τό 1581 ἦταν ríezo στήν ἐνοικίαση τοῦ datio τῆς spina τῶν Χανιῶν πού εἶχε ὁ miser Michali Pulachi ἀπό τά Χανιά. Ἡ ἐπιδημία πού τότε ἐνέσκηψε καί διατηρήθηκε πέντε μῆνες ἀπέφερε χρέος ὑπέρπυρα 6.000.

330. "Ο.π., 8 Ὀκτωβρίου 1588.

Ὁ Alvise Condocali ζητεῖ τό scoglio τοῦ Antipassò πληρώνοντας ὡς ἰσόβιο livello δουκ. 50 κάθε τρία χρόνια.

Καί νέα αἴτηση ὑπέβαλε στίς 14 Μαΐου 1589.

331. "Ο.π., 16 Ὀκτωβρίου 1588.

Ἡ χήρα τοῦ ποτέ domino Zan Paolo Pasqualigo ζητεῖ cavalleria στήν Κέρκυρα γιά 10 κυβερνήσεις.

332. "Ο.π., 11 Νοεμβρίου 1588.

Ὁ Andrea Cariddi τοῦ miser Manoli ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο passa 10X10 στήν παραλία τῆς Ζακύνθου, ὅπου θά κατασκευάσει μαγαζί.

333. "Ο.π., 15 Νοεμβρίου 1588.

Ὁ Nicolò Fusidi ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο μήκους passa 10 στήν παραλία στίς beccarie τῆς Ζακύνθου γιά νά κτίσει σπίτι. θά πληρώνει τό chirelogio.

334. "Ο.π., 23 Νοεμβρίου 1588.

Τό ταμεῖο τῆς Κέρκυρας ζητεῖ νά μή καταργηθοῦν οἱ βοηθοί (ragazzi) τοῦ governor καί τοῦ capitano τοῦ ἱππικοῦ, ἀν καί περιορίστηκαν οἱ ἱππεῖς.

Τό 1544 εἶχε ἰδρυθεῖ στό νησί τάγμα ἱππικοῦ (ordine di cavalleria) πού ὀργανώθηκε ἀπό τόν ποτέ Agustin Barbatì. Αὐτός εἶχε 90 ἄλογα μέ τέσσερεις capitani. Τότε πρόσθετα πληρώνονταν δυῶ βοηθοί γιά τόν governor καί ἕνας βοηθός γιά κάθε capitano. Τό 1560 τό ἱππικό περιορίστηκε σέ 52 ἄλογα.

335. "Ο.π., 15 Νοεμβρίου 1588.

Ὁ Zuanne γιός τῆς ποτέ donna Paula di Franceschi ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο passa 7 στή Ζάκυνθο.

Κατά τόν τελευταῖο πόλεμο ἐφοδίαζε μέ τίς βάρκες της μέ πόσιμο νε-

ρό τούς στρατιώτες πού υπηρετοῦσαν στό borgo della marina καθώς καί τό φρούριο ὅπου εἶχε κλειστεῖ πολὺς κόσμος. Τό νερό μεταφερόταν ἀπό τήν ἄκρη τοῦ Ἀκρωτηριοῦ (ronta dell'Acrotiri). Τότε καταστράφηκαν καί οἱ βάρκες της. Γι'αὐτό τῆς δόθηκε τό οἰκόπεδο.

336. "Ο.π., 20 Δεκεμβρίου 1588.

ἽΟ Alvisè Mocenigo ἀγόρασε gallion τοῦ miser Vettor di Garzoni. ἽΟ τελευταῖος ὅμως δέν εἶχε ἐξοφλήσει τό δάνειο τῶν δουκ. 3.600 πού εἶχε πάρει γιά τή ναυπήγηση τοῦ πλοίου. ἽΟ Mocenigo ζητεῖ νά μή πληρώσει αὐτός τό χρέος στόν Χάνδακα, ὅπου ἔγινε ἡ ναυπήγηση.

337. "Ο.π., 23 Δεκεμβρίου 1588.

ἽΟ Lodovico Foscardi τοῦ ποτέ miser Alvisè ζητεῖ στή Ζάκυνθο οἰκόπεδο passa 12 καί θά πηρώνει τό ἐτήσιο livello.

338. "Ο.π., 3 Δεκεμβρίου 1588.

ἽΟ Zuanne Mocenigo πού υπηρετεῖ στή Ζάκυνθο ζητεῖ τροφή γιά τό ἄλογό του ἀπό τή δεκάτη τῆς Ζακύνθου ἢ τῆς Κεφαλονιάς, ὅπως ἔχει συμβεῖ καί μέ ἄλλους.

339. "Ο.π., 13 Ἰανουαρίου 1588(=89).

ἽΟ Nicolò, ὁ Zuan Fantin καί ὁ Zorzi γιοῖ τοῦ ποτέ miser Pantaleon Minotto ζητοῦν ν'ἀπονεμηθεῖ καί σ'αὐτούς ἡ κρητική εὐγένεια, πού τήν εἶχε ὁ πατέρας τους.

340. "Ο.π., 20 Φεβρουαρίου 1588(=89).

ἽΟ Piero Picolo proto τοῦ φρουρίου τῆς Κέρκυρας ζητεῖ νά τόν διαδεχθεῖ ὁ γιός του Thomaso.

341. Φάκελος 342, 1 Μαρτίου 1589.

ἽΟ Geronimo Michiel τοῦ ποτέ ser Gasparo consigliere τῆς Κέρκυρας ζητεῖ τή χορηγία ἀλατιοῦ mozeti 800 πού δόθηκαν τό 1553 σ'ἄλλους τούς consiglieri τῆς πόλης.

342. "Ο.π., 11 Μαρτίου 1589.

Ὁ Valiano Metaxά ζητεῖ νά γίνει capitano 12 cavalli στό Ἀργουσόλι.

Ὡς τώρα εἶναι luogotenente τοῦ capitano covazo τῆς Πύλης τῆς Κεφαλονιάς καί ἀκόμη εἶναι luogotenente τῶν governatori τοῦ νησιοῦ. Εἶναι ὁμως χωρίς διοικητή ἔξη ἄλογα τῆς compagnia capitano Zuanne Masarachi καί ἔξη ἄλογα τῆς compagnia capitano Apostolo Rinari, γιατί οἱ διοικητές πῆγαν στή Zara. Ἐάν γίνει διοικητής τους, θά φυλάσσει τό Ἀργουσόλι ἀπ' ὅπου περνοῦν τά ἐφόδια γιά τό κάστρο [Ἀγ. Γεωργίου].

Νέα αἴτησή του ὑποβλήθηκε στίς 24 Νοεμβρίου 1589.

343. "Ο.π., 15 Μαρτίου 1589.

Ὁ Pandolfo Malatesta τοῦ ποτέ ser Hieronimo καί ὁ Polo Malipiero τοῦ ποτέ ser Sebastian ζητοῦν νά λαμβάνουν ὡς προίκα τά δουκ. 15 τόν μήνα γιά 10 κυβερνήσεις πού τά χορήγησε τό Ταμεῖο Κεφαλονιάς στόν πεθερό τους ποτέ ser Nicoló Barbarigo.

344. "Ο.π., 23 Ἀπριλίου 1589.

Ὁ Pietro Frielli ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ interprete τῆς ἑλληνικῆς στό capitaneato τοῦ Χάνδακα, γιατί οἱ Ἴταλοί γραμματεῖς (cancellieri italiani) δέν γνωρίζουν ἑλληνικά. Ὁ μισθός του θά εἶναι δουκ. 6 τόν μήνα, πού θά προέρχονται ἀπό τίς καταδίκες.

345. "Ο.π., 10 Μαΐου 1589.

Ὁ Stefano Corso ἀπό τήν Ἀμμόχωστο ζητεῖ τό capitaneato τῆς Κρήτης καί θά ἐκριζώσει ὅλους τούς κακοποιούς (da estirpar gl' assassini, ladri, falliti et vagabondi), πού ἔχουν ἀυξηθεῖ μέ τήν ἀναχώρηση τοῦ eccellentissimo Grimani. Τῆ θέση αὐτή εἶχε ὁ ποτέ Zorzi Drimi πού οἱ κακοποιοί τόν φόνευσαν.

346. "Ο.π., 9 Ἰουνίου 1589.

Ἡ Calizza χήρα τοῦ ποτέ miser Giorgiei Paulin ἀπό τήν πόλη τοῦ Ρεθύμνου ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος πού ἄφησε ὁ πεθερός της καί μετα-

βιβάστηκε στόν άνδρα της.

Ή πεθερός της είχε νοικιάσει τό dacio della bolla dei corami, πού τοῦ ἄφησε χρέος. Ή Calizza προσθέτει ὅτι γιά τά ἔργα τοῦ φρουρίου κατεδαφίστηκαν σπίτια της ἀξίας δουκ.2.845.

347. "Ο.π., 26 Ἰουνίου 1589.

Ή Manoli καί ὁ Zorzi γιοί τοῦ ποτέ Giacomo Mormori cavalier ἀπό τό Ναύπλιο ζητοῦν νά τοὺς ἐπικυρωθοῦν κτήματα πού τοὺς χορηγήθηκαν στήν Κρήτη.

348. "Ο.π., 3 Ἰουλίου 1589.

Ή Nicolò Coressi εὐγενῆς κρητικός ζητεῖ ἰσοβίως νά ἐξάγει ἀπό τήν Κρήτη χωρίς τό δασμό "nona imposta" κρασί botte 50 τό ἔτος, σέ τούρκικες ἢ ἄλλες περιοχές.

Εἶναι ὁ μόνος δημόσιος διερμηνέας τῆς τουρκικῆς στήν πόλη τοῦ Χάνδακα, μέ μισθό τσεκίνια 12 τό ἔτος, μέ gazete 87 τό τσεκίνι. Εἶχε ἐνδιαφερθεῖ μαζί μέ τόν ἀδελφό του νά εἰσάγονται οἱ ἀναγκαῖες ποσότητες σιταριοῦ στό νησί, πού νά παραμένει αὐταρκες, χωρίς κιόλας νά ἀπαιτοῦν μιὰ gazeta γιά κάθε misura, πράγμα πού δικαιοῦνταν.

349. "Ο.π., 7 Ἰουλίου 1589.

Ή Basegio Macri, γιός τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ζακύνθου, ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο μήκους passa 10 καί πλάτους passa 5 στό borgo τῆς Ζακύνθου, γιά νά κατασκευάσει σπίτι.

350. "Ο.π., 19 Ἰουλίου 1589.

Ή Michiel Framini ζητεῖ κτῆμα στή θέση Calamona τῆς περιοχῆς Χανίων.

Τό κτῆμα εἶχε ἀφήσει ὁ ποτέ miser Zorzi Paulino γιά νά συντηροῦνται πτωχοί. Ὅμως αὐτό εἶχε μεταβληθεῖ σέ χείμαρρο. Ὁ Framini ὑπόσχεται νά τό ἀποκαταστήσει καί μέ τά ἔσοδα νά συντηρεῖ γιαντρό καί marascalco γιά τοὺς πτωχοὺς.

351. "Ο.π., 24 Ἰουλίου 1589.

ἽΟ Cesare Pini da Luca medico fisico καί ὁ Bortholamio Ferante ce-roico ἀπό τήν Κύπρο ζητοῦν μισθό δουκ. 10 τόν μήνα. Ἔχουν συστήσει στήν πόλη τοῦ Χάνδακα νοσοκομεῖο γιά τή φρουρά (militia), πράγμα πού ἀποδείχτηκε χρήσιμο κατά τίς ἐπιδημίες τοῦ 1573 στή Σητεία καί τοῦ 1582 στά Χανιά. Παλαιότερα ὁ Pini εἶχε μισθό lire 37 καί ὁ Ferante lire 28 τόν μήνα.

352. "Ο.π., 14 Αὐγούστου 1589.

Οἱ Andrea καί Zuanne Achielli ἀστοί τοῦ Ρεθύμνου ζητοῦν τήν κρητική εὐγένεια.

353. "Ο.π., 27 Αὐγούστου 1589.

ἽΟ Zorzi Masarachi τοῦ ποτέ miser Hieronimo ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ τό offitio νά συντάσσει (κρατᾶ κλπ.) τά βιβλία τῆς cavallaria ὅλης τῆς Κρήτης.

354. "Ο.π., 21 Αὐγούστου 1589.

ἽΟ Demetrio Maderó cavalier τῶν Χανιῶν ζητεῖ τήν κρητική εὐγένεια.

355. "Ο.π., 28 Αὐγούστου 1589.

ἽΟ Michiel Logotetti, τώρα καλόγερος Μητροφάνης, ζητεῖ κτῆμα βοvίηe 10 στό Castel Novo τῆς Μεσαράς ἢ στό Λασίθι γιά τόν γιό του Γεώργιο, ὅπως δόθηκαν στόν ἀδελφό τοῦ Μαργουνίου Michiel.

ἽΟ Logotetti ἦταν ἐπί 17 χρόνια δραγουμάνος στό Κάιρο καί τήν Ἀλεξάνδρεια, ὅπου βοήθησε σέ κρίσιμη περίσταση, ὅταν γιά τόν φόνο Τούρκων φυλακίστηκαν 200 Κύπριοι καί Κρήτες. Ὡς ἀμοιβή τοῦ δόθηκαν στήν Κρήτη δουκ. 9 τόν μήνα ἀπό τά cottimi τῆς Δαμασκοῦ καί Ἀλεξάνδρειας, πού γίνονται δουκ. 8 ὅταν ἀφαιρεθεῖ ἡ δεκάτη. Τόν καιρό τοῦ πολέμου ὁ Logotetti πῆγε στήν Πεδιάδα καί στό Ρέθυμνο.

356. "Ο.π., 14 Σεπτεμβρίου 1589.

ἽΟ Zorzi Patelaro ἀστός τοῦ Ρεθύμνου ζητεῖ νά ἔχει "beni alla guarnigione".

357. "Ο.π., 5 Σεπτεμβρίου 1589.

Ὁ Andrea Chelmi τοῦ ποτέ capitano Zuanne ζητεῖ στήν Κεφαλονιά τήν compagnia πού εἶχε ὡς τότε ὁ Dimitri Lessi πού πῆγε στή Zara.

358. "Ο.π., 20 Σεπτεμβρίου 1589.

Ὁ Antonio Burlion ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Εἶχε νοικιάσει τό datio τῆς doana τῆς Κέρκυρας γιά δουκ.3.450 καί ἔμεινε χρεώστης.

359. "Ο.π., 25 Σεπτεμβρίου 1589.

Ὁ miser Andrea Reali τοῦ ποτέ miser Zuanne ἀστός τοῦ Χάνδακα μαζί μέ τόν γιό του Almoró ζητεῖ τό officio τῆς cancellaria τοῦ Χάνδακα.

360. "Ο.π., 9 Ὀκτωβρίου 1589.

Ὁ Giacomo Spiera διερμηνέας καί γραμματέας (cancellier) τῆς ἐλληνικῆς μέ μισθό δουκ. 60 βενετικά τό ἔτος στό Ναύπλιο, ζητεῖ τώρα νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ κτῆμα στό Λασίθι.

Στό Ναύπλιο ὑπῆρχαν τρία officia, τό ἕνα εἶχε ὁ miser Franco Dalondà avvocato fiscal, τό δεύτερο ὁ miser Antonio Aliprandi vicecolateral καί τό τρίτο ὁ Spiera.

Ἡ ἴδια αἴτηση ἐγένε στίς 7 Φεβρουαρίου 1595(=96). Βλ.καί ἀρ.35.

361. "Ο.π., 9 Νοεμβρίου 1589.

Ὁ Thodorin Calucci ἀπό τά Κύθηρα πού εἶχε τήν capitaineria τοῦ borgo τῶν Κυθήρων ζητεῖ γιά γιό του espetantia ἑνός officio ἔξω ἀπό τήν Ἰ-δια πόλη μέ ἔσοδα δουκ. 8 τόν μήνα. Ὡσπου νά πάρει τέτοια θέση, νά ἔχει ὁ γιός του τό capitaneato τῶν Κυθήρων.

362. "Ο.π., 13 Νοεμβρίου 1589.

Ὁ Andrea Caramaniti πρῶην γενίτσαρος ζητεῖ τή θέση τοῦ guardian della Sanità sopra i vasselli πού ἔφθαναν στήν Κέρκυρα.

Στή Βενετία εἶχε βαπτίσει τόν γιό του στόν Ἄγ.Γεώργιο τῶν Ἑλλήνων

καί τοῦ ἔδωσε τό ὄνομα Anastasio. Ἐκεῖ ἔκαμε compagna μέ τόν Nicolò Pagliura ἀπό τήν Κέρκυρα βάζοντας δουκ. 1.000, ἀλλά ὁ Pagliura τοῦ καταχράστηκε τά χρήματα δίνοντάς τα ὡς προίκα στή γυναίκα του. Ζητεῖ νά πάρει μέρος τῶν χρημάτων καί τήν παραπάνω θέση.

363. Ὡ.π., 4 Δεκεμβρίου 1589.

Ὁ Zuanne καί ὁ Nicolò Zorzi ἀπό τόν Χάνδακα ζητοῦν τήν castellanaria τοῦ Castel Novo τῆς Μεσαράς ἢ τό capitaneato τῆς Σητείας.

364. Ὡ.π., 24 Ἰανουαρίου 1589(=90).

Ὁ Stamati Fassidoni ζητεῖ γιά γιό του ἕνα ἀπό τά officii τοῦ Κακουργιοδικείου τῶν Χανιῶν καί γιά τόν ἑαυτό του δουκ. 10 τόν μήνα. Ὑπόσχεται νά συντηρεῖ galia.

365. Ὡ.π., 12 Ἰανουαρίου 1589(=90).

Ὁ Julio Crassá ἀπό τήν Κεφαλονιά ζητεῖ νά πάρει τήν compania τοῦ Dimittiri Lusi πού ἔφυγε στή Zara. Ἡ compania αὐτή φυλάσσει τήν Παλική καί τόν Ἀθέρα.

366. Ὡ.π., 7 Φεβρουαρίου 1589(=90).

Ὁ Todorin Ruzier τοῦ ποτέ Lorenzo ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση του ὡς proto τῶν caifati τῆς Χάνδακα.

367. Φάκελος 343, 17 Μαΐου 1590.

Ὁ Pietro Luchissa ἀπό τήν Κύπρο, κάτοικος τῆς Pola, ζητεῖ κάποια περιουσία ἐκεῖ.

Ἀνήκει σέ μιὰ ἀπό τίς 50 οἰκογένειες πού ἐγκαταστάθηκαν στήν Pola.

368. Ὡ.π., 10 Ἰουλίου 1590.

Ὁ Theodosio Corinthio τοῦ ποτέ παπᾶ Θιαννί ζητεῖ κτήματα mesura-de 16 στήν τοποθεσία Cacariλά τῆς Ζακύνθου.

Τά κτήματα αὐτά ὁ ποτέ ser Manoli Condorini ἀπό τή Ρόδο εἶχε ἀφήσει τό 1512 μέ διαθήκη του στήν ἐκκλησία τοῦ Ἀγ.Νικολάου, πού βρίσκεται

μέσα στά κτήματα. Ὁ ἐπίτροπος τῆς διαθήκης εἶχε τὴν ὑποχρέωση νὰ ἔχει ἱερέα γιὰ τὴν ἐκκλησία αὐτή. Τώρα ζητεῖ τὰ κτήματα, γιὰτὶ πέθανε ὁ ἱερέας καὶ ὁ ἐπίτροπος. Ὁ Corinthio ὑπόσχεται νὰ ὑπηρετεῖ τὸ δημόσιο μέ δύο galioni. Τέλος, ὁ Theodosio ὑπενθυμίζει ὅτι ὁ πατέρας του εἶχε ἐκκλησία πού λεγόταν Nea Moni, πού μαζί μέ σπίτια κατεδαφίστηκε γιὰ νὰ γίνει τὸ φρούριο.

369. Ὁ.π., 31 Ἰουλίου 1590.

Ὁ Zuanne Cariati τοῦ ποτέ Michiel ἀπὸ τὸ Ναύπλιο καὶ μέ μητέρα ἀπὸ τὴν Κορώνη ζητεῖ νὰ συνεχίσει νὰ ἔχει τὸν μισθὸ του σέ περίπτωση πού ἡ compagnia πού δημιούργησε στή Ζάκυνθο φύγει σέ ἄλλο τόπο.

Μέ δικά του ἔξοδα συγκρότησε σῶμα 12 cavalli καὶ πληρωνόταν μόνο δουκ. 14 τὸν μήνα, λαμβάνοντας ἀκόμη τὸν μισθὸ τοῦ βοηθοῦ του (ragazzo) καὶ τὸ ἀνάλογο κριθάρι.

370. Ὁ.π., 6 Αὐγούστου 1590.

Ὁ Manoli Vucinà sopramassaro στά πολεμοφόδια τῆς πόλης τοῦ Ρεθύμνου ζητεῖ αὔξηση τοῦ μισθοῦ του σέ βενετικά δουκάτα 96, ὅπως παίρνουν οἱ sopramassari τῆς Σούδας καὶ τῆς Σπιναλόγγας.

Εἶχε διαδεχτεῖ τὸν Camillo Piasenza μέ μισθὸ ὑπέρπυρα 502, grossi 6 τὸ ἔτος, πού ἰσοδυναμοῦν μέ βενετικά δουκ. 43, πρὸς lire 2 soldi 16.

371. Ὁ.π., 20 Αὐγούστου 1590.

Ὁ Daniele τοῦ ποτέ miser Antonio da Canal ζητεῖ τὸ priorato τοῦ Λαζαρέτου τῆς Κέρκυρας ἢ δουκ. 10 τὸν μήνα ἀπὸ τὰ χρήματα τῶν καταδικῶν.

372. Ὁ.π., 29 Αὐγούστου 1590.

Ὁ Michiel καὶ ὁ miser Costantin Maurici, ἀδελφια, ζητοῦν διευκολύνσεις γιὰ χρέος τους.

Χρεωστοῦν ἀπὸ piezarìa στό ταμεῖο τοῦ Χάνδακα δουκ. 3.000, πρὸς lire 6 soldi 4. Στὸν πόλεμο εἶχαν χάσει nave botte 500 καὶ ἄλλη nave botte 700. Τὸ 1587 εἶχαν νοικιάσει τὸ galeon Tizzon γιὰ νὰ μεταφέρουν κρασιά

στήν Ἄγγλῖα καί ὁ Michiel ἔφυγε γιά τό Λονδίνο. Μαθαίνοντας ὅμως ὅτι τό καράβι ἐμποδίστηκε ἀπό τόν Βενετό πρόξενο στή Λισαβώνα, ὁ Michiel ἀναγκάστηκε νά πουλήσει τό κρασί σέ χαμηλή τιμή (βλ.καί ἀρ.378).

373. "Ο.π., 15 Σεπτεμβρίου 1590.

ἽΟ Dominico Cavadia capitano τῶν archibugieri ζητεῖ τόν μισθό τοῦ προκατόχου του capitano Danea Cangelari καί νά τοῦ δοθοῦν ἄλλοι 50 στρατιῶτες ὥστε νά ἔχει 100. Αὐτός θά συνεχίσει νά παραμένει στήν Erisso πού ἀπέχει μόνο 12 μίλια ἀπό τήν Santa Maura πού εἶναι φωλιά κουρσάρων.

ἽΟ Cavadia ἔχει 25 χρόνια στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καί πληρώνεται μόνο δουκ. 12 τό χρόνο, πού τοῦ ἐπαρκοῦν "μόνο γιά τὰ ὑποδήματα πού καταστρέφει πάνω στίς κακοτοπιές". Ὅμως ὁ μισθός εἶχε ἀρχικά καθοριστεῖ σέ δουκ. 24 τό χρόνο.

374. "Ο.π., 20 Σεπτεμβρίου 1590.

ἽΟ Antonio Burlion ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Τό 1588 εἶχε νοικιάσει τό datio τῆς dogana grande τῆς Κέρκυρας γιά δουκ. 3.450. Τή χρονιά ὅμως ἐκείνη ἀπαγορεύτηκε στούς Ἄλβανούς νά ἐμπορεύονται στήν Κέρκυρα, ἐπειδῆ εἶχαν προκαλέσει ἐπεισόδια. Ἔτσι αὐτός ἔμεινε χρεώστης δουκ. 800.

375. "Ο.π., 26 Σεπτεμβρίου 1590.

ἽΟ pará Petro Cochino ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Εἶχε γίνει riezzo.

376. "Ο.π., 26 Σεπτεμβρίου 1590.

ἽΟ Alvisè Condocali cavalier τοῦ ποτέ Christoforo cavalier ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Εἶχε ἀπό τήν ἐποχή τοῦ πατέρα του τό datio τῆς ψαραγοῦρας τοῦ Βουθρωτοῦ. Τό 1588 ὑπολόγιζε νά ἐξοφλήσει προηγούμενα χρέη του ξανανοικιάζοντας τό ἴδιο datio προσφέροντας δουκ. 44.100. Ἄλλά οἱ ἀντίπαλοί του διέφθειραν τούς caratadori τῆς ψαραγοῦρας καί τοῦ ἀπέσπασαν τήν ἐνοικίαση.

377. "Ο.π., 29 Σεπτεμβρίου 1590.

Ὁ Francesco Gallicio quadernier στήν camera phiscal τοῦ Χάνδακα ζητεῖ παράταση τῆς θητείας του.

Ἐπικαλεῖται τήν καλή ἐντύπωση πού ἄφησε, ἔχοντας ἀναδιοργανώσει τό Ταμεῖο.

378. "Ο.π., 4 Ὀκτωβρίου 1590.

Ὁ Costantin Maurici ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ bovine 40 στό Λασίθι.

379. "Ο.π., 10 Νοεμβρίου 1590.

Ὁ Teodoro Litino ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Τό 1584 εἶχε νοικιάσει τό datio del novissimo τῶν Χανιῶν γιά τσεκίνια 3.340.

380. "Ο.π., 25 Νοεμβρίου 1590.

Ὁ Nicolò Chiriaco pulo marinaro ἀπό τήν Κεφαλονιά ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση του.

Ἔχει ὑποχρέωση νά συντηρεῖ ἐτοιμοπόλεμη τήν κρατική fregata μέ ὀκτώ ἄνδρες γιά νά ἐκτελέσει ἀμέσως ὁποιαδήποτε ἀποστολή. Πληρώνεται δουκ. 30 τό ἔτος.

381. "Ο.π., 22 Νοεμβρίου 1590.

Ὁ Horacio Bertolini παλαιός vicegastaldo καί coadiutore ordinario στήν cancellaria maggiore τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο πού βρίσκεται κοντά στό παλάτι τοῦ Χάνδακα μήκους piedi 8 καί πλάτους piedi 4. Ἐκεῖ ὑπῆρχαν σκουπίδια καί αὐτός θά κατασκευάσει μαγαζί γιά νά πωλεῖ πρὸς ὄφελος τῆς γραμματείας: carta (χαρτί), cera (κερί), sprago (σορνί) καί inchiostro (μελάνι).

382. "Ο.π., 24 Ἰανουαρίου 1590(=91).

Ὁ Andrea Achielli τοῦ ποτέ miser Zorzi ζητεῖ γιά τόν ἀνεψιό του γιά 25 χρόνια τό offitio τοῦ νοταρίου στό κακουργωδικεῖο τοῦ Ρεθύμνου μέ ἔσοδα τό ἔτος lire 24 de piccoli.

Ὁ Andrea εἶχε συκοφαντηθεῖ καί φυλακίστηκε, ἀλλ' ἀθώωθηκε. Τό officio τὸ εἶχε ἐπὶ 41 ἔτη.

383. Ὁ.π., 24 Ἰανουαρίου 1590(=91).

Ὁ Zorzi Patelaro τοῦ ποτέ miser Nicolò ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ scrivano deputato στό officio della Sanità τοῦ Ρεθύμνου. Τῆ θέση αὐτὴ ἔχει ἀπὸ τὸ 1573 καί σ' αὐτὴν πρωύτερα ἦταν ὁ πατέρας του.

384. Ὁ.π., 12 Φεβρουαρίου 1590(=91).

Ὁ Zanaci Muazzo τοῦ ποτέ miser Zorzi ζητεῖ τὴν κρητικὴ εὐγένεια.

385. Ὁ.π., 12 Φεβρουαρίου 1590(=91).

Ὁ Zuanne Gavrielli ζητεῖ νά μὴ πληρώσει δοκ. 90.

Εἶχε σπίτι "sopra il porto della Canea nella Sabionera" καί ὁ γεν. προβλεπτής τῆς Κρήτης Alvise Grimani ἐπέβαλε σ' αὐτόν καί στοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς εἰσφορά γιὰ νά κατασκευαστοῦν νεώσοικοι. Τὰ ἔργα ἔμειναν ἡμιτελεῖ, γιατί ἡ δυτικὴ πλευρὰ δέν προσφέρεται γιὰ τέτοια ἔργα. Γιὰ τὸν λόγο αὐτό ζητεῖ νά μὴ πληρώσει τὸ παραπάνω ποσό, πού δέν πρόκειται νά ξοδευτεῖ.

386. Ὁ.π., 12 Φεβρουαρίου 1590(=91).

Ὁ Nico τοῦ ποτέ Michali di Senizza τῆς Ἀλβανίας ζητεῖ provision κερκυραϊκὰ δοκ. 5 τὸν μῆνα ἀπὸ τὸ Ταμεῖο τοῦ νησιοῦ.

Σέ ἀνταμοιβὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του: Ἦταν ναύτης (marinaio) στό navilio τοῦ miser Stachio Bulgari, ὕστερα στό schirazo Malipiero, ὕστερα στή nave Cassigliera καί Vergi. Ἀκόμη πολέμησε στὴν Τήνο καί στὴν Κύπρο ἐπὶ 27 χρόνια.

387. Ὁ.π., 29 Ἰανουαρίου 1590(=91).

Ὁ Duca Eudemonogiani καί ὁ ἀδελφός του cavalier Michiel ζητοῦν τὴν πεδιάδα (prato) τῆς Σούδας, πού εἶναι κατὰ τὸ μισὸ καλλιεργημένη καί τὸ ὑπόλοιπο χέρσα, ἔκτασης misurade 880.

Τὸ δημόσιο τῆ στιγμῆ ἐκείνη εἶχε ἔσοδα τὸ χρόνο σιτάρη misura 610

καί πληρώνει στους ένοικιαστές τά έξοδα ύποδομής. Οί δυό άδελφοί προσφέρονται νά πληρώνουν αύτοί καί οί κληρονόμοι τους, νά δίνουν στά Χανιά ή στόν Χάνδακα, όπου οί άνάγκες γιά biscotto είναι μεγαλύτερες, τήν παραπάνω ποσότητα ή όση οί άρχές κρίνουν. Έξάλλου αφήνεται στή διάθεση τών άρχών ή άποζημίωση γιά τούς κόπους καί έξοδα δουκ. 2.000 πού έκαμε ό ποτέ colonello άδελφός τους γιά τή βελτίωση τοῦ prato αὐτοῦ. Έπειδή πέθανε τήν ίδια χρονιά μέ τά έργα, αύτός δέν μπόρεσε νά ζητήσει άποζημίωση. Τά άδέλφια ύπόσχονται νά καλλιεργήσουν όλο τό prato έντός πενταετίας καί σέ άντίθετη περίπτωση δέχονται νά τό χάσουν. Τέλος, προσφέρονται νά έξοπλίσουν 20 galeotte.

388. Φάκελος 344, 18 Μαρτίου 1591.

Ό Andrea Mussuro ζητεῖ τό officio τοῦ Ρεθύμνου γιά τήν καταγραφή τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλης καί τῆς περιοχῆς (territorio).

Η καταγραφή δείχνει πόσοι είχαν ηλικία γιά νά στρατολογηθοῦν στά πλοῖα καί κατά τίς άγγαρεῖες τών ἡμερῶν 12 τό χρόνο, καθώς καί πόσοι είναι οί privilegiati καί πόσοι οί ὑπόχρεοι γιά τίς ordinanze. Τό officio εἶχε δοθεῖ στόν Michiel Achieli τοῦ ποτέ παπα Andronico μέ μισθό κρητικά δουκάτα 100 τό έτος, αλλά ή άπονομή δέν επικυρώθηκε.

389. Ό.π., 28 Μαρτίου 1591.

Ό Dimitri Sevastó τοῦ Janni άπό τήν πόλη τοῦ Ρεθύμνου ζητεῖ τό carico τοῦ cavaloroto.

390. Ό.π., 30 Μαρτίου 1591.

Ό παπᾶς Francesco Mazzamano ζητεῖ τά παιδιά του νά πάρουν τήν έκκλησία τοῦ Ἁγ. Ἰωάννη Camariotti στήν πόλη τοῦ Χάνδακα. Θά πληρώνουν έτήσιο livello ὑπέρπυρα 2.

Η έκκλησία ὑπηρετεῖται επί 50 χρόνια άπό τόν παππού του ποτέ παπά Filippo καί τόν πατέρα του παπά Zorzi καί αύτοί τήν συντήρησαν.

391. Ό.π., 17 Αὐγούστου 1591.

Ό Zuanne Gavrilopulo άπό τήν Ζάκυνθο ζητεῖ νά τοῦ επικυρωθεῖ οί-

κόπεδο passa 9X9 στην παραλία της Ζακύνθου για να κατασκευάσει σπίτι.

392. "Ο.π., 7 Σεπτεμβρίου 1591.

Ὁ Zorzi Lusì τοῦ ποτέ Luca ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ θέση ἔφιππου soldato πού πρώτη θά κενωθεῖ στήν Κεφαλονιά. Ἡ δέσμευση γιά τή θέση δόθηκε τό 1582, ἀλλά δέν τήν ἔχει πάρει. Γιά τόν λόγο αὐτό γιά τό κενό διάστημα ζητεῖ δουκ. 2 τόν μήνα.

393. "Ο.π., 16 Σεπτεμβρίου 1591.

Οἱ Arsenio, Lucretia καί Stamatello παιδιά τοῦ ποτέ miser Stellio Calichiorullo ἀστοῦ τῆς Κέρκυρας ζητοῦν ἢ δουκ. 40 ἀπό τά ἔσοδα τοῦ φόρου τῆς intrada καί uscita ἢ κάποια κτηματική περιουσία πού ν'ἀποδίδει δουκ. 40.

Ἡ οἰκογένεια εἶχε τό scoglio Petritino στήν Κέρκυρα, ἀλλά ἐκεῖ κατασκευάστηκε τό Lazaretto.

394. "Ο.π., 19 Σεπτεμβρίου 1591.

Ὁ Polo Capadoca ἀστός τοῦ Ναυπλίου ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Εἶχε στήν Κέρκυρα τό carico τοῦ soprastante στήν παρασκευή τῶν biscotti τοῦ δημοσίου. Τό 1586 οἱ φοῦρνοι κατασκεύασαν biscotti ἀπό formento minuto καί ὄχι grosso, ὥστε νά παραχθεῖ λιγότερο biscotto. Οἱ ἀρχές τοῦ χρέωσαν biscotto migliaia 8, ἄν καί ὁ ἴδιος ὑποστηρίζει ὅτι δέν πταίει, γιὰτί τέτοιο σιτάρι τοῦ εἶχαν στείλει.

395. "Ο.π., 20 Ἰανουαρίου 1591(=92).

Ὁ Michiel Eparcho ζητεῖ δάνειο δουκ. 6.000 πού θ'ἀποδώσει, σέ ἔξη χρόνια, γιά ν'ἀποξηράνει τή λίμνη Corissia στή Λευκίμμη τῆς Κέρκυρας (nella balia di Alefchimá).

Ἡ λίμνη αὐτή ἀπό 40 χρόνια εἶχε καταντήσει τέλμα, ἐπειδή ἡ διέξοδος πρὸς τήν θάλασσα εἶχε φράξει. Αὐτό εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νά φύγουν οἱ κάτοικοι 18 γύρω συνοικισμῶν (ville vicine). Ὁ Eparcho εἶναι κύριος τῶν 2/3 τῆς λίμνης καί τῆς περιοχῆς. Προσφέρεται σέ ὀκτώ μῆνες ν'ἀνοίξει δι-

έξοδο καί νά ἐγκαταστήσει ἐκεῖ 20 καλλιεργητές. Ἄλλοτε ἀπό τήν περιοχή στρατολογοῦνταν *archibusieri* 150.

396. Ὁ.π., 21 Φεβρουαρίου 1591(=92).

Ὁ Giacomo Sanguinazzo κρητικός εὐγενής ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ ἄδειά νά ἀναστηλώσει τό *Castello e Torre* τοῦ Μυλοποτάμου μέ δικαίωμα νά χρησιμοποιήσει ἀγγαρεῖες 800 καί νά ἔχει τήν *castellanaria* ἐπί 20 χρόνια.

Ὁ Giacomo Foscarini γιά τόν σκοπό αὐτό τό εἶχε δώσει στόν *miser Andrea Calergi* καί αὐτός σέ 4 χρόνια διέκοψε λόγω τῶν ἐξόδων. Στή συνέχεια τό πῆραν ὁ *miser Zorzi Sofiano* καί ὁ *miser Zuan Gialina* πού καί αὐτοί διέκοψαν.

397. Ὁ.π., 14 Μαρτίου 1592.

Ὁ Zuan Francesco Corner τοῦ ποτέ *ser Giacomo* ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ *castellania* καί *capetania* τοῦ *Castel Bonifacio*, ὅπου τά ἔσοδα νά μήν ὑπερβαίνουν τά δοκ. 100 τό ἔτος. Ἀκόμη ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ *scrivanìa* τοῦ *Castel Novo* στή Μεσαρά.

398. Ὁ.π., 20 Μαρτίου 1592.

Ὁ Giacomo Celeri ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ *capo* τῶν *cavallaroti* τῆς πόλης τῆς Ζακύνθου, πού πρὶν εἶχε ὁ *Marin Murmuri* μέ μισθό *lire* 15 τόν μήνα.

399. Ὁ.π., 11 Ἀπριλίου 1592.

Ὁ Piero Leoneini, τοῦ ποτέ *miser Nadalin* τοῦ ποτέ *miser Geronimo*, ἀστός τῶν Κυθήρων ζητεῖ τήν *capitanaria* τοῦ *S. Demetri* τῆς νήσου γιά 12 κυβερνήσεις.

Σέ ἀνταμοιβή ἀναρίθμητων δωρεάν ὑπηρεσιῶν του μέ τίς βάρκες του.

400. Ὁ.π., 18 Ἀπριλίου 1592.

Ὁ Antonio Vassilá ἀστός τῆς Πάργας ζητεῖ νά τοῦ πληρώνεται τό ἐνοίκιο γιά τό σπίτι του πού ἔχει πάρει τό δημόσιο στό νέο φρούριο τῆς Κέρ-

κυρας.

Στήν ἴδια περίπτωση εἶναι οἱ cavalier Condocali, cavalier Cochini, Ottavian Trandafilo.

401. "Ο.π., 25 Μαΐου 1592.

Ὁ Zuanne Gavrilopulo τοῦ ποτέ miser Baseglia ζητεῖ νά πληρῶνεται ὡς ministro della camera fiscal τῆς Ζακύνθου.

Προτείνει νά τοῦ πληρῶνεται gazetta 1 γιά κάθε stara 2 σιταριοῦ πού δίνονται ἀπό τή σιταποθήκη καί οἱ dacieri καί ἄλλοι ἐνοικιαστές φόρων νά τοῦ δίνουν ἓνα quatrino γιά κάθε ὀφειλόμενο δουκάτο.

402. "Ο.π., 5 Μαρτίου 1592.

Πιστοποιοῦν οἱ regulatori sopra la scrittura da mar ὅτι οἱ εἰσπράξεις ἀπό τούς φόρους τό 1591 ἀνήλθαν σέ δουκάτα 23.810, πρὸς lire 5 τό δουκάτο. Ἀμέσως παρακάτω ἐμφανίζονται ἀναλυτικά οἱ εἰσπράξεις πέντε ἐτῶν:

Dacii della Camera Fiscal del Zante parte affittati et parte andati per la Serenissima Signoria l'infrascritti anni:

	1586	1587	1588	1589	1590
<i>Fesce fresco</i>	149.15	125.15	115.15	84.24	120.15
<i>Nova imposta</i>	8665.47	6888.12.3	15730.44.3	19460.11.3	7056.26.3
<i>Decima uva passa</i>	1734.30	1133.30	1113.30	1714.30	1013.30
<i>Xma del vino</i>	1533.20	1453.20	1233.20	1513.20	1613.30
<i>Vino a spina</i>	706.25	528.15	622.15	626.15	647.15
<i>Intrada e uscita</i>	3553.30	3553.30	4213.30	6113.30	4422.30
<i>Xma dell'oglio</i>	166.15	449.15	37.13	416.15	331.15
<i>Bolla del corrame</i>	21.13	13.38	14.13	11.13	8.13
<i>Chirologhii</i>	277.15	269.15	260.15	216.15	257.15
<i>Preda</i>	81	81	81	81	81

<i>Xma delle cevolle</i>		23.13	22.13	15.38	11.13
<i>Xma del formento</i>		1379.45	1820	1902.21.4	2132.23.3
<i>Xma dell'orzo</i>		975.48	1289.32	1407.15.3	1008.35.2
<i>Xma della vena</i>	3475.33	242.42	288. 5.4	432.23.1	352.37
<i>Xma della spelta</i>		12.33.3	13.25	22.17	11.49
<i>Xma del meggio</i>		25.35.1	—	48.10.3	—
<i>Xma del lino</i>		32.25	94.22	65. 9	119.34
<i>Xma del gotton</i>	—	—	—	—	—
<i>Saline</i>	—	—	400	400	400
<i>Summa</i>	20364.33.5	17214.27.1	27349.43.1	34532.8.2	19588.31.2

403. "Ο.π., 16 'Ιουνίου 1592.

'Ο Nicolò Mondini ως πληρεξούσιος τῆς κοινότητος τῆς Ζακύνθου ζητεῖ ὁ φόρος "nuono imposto" γιὰ τὴ σταφίδα νὰ εἰσπράττεται ἀπὸ Βενετούς ὑπηκόους καὶ ὄχι ἀπὸ "Ἄγγλο.

'Ο φόρος αὐτός νοικιάστηκε ἀπὸ "Ἄγγλο γιὰ δέκα χρόνια καὶ ἔτσι οἱ ἔμποροι τῆς Ἑγγλίας εἶχαν πάντα τιμὴ ἀγορᾶς προκαθορισμένη ἀπὸ τοὺς ἴδιους. Χάνεται ὅμως ἡ δυνατότητα νὰ αὐξάνεται τὸ ἐνοίκιο καὶ συνάμα ἡ προσφορά μεγαλύτερης τιμῆς ἀγορᾶς γιὰ τὴν παρακίνηση τῶν καλλιεργητῶν, ὥστε τελικὰ νὰ αὐξάνεται ἡ παραγωγή.

404. "Ο.π., 30 'Ιουνίου 1592.

'Ο Andrea da Rasso ἀπὸ τὰ Χανιά ζητεῖ τὴν κρητικὴ εὐγένεια.

405. "Ο.π., 11 'Ιουλίου 1592.

'Η Marietta σύζυγος τοῦ Francesco Mocenigo ζητεῖ γιὰ τὸν σύζυγό της τὴ θέση τοῦ caroral τῆς compagnia greca τῆς Ζακύνθου.

406. "Ο.π., 12 Αὐγούστου 1592.

Οἱ καλόγεροι τοῦ Ἁγ. Ἀντωνίου Βροντίσι καὶ τοῦ Ἁγ. Νικολάου τοῦ Χάνδακα ζητοῦν νὰ μὴν ἐπεμβαίνει ὁ Δούκας στὴν ἐκλογή τοῦ ἡγουμένου τους. Τὰ ἄλλα μοναστήρια ἔχουν ἐλευθερία στὸ θέμα αὐτό.

407. "Ο.π., 8 Νοεμβρίου 1592.

Ὁ Eugenio Lascari Megaduca ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθοῦν λίγα κτήματα πού πήρε ὡς φέουδο στή Ζάκυνθο καί νά μή πληρώνει τή δεκάτη καί τό τρίτο μέρος τῆς σταφίδας τῶν ἀμπελιῶν πού φυτεύτηκαν μετὰ τό 1585. Ὑπόσχεται νά συντηρεῖ 50 capeletti.

408. "Ο.π., 24 Νοεμβρίου 1592.

Ὁ Francesco Lombardo condottiero τῶν φεουδαρχῶν τῆς πόλης τοῦ Ρεθύμνου ζητεῖ νά δικαστεῖ στό Ρέθυμνο γιά τή συκοφαντική κατηγορία ὅτι τραυμάτισε τόν Zorzi Sanguinazzo.

409. "Ο.π., 2 Δεκεμβρίου 1592.

Ὁ Zorzi Scandalli ζητεῖ μαγαζί (bottega) στόν Χάνδακα μέ ἔσοδα δοκ. 40 τόν χρόνο ἢ ἄλλο ἔσοδο δοκ. 6 τόν μήνα.

Σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν του πρός τό κράτος καί γιά τήν ἀπελευθέρωση αἰχμαλώτων καί τή μεταφορά σιταριοῦ στήν Κρήτη.

410. "Ο.π., 2 Ἰανουαρίου 1592(=93).

Ὁ Nicolò Faraci ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο passa 10X10 κοντά στό lido στή συνοικία (contrà) τῆς Ἀνάληψης.

411. "Ο.π., 25 Ἰανουαρίου 1592(=93).

Ὁ οἰκογένεια Colura ἀπό τήν Κέρκυρα ζητεῖ τό scoglieto Manronoro κοντά στόν Ἁγ.Νικόλαο di Civita*et Albania καί νά πληρώνει ἰσόβιο livello δοκ. 10 κάθε τρία χρόνια.

Ἡ κοινότητα ἀντέδρασε στήν παραχώρηση τῆς νήσου τῶν Ἀντιπαξῶν στήν ἴδια οἰκογένεια.

412. "Ο.π., 19 Φεβρουαρίου 1592(=93).

Οἱ Francesco καί Marco ἀνηψιοί τοῦ ποτέ Marco Durenate ἰππότες καί εὐγενεῖς τῶν Χανιωῶν ζητοῦν μιὰ castellanìa τοῦ Χάνδακα ἢ τό officio τοῦ gastaìdo ἢ τό officio τοῦ νοταρίου del proprio τῶν Χανιωῶν.

* Ἡ γραφή εἶναι δυσανάγνωστη, διαβάζεται καί Civrta.

413. Φάκελος 346, 2 Μαρτίου 1593.

Ὁ Bernardino Buccari ἀπὸ τὴν Κύπρο ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση πού ἀπὸ τὸ 1590 τοῦ δόθηκε ὡς soprastante στὴν κατασκευὴ τῶν biscotti τοῦ δημοσίου στὴν Κέρκυρα.

414. Ὁ.π., 9 Ἀπριλίου 1593.

Ὁ Demetrio Guerino ἀπὸ τὴν Κεφαλονιά publico giustizier τοῦ νησιοῦ ζητεῖ ἡ δίκη τῶν ἀδελφῶν Costantin καὶ Hieronimo γιῶν τοῦ Ἰωάννη Carusi νὰ γίνεи στὴ Ζάκυνθο.

Οἱ ἔμποροι ἀδελφοὶ Carusi εἶχαν γίνεи πολύ ἰσχυροὶ στὴν περιοχὴ τους, τὸ χωριὸ (villa) Πύλαρο, ὅπου τὸ μεγάλο σόι τους (parentado), προβαίνουν σὲ αἰσχροκέρδειες, μὲ παραποιημένα σταθμὰ καὶ ἀποπειράθηκαν νὰ φονεύσουν τὸν Guerino, ὅταν αὐτὸς ἔφυγε ἀπὸ τὸ κάστρο [τοῦ Ἀγ.Γεωργίου] γιὰ νὰ πάει στὸ borgo. Ἡ ἐπίθεση ἔλαβε χώρα στίς 8 Δεκεμβρίου 1592.

415. Ὁ.π., 20 Μαΐου 1593.

Ὁ Stelio Statheti ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ζητεῖ νὰ ἐπανεξεταστεῖ ἡ ἐπικήρυξή του γιὰ τὸν φόνο τοῦ ποτέ Gini Chochia.

416. Ὁ.π., 29 Μαΐου 1593.

Ὁ Stamatello Orese ditto Ongaro ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ζητεῖ νὰ ἐπανεξεταστεῖ ἡ ἐπικήρυξή του.

417. Ὁ.π., 13 Μαΐου 1593.

Ὁ Beno Coraffá ἀπὸ τὴν Κεφαλονιά ζητεῖ διευκολύνσεις γιὰ χρέος του. Εἶχε νοικιάσει τὸ 1573 τὸ datio τῆς δεκάτης τοῦ σιταριοῦ τοῦ νησιοῦ γιὰ ποσότητα μοza 701. Ἐπειδὴ ὁ τουρκικὸς στόλος ἐμφανίστηκε στὸ Ναυαρίνο τὸ σιτάρι συγκεντρώθηκε καὶ ἀποθηκεύτηκε στὸ κάστρο καὶ δὲν πωλήθηκε στὸ νησί, ὥστε αὐτὸς δὲν συγκέντρωσε τὸν φόρο.

418. Ὁ.π., 26 Μαΐου 1593.

Ὁ Eugenio Megaduca ἀπὸ τὴν Κύπρο ζητεῖ οἰκόπεδο στὴ Ζάκυνθο, σὲ ἀντικατάσταση οἰκίας του ἀξίας δουκ. 1.000, πού κατεδαφίστηκε γιὰ τὰ δημόσια ἔργα.

419. "Ο.π., 3 'Ιουνίου 1593.

'Ο Giovanni Cotonico ζητεί νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση, πού πῆρε τό 1591 ὡς contestabile τοῦ φρουρίου τῆς Πάργας, ὅπου πρὶν ἦταν ὁ ποτέ Nicolò Vassilá.

420. "Ο.π., 29 'Ιουλίου 1593.

'Ο Nicolò Damiani ἀπό τή Μονεμβασία ζητεῖ δύο ἀπό τά μαγαζιά πού εἶναι κάτω ἀπό τό Δουκικό Παλάτι τοῦ Χάνδακα.

421. "Ο.π., 29 'Ιουλίου 1593.

'Ο miser Manusso da Roma ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση πού πῆρε τό 1589 τοῦ ἐπόπτη τῶν φρουρῶν τῆς παραλίας γύρω ἀπό τήν πόλη καί περιοχή τοῦ Ρεθύμνου ἀπό τή βορεινή πλευρά. Ἀκόμη, τήν νύκτα περιπολεῖ τήν πόλη γιά τήν πρόληψη ταραχῶν καί κλοπῶν (tumulti e robamenti). 'Ο μισθός του εἶναι δουκ. 10 τόν μήνα.

422. "Ο.π., 31 'Ιουλίου 1593.

'Ο Demetrio Quartano τοῦ ποτέ domino Nicolò ἀπό τήν Κέρκυρα ζητεῖ τόν τίτλο τοῦ ἱππότη ἢ ἓνα offitio μέ ἔσοδα δουκ. 15 τόν μήνα.

'Επικαλεῖται τίς ὑπηρεσίες τοῦ πατέρα του. 'Ο ἴδιος προσφέρεται νά συντηρεῖ 25 ἄλογα μέ Ἑλληνες ἱππεῖς καί σέ καιρό πολέμου θά φέρει 200-300 πεζοῦς ἠπειρωτῆς καί Ἀλβανούς.

423. "Ο.π., 6 Αὐγούστου 1593.

'Η Laura τοῦ ποτέ magnifico Rotter da Romazzuolo ζητεῖ νά τῆς ἐπικυρωθεῖ τό offitio di fante τοῦ Ταμείου τῆς Ζακύνθου μέ ἔσοδα δουκ. 12 τό ἔτος ἀπό τίς καταδίκες, πρὸς lire 5 τό δουκάτο, πού ἰσοδυναμοῦν μέ lire 60 piccoli τῆς Βενετίας.

Τό offitio εἶχε ὡς τότε ὁ Vettor Capsochiefalo.

424. "Ο.π., 6 Αὐγούστου 1593.

'Η Antonia, κόρη τοῦ ποτέ primo Ianer ἀπό τή Βενετία, ζητεῖ τό offitio di cavallerotto τοῦ φρουρίου τῆς Ζακύνθου μέ ἐτήσια ἔσοδα δουκ. 20,

πρός lire 5 τό δουκάτο, πού ίσοδυναμοῦν μέ lire 100 piccoli τῆς Βενετίας.
 Ὡς τότε στή θέση αὐτή ἦταν ὁ ποτέ Zuan Caloforno.

425. Ὡ.π., 6 Αὐγούστου 1593.

Ὁ Camilo Gamberi τοῦ ser Stefan ἀπό τή Βενετία ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ τό offitio τοῦ cavaloroto στή Ζάκυνθο μέ ἐτήσια ἔσοδα δουκ. 20 ζακυνθινά, πού ίσοδυναμοῦν μέ lire 100 piccoli τῆς Βενετίας.

Στή θέση αὐτή ὡς τότε ἦταν ὁ ποτέ Todorin Pelecassi.

426. Ὡ.π., 6 Αὐγούστου 1593.

Ὁ Gieronimo de Zanne Salgarello ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ τό offitio τῆς marina τῆς Ζακύνθου μέ ἐτήσια ἔσοδα δουκ. 12, πρὸς lire 5 τό δουκάτο, πού ίσοδυναμοῦν μέ lire 60 piccoli τῆς Βενετίας.

Στῆ θέση αὐτή ὡς τότε ἦταν ὁ ποτέ Gieronimo Baldo.

427. Ὡ.π., 11 Αὐγούστου 1593.

Ὁ Nicolò Servo della Canea τοῦ ποτέ Michiel καί τὰ ἀδελφία του Zorzi, Leonino καί Dimitri, ζητοῦν τό offitio τοῦ rasonato τοῦ ταμείου τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα ἢ τό offitio τοῦ sopramasser τῶν δημητριακῶν τοῦ δημοσίου τῶν Χανιῶν.

428. Ὡ.π., 12 Αὐγούστου 1593.

Ὁ Dimitri Protopsalti κύριος ἐνοικιαστής καί piezo τοῦ datio τῶν φρούτων τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα γιά δουκ. 2.600 ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Ἡ πανώλη τοῦ 1592 καί ἡ ἀπαγόρευση νά εἰσαχθοῦν στὸν Χάνδακα λαχανικά, καρπούζια καί πεπόνια εἶχαν ὡς ἀποτέλεσμα νά γίνουν οἱ μισές εἰσπράξεις.

429. Ὡ.π., 12 Αὐγούστου 1593.

Ὁ Zorzi Vergotti καί τὰ ἀδελφία του ἀπό τὴν Κεφαλονιά ζητοῦν νά τοὺς ἐπικυρωθεῖ ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴ δεκάτη ἢ ἄλλη ἐπιβάρυνση.

430. "Ο.π., 30 Αύγουστου 1593.

Ὁ Marin Cassimati ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Εἶχε νοικιάσει μαζί μέ τούς ποτέ ser Christoforo de Domenego καί ser Costantin Varuca τό datio delle porte τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα γιά δουκ. 712. Ἡ πανώλη τοῦ 1592 εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νά μήν εἰσαχθοῦν στήν πόλη λι- νός, βαμβάκι, μαλλί, μετάξι, grana, pellami. Ἔτσι αὐτός ἔχασε δουκ.540.

431. "Ο.π., 3 Σεπτεμβρίου 1593.

Ὁ Nicolò da Ferrara ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Τό 1592 εἶχε νοικιάσει τό datio τοῦ κρασιοῦ a srina τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα γιά δουκ. 3.400. Ἀλλά ἡ πανώλη τοῦ 1592 εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νά χάσει δουκ. 1.800. Τότε εἶχαν κλείσει οἱ taverne et bettole, così de gre- ci come de soldati.

432. "Ο.π., 25 Σεπτεμβρίου 1593.

Τά τέκνα τοῦ ποτέ Nicolò Agaritò, πρόξενου στή Ρόδο, ζητοῦν οἰκό- πεδο πού τούς εἶχε δοθεῖ στόν Χάνδακα ἔξω ἀπό τήν πύλη τῆς piazza.

Ὁ Agaritò εἶχε χρηματίσει στήν Κωνσταντινούπολη ὡς δραγουμάνος καί εἶχε πολεμήσει στήν Κύπρο, ἐνῶ εἶχε καί αἰχμαλωτισθεῖ ἀπό τούς Τούρκους.

433. "Ο.π., 23 Σεπτεμβρίου 1593.

Ὁ Thodarin Caluzzi, πού ἔχει τό capitaneato τοῦ borgo τῶν Κυθήρων, ζητεῖ νά μή τοῦ προβάλλει ἐμπόδια ὁ τοπικός προβλεπτής.

434. "Ο.π., 10 Σεπτεμβρίου 1593.

Ὁ Antonio Cassimati ριέζο καί κύριος διαχειριστής τοῦ datio del comercio γιά δουκ. 5.884 καί ὁ Pietro Lando διαχειριστής della intrada et uscita τοῦ κρασιοῦ τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα γιά δουκ. 280 ζητοῦν διευκο- λύνσεις γιά χρέος τους.

Λόγω τῆς πανώλης τοῦ 1592 δέν εἶχαν ἔλθει καράβια στόν Χάνδακα.

435. "Ο.π., 7 Δεκεμβρίου 1593.

Ὁ Gio. Giacomo Schiavina ὡς πληρεξούσιος (nontio) τῆς κοινότητας τῆς Ζακύνθου ζητεῖ νά μὴν αὐξηθεῖ σέ 25%, ἀπὸ 10%, τὸ πρόστιμο πού ἐπιβάλλεται ὅταν καθυστερεῖται ἡ πληρωμὴ τοῦ datio τοῦ fontigo.

Οἱ Sindici dī Levante προέβησαν στὴν αὐξησι μὲ ὑπόδειξη τοῦ miser Zuanne Gavrilopulo, πού ὡς quadernier della camera τοῦ νησιοῦ ἐπιζητεῖ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ νά αὐξήσῃ τὰ ἔσοδά του.

436. "Ο.π., 31 Δεκεμβρίου 1593.

Ὁ Lodovico Fiscauli ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο, γιὰ νά κτίσῃ σπῆτι passa 12 κοντά στὴ marina τῆς Ζακύνθου.

Ἡ παραχώρησι εἶχε γίνῃ τὸ 1588. Ὑπόσχεται ὅτι θά ἀφήσῃ χῶρο γιὰ νά διέρχονται ἱππεῖς καὶ στρατιῶτες καὶ ὅτι θά πληρώνῃ τὸ chirologio.

437. "Ο.π., 14 Ἰανουαρίου 1593(=94).

Ὁ Marin Volterra τοῦ ποτέ miser Antonio ἀπὸ τῆ Ζάκυνθο ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθοῦν mozza 30, πού ἰσοδυναμοῦν περίπου μὲ campī 60, καὶ ἔχουν φυτευθεῖ μὲ σταφύλι γιὰ σταφίδα. Ἀκόμη, ζητεῖ νά πληρώνῃ μόνο τὴ δεκάτη καὶ ὄχι τὸ 1/3 τῆς παραγωγῆς.

Ὁ πατέρας του εἶχε χρηματίσει διερμηνέας τῆς τουρκικῆς στὴ Ζάκυνθο καὶ στὴ Βενετία μὲ μισθὸ δουκ. 80 τὸ ἔτος.

438. "Ο.π., 18 Ἰανουαρίου 1593(=94).

Ὁ Piero Martelao protoceroico τῆς Ζακύνθου ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο κοντά στὸν Ἅγ. Νικόλαο τῶν Ξένων στὴν θάλασσα. θά πληρώνῃ τὸ chirologio.

439. "Ο.π., 19 Ἰανουαρίου 1593(=94).

Οἱ ἀπόγονοι τῶν Pasqualin καὶ Theodoro Troiani ζητοῦν νά ἐξαιρεθοῦν ἀπὸ τίς φρουρές, γιὰτὶ ἐκτελοῦν ἀστυνομικὲς ὑπηρεσίες (aiutano a prender i ladri e malfattori) στὴν Κεφαλληνία.

440. "Ο.π., 27 'Ιανουαρίου 1593(=94).

'Ο Costantin Collura από τήν Κέρκυρα ζητεῖ *espettativa* ενός *offitio* στήν Κέρκυρα.

Εἶχε ὑπηρετήσει ὡς *paron*, *penese*, *peotta*, *nochiero*.

441. "Ο.π., 29 'Ιανουαρίου 1593(=94).

'Ο Francesco Marini από τή Ζάκυνθο ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθοῦν τά δύο *offitii*, τοῦ *avocato de'prigionieri*, πού πῆρε τό 1569 μέ μισθό *zechini* 12 τό ἔτος ἀπό τίς καταδίκες, καί τοῦ *avocato fiscale*, πού τό πῆρε τό 1577 καί εἶναι ἄμισθο.

442. "Ο.π., 28 Νοεμβρίου 1593.

'Ο Nicolò Balsamo από τή Ζάκυνθο ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο πλάτους *passa* 4 καί μήκους *passa* 10 στή *marina*.

443. "Ο.π., 28 Νοεμβρίου 1593.

Τά ἀδέλφια Zuanne καί Teodorin Notarά τοῦ ποτέ *miser Zorzi* ἀπό τόν Χάνδακα ζητοῦν γιά τόν ἕνα τους τήν *oastelanaria* καί *capitanaria* τοῦ *Castel Bonifacio*, πού δίνεται ἀνά διετία σέ εὐγενή κρητικό.

Οἱ Notarά εἶχαν στόν Χάνδακα σπίτι στήν τοποθεσία *Νεράϊδα* κοντά στά τείχη καί ἔχει τώρα παραχωρηθεῖ γιά τή στέγαση στρατιωτῶν.

444. "Ο.π., 10 Δεκεμβρίου 1593.

'Ο *miser Andrea di Garzoni* ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ τό *datio della nova imposta*.

445. "Ο.π., 24 Φεβρουαρίου 1593(=94).

'Ο *Vido Rodostamo* ἀπό τήν Κέρκυρα *ceroico* στό νοσοκομεῖο τῆς 'Αγ. 'Ιουστίνας ζητεῖ τή θέση αὐτή γιά τόν γιό του *Stamo*.

446. Φάκελος 347, 6 Μαρτίου 1594.

'Ο *Zorzi Bonera* τοῦ ποτέ *Antonio* ἀπό τήν Κεφαλονιά ζητεῖ στό νησί *provisione* δοκ. 4 ἐπί ὀκτώ φορές τόν χρόνο.

447. Ὡ.π., 18 Μαρτίου 1594.

Ὁ Francesco Grimani ζητεῖ νά βρεθεῖ λύση γιά χρέος του.

Εἶχε νοικιάσει τό *datio novissimo della imposta de' vini et ogli* τῶν Χανιῶν. Τό 1593 ἔχασε τίς εἰσπράξεις, γιατί τά πλοῖα διατάχτηκαν νά μεταφέρουν σιτάρι στή Βενετία, ἐνῶ αὐτός εἶχε ἔτοιμο γιά ἀποστολή λάδι *migliara* 400.

448. Ὡ.π., 22 Ἀπριλίου 1594.

Ὁ Andrea Pandi ἀπό τήν Κέρκυρα ζητεῖ νά ἀποζημιωθεῖ γιά σπίτι πού τοῦ πῆραν οἱ στρατιῶτες στό νέο φρούριο.

Πρωτύτερα τοῦ εἶχαν κατεδαφίσει σπίτι γιά τά ὀχυρωματικά ἔργα.

449. Ὡ.π., 21 Ἀπριλίου 1594.

Ὁ Giovanni Polani ἀπό τά Χανιά ζητεῖ νά τόν διαδεχθεῖ ὁ γιός του στό *offitio di sopragastaldo* στήν πόλη.

450. Ὡ.π., 15 Ἰουλίου 1594.

Ὁ Nicolò Episcopopulo τοῦ ποτέ *misser Zorzi* ἀπό τό Ρέθυμνο ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Ἔχει ἀπό τό 1568 τούς φόρους (*dacii*) τῆς πόλης γιά ὑπέρπυρα 600.000. Ἐπειδή βυθίστηκαν καράβια του (*vasselli*) καί ἐνέσκηψε ἐπιδημία, πού ἀκόμη συνεχίζεται, ἔχασε δοκ. 1.500.

451. Ὡ.π., 19 Αὐγούστου 1594.

Ὁ Nicolò da Cipro ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση (τό *carico*) ν'ἀνοίγει καί νά κλείνει τίς πύλες τοῦ νέου φρουρίου τῆς Κέρκυρας μέ μισθό δοκ. 2,5 τόν μήνα, πρὸς *lire 6 soldi 4* τό δοκάτο.

452. Ὡ.π., 24 Νοεμβρίου 1594.

Ὁ Costantin Manrizza ζητεῖ διευκολύνσεις γιά νά ἐξοφλήσει δάνειο πού εἶχε λάβει γιά νά ναυπηγήσει *galion*.

Τό 1592 ναυπηγήθηκε *galion* του στήν Candia. Τότε αὐτός ὑποχρεώθηκε νά μεταφέρει 280 στρατιῶτες στό Κάτταρο, ὅπου ὁ ἴδιος ἀρρώστησε καί ἀπο-

κλειστήκε εκεί. Τό galion επέστρεψε στή Σούδα, αλλά είχε χάσει τήν κατάλληλη περίοδο πού γίνονταν οί μεταφορές τοῦ σιταριοῦ.

453. "Ο.π., 2 Ἰανουαρίου 1594(=95).

ἽΟ Zorzi Clarozane τοῦ ποτέ patiera Costantin ζητεῖ τή θέση τοῦ scrivan τῶν δημόσιων ἔργων (fabriche) τοῦ Ρεθύμνου.

Στή θέση αὐτῆ ἦταν ὡς τότε ὁ ποτέ Manoli Cagnola. Βλ.ἀρ.455.

454. "Ο.π., 15 Φεβρουαρίου 1594(=95).

ἽΟ Gioanne Vasconi cavalier ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο passa 8 στή marina τῆς Ζακύνθου στή συνοικία τοῦ Ἁγ.Παντελεήμονα καί πού συνορεύει ἀνατολικά μέ τόν δρόμο τῆς beccheria, δυτικά μέ τόν δημόσιο δρόμο πού πάει στήν Ἀνάληψη, νότια μέ τήν οἰκία τοῦ ποτέ Nicolò Gieracarrì, πού τοῦς χωρίζει κενός χῶρος passa 4, βόρεια μέ τήν οἰκία τοῦ Κολυβᾶ.

Παλαιότερα ὁ Vasconi εἶχε τή διοίκηση τῆς stratia τῆς Ζακύνθου.

455. "Ο.π., 22 Φεβρουαρίου 1594(=95).

ἽΟ Zorzi Clarozani τοῦ ποτέ reverendo patera ser Costantin ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ scrivan τῶν fabriche τοῦ κάστρου τῆς πόλης τοῦ Ρεθύμνου μέ μισθό ὑπέρπυρα 301 soldi 6 τό ἔτος, πού ἰσοδυναμοῦν μέ lire picciolì 108 gazete 6.

ἽΗ αἴτηση ὑποβλήθηκε καί στίς 28 Μαρτίου 1595. Βλ.ἀρ.453.

456. Φάκελος 348, 7 Μαρτίου 1595.

ἽΟ Nicolò Castelan ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ νά ἐπαναληφθεῖ ἡ δίκη του γιά τήν ἐπικήρυξή του γιατί ἔδειρε (aver date certe piantonate) κάποιον στή Ζάκυνθο.

457. "Ο.π., 17 Μαρτίου 1595.

ἽΟ Prospero Pisanì ζητεῖ αὔξηση τοῦ μισθοῦ του πού ἀνέρχεται σέ δοκ. 8 τόν μήνα, σέ ποσό πού θά κρίνει τό Consiglio.

Εἶναι contestabile τῶν στρατιωτῶν τοῦ παλαιοῦ φρουρίου τῆς Κέρκυρας.

458. "Ο.π., 28 Μαρτίου 1595.

Ὁ Andrea Ausani τοῦ ποτέ miser Nicolò ἀστός τοῦ Ρεθύμνου ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ massaro τῶν δημητριακῶν καί τοῦ σιταριοῦ τῆς πόλης τοῦ Ρεθύμνου.

"Ὡς τώρα στή θέση αὐτή ἦταν ὁ Andrea Sofianò.

459. "Ο.π., 30 Ἀπριλίου 1595.

Ὁ Spiro Calichiorulo ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ revisore καί regolatore τῆς scrittura τοῦ Ταμεῖου τῆς Κέρκυρας, μέ μισθό δουκ. 4 κερκυραϊκά τόν μήνα καί νά συντηρεῖ fante.

460. "Ο.π., 6 Μαΐου 1595.

Ὁ Piero Mormori τοῦ ποτέ Giacomo, cavalier εὐγενῆς τοῦ Ναυπλίου, ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ στή Ζάκυνθο οἰκόπεδο passa 15 στή marina, πού συνορεύει ἀνατολικά μέ τήν θάλασσα, δυτικά μέ τόν δρόμο Comsina (=Comune?), νότια μέ τήν οἰκία ser Nicolò Pappadato καί βορεινά μέ τήν οἰκία miser Zuanne Corsari.

Ὁ πατέρας του ἦταν scontro στό Ταμεῖο τῆς Ζακύνθου.

461. "Ο.π., 29 Μαΐου 1595.

Ὁ Zorzi Papadopolu ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Τό 1592 νοίκιασε τό datio della beccaria καί τῆς δεκάτης τοῦ Χάνδακα γιά δουκ. 2.650. Λόγω τῆς πανώλης δέν εἰσέπραξε τό ποσό πού προβλεπόταν.

462. "Ο.π., 2 Ἰουνίου 1595.

Οἱ καλόγεροι τῆς Παναγίας Ἀγκαράθου ζητοῦν νά τοὺς ἐπικυρωθεῖ ἡ ἀπαλλαγὴ πού πῆραν τό 1580, γιά νά μή δίνουν στή δημόσια σιταποθήκη τοῦ Χάνδακα τό 1/4 τοῦ σιταριοῦ τους.

Καί νέα αἴτησή τους ὑποβλήθηκε στίς 27 Ἰουλίου 1596.

463. "Ο.π., 6 'Ιουνίου 1595.

'Ο Marin Cassimatí ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Τό 1592 εἶχε νοικιάσει τό datío τῆς πυονα insida τοῦ κρασιοῦ τοῦ Χάνδακα γιά τσεκίνια 500. Ἄλλά ἡ πανώλη ἐμπόδισε τίς ἐμπορικές συναλλαγές.

464. "Ο.π., 26 'Ιουνίου 1595.

'Ο Marin Seguro ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ στή Ζάκυνθο οἰκόπεδο κοντά στόν μῶλο, ὅπου θά φυλάσσει arpiri et prestanti τῶν φρεγατῶν πού συνεχῶς ταξιδεύουν.

465. "Ο.π., 13 'Ιουνίου 1595.

Οἱ Dimitri, Zorzi, Paulo καί Alessandro Tibaldi τῆς Κεφαλονιάς ζητοῦν νά ἐπικυρωθεῖ στήν οἰκογένειά τους ἡ ἀπαλλαγή ἀπό τίς φρουρές καί ἄλλη προσωπική ἀγγραφία πού ἐπιβάλλεται στούς populari καί σ' ἐκεῖνους πού δέν μετέχουν στό Conseglío.

Ἡ ἀπαλλαγή ἴσχυε ἀνέκαθεν γιά τήν οἰκογένεια.

466. "Ο.π., 16 'Ιουνίου 1595.

'Ο Zuanne Caludi ἀπό τήν Κέρκυρα ζητεῖ ἐπανεκδίκαση τῆς ἐπικηρύξεως του στό νησί.

Ἦταν mistro delle calcine τοῦ Ἁγ. Μάρκου καί ἐπικηρύχθηκε, γιατί ἔβρισε καί χτύπησε τόν Zorzi Calergi καί τραυμάτισε στό χέρι τόν Giorgio para Rado.

467. "Ο.π., 17 'Ιουνίου 1595.

'Ο Rabi Giestali Tarocci ἐβραῖος ἀπό τήν Κρήτη ζητεῖ διευκολύνσεις γιά χρέος του.

Τό 1592 εἶχε νοικιάσει γιά ὑπέρπυρα 38.260 τό datío τῶν corami καί τό ἔτος αὐτό ἐνέσκηψε πανώλη στά pellami. Καθώς ἔκλεισαν οἱ πύλες τῆς πόλης καί δέν λειτούργησαν τά βυρσοδεψεῖα, δέν μπόρεσε νά κάμει εἰσπράξεις. Καί ἐνῶ αὐτός βρισκόταν στή Ρόδο, πωλήθηκαν σπίτια καί μαγαζιά του γιά ὑπέρπυρα 8.211 σέ πολύ χαμηλή τιμή. Θά τόν βοηθήσουν γιά τήν ἐξόφληση φίλοι καί συγγενεῖς του.

468. "Ο.π., 6 'Ιουλίου 1595.

'Ο Nicolò Cathanesi από τήν Κύπρο διαμαρτύρεται γιατί οί Mathio Gualina καί Vassili Scorda του άπέσπασαν παράνομα τή scrivania του Ρεθύμνου.

469. "Ο.π., 28 'Ιουλίου 1595.

'Ο Gianì Medrinò του ποτέ Cosmo του ποτέ Gianì από τό Ναύπλιο ζητεϊ για γιό του offitio έξω από τόν Χάνδακα μέ έσοδα δουκ. 6 τόν μήνα. 'Ωστόσο ο γιός του λάβει τή θέση, ο Gianì ζητεϊ τό offitio del deputato di fruttì stón Χάνδακα μέ έσοδα δουκ. 1 τόν μήνα. Είχε δανείσει τό δημόσιο δουκ.3.000.

470. "Ο.π., 25 'Ιουλίου 1595.

'Ο Bernardino Baffo έχει έκλεγεί ως ένας από τούς δύο consiglieri τής Κέρκυρας. Ζητεϊ τό δημόσιο νά αγοράσει σπίτι για τόν έκάστοτε consigliere, ώστε τό Ταμείο νά μή μισθώνει οικία μέ δουκ. 20 τό έτος.

471. "Ο.π., 17 Αύγούστου 1595.

'Ο Gasparo de Ambroso καί ο Alessandro Regina bombardieri stήν Κέρκυρα ζητοῦν ν'αύξηθει ο μισθός τους σε δουκ. 10 τόν μήνα για τόν καθένα τους.

472. "Ο.π., 21 Αύγούστου 1595.

'Ο Pietro Alemano από τή Ζάκυνθο ζητεϊ νά του επικυρωθει οικόπεδο στη marina πλάτους passa 12 καί μήκους passa 15.

473. "Ο.π., 8 Νοεμβρίου 1595.

'Ο Bertucci Mocenigo κληρονόμος του ποτέ Zuanne Cocicá ζητεϊ νά του επικυρωθει οικόπεδο πλάτους passa 5 καί μήκους passa 9 στη marina τής Ζακύνθου πού είχε δοθει stón κληροδότη.

474. "Ο.π., 15 Νοεμβρίου 1595.

'Ο Honofrio Vraná ζητεϊ νά του επικυρωθει ή θέση (carico) του proto τών cenoiichi τής Ζακύνθου, όπου πριν ήταν ο ποτέ Nicolò Martelao.

475. "Ο.π., 13 Νοεμβρίου 1595.

Ὁ Zorzi Gallinò ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ τό *offitio* τῆς *scrivanja della giustizia* τοῦ Ρεθύμνου.

476. "Ο.π., 24 Νοεμβρίου 1595.

Ὁ Nadal καί ὁ Giovanni τοῦ ποτέ Venturin Nassini καί ὁ Nicolò τοῦ ποτέ Francesco Nassini, εὐγενεῖς ἀπό τό Ναύπλιο καί τώρα κάτοικοι τῶν Χανιῶν, ζητοῦν νά μήν τοὺς ἀφαιρεθεῖ ὁ τίτλος τῆς εὐγένειας γιατί ἔχουν χάσει τήν περιουσία τους. Ἡ οἰκογένειά τους εἶχε λάβει τήν εὐγένεια ὄχι λόγω τῆς οἰκονομικῆς της δύναμης, ἀλλά σέ ἀνταμοιβή τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Fiorino Nassino, πρώην *capitano* τοῦ φρουρίου τοῦ Ἄργους, καί τοῦ Nicolò Nassino *sopracomito conte palatino*.

477. "Ο.π., 16 Δεκεμβρίου 1595.

Ὁ Filippo καί ὁ Andrea Tandì ἀπό τό Ναύπλιο ζητοῦν κτήματα *bovine* 10 στό Λασίθι ἢ στή Μεσαρά.

Καί ἄλλη αἰτήσή τους ὑποβλήθηκε στίς 2 Ἀπριλίου 1597.

478. "Ο.π., 15 Δεκεμβρίου 1595.

Ὁ Leo Nomicò ζητεῖ γιά τόν ἴδιο καί τοὺς ἀπογόνους του στή Ζάκυνθο τήν τοποθεσία *Sto Chieri*, ὅπου πιθανῶς ὑπάρχει ὑγρή πίσσα ἢ καί θειάφι.

Ἐπογραμμίζει ὅτι ἡ ὠφέλεια γιά τό δημόσιο θά εἶναι προφανής.

479. "Ο.π., 31 Δεκεμβρίου 1595.

Ὁ Francesco da Canal τοῦ ποτέ *miser Antonio* ζητεῖ χῶρο στή Ζάκυνθο ἐκεῖ ὅπου ἦταν οἰκήματα τῆς οἰκογένειάς του.

Οἱ πρόγονοί του εἶχαν κατασκευάσει στή *marina* τῆς πόλης τῆς Ζακύνθου οἰκήματα καί ὑπόστεγα πού τελικά τά πῆραν οἱ φρουρές καί οἱ στρατιῶτες. Κοντά στόν ἴδιο χῶρο ζητεῖ ἄλλα οἰκόπεδα.

480. "Ο.π., 18 Ἰανουαρίου 1595(=96).

Ὁ Antonio Bon τοῦ ποτέ *miser Piero* ἀστός τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά δο-

θεῖ στον γιό του Piero ἡ κρητική εὐγένεια.

481. Φάκελος 349, 10 Ἀπριλίου 1596.

Ὁ Gianì Andriorufo ζητεῖ διευκολύνσεις γιὰ χρέος του.

Τό 1591 καί τό 1592 νόκκιασε τό datio τοῦ λαδιοῦ τῆς πόλης τοῦ Χάν-
δακα. Ἡ κακή παραγωγή τοῦ 1591 καί ἡ ἐπιδημία πανώλης τοῦ 1592 εἶχαν ὡς
ἀποτέλεσμα αὐτός νά μείνει χρέος ὑπέρπυρα 20.000. Στό μεταξύ πέθαναν καί
οἱ piezi Michiel καί Nicolo Armari, ὥστε παρέμεινε μόνος ὀφειλέτης.

482. Ὁ.π., 18 Ἀπριλίου 1596.

Ὁ Zorzi Patellaro σέ ὄλη του τῆ ζωῆ δικηγόρος στό Ρέθυμνο ζητεῖ
τώρα τήν κρητική εὐγένεια.

483. Ὁ.π., 18 Ἀπριλίου 1596.

Ὁ Zorzi Descan τοῦ ποτέ miser Marco ἀπό τά Χανιά ζητεῖ γιὰ τόν ἐ-
αυτό του καί τά παιδιὰ του Marco καί Galeazzo τήν κρητική εὐγένεια.

484. Ὁ.π., 20 Ἀπριλίου 1596.

Ὁ Piero Bano ζητεῖ τή διεξαγωγή νέας δίκης γιὰ τήν ἐπικηρύξη του
στήν Κέρκυρα.

485. Ὁ.π., 24 Ἀπριλίου 1596.

Οἱ Mano Cartofilaca καί Michelin Cattelano ὡς πληρεξούσιοι τῶν χω-
ρικῶν (casalioiti) τοῦ Ἀκρωτηρίου τῶν Χανιῶν ζητοῦν οἱ κάτοικοι αὐτοῖ νά
μὴν ὑπηρετοῦν στίς γαλέρες ὡς κωπηλάτες, ὅλλὰ ὡς ὀπλίτες (uomini da spada)
καί νά ἐξαιρεθοῦν ἀκόμη ἀπό τήν ἀγγαρεία τῶν ἕξη ἡμερῶν τό
ἔτος. Ἐπικαλοῦνται τή βοήθειά τους στά 1537 στήν ἐπισκευή τῶν τειχῶν τῶν
Χανιῶν καί τοῦ Ρεθύμνου, τοῦ λιμενοβραχίονα (porrorella) τῆς Σούδας καί
τῶν τειχῶν τῆς Σπιναλόγγας, τῆς Γραμβούσας, τοῦ Ἀγ.θεοδώρου, τῶν Κυθή-
ρων καί τοῦ νέου φρουρίου τῆς Κέρκυρας. Ἀκόμη προέβησαν σέ ἐκβάθυνση τῆς
λίμνης τοῦ Ἀγ.Γεωργίου στή Σούδα, ἐνῶ στό ἀκρωτήριο Μελέκα διατηροῦν τήν
νύκτα φωτιές γιὰ τήν καθοδήγηση τῶν πλοίων.

486. Ὡ.π., 26 Ἀπριλίου 1596.

Ὁ Costantin Maurizio ζητεῖ διευκολύνσεις γιὰ χρέος του.

Εἶχε λάβει δάνειο δοκ. 1.900 ἀπὸ τὸ Ταμεῖο τοῦ Χάνδακα γιὰ νὰ ναυπηγήσει nave, ἀλλὰ αὐτὴ βυθίστηκε στὴ Σικελία καὶ δὲν μπόρεσε νὰ ἀποσβέσει τὰ χρήματα πού ἐπένδυσε.

Καὶ νέα αἴτηση ἔγινε στίς 1 Ὀκτωβρίου 1596.

487. Ὡ.π., 28 Ἀπριλίου 1596.

Ὁ Anzolo Falier τοῦ ποτέ miser Francesco ζητεῖ γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ τοὺς ἀπογόνους του τὴν κρητικὴ εὐγένεια, ὅπως τὴν εἶχε ἡ οἰκογένειά του.

488. Ὡ.π., 26 Μαΐου 1596.

Ὁ Marin Seguro ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπικυρωθεῖ στὴ Ζάκυνθο οἰκόπεδο κοντὰ στὸν μῶλο γιὰ νὰ φυλάσσει ὑλικά γιὰ τίς φρεγάτες του.

489. Ὡ.π., 29 Μαΐου 1596.

Ὁ Zorzi Leonardariti ἀπὸ τὸν Χάνδακα ζητεῖ espettativa γιὰ officio μέ ἔσοδα δοκ. 6 τὸν μῆνα.

490. Ὡ.π., 11 Ἰουνίου 1596.

Ὁ Gasparo de Ambroso ἀπὸ τὴ Βενετία καὶ ὁ Alessandro Regina πού εἶναι bombardieri στὸ παλαιὸ φρούριο τῆς Κέρκυρας ζητοῦν ὁ μισθός τοῦ καθενός ἀπὸ soldī 14 τὴν ἡμέρα νὰ ἀνεβεῖ σέ δοκ. 10 τὸν μῆνα.

491. Ὡ.π., 27 Ἰουνίου 1596.

Ὁ ἠγούμενος (guardiano) τῆς μονῆς Προφ. Ἡλία τῆς Ζακύνθου ζητεῖ νὰ παίρνει ἡ μονὴ τὴ χορηγία της σέ εἶδος.

Ὡς τὸ ἔτος 1584 ὁ ἠγούμενος, ἕνας καλόγερος καὶ δύο λαϊκοὶ λάβαιναν ἀπὸ τὸ Ταμεῖο τῆς Ζακύνθου mozza 7 σιταριοῦ τὸ ἔτος. Τότε ἄρχισε νὰ τοὺς δίνονται χρήματα, ὑπολογίζοντας lire 24 τὸ mozzo. Ἐπειδὴ εἶχε διπλασιαστεῖ ἡ τιμὴ τῶν δημητριακῶν ζητοῦν νὰ ἐπανέλθει τὸ προηγούμενο καθεστώς.

492. "Ο.π., 6 'Ιουλίου 1596.

Ὁ Giona Travassaro τοῦ ποτέ miser Pollo πού ἦταν ammiraglio τοῦ λιμένα τῶν Κυθήρων ζητεῖ γιά ὅλη του τήν οἰκογένεια νά ἐξαιρεθεῖ ἀπό τίς ἀγγαρεῖες καί τίς φρουρές τοῦ νησιοῦ.

493. "Ο.π., 6 'Ιουλίου 1596.

Ὁ Michiel Calergi ὑπογραμματέας τοῦ Ταμεῖου τῶν Χανιῶν γιά 32 χρόνια ζητεῖ τήν ἴδια θέση γιά γιό του.

494. "Ο.π., 23 'Ιανουαρίου 1595(=96). Πρόκειται γιά καθυστερημένη αἴτηση.

Ὁ Theofilo candioto ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ ἐφημερίου καί προῖσταμένου τῆς ἐκκλησίας καί τοῦ νοσοκομεῖου τοῦ Λαζαρέτου τοῦ Ἁγ. Γεωργίου στήν Πούντα τοῦ Χάνδακα (capellano et governatore della chiesa et hospitale del Lazareto di S.Zorzi della Ponta di Candia).

495. "Ο.π., 31 'Ιουλίου 1596.

Ὁ Zorzi Querini τοῦ ποτέ Thomaso ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ τήν κρητική εὐγένεια.

496. "Ο.π., 12 Αὐγούστου 1596.

Ὁ Dominico Bon καί ἡ Helena κόρη τοῦ ser Tomaso Marcopulo ὡς priezi τοῦ ποτέ ser Piero Veneza ζητοῦν διευκολύνσεις γιά χρέος.

Τό 1581 ὁ Veneza εἶχε νοικιάσει τό datio τῆς messetaria τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα γιά ὑπέρπυρα 83.010, ἀφήνοντας (λόγω τῆς τότε κακῆς παραγωγῆς) χρέος ὑπέρπυρα 20.000.

497. "Ο.π., 7 Ὀκτωβρίου 1596.

Ὁ Giambattista Querini τοῦ ποτέ ser Marco ζητεῖ ἀπό τό Ταμεῖο τῆς Κεφαλονιάς δοκ. 6-8 τόν μήνα.

498. "Ο.π., 28 "Οκτωβρίου 1596.

"Ο Dionisio Seguro αρχιεπίσκοπος τῆς Ζακύνθου ζητεῖ τὴν *abbazia della Fonieri* γιὰ τὸν ἑαυτό του καί τοὺς ἀνηψιούς του.

499. "Ο.π., 7 Νοεμβρίου 1596.

"Ο miser Manea Fietto ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ *avocato fiscal* τῆς πόλης τῆς Σητείας, ὅπου ὡς τότε ἦταν ὁ ποτέ miser Manoli Scordili.

500. "Ο.π., 11 Νοεμβρίου 1596.

"Ο Zuanne Sapsò τοῦ miser Francesco ἀστός τῆς Σητείας ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ *podaro ordinario* τῆς γραμματείας τῆς Σητείας, ὅπου ὡς τότε ἦταν ὁ ποτέ Zorzi Libuni.

501. "Ο.π., 16 Νοεμβρίου 1596.

"Ο Zuanne Cimera τοῦ ποτέ Marco ζητεῖ νὰ ξαναδιοριστεῖ *sopracomito*. Τό 1595 ὡς *sopracomito* εἶχε ἐξοπλίσει δύο γαλέρες μέ δικά του ἔξοδα γιὰ τὴ συντήρηση τῶν πληρωμάτων. Μέ τό νέο διορισμό του ἐπιδιώκει νὰ ἐπανακτήσει αὐτό τό ποσό πού ἀφείλει, δουλκ. 1.500.

502. "Ο.π., 1 Δεκεμβρίου 1596.

"Η οἰκογένεια Rotamiana τῆς Κεφαλονιάς ζητεῖ νὰ συνεχιστεῖ ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς ἀπὸ τίς προσωπικὲς ἀγγαρεῖες, ὅπως τῆς παραχωρήθηκε ἤδη ἀπὸ τό 1391.

503. "Ο.π., 3 "Ιανουαρίου 1596(=97).

"Ο Mathio Marani ζητεῖ νὰ διοριστεῖ *capitano delle cernide* τῆς *ba-lia* τῆς Λευκίμης (*Aleftimo*). Παράλληλα νὰ ἐργάζεται στὴν παρασκευὴ τοῦ ἀλατιοῦ (*servir nella fabbrica et costruzione de sali*). "Ὡς μισθὸ δέχεται τό ποσό πού οἱ ἀρχές θ' ἀποφασίσουν.

504. Φάκελος 350, 1 Μαρτίου 1597.

Ὁ Giacomo Raftorulo καὶ ὁ Mattio Caristiano ζητοῦν νὰ τοὺς ἐπικυρωθοῦν οἰκόπεδα στὴν παραλία (marina) τῆς Ζακύνθου καὶ νὰ πληρῶνουν τὸ chirologio.

Πρωτύτερα τοὺς εἶχαν ἀπαλλοτριώσει σπίτια γιὰ νὰ γίνει τὸ fontigo τῆς Ζακύνθου.

505. Ὁ.π., 8 Μαρτίου 1597.

Ὁ Lorenzo τοῦ Zuan Maria Lorenzo ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ official della monition τῆς Ζακύνθου.

Ὡς τότε στὴ θέση αὐτὴ ἦταν ὁ Janni Corfachi.

506. Ὁ.π., 11 Μαρτίου 1597.

Οἱ μοναχοὶ τῆς Ἁγ.Αἰκατερίνης [Σινᾶ] στὸν Χάνδακα ζητοῦν σπίτια σὲ ἀντικατάσταση ἄλλων καὶ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ ὄλους τοὺς φόρους ἐκτός ἀπὸ τὸ datio novissimo τοῦ κρασιοῦ ποῦ θὰ πληρῶνουν.

Ἐπικαλοῦνται τὴ δύσκολη οἰκονομικὴ τους κατάσταση, καθὼς ἔκλεισαν τὰ σύνορα στὴ Βαλκανικὴ καὶ δὲν φθάνουν τὰ εἰσοδήματά τους ἀπὸ τὴ Βλαχία καὶ τὴ Μολδαβία.

507. Ὁ.π., 10 Ἀπριλίου 1597.

Ὁ Mattio Mocenigo ζητεῖ τὴ θέση τοῦ caporale τῆς compagnia greca τοῦ castello et terra τῆς Ζακύνθου γιὰ τὸν γιό του. Ὡς τότε κατεῖχε τὸ ἀξίωμα ὁ ἴδιος.

508. Ὁ.π., 19 Ἀπριλίου 1597.

Ὁ Drago Baliarin τοῦ ποτέ ser Michiel καὶ ἡ Spatho κόρη τοῦ ποτέ ser Rimondo Baliarin ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ζητοῦν ἀποζημίωση γιὰ σπίτια τους στὸ νέο φρούριο τῆς Κέρκυρας, ὅπου μένουν στρατιῶτες.

Ἄλλη οἰκία τους εἶχε κατεδαφιστεῖ γιὰ τὰ ἔργα τοῦ ἴδιου φρουρίου.

509. Ὁ.π., 22 Ἀπριλίου 1597.

Ὁ Cornelio della Venda ζητεῖ ἀμοιβή, ὅποια οἱ ἀρχές κρίνουν, γιὰ

τήν παράτολμη ἐνέργειά του νά πάει στό Δραγαμέστο γιά νά φέρει σιτάρι στή Ζάκυνθο.

Ήταν *capitano* καί *parcenevole* δικῆς του *nave*.

510. Ὡ.π., 30 Μαΐου 1597.

Ὁ *Costantin Panielo* ἀπό τή Μεθώνη, κάτοικος Ζακύνθου, ζητεῖ νά τοῦ χορηγεῖ τό Ταμεῖο τῆς Ζακύνθου τροφή γιά δύο ἀλόγα πού συντηρεῖ.

Εἶχε χάσει ὅλη τήν περιουσία του στή γενική πυρκαϊά τοῦ 1571 στή Ζάκυνθο. Δέν εἶχε προλάβει νά κληρονομήσει ἀπό τήν γιαγιά του ποτέ *Marula* κόρη τοῦ ποτέ παπᾶ *Antonio da Modon* τήν ἐκκλησία τοῦ Ἁγ. Ἰωάννη Βαπτιστῆ [στή Ζάκυνθο].

511. Ὡ.π., 19 Ἰουνίου 1597.

Ὁ *Piero Lombardo*, ἀστός Βενετός, *avocato fiscal* τοῦ Χάνδακα ὡς τό 1572, ζητεῖ τήν κρητική εὐγένεια.

512. Ὡ.π., 20 Ἰουνίου 1597.

Ὁ *Matio Mocenico* τοῦ ποτέ *Ruberto da Modon* ζητεῖ τή θέση τοῦ *esator* καί *governator* τῶν ἀλυκῶν τῆς Ζακύνθου. Οἱ ἀλυκές νοικιάζονταν γιά *moza* 12.000.

513. Ὡ.π., 22 Ἰουλίου 1597.

Ὁ *Piero* τοῦ ποτέ *Todorin* ἀπό τή Ζάκυνθο ζητεῖ νά τοῦ δοθοῦν γιά καλλιέργεια *mozade* 6 μέ *peola*.

Εἶχε ὑπηρετήσῃ στίς γαλέρες.

514. Ὡ.π., 12 Ἰουλίου 1597.

Ὁ *Nicolò Strevlioti detto Zucco* τοῦ ποτέ *miser Zorzi* ἀπό τό Ρέθυμνο ζητεῖ νά ἰδρυθεῖ στό Ρέθυμνο θέση μεταφραστῆ τῆς τουρκικῆς, ὅπως ὑπάρχει τόν Χάνδακα καί στά Χανιά. Τή θέση νά πάρει ὁ ἴδιος.

Εἶχε ὑπηρετήσῃ ἐπί 1,5 χρόνο στὸν βάλιο τῆς Κωνσταντινούπολης. Τότε εἶχε ἐλευθερώσει πολλούς σκλάβους, ἐπιβιβάζοντάς τους κρυφά σέ κρητικά πλοῖα, ἔστειλε σιτάρι στήν Κρήτη, ἔπεισε πολλούς *maestri marangoni, calafati* καί

boterì νά μετακομίσουν ἀπό τήν Κωνσταντινούπολη στόν Χάνδακα καί ἀπελευθέρωσε αἰχμαλώτους στή Χίο.

515. Ὡ.π., 12 Αὐγούστου 1597.

Ὁ Zorzi Sigo ἀστὸς ἀρχικὸς τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ἡ ἐκλογή του ὡς colonello ἑνὸς ἀπὸ τὰ sestieri τῆς πόλης γιὰ τὸ διάστημα 1581-1595 καί νά λάβει τὴν κρητικὴ εὐγένεια, ὅπως ἄλλοι ὅμοιοί του.

516. Ὡ.π., 27 Ἰουνίου 1597.

Ἡ Paula κόρη τοῦ ποτέ Anzolo Cocala ζητεῖ νά τῆς ἐπικυρωθεῖ στή Ζάκυνθο οἰκόπεδο μήκους passa 8 καί πλάτους passa 5 στή marina στή συνοικία τοῦ S. Nicolò di Forestieri.

517. Ὡ.π., 22 Αὐγούστου 1597.

Ὁ Micalì Zuco ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ τὸ offitio τοῦ deputato de vender ogli στό Ρέθυμνο πού ἔλαβε τὸ 1591, ὅπου ὡς τότε ἦταν ὁ ποτέ Nicolò Gialinà.

518. Ὡ.π., 22 Αὐγούστου 1597.

Ὁ Zorzi Barbarigo ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ sopramassaro delle monitioni τοῦ Ρεθύμνου.

519. Ὡ.π., 22 Αὐγούστου 1597.

Ἡ Chiareta κόρη τῆς Pantasilea κόρης τοῦ Zuanne τοῦ ποτέ Girardo Pellagano ζητεῖ φέουδο στή Ζάκυνθο, πού τὸ 1509 εἶχε δοθεῖ στόν Girardo.

Ἡ οἰκογένεια Pellagano εἶχε φέουδο καί στήν Κέρκυρα. Ἡ Chiareta εἶχε μείνει ὀρφανή καί ἀπὸ μητέρα, μαζί μέ τὰ ἀνήλικα ἀδελφία της.

520. Ὡ.π., 21 Αὐγούστου 1597.

Ὁ Zorzi Zuco ἀπὸ τὸ Ρέθυμνο ζητεῖ κάποια χορηγία σέ ἀνταμοιβή ὑπηρεσιῶν του.

Ἐπὶ 39 ἔτη εἶχε ὑπηρετήσῃ ὡς quadernier et rasonato στό Ταμεῖο τοῦ Ρεθύμνου καί τὸ 1583 ἔλαβε τὸ carico del vender li pegni et registrar

le bolete con agiongerli anco il carico di contador.

Μέ ἄλλη αἴτησῆ του στίς 6 Φεβρουαρίου 1598 ζητεῖ τήν κρητική εὐγένεια.

521. Ὡ.π., 17 Ὀκτωβρίου 1597.

Μέλη τῆς οἰκογένειας Scordilli τῶν Σφακιῶν ζητοῦν νά ἐξεταστοῦν οἱ τίτλοι τους ὥστε νά θεωρηθοῦν γνήσιοι ἀπόγονοι arcondopoli ἢ archondoromei.

Ἵπογραμμίζουν ὅτι δέν ἐπιζητοῦν ν'ἀπαλλαγοῦν ἀπό τήν ὑποχρέωση νά ὑπηρετοῦν ὡς κωπηλάτες ἢ ὡς scapoli ἢ ὡς uomini da spada.

522. Ὡ.π., 31 Δεκεμβρίου 1597.

Ὁ Nicolò Mocenigo ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ στή marina τῆς Ζακύνθου οἰκόπεδο μήκους passa 20 γιά νά κατασκευάσει σπίτι καί μαγαζί (caneva).

523. Ὡ.π., 18 Ἰανουαρίου 1597(=98).

Ὁ Giovanni Sarsò ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ scrivano καί nodaro τῆς γραμματείας τῆς Σητείας, ὅπου πρίν ἦταν ὁ ποτέ miser Zorzi Libunni.

524. Ὡ.π., 18 Ἰανουαρίου 1597(=98).

Ὁ Jacomo de Arca ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ὁ διορισμός του σέ μιά ἀπό τίς θέσεις τοῦ nodaro τῆς γραμματείας τῆς Σητείας.

525. Ὡ.π., 22 Φεβρουαρίου 1597(=98).

Ὁ Cosmo Caluci τοῦ ποτέ Paulo ἀπό τή Μονεμβασία, κάτοικος Κυθήρων, ζητεῖ τήν castellanìa τοῦ Ἁγ. Δημήτρη, πού εἶναι μιά ἀπό τίς τρεῖς στά Κύθηρα.

Ὡς τότε ἡ θέση αὐτή δινόταν ἀνά δύο χρόνια μέ χορηγία (beneficio) τσεκίγια 20 τό ἔτος.

526. Φάκελος 351, 16 Μαρτίου 1598.

Ὁ Costantin Nomicò ἀστός τῆς Ζακύνθου ζητεῖ νά ἐπικυρωθεῖ ἡ spi-

azza τοῦ Laganá πού συνορεύει ἀπό τή μιὰ πλευρά il capo de Gieraca καί ἀπό τήν ἄλλη il capo de Cieri.

Ἡ spiazza τοῦ εἶχε δοθεῖ τό 1596.

527. Ὁ.π., 1 Ἀπριλίου 1598.

Οἱ μοναχοί S. Agostino τοῦ scoglio Fraronisi, πού ἡ ἐκεῖ μονή τους καταστράφηκε ἀπό τόν Μπαρμπάρσα, ζητοῦν νά τοὺς ἐπικυρωθοῦν κτήματα misure 20 στήν πεδιάδα (prado) τῆς Σούδας.

Ἰπὸσχονται νά λειτουργοῦν στό φρούριο τῆς Σούδας.

528. Ὁ.π., 3 Ἀπριλίου 1598.

Ὁ Vettor Meseri dottor di legge στόν Χάνδακα ζητεῖ νά ἐκδικαστεῖ ἡ ἀπόπειρα δολοφονίας του στήν Anogarìa [del Comun] τῆς Βενετίας.

Περπατοῦσε στή δημόσια ὁδὸ (pubblica strada) τῆς πατρίδας του Χάνδακα πηγαίνοντας γιά δουλειές καί γύρω στίς 22 (circa le 22 hore) ὅταν ὁ στρατιώτης Luca Antonio τοῦ ἔρριξε ἀπό ἐνέδρα μιὰ arcobusata θέλοντας νά τόν φονεύσει. Στή φυγὴ ἔπεσε τό γεμάτο πιστόλι τοῦ δολοφόνου, πού, προστατευθεῖς ἀπό ἄλλους, στρατιῶτες διέφυγε. Τελικά ὁ capitano διαλεύκανε ὅτι τό ἕνα ἀπό τά δύο ὄπλα τοῦ δολοφόνου ἀνῆκε στόν miser Zorzi Dacha ἀδελφὸ τοῦ miser Marco, καί οἱ δύο μεγάλοι ἐχθροὶ του. Τό ἄλλο πιστόλι ἀνῆκε στόν conte Guido Torelli ἀνηψιὸ τοῦ governor καί στενὸ φίλο τῶν Dacha. Ὁ Torelli τελικά διέφυγε στήν Ἰταλία. Ὁ Meseri στό μεταξύ ἐπικήρυξε ὅλους γιά δοκ. 1.000.

529. Ὁ.π., 6 Ἀπριλίου 1598.

Ὁ Theodoro Cladà ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ τό carico di capitano delle guardie, πού καλεῖται "del devedo", στή Ζάκυνθο.

Τό 1542 οἱ Mondini πῆραν τή θέση αὐτὴ γιά 50 χρόνια. Κατόπιν ἡ θέση δέν δόθηκε στόν Francesco Mondino πού τή ζητοῦσε, ἀλλά στόν Pietro Rados governor τῆς Ζακύνθου. Τώρα ὁ Cladà πού ἔγινε governor, ζητεῖ καί αὐτὴ τή θέση.

530. "Ο.π., 5 Μαΐου 1598.

Ὁ Zuanne Gavrilopulo cancelier καὶ quadernier τοῦ Ταμείου τῆς Ζακύνθου ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ οἰκόπεδο γιά νά κτίσει σπίτι, καί θά πληρώνει τό chirologio.

531. "Ο.π., 18 Ἀπριλίου 1598.

Ὁ Costantin Maurizi ζητεῖ τήν castellanaria, capetanaria καί scrivania τοῦ Castel Pediada τῆς περιοχῆς Χάνδακα γιά 25 ἔτη.

532. "Ο.π., 30 Μαΐου 1598.

Ὁ Zorzi Vergici τοῦ ποτέ miser Christodulo ζητεῖ νά λάβει τήν κρητική εὐγένεια καί ἐθελοντικά προσφέρεται νά δικηγορεῖ δωρεάν γιά τοὺς κατοίκους τοῦ Ρεθύμνου καί νά ἀναλάβει 500 δημόσια ἔργα μέ δική του δαπάνη.

Ὁ πρόγονός του Zuanne ἦταν nobile rheudatario, ἐνῶ ὁ Anzolo, ἀδελφός τοῦ παπποῦ του, εἶχε ὑπηρετήσει στὸν βασιλιά τῆς Γαλλίας, ὅπου τύπωσε βιβλία (dalla man del quale hebbe origine la stampa famosissima di Parigi).

533. "Ο.π., 17 Ἰουνίου 1598.

Ὁ Paulo καί ὁ Zuanne Pardi ζητοῦν ἀπό μία piazza a cavallo, ὅπως πῆραν οἱ Mondino, Securo καί Cariati.

Ἡ οἰκογένειά τους καταγόταν ἀπό τὴ Μεθώνη, ὅπου ἐγκατέλειψε περιουσία δοκ. 50.000.

534. "Ο.π., 17 Ἰουνίου 1598.

Οἱ Teodoro cavalier καί Zuanne Notarà ζητοῦν mesurade 100 στὴν Priotissa τῆς περιοχῆς Χάνδακα ἢ ὅποια ἄλλη παροχὴ κρίνουν οἱ ἀρχές.

Ὡς ἀποζημίωση σπιτιῶν τους πού κατεδαφίστηκαν γιά τήν κατασκευὴ τῶν τειχῶν.

Ἡ ἴδια αἴτηση ἐπανυποβλήθηκε καί στίς 11 Σεπτεμβρίου 1598.

535. "Ο.π., 11 'Ιουλίου 1598.

'Ο Zuane Demonogianní τοῦ ποτέ miser Andrea ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ γιά τά παιδιὰ του τό offitio τοῦ sopramassaro τῶν biscotti τοῦ Χάνδακα μέ ἔσοδα δουκ. 64 τό ἔτος.

536. "Ο.π., 13 'Ιουλίου 1598.

'Ο Antonio Marin πρώην ρέκτορας Τήνου ζητεῖ νά πληρωθεῖ γιά τά προ-
σωπικά του χρήματα πού ξόδεψε γιά ἔργα στό νησί.

'Εκεῖ εἶχε κατασκευάσει ἀποθῆκες ὄπλων καί πυρομαχικῶν, ὕδατοδεξα-
μενή, τό τεῖχος τοῦ raparorto καί τό tararipeno του, τόν πύργο πού καλεῖ-
ται ríaza marina καί ἐπισκεύασε τό κάστρο.

537. "Ο.π., 31 'Ιουλίου 1598.

'Ο Piero Drimprá τοῦ ποτέ Zuanne ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθοῦν λίγα κτή-
ματα στή Μεσαρά.

538. "Ο.π., 8 Αὐγούστου 1598.

'Ο Nicolò Mandricari τοῦ ποτέ miser Stefano ζητεῖ ἰσοβίως τό λιβάδι
(prato) τῆς Σούδας καί προσφέρεται νά πληρώνει ἕνα τρίτο περισσότερο ἀ-
πό τό σύνηθες ἐτήσιο ἐνοίκιο, ὥστε τό δημόσιο νά εἰσπράττει masure 200 ἐ-
πί πλέον καί τά ἔσοδα νά φθάνουν masure 600 σιτάρι. Καί ἂν αὐτός παραλεί-
ψει νά δώσει τό ποσό αὐτό γιά ἕνα ἔτος, νά χάσει ὅλα ὅσα ξόδεψε γιά τήν
καλλιέργεια τοῦ λιβαδιοῦ.

Παλαιά τό λιβάδι εἶχε παραχωρηθεῖ στόν colonello Eudemonogianí, πού
δέν εἶχε ἀπογόνους. Τό 1584 νοικιάστηκε γιά masure 600 σιτάρι, πού ἰσο-
δυναμοῦν μέ stara 170 βενετικά περίπου. Ἐκτοτε ἡ ἀπόδοση ἦταν μέτρια γιὰ-
τί οἱ ἐνοικιαστές δέν φρόντιζαν γιά τήν καλλιέργειά του.

539. "Ο.π., 22 Αὐγούστου 1598.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ ποτέ παρὰ Leo Cacavella καί τοῦ ποτέ παρὰ Calisto
Cacavella ἀπό τό χωριό Armenus καί ὁ Giorgio Varucha τοῦ ποτέ Gianni dit-
to Chelari ἀπό τό χωριό Marula ζητοῦν νά περιληφθοῦν στούς καταλόγους τῶν
εὐγενῶν.

Σύμφωνα μέ διάταγμα τής 6 Νοεμβρίου 1587 οί εύγενεῖς Ἕλληνες ἔπρεπε μέσα σέ ὀρισμένο διάστημα νά δηλώσουν τούς τίτλους. Οί παραπάνω ἦταν ἐκπρόθεσμοι.

540. "Ο.π., 31 Ἰουλίου 1598.

Ὁ Zorzi Grico Guardalaco τοῦ ποτέ miser Costantin ἀπό τό Ναύπλιο καί τή Μονεμβασία καί τώρα κάτοικος Χανιῶν, ζητεῖ γιά τόν ἑαυτό του καί τούς γιούς του mesurade 100 στό λιβάδι τής Σούδας καί ὑπόσχεται νά συντηρεῖ ἵππο.

Ἡ οἰκογένειά του εἶχε χάσει σέ πολεμικές ἐπιχειρήσεις ἀρκετές φρεγάτες.

541. "Ο.π., 9 Σεπτεμβρίου 1598.

Ὁ Todoro Clada governatore τής Stratia τής Ζακύνθου ζητεῖ νά τοῦ ἀποδοθοῦν οἰκογενειακά κτήματα πού ἔχουν καταπατηθεῖ στήν Κεφαλονιά.

542. "Ο.π., 17 Σεπτεμβρίου 1598.

Οί κάτοικοι τής περιοχῆς de Mala τής Κεφαλονιάς εἶχαν ὡς ὑποχρέωση (carico) νά ξυλεύουν γιά τίς πολεμικές ἀνάγκες τοῦ castello καί τής fortezza τοῦ νησιοῦ καί γι'αὐτό εἶχαν ἀπαλλαγῆ ἀπό τίς ἀγγαρεῖες. Ζητοῦν νά τούς ἐπικυρωθεῖ αὐτή ἡ ἀπαλλαγή.

543. "Ο.π., 23 Ὀκτωβρίου 1598.

Τά τέσσερα παιδιά τοῦ ποτέ miser Michiel Lombardo ζητοῦν διευκολύνσεις γιά τά χρέη πού τούς ἄφησε ὁ πατέρας τους.

Ὁ Michiel εἶχε νοικιάσει τό dacio τοῦ ἀλατιοῦ καί τοῦ κρασιοῦ τοῦ Χάνδακα καί κατά τήν περίοδο τής πανώλης πρόσφερε χρήματα.

544. "Ο.π., 17 Σεπτεμβρίου 1598.

Ἡ Ἀδελφότητα τοῦ Santissimo Sacramento τής πόλης τοῦ Χάνδακα ζητεῖ νά τής ἐπικυρωθεῖ τό προνόμιο νά ἀπελευθερώνει ἕναν ἐπικηρυγμένο γιά ὀρισμένο διάστημα (a tempo) κατά τά Χριστούγεννα καί κατά τή γιορτή τοῦ Corpus Domini.

545. "Ο.π., 18 Νοεμβρίου 1598.

Ὁ Nicolò ἀπὸ τὴν Κύπρο ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπικυρωθεῖ ὁ διορισμὸς του ὡς ἐκείνου πού κλείνει καὶ ἀνοίγει τὶς πύλες τοῦ νέου φρουρίου τῆς Κέρκυρας καὶ κάθε πρωὶ νὰ παραδίνει τὰ κλειδιὰ στὸν capitano καὶ castellano τοῦ νέου φρουρίου.

546. "Ο.π., 12 Ἰανουαρίου 1598(=99).

Ὁ Ventura Moresini τοῦ ποτέ miser Francesco ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ soprastante καὶ custode τοῦ dacio della nuona imposta τῆς σταφίδας τῆς Κεφαλονιάς.

547. "Ο.π., 14 Ἰανουαρίου 1598(=99).

Ὁ Zuanne Lefcaditi τοῦ ποτέ Giorgio ἀπὸ τὴν Κεφαλονιά ζητεῖ νὰ γίνει capo de' cavallaroti στὴν Κεφαλονιά.

548. "Ο.π., 1 Φεβρουαρίου 1598(=99).

Ὁ Lionin Scordan τοῦ miser Vassili τοῦ ποτέ Zuanne ζητεῖ νὰ τοῦ ἐπικυρωθεῖ τὸ offitio τῆς nodaria τῆς πόλης τοῦ Ρεθύμνου, πού αὐτός πῆρε τὸ 1575 καὶ ὡς τότε τὸ εἶχε ὁ ἀδελφός του Nicolò.

549. "Ο.π., 13 Φεβρουαρίου 1598(=99)

Ὁ Giacomo Avonai ἀπὸ τὸν Χάνδακα ζητεῖ τὴν κρητικὴ εὐγένεια.

550. "Ο.π., 11 Ἰανουαρίου 1598(=99).

Ὁ παρὰ Stamatii Contarene ζητεῖ νὰ ἐξαιρεθεῖ ἀπὸ τὶς ἀγγαρεῖες καὶ ἄλλες ὑποχρεώσεις στὴν Κεφαλονιά ὡς ἀπόγονος εὐγενοῦς οἰκογένειας.

551. "Ο.π., 25 Φεβρουαρίου 1598(=99).

Ὁ Nicolò Lusi cavalier καὶ capitano τῆς Stratia τῆς Κεφαλονιάς ζητεῖ γιὰ τὸν γιό του Manoli τὸ loco a cavallo πού ὡς τώρα εἶχε ὁ Ferdinando Cardona στὸ νησί.

552. "Ο.π., 23 Ἀπριλίου 1599.

Ἐπιτομή τοῦ Theodorin Magniati muraro ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση πού τοῦ δόθηκε τό 1596 καί ἀφορᾷ τίς δεξαμενές νεροῦ καί τήν ὕψωση τῆς σημαίας στήν Κέρκυρα.

Αὐτός εἶχε ὑποχρέωση νά συντηρεῖ καθαρές δύο δεξαμενές τοῦ κέντρου τῆς πόλης, πού χρησιμοποιοῦν καί τά πληρώματα τῶν πλοίων. Αὐτές μολύνονται ἀπό τά νερά τῆς Σπιανάδας. Ἀκόμη, αὐτός τίς ἐορτάσιμες ἡμέρες ὑψώνει τή σημαία (stendardo), ὥστε οἱ βιοτέχνες καί ὁ λοιπός κόσμος νά πληροφορεῖται σχετικά. Ὡς ἀμοιβή λαμβάνει δοκ. 20 τό ἔτος ἀπό τίς καταδίκες.

553. "Ο.π., 17 Μαΐου 1599.

Ἐπιτομή τοῦ Christoforo τοῦ ποτέ Bernardin ἀπό τήν Πάδοβα ζητεῖ αὐξηση τοῦ μισθοῦ του, γιατί ἡ ζωὴ ἔχει παντοῦ ἀκριβῆνει.

Εἶναι proto τῶν sacrerii τοῦ φρουρίου τῆς Κέρκυρας καί ὑπηρέτησε στή Ζάκυνθο καί στήν Κεφαλονιά μέ μισθό gazette 11 τήν ἡμέρα. Τῆ θέση αὐτή εἶχε ἤδη ὁ πατέρας του ἐπί 26 χρόνια.

554. "Ο.π., 1 Ἰουνίου 1599.

Ἐπιτομή τοῦ Marco Soncino ζητεῖ νά ξαναπάρει τή θέση τοῦ capitano τῶν στρατιωτῶν τῆς φρουρᾶς (pressidio) τῆς Κεφαλονιάς.

555. "Ο.π., 18 Ἰουνίου 1599.

Ἐπιτομή τοῦ Marcolin καί ὁ Galeazzo Da Cha Descan ζητοῦν νά ἔχουν πλήρως ὅλα τά προνόμια τῶν Κρητῶν εὐγενῶν.

Ἡ οἰκογένειά τους συγκαταλέγεται στίς ἀρχαιότερες τῶν Χανιῶν σέ πλοῦτο καί εὐγένεια καί ἤλθε σέ ἐπιγαμία μέ Βενετούς καί Κρήτες εὐγενεῖς. Καί ὡς φεουδάρχες τά μέλη της εἰσῆλθαν στό Συμβούλιο τῆς πόλης. Ἐπιτομή τοῦ Marcolin ὑπηρέτησε σέ δύο ταξίδια σέ γαλέρες ὡς balestiere, θέση πού οἱ Κρήτες εὐγενεῖς μόνο παίρνουν. Ὅμως τώρα οἱ ἀρχές θέλουν νά τοὺς ἀποκλείσουν ἀπό τά ἀξιώματα πού δικαιωματικά ἀνήκουν στοὺς Κρήτες εὐγενεῖς.

556. "Ο.π., 19 Ἰουνίου 1599.

Ἐπιτομή τοῦ Manoli Copeo τοῦ ποτέ miser Nicolò ἀπό τά Χανιά ζητεῖ νά τοῦ ἐ-

πικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ massaro τῶν biscoti τῆς πόλης, ὅπου διορίστηκε τό 1597.

557. Ὡ.π., 3 Ἰουλίου 1599.

Ὁ Vettor Seguro ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ στή Ζάκυνθο οἰκόπεδο στήν παραλία στή συνοικία τῆς Παναγίας Franconimí πλάτους passa 20 καί μήκους passa 15 καί νά πληρώνει τό chirologio.

558. Ὡ.π., 29 Ἰουλίου 1599.

Ὁ Zuanne dal Finale pistot κάτοικος Χανιῶν ζητεῖ μισθό στρατιώτη, χωρίς ὅμως νά ὑπηρετεῖ (raga morta di soldato).

Ὡς ἀρτοποιός τόν Φεβρουάριο τοῦ 1582 μόνος αὐτός προθυμοποιήθηκε νά μεταβεῖ στή Γραμβοῦσα, ὅπου τότε γίνονταν ἔργα, καί μέ τή βάρκα μετέφερε mesure 600 ἀλεύρι, βαρέλια 6 κρασί, λάδι, μπισκότα, μαζί καί ἐργάτες καί τήν οἰκογένειά του. Ἡ βάρκα βυθίστηκε στό ἀκρωτήριο Σπάθας καί τό ὑλικό χάθηκε. Κατόπιν οἱ ἀρχές τοῦ ὑποσχέθηκαν ὅτι θά τοῦ δοθεῖ τό μισό τοῦ χαμένου ὑλικοῦ καί τότε αὐτός ξαναπῆγε στή Γραμβοῦσα. Τώρα εἶναι ὑπερχρεωμένος γιά τό ὑλικό πού ἔχασε καί σέ γεροντική ἡλικία, 70 ἐτῶν.

559. Ὡ.π., 17 Αὐγούστου 1599.

Ὁ Antonio Zancaropulo ζητεῖ τήν κρητική εὐγένεια.

Τό 1592, σέ περίοδο ἐπιδημίας πανώλης στόν Χάνδακα, εἶχε ἐκλεγεῖ deputato et proveditor alla Sanità τῶν χωριῶν Ambrassa, Cagliaffa καί τῆς γύρω περιοχῆς τους.

560. Ὡ.π., 13 Ἰουλίου 1599.

Ὁ Eugenio Megaduca τοῦ ποτέ Alessandro τοῦ ποτέ Demetrio ζητεῖ στήν παραλία τῆς Ζακύνθου οἰκόπεδο passa 40 σέ ἀντικατάσταση σπιτιοῦ πού καταδαφίστηκε γιά τά ὀχυρωματικά ἔργα.

Ὁ παππούς του Demetrio τό 1509 στή Ζάκυνθο εἶχε λάβει φέουδο, κτήματα καί σπίτι στό castello. Κατόπιν πῆγε στήν Κύπρο ὡς governor τοῦ ἱππικοῦ τοῦ νησιοῦ καί ἐκεῖ πέθανε. Ὁ μοναδικός γιός του Alessandro ἔγινε κι αὐτός governor καί πέθανε στήν Κύπρο. Οἱ γιοί του πῆραν θέση ca-

pitano 50 ἵππων καί σκοτώθηκαν στῆ Λευκωσία καί μόνο ὁ Eugenio σώθηκε μέ τή μητέρα του καί ἕξι ἀδελφές, πού αἰχμαλωτίστηκαν καί ὕστερα ἐλευθερώθηκαν.

561. Ὁ.π., 30 Αὐγούστου 1599.

Ὁ Vettor Meseri dottor di legge ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπό τίς ἀγγαρεῖες καί τίς ἄλλες ὑποχρεώσεις στά δημόσια ἔργα πού δόθηκε τό 1593 γιά 50 κατοίκους τῶν χωριῶν Petrochiefalí καί Flabanacori τῆς περιοχῆς Castelnovo.

Ὁ Meseri εἶχε εἰσαγάγει τή ριζοκαλλιέργεια στήν Κρήτη καί οἱ χωρικοί αὐτοί θά ἐργασθοῦν γιά τήν ἐπέκτασή της.

562. Ὁ.π., 27 Νοεμβρίου 1599.

Ὁ Vincenzo Mudazzo νόθος γιός τοῦ ποτέ clarissimo signor Marco καί μέ μητέρα εὐγενικῆς καταγωγῆς ἀπό τόν Χάνδακα ζητεῖ τήν κρητικὴ εὐγένεια.

Ἐπικαλεῖται τή διάταξη πού οἱ νόθοι Βενετοί εὐγενεῖς ipso facto χαρακτηρίζονται Κρήτες εὐγενεῖς.

563. Ὁ.π., 30 Νοεμβρίου 1599.

Ὁ colonello Manusso d'Arona ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση πού τό 1589 πῆρε τοῦ διοικητῆ τῶν φρουρῶν τῆς βόρειας ἀκτῆς τοῦ Ρεθύμνου μέ μισθό δουκ. 20 τόν μήνα, πρὸς lire 6 soldi 4 τό δουκάτο.

564. Ὁ.π., 28 Νοεμβρίου 1599.

Ὁ παρὰ Andrea Amoreo πρωτοπαπᾶς τοῦ ἑλληνικοῦ κλήρου τῆς πόλης τοῦ Χάνδακα μέ προγόνους του τόν ποτέ παρὰ Andrea Michiel de Emanuele καί τόν Joanni Amoreo seu Demorono ζητεῖ μετὰ τόν θάνατό του νά ἐκλεγεῖ πρωτοπαπᾶς ὁ μοναδικός γιός του Michiel.

Ὁ Michiel εἶναι ἤδη ἀνάμεσα στοὺς καθολικοὺς παπᾶδες πού καθίδρυσεν ὁ καρδινάλιος Βησσαρίων καί εἶναι viceprotoparά ἀπὸ τό 1595.

565. "Ο.π., 17 Φεβρουαρίου 1599(=1600).

Ὁ Andrea Germani ἡλικίας 76 ἐτῶν ζητεῖ λίγα κτήματα στήν Κρήτη.

Τό 1557 ἀγόρασε nave botte 500 καί πῆγε στόν Χάνδακα μέ ναῦλο δουκ. 2.000. Ἀλλά ἐκεῖ οἱ τοπικές ἀρχές ἔστειλαν τό πλοῖο στή Συρία (Soria) γιά νά φέρει σιτηρά. Στήν ἐπιστροφή τό πλοῖο δέχτηκε ἐπίθεση καί ἔχασε τή βάρκα, τά πυροβόλα, τά πανιά, τά ἱστία καί τά διάφορα ἐξαρτήματα καί ὁ ἄνεμος τό ἔσπρωξε στή Μπαρμπαριά. Διέσωσε τελικά σιτάρι stara 5.000 καί ἔφθασε στόν Χάνδακα σέ κακή κατάσταση. Τό πλοῖο αὐτό τό 1559 καί τό 1561 στάλθηκε πάλι μέ πυρομαχικά στήν Κέρκυρα.

566. "Ο.π., 21 Φεβρουαρίου 1599(=1600).

Ὁ Dominico Zancharopulo ἀπό τό Ρέθυμνο νόθος γιός τοῦ ποτέ nobil huomo signor Francesco ζητεῖ τήν κρητική εὐγένεια.

567. "Ο.π., 1 Φεβρουαρίου 1599(=1600).

Ἡ Isabetta σύζυγος τοῦ Mattio Musalo ζητεῖ νά ἐξοφλήσει χρέος τοῦ συζύγου της καταβάλλοντας ἀπό τήν προίκα της ὑπέρπυρα 1.000 τό ἔτος καί δίνοντας ὡς ἐγγύηση μετόχι της στήν περιοχὴ τοῦ Χάνδακα. Ὡς ἀντάλλαγμα ζητεῖ νά ἐπιστρέψει ὁ σύζυγός της καί ὁ Andronico.

Σέ δημόσιο πλειστηριασμό τῆς 31 Ἰανουαρίου 1590 πῆραν τό datio dell'i corami ὁ Angelin Signolo μέ piezi τοῦς Mattio Musalo καί Dimitrio Andronico. Ἀλλά ἡ σιτοδεῖα δέν ἐπέτρεψε τήν πώληση τῶν corami καί αὐτοί ἔχασαν ὑπέρπυρα 26.000 καί τελικά ἔμειναν χρέος ὑπ. 18.200. Τότε ὁ Musalo καί ὁ Andronico διέφυγαν στήν Τουρκία.

568. Φάκελος 353, 29 Μαρτίου 1600.

Ὁ Zorzi Patellaro τοῦ ποτέ ser Nicolò ἀπό τό Ρέθυμνο ζητεῖ νά ἐξαίρεθεῖ ἀπό κάθε dazio καί gravezza.

569. "Ο.π., 25 Μαΐου 1600.

Ὁ Francesco de Ambroso bombardier ἀπό τή Βενετία πού ὑπηρετεῖ στήν Κέρκυρα ἐπί 40 χρόνια ζητεῖ νά αὐξηθεῖ ὁ μισθός του, πού τώρα ἀνέρχεται σέ δουκ. 5 τόν μήνα.

570. "Ο.π., 17 Ἰουνίου 1600.

Ὁ Piero τοῦ ποτέ miser Zuanne Lefcaro εὐγενής ἀπό τό Ναύπλιο ζητεῖ νά ἐξοφλήσει χρέος του σέ 6 χρόνια.

Ὁ πατέρας του ἦταν esator τῶν σιτηρῶν τοῦ Λασιθίου γιά ὅλη του τή ζωή καί μέ δικαίωμα νά διατηρήσουν τή θέση τά παιδιά του γιά 20 χρόνια. Τώρα ὁ Piero ὡς κληρονόμος ἀνέλαβε χρέος τοῦ πατέρα του ὑπέρπυρα 12-14000.

571. "Ο.π., 24 Ἰουνίου 1600.

Ὁ Antonio Patelaro τοῦ ποτέ Stamati ἀπό τό Ρέθυμνο ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἰσόβια ἢ μιὰ ἀπό τίς δύο θέσεις τοῦ scrivano τοῦ offitio del proprio τῆς πόλης, μέ τούς ἴδιους ὅρους πού τήν κατεῖχε ὁ ποτέ miser Nicoló Schilemargo καί ὁ γιός του ποτέ miser Zuanne.

572. "Ο.π., 3 Ἰουλίου 1600.

Οἱ Gianni, Nicoló καί Vassili γιοί τοῦ Leo Lubino ἀπό τό χωριό Salyures τῆς περιοχῆς Ρεθύμνου ζητοῦν νά ἐγγραφοῦν στούς καταλόγους (rolli) τῶν ἀρχοντορωμαίων, ὅπου ὁ πατέρας τους παρέλειψε νά τούς δηλώσει.

573. "Ο.π., 6 Ἰουλίου 1600.

Ὁ Zaccaria Negro ζητεῖ μισθοῦς του.

Εἶχε ὑπηρετήσει ὡς bombardier στή Μάνη, Τήνο, Ἀμμόχωστο, Μαργαρίτι καί Κύπρο καί κατόπιν ἐγινε sottoproto τῶν ὀχυρωματικῶν ἔργων τῆς Κέρκυρας. Ἐπέβλεψε τά ἔργα στό Μανδράκι Κερκύρας καί στήν Πάργα. Κατόπιν ὑπηρετήσε στήν Palma γιά 7 μῆνες. Ὄταν ἐπέστρεψε στήν Κέρκυρα γιά νά πάρει τήν προηγούμενη θέση του (sottoproto) καί τούς μισθοῦς του, οἱ ἀρχές ἀρνήθηκαν. Τότε εἶχε μισθό δουκ. 22 βενετικά τόν μήνα.

574. "Ο.π., 12 Ἰουλίου 1600.

Ὁ Francesco Querini τοῦ ποτέ clarissimo Nicoló, πού ἔχασε τήν βενετική εὐγένεια, ζητεῖ τήν κρητική εὐγένεια.

575. "Ο.π., 23 Ὀκτωβρίου 1600.

Ὁ Zorzi Sumachi ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ ἄδεια νά κατασκευάσει

άνεμόμυλο στή Ζάκυνθο καί νά τόν ἐκμεταλλευτεῖ ἐπί 20 χρόνια, χωρίς νά δοθεῖ ἄδεια σέ ἄλλον.

ἽΟ ἴδιος θά φέρει στό νησί ξύλα, πέτρες καί ὅλα τά ὕλικά, καθῶς καί τεχνίτες ἀπό τήν Τουρκία.

576. Ὡ.π., 13 Ἰανουαρίου 1600(=1601).

ἽΟ Andrea Candila Anagnōsta ζητεῖ νά τοῦ ἐπικυρωθεῖ ἡ θέση τοῦ ἐφημερίου καί προῖσταμένου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγ. Παντελεήμονα στό χωριό (villa) Curculidí τῆς Ζακύνθου, ὅπου πρὶν ἦταν ὁ ποτέ reverendo pre Gio. Mauriano.

577. Ὡ.π., 5 Φεβρουαρίου 1600(=1601).

ἽΟ Zuanne de Mezo ζητεῖ γιά τόν νόθο γιό του Ροῖο, πού εἶναι ἀπό εὐγενή μητέρα, τήν κρητική εὐγένεια.

Σ Χ Ο Λ Ι Α Σ Μ Ο Σ

(Οί αριθμοί αναφέρονται στις Πράξεις)

1. 'Η οικόγένεια Κουρκουμέλη είχε εξελιχθεῖ ἀπό τῆς παλαιότερες ἐλληνικές τοῦ Χάνδακα, ἀλλά καί τοῦ βενετικοῦ χώρου γενικά. Παράλληλα μέ τήν Κρήτη, τά μέλη της εἶχαν ὡς ἔδρα τῶν ἐμπορικῶν τους ἐπιχειρήσεων καί τή Βενετία, ὅπου ἔγιναν μέλη τῆς 'Ελληνικῆς 'Αδελφότητος.

Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή στήν ἱστορία τῆς 'Ελληνικῆς 'Αδελφότητος Βενετίας στό ΙΕΤ ἄλωνα, 'Αθήναι 1976, σ.119,122-124,126. -B.TENENTI, Venezia e il commercio raguseo delle oarisee, "Studi Veneziani" 17-18 (1975-76),σ.238. -J.C.HOCQUET, Voiliers et commerce en Méditerranée 1200-1650, Lille 1979,σ.117.

Βλ. παρακάτω ἀρ.24,41 καί 43.

2. Τό Castel Nuovo (Καινούργιο) εἶχε ἐρειπωθεῖ μέ τῆς ἐπιδρομές τοῦ Μπαρπαρόσα τό 1537.

'Ο G.GEROLA (Monumenti veneti dell'isola di Creta,Roma 1905, τόμ.Ι, 1) ἀναφέρει ὅτι τό 1589 τό φρούριο ἦταν ἐπισκευασμένο.

3. Γιά τούς παρούσους τῶν Κυθήρων, Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Κοινωνία καί διοίκηση στά Κύθηρα στίς ἀρχές τοῦ 17ου αἰώνα, "Δωδώνη" 7(1978),σ.156.

4. Τό χωριό βρίσκεται στό Τέμενος.

5. 'Η ἀναφερόμενη ἐδῶ πλατεῖα εἶναι ἀσφαλῶς ἡ βενετική piazza delle biade, ἀπ'ὅπου ξεκινοῦσε ἡ ruga maistra (σημερινή ὁδός Μαρτύρων 25 Αὐγούστου) πού κατέληγε στό τελωνεῖο.

Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, 'Η Κρήτη ('Οδηγός), τ.Α', 'Ηράκλειο 1964, σ.151.

7. Γιά τούς ἀστούς στίς βενετικές περιοχές βλ.Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ, Οἱ βενετοκρατούμενες ἐλληνικές χώρες μεταξύ τοῦ δευτέρου καί τοῦ τρίτου τουρκοβενετικοῦ πολέμου, 'Ιωάννινα 1974,σ.48-49.

'Η ναυπλιώτικη οἰκογένεια Δανασσῆ (ἡ Nassin) εἶχε ἐγκατασταθεῖ στήν Κρήτη, μέ κτήματα στό Λασιθί. Μέλη της ἔφθασαν ὡς τή Βενετία. Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, Συμβολή στήν ἱστορία τοῦ Λασιθίου κατά τή Βενετοκρατία, 'Ηράκλειο 1957,σ. 119 (καί Εὐρετήριο). -Ε.ΛΙΑΤΑ, Μνεῦες θανάτων 'Ελλήνων τῆς Βενετίας ἀπό τά ταμιακά βιβλία τῆς 'Ελληνικῆς 'Αδελφότητος τῶν ἐτῶν 1536-1576, "Θησαυρίσματα" 11(1974),σ.210,ἀρ.26. -Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή,σ.111.

Βλ. ἀρ. 44,80,476.

11. 'Η οἰκογένεια Cornulissi (ἡ Curmulissi) καταγόταν ἴσως ἀπό τό Ναύπλιο καί ἐγκαταστάθηκε στήν Κρήτη. Μέλη της ἐγκαταστάθηκαν στή Βενετία. Ε.ΛΙΑΤΑ,Μνεῦς,σ.216,ἀρ.188.

12. Πρόκειται για τὸ ἐπώνυμο Φλαγγίνης, ὅπως τῆς γνωστῆς οἰκογένειας για τὴ μετέπειτα δράση της στὴ Βενετία.

Για τὴν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, J.HACKETT, Ἱστορία τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, Ἀθήναι 1923. -Π.ΚΙΡΜΙΤΣΗ, Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἐπὶ Φραγκοκρατίας, "Κυπριακὰ Σπουδὰς" 47(1983),σ.4 κ.έ.

13. Σύμφωνα μὲ ἀπόφαση τῆς βενετικῆς Γερουσίας ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴς ἀγγαρεῦτες τῶν Venetiani Bianchi ἔσχυε ὡς τὰ 1517 καὶ λίγο ἀργότερα οὐ τοπικὲς ἀρχεῖς τῆς Κύπρου τοὺς συμπεριέλαβαν στὴν ἴδια κατηγορία μὲ τοὺς Francosati.

Γ.ΠΑΟΥΜΙΑΔΗ, Οἱ βενετοκρατούμενες ἑλληνικὲς χῶρες,σ.54.

16. Ἡ ἀθηναϊκὴ οἰκογένεια τῶν Medici, ποὺ πέρασε καὶ ἀπὸ τὸ Ναύπλιο, ἐγκαταστάθηκε τελικὰ στὴν Κρήτη καὶ μένη της βρῦσκονται στὴ Βενετία. Πῆραν κτήματα στὰ Χανιά (βλ.ἐδῶ ἀρ.79).

Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή, σ.114.

17. Ἀσφαλῶς ὁ αὐτῶν θὰ ὑπολόγιζε νὰ ἔχει ἔσοδα ἀπὸ τὸ πορθητεῖο.Τὸ 1534 εἶχε δοθεῖ προνομιακὰ ἡ ἀποκλειστικὴ ἐκμετάλλευση, ἀλλὰ ἡ παραχώρηση καταργήθηκε.

Η.ΤΣΙΤΣΕΛΗ, Κεφαλληνιακὰ Σύμμικτα,τ.Β',ἐν Ἀθήναις 1960,σ.407.

18. Μιὰ ἄλλη εἰκόνα τῶν ποικιλώνυμων ὑπαλληλικῶν θέσεων στὰ Ἑπτάνησα μᾶς δύνει ὁ Α.ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ, Περὶ τῆς οἰκονομικῆς διοικήσεως τῆς Ἑπτανήσου ἐπὶ Βενετοκρατίας, τ.1,ἐν Ἀθήναις 1914,σ.262 κ.έ.

23. Βλ. παρακάτω, ἀρ. 110.

24. Για τὴν οἰκογένεια Κουρκουμέλη βλ.ἀρ.1,41 καὶ 43.

26. Μὲ τὴς ὑπάρχουσες πηγές δέν μπορούμε νὰ θεωρήσουμε τὸν Νικόλαο ὡς ἀδελφὸ τοῦ Ἰωαννικίου.

Ε.ΚΑΚΟΥΛΙΔΗ-ΠΑΝΟΥ, Ἰωαννίκιος Καρτάνος. Συμβολή στὴ δημῶδη πεζογραφία τοῦ 16ου αἰώνα, "Θησαυρίσματα" 12(1975),σ.227-235.

Βλ. ἀρ.422.

27. Ἡ ἐπιδρομὴ τοῦ Μπαρμπάροσα στὰ 1537-1538 εἶχε ἀσφαλῶς προκαλέσει τὴ σιτοδεία στὸ νησί.

31. Γιαννιωτὲς ἔμποροι ἔχουν ἐγκατασταθεῖ στὴ Βενετία ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 15 αἰώνα.

Κ.ΜΕΡΤΖΙΟΥ, Οἱ Ἰωαννῖται ἔμποροι καὶ ἡ Βενετία, "Ἡπειρωτικὴ Ἑστία" 8(1959),σ.470-471.

32. Πρόκειται για τὸ γνωστὸ συμβολαιογράφο Μιχαὴλ Μαῖα.

Κ.ΜΕΡΤΖΙΟΥ, Σταχυολογήματα ἀπὸ τὰ κατὰστιχα τοῦ νοταρίου Κρήτης Μιχαὴλ Μαῖα (1538-1578), "Κρητικὰ Χρονικά" 15-16,τεῦχος Β'(1961-62),σ.228-308.

35. Σχετικά μ'αυτή τήν οίκογένεια, Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, Συμβολή,σ.131, σημ. 254. -Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ, Ειδήσεις διά τό βενετοκρατούμενον Ναύπλιον (1440-1540), "Πελοποννησιακά" Η'(1971),σ.270,άρ.27. -Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή,σ.60. Βλ. άρ.44,167,360.

36. 'Ο Ματθαῖος Καλλέργης εἶχε μεγάλη δύναμη στήν Κρήτη.

Ν.ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ, "Ερευναί έν Βενετιζά, "Θησαυρίζματα" 5(1968),σ.55-56. -Ι.ΧΑΣΙΩΤΗ, Οί "Έλληνες στίς παραμονές τῆς ναυμαχίας τῆς Ναυπάκτου, Θεσσαλονίκη 1970,σ.205. -Ι.ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, 'Η Κρήτη κατά τόν τέταρτο τουρκοβενετικό πόλεμο, 'Αθήναι 1978, σ.136-138.

40. Γιά τούς Τουρκόπουλους τῆς Κύπρου, Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ, Οί βενετοκρατούμενες έλληνικές χώρες, σ.30.

Οί De Monogiani (ή άπλά Monogiani) κατάγονταν άπό τή Μονεμβασία καί έγκαταστάθηκαν στήν Κρήτη. 'Εδῶ ἔως πρόκειται για τόν Τραχανιώτη.

Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, Μνημεῖα κρητικῆς ιστορίας, τ.3, σ.48,σημ.1. -Τοῦ ΙΔΙΟΥ, Συμβολή, σ.28. -ΧΡ.ΜΑΛΤΕΖΟΥ, Le famiglie degli Eudemonoianis e Venier a Cerigo dal XII al XIV sec., "Riv.di Studi Biz.e Slavi" 2(1982),σ.205-218.

'Η οίκογένεια Calandrῶ τοῦ Ναυπλίου εἶχε δραστήρια μέλη. "Ένας Marco Calandrῶ γράφτηκε στήν 'Ελληνική 'Αδελφότητα για τά ἔτη 1542-1549.

Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή,σ.272, πράξη 615.

Γιά τήν οίκογένεια Καλαβροῦ στό Ναύπλιο, Ν.ΤΣΕΛΕΝΤΗ,Οί καμπάνες τοῦ τουρκοκρατούμενου Ναυπλίου στή Βενετιζά (1540-1693), "Θησαυρίζματα"15(1978), σ.228-231,236.

41. Βλ. προηγούμενους άρ. 1,24 καί 43.

42. 'Από τό Καρυδάκι ὑδρευόταν ὁ Χάνδακας.

43. Βλ. προηγούμενους άρ.1,24 καί 41.

44. Γιά τόν Θεοδόσιο καί τήν οίκογένεια Δαναοσῆ βλ.άρ.7. Γιά τήν οίκογένεια Dalondà , Ι.ΧΑΣΙΩΤΗ, Οί "Έλληνες, σ.107.

46. 'Ο κόλπος τοῦ Elleo εἶναι ὁ Λακωνικός, ὅπου ἡ πόλη "Ελος.

51. Τό ἐπώνυμο Καλαφάτης προέρχεται άσφαλῶς άπό τό ὀμώνυμο ἐπάγγελμα, καί μ'αὐτό μνημονεύονται πάμπολλα πρόσωπα στή Βενετιζά καί στίς έλληνικές περιοχές.

Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή,σ.129,136.

Γιά τόν Δανιήλ, Ι.ΧΑΣΙΩΤΗ, Οί "Έλληνες, σ.203.

52. Τό borgo πρέπει νά ταυτισθεῖ μέ τόν Αἶγυιολό.

53. Γιά τόν κουρσάρο Ali reiss βλ. Α.ΤΕΝΕΝΤΙ, Cristoforo da Canal. La marine vénitienne avant Lépante, Paris 1962, σ.162.

54. Γιά τή μονή, G.GEROLA, Topografia delle ohiese della città di Candia, Roma 1918,σ.11.

56. Για τόν Ἅγιο Ἐλευθέριο, G.GEROLA, *Topografia*, σ.16,23,24,57.
57. Ὁ ναός τοῦ Σωτήρος ἦταν ὁ καθεδρικός τῶν Λατίνων τῆς Ζακύνθου.
59. Ἡ ἀπόδοση στά ἑλληνικά τῶν ἐκκλησιῶν εἶναι: Παναγία Ξεροκαστελλιῶτισσα, Φιολύτισσα, Λαουρένταϊνα, Ἅγ.Νικόλαος τῶν Ξένων, Ἅγ.Τριᾶδα στό Ἀργάσι.
Ἡ Ξεροκαστελλιῶτισσα κτίστηκε τό 1534 καί τό 1582 μνημονεύεται νά τήν κατέχει ὁ Μιχαήλ Δρακόπουλος, πού ὕως εἶναι ἀπόγονος τοῦ Ἰωακείμ Δράκου (ἐάν ληφθεῖ ὡς συκοπή τοῦ Δρακόπουλος), Λ.ΖΩΗ, *Λεξικόν ἱστορικών καί λαογραφικῶν Ζακύνθου*, Ἀθήναι 1963,σ.489.
60. Για τή μονή, Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, Ἡ Κρήτη (Ὁδηγός),τ.Α',σ.161.
63. Ἡ διακοπή τῆς χορηγίας σέ σιτηρά θά ὀφειλόταν στήν ἔλλειψη πού μόνιμα ὑπῆρχε στό νησί, καθώς οἱ κάτοικοι εἶχαν στραφεῖ στήν ἀμπελοκαλλιέργεια καί ἡ ἐξαγωγή σταφίδας τοὺς προσπόριζε σημαντικά ἔσοδα, B.SIMON, *Le blé et les rapports vénéto-ottomans au XVIe siècle*, "Contribution à l'histoire économique et sociale de l'empire Ottoman", Louvain 1983, σ. 282.
71. Τεῦχος τοῦ λιμανιοῦ τῶν Χανιῶν, G.GEROLA, *Monumenti*, τ.4,σ.100-101.
73. Ἡ οἰκογένεια Da Milo ἔχει ἔντονη παρουσία στή Βενετία, Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, *Συμβολή*, σ.212 (πράξη 215), 449 καί 345 (Millo, da).
74. Ἡ οἰκογένεια Μόρμορη ἦταν πολυμελής καί δραστήρια καί στή Βενετία ἐγκαταστάθηκαν πολλά μέλη της. Εἶχε πάρει κτήματα στό Λασύθι (βλ. ἐδῶ ἀρ.44), ἀλλά κατόπι σκορπίστηκε σ'ὅλη τήν Κρήτη.
Βλ. παρακάτω, ἀρ.82,94,178,347,398,460.
76. Για τόν Ἰωάννη, G.GEROLA, *Monumenti*, τ.Ι,1, σ.136.
78. Ἡ τιμωρία τῶν Ἑλλήνων ἐντάσσεται στήν προσπάθεια τῶν Βενετῶν νά μή προκαλέσουν τοὺς Τούρκους, πού ὡς τά 1569 διαβεβαίωσαν γιά τίς φιλικές τους διαθέσεις, Ι.ΧΑΣΙΩΤΗ, *Οἱ Ἕλληνες*, σ.19.
80. Ὁ Νικόλαος ἔγινε καί γοβερνατόρος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Βενετίας.
Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, *Συμβολή*, σ.111.
82. Για τήν οἰκογένεια Μορμορι βλ.ἐδῶ ἀρ.74,94,178,347,398,460.
84. Ἀσφαλῶς ἐδῶ γίνεται ἀναφορά στήν τελευταία μεγάλη ἐπανάσταση τῆς Κρήτης τό 1363, πού ἔλαβε τό ὄνομα "τοῦ Ἅγ.Τύτου".
85. Πρόκειται γιά τή Φιλοῦσα Πάφου, γιατί τό Ἀρμίνου καί τό Σαλαμιοῦ εἶναι στήν ἴδια ἐπαρχία.

93. Γιά τήν οίκογένεια Cadiot, G.HILL, A history of Cyprus, τ.3, σ. 789.
94. Στή Ζάκυνθο ή οίκογένεια έλαβε τήν εύγένεια τό 1572, Λ.ΖΩΗ,Λεξικόν,σ.433.
Βλ. άρ.74,82,178,347,398,460.
101. Τό χωριό Emba Κύπρου είναι τό Κτήμα Πάφου.
102. Γιά τόν Antonio Stai, Γ.ΠΛΟΥΜΙΑΗ, Οί βενετοκρατούμενες έλληνικές χώρες, σ.57.
'Ο Zuanne καί ό Παύλος Ϋως πρέπει νά ταυτιστοϋν μέ τούς άναφερόμενους στοϋ Ι.ΧΑΣΙΩΤΗ,Οί "Έλληνες, σ.192.
107. Γιά τόν κουρσάρο βλ. Α.ΤΕΝΕΝΤΙ, I corsari in Mediterraneo all' inizio del Cinquecento, "Rivista Storica Italiana" 72(1960),σ.263.
110. Βλ. παραπάνω άρ. 23.
Σέ νοταριακή πράξη τοϋ 1577 άναφέρεται ό "πρωτοπαπᾶς" ΠαπαΫάάννης Ναθαναήλ "νοικοκύρης" τής έκκλησίας τοϋ 'Αγ.Νικολάου Σωτηριάκη, Κ.ΜΕΡΤΖΙΟΥ, Σταχυολογήματα,σ.244.
'Ο άρχιεπίσκοπος Gerónimo Lando είναι γνωστός γιά τίς φιλενωτικές τους προσπάθειες, EVA TEA, Saggio sulla storia religiosa di Candia dal 1590 al 1630, "Atti dell'Istituto Veneto" 72(1912-13),σ.1370-1376.
111. Γιά τόν 'Αντώνιο ύπάρχει είδική μονογραφία: Ε.ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΙΣΙΛΙΑΝΟΥ, 'Αντώνιος ό "Επαρχος, ένας Κερκυραϊος ούμανιστής τοϋ ΙΣΤ' αΐώνα, 'Αθήνα 1978.
Βλ. άρ.118,395.
112. Γιά τόν Μιχαήλ Κλωτσάν, ΣΠ.ΘΕΟΤΟΚΗ, Είσαγωγή εις τήν έρευναν τών μνημείων τής ιστορίας τοϋ 'Ελληνισμού, έν Κερκύρα 1926,σ.53.
113. 'Ο Marc'Antonio πέθανε λίγο καιρό μετά τήν άίτηση, στις 25'Ιουλίου 1571, V.FORTIS, Venezia ebraica, Roma 1982,σ.125.
120. Γιά τούς 'Εβραίους τής Κέρκυρας, Α.ΑΝΔΡΕΑΔΟΥ, Περί τής οίκονομικής διοικήσεως, τ.2,σ.26-27. -L.A.SCHIAVI, Gli ebrei in Venezia e nelle sue colonie, "Nuova Antologia" s.III, 3(1893),σ.487,511. Στήν Κέρκυρα οί 'Εβραϊοί είχαν είδική προστασία καί δέν είχαν περιοριστεί σέ γκέττο. Τής οίκογένειας Mazza (Mozza) άναφέρεται μέλος ως πλοιοκτήτης στά τέλη τοϋ 16ου αΐ., Β.PULLAN, La politica sociale della Repubblica di Venezia 1500-1620, vol.II, Roma 1982,σ.628.
123. 'Αναφέρεται στή γνωστή κίνηση τοϋ Διασορινού, ΑΠ.ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, 'Ιστορία τοϋ Νέου 'Ελληνισμού,τ.3,σ.241-242.
126. Τόν φραγκύσκο Μοτσενίγο σημειώνει καί ό Λ.ΖΩΗΣ,Λεξικόν,σ.436.

129. Bastia ήταν η βενετική ονομασία της Σαγιάδας.

130. Για τους Malachi, Κ.ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, "Ελληνες ναυτικού και πλοιοκτητές, "Θησαυρίσματα" 11(1974), σ.312(άρ.79), 313(άρ.93), 314(άρ.110).

Ναύαρχος του βενετικού στόλου ήταν ο Ίερώνυμος Zeno.

Για τον Corcut reis ή Curtogoli, A.TENENTI, Cristoforo da Canal, σ.37, 160.

132. Αναφέρεται σε εισφορά για το Οίκ. Πατριαρχείο με αυτό το όνομα, που είναι σπάνιο και για αυτό ίσως είναι το ίδιο πρόσωπο, Μ.Ι. ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ, "Ανέκδοτα πατριαρχικά γράμματα (1547-1806), Βενετία 1968, σ.31.

134. Για τις βαρωναίες στην Κέρκυρα, C. et S.ASDRACHA, Quelques remarques sur la rente féodale: les baronies (proniai) de Corfou, "Travaux et Mémoires" 8(1981), σ.7-11 (όπου και η προγενέστερη βιβλιογραφία).

135. Για τους φόρους του κρασιού, ΑΓ.ΞΗΡΟΥΧΑΚΗ, "Η βενετοκρατούμενη Ανατολή, Κρήτη και Επτάνησος, έν Αθήναις 1934, σ.89.

136. Η πυρκαγιά στο δουκικό παλάτι έγινε στις 11 Μαΐου 1574.

137. Έδω ο επίσκοπος Ζακύνθου υπογράφει με το κοσμικό του όνομα (Παύλος), ένω τό είχε αλλάξει σε Παχώμιο, Α.ΖΩΗ, Λεξικόν, σ.383.

138. Μετά την πτώση της Κύπρου στα Επτάνησα ένισχύθηκαν οι φρουρές. Στα 1576 οι (λίπευς) stradioti ήταν στην Κέρκυρα 102, στην Κεφαλληνία 58 και στην Ζάκυνθο 25, όλοι με πλήρη μισθό, Μ.ΜΑΛΛΕΤΤ-Τ.Ρ.ΧΑΛΕ, The Military Organization of a Renaissance State, Venice c.1400 to 1617, London 1984, σ.450.

139. Το 1558 πεθαίνει στη Βενετία ένας Mathio Flocha, μήπως είναι ο έδω άναφερόμενος; (Ε.ΛΙΑΤΑ, Μνευες, σ.214, άρ.143).

142. Στην θέση του καθολικού μοναστηριού ιδρύθηκε η Μονή της Μυρτιδιώτισσας.

145. Για τον Πέτρο, Ι.ΧΑΣΙΩΤΗ, Οί Έλληνες, σ.199.
Σχετικά με τά φέουδα της Κέρκυρας βλ. έδω άρ.134.

147. Για την οικογένεια Σιγούρου, Φ.ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΔΟΥ, Συμβολή εις την ιστορίαν της οικογενείας Σιγούρου επί Ένετοκρατίας, ΕΜΑ 7(1957), σ. 84-128.

148. Μετά τό 1571 αρχίζει ο τελεισμός της εύρύτερης κατοικημένης περιοχής της Κέρκυρας, Α.ΑΓΟΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΠΙΡΜΠΙΑΗ, "Η άρχιτεκτονική της πόλεως της Κερκύρας, σ.52.

Ο Condocali είχε λάβει μέρος ως sopracomito στη ναυμαχία της Ναυπάντου.

150. Το scoglio αυτό της Κέρκυρας πρέπει να ταυτιστεί με τη σημερινή χερσόνησο Κουλούρα στο ΒΑ. άκρο του νησιού, απέναντι από το Βουθρωτό.

Βλ. άρ.328,411.

151. Στην Κεφαλληνία, πέρα από τους (ίππευς) stradioti υπήρχε ένα σχυμένο σώμα τακτικού ίππικού, που τό 1576 άριθμούσε 260 άνδρες, M.MALLETT -J.R.HALE, The Military Organization, σ.450.

Γιά τους Λασκάρηδες, Γ.ΠΕΝΤΟΓΑΛΟΥ, Οίκογένεια Λάσκαρη Μεγαδούκα στην Κεφαλληνία, "Θησαυρύσματα" 12(1975), σ.203-217.

Γιά τον Δημήτριο Λάσκαρη έχουμε μνεύς στην 'Ελληνική 'Αδελφότητα της Βενετίας, Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή, σ.61,106,109.

152. Γιά τον Μανούσο Θεοτοκόπουλο, Ι.ΧΑΣΙΩΤΗ, Οί "Έλληνες, σ.204. -M. CONSTANTOUDAKI, Dominicos Theotocopoulos (El Greco) de Candie à Venise, "Θησαυρύσματα" 12(1975), σ.301-302.

157. 'Ο 'Ιάκωβος Foscari ni ύποτίμησε τό ύπέρπυρο της Κρήτης απέναντι στα ξένα νομίσματα και στο νόμισμα της Βενετίας (τό τσεκίλι, zecchino) και έτσι κατέβηκαν οί τιμές των ντόπιων προϊόντων. Όμως οί παλαιότερα νοικιασμένοι φόροι παρέμειναν στην όνομαστική τους αξία (μέ βάση τις παλαιές ύψηλότερες τιμές των προϊόντων), ώστε οί ένοικιαστές να βρεθούν μέ περισσότερο σε πραγματική αξία χρέος.

Βλ. σχετικό πύνακα στοϋ ΑΓ.ΕΗΡΟΥΧΑΚΗ, 'Η βενετοκρατούμενη 'Ανατολή, σ.112^α.

160. Τό έπεισόδιο αυτό άναφέρει και ό Λ.ΖΩΗΣ, Λεξικόν, σ.328 και ό ΝΤ.ΚΟΝΟΜΟΣ, Ζάκυνθος, τ.3. Πολιτική ιστορία (τεϋχος Α' 1478-1800), 'Αθήνα 1981, σ.79.

167. Βλ. άρ.35,44,360.

171. 'Η Fiumara πρέπει να είναι τό ποτάμι στο νότιο άκρο της πόλης Ζακύνθου.

'Η παρουσία στρατιωτικών σημαίων πεζικού (militie) μετά την πτώση της Κύπρου είχε άύξηθει σ'όλες τις κτήσεις, ώστε στο 1599 ύπήρχαν άνδρες στην Κεφαλληνία 700, ένω στην Κέρκυρα ύπήρχαν 500 και στη Ζάκυνθο 500 άνδρες, M.MALLETT-J.R.HALE, The Military Organization, σ.458.

178. Βλ. άρ.74,82,347,398,460.

181. Γιά τον Νικόλαο, Ι.ΧΑΣΙΩΤΗ, Οί "Έλληνες, σ.200.

182. Γιά τό θέμα αυτό, Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ, Οί Συναΐτες μοναχού, ή Κρήτη και τό Σπήλαιο της Βηθλεέμ, "Μνημόσυνο Σοφίας 'Αντωνιάδη", Βενετία 1974, σ.237-239.

Βλ. άρ.506.

183. 'Ο προμαχώνας του 'Αγ.Δημητρίου του Χάνδακα τό 1573 είχε ήδη

σχεδόν τελειώσει.

G.GEROLA, Monumenti, I,2,σ.336 κ.έ.

186. Τό 1554-1555 άρχίζει περίοδος δύσκολη για τήν προμήθεια σιτηρών σ' όλη τήν 'Ανατολική Μεσόγειο. Τότε για πρώτη φορά ή Τουρκία άπαγορεύει τίσ έξαγωγές, M.AYMARD, Venise, Raguse et le commerce du blé pendant la seconde moitié du XVI siècle, Paris 1966, σ.79,125,130.

Γιά τόν παππού Κωνσταντίνο Μανρίζι, Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ, Οί βενετοκρατούμενες έλληνικές χώρες, σ.120 (έτος 1529).

Βλ.έδω άρ.310,372,378,452,486,531.

191. Βλ. άρ.361,433.

208. Βλ. άρ.313.

209. Γυ'αυτόν βλ. G.GEROLA, Monumenti, τ.Ι,2,σ.330.

Βλ. άρ.289.

210. Γιά τήν οίκογένεια Βεργή, Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή,σ.130,138-140 (καί Εύρετήρια).

211. "Έντονη ύπῆρξε ή παρουσία τής οίκογένειας Βεργή στήν 'Ελληνική 'Αδελφότητα Βενετίας, Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή,σ.130,132 (καί άλλες μνεύσεις στό Εύρετήριο).

212. Γιά τήν οίκογένεια Κουβλή, Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, Συμβολή, σ.38,40,67,120. -Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ, Ειδήσεις,σ.270(άρ.104). -Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή,στό Εύρετήριο.

236. Frascchia όνομαζόταν ό όρμος τής Ρογδιλς-Παλαιόκαστρου στόν κόλπο τοῦ 'Ηρακλείου. Γιά τό scoglio Standia (Ντία), G.GEROLA, Monumenti, I,2, σ.642-643.

239. Μέ τήν πώση τής Κύπρου ή βενετική παρουσία στήν 'Ανατ. Μεσόγειο μειώνεται αίσθητά καί αυτό όφείλεται στίς εύνοϊκές παραχωρήσεις που οί Γάλλοι πέτυχαν τό 1569 από τήν Τουρκία. "Αγγλοι καί 'Ολλανδού' ταξιδεύουν μέ γαλλική σημαία, J.MARINO, La crisi di Venezia e la New Economic History, "Studi Storici", 1978,σ.99.

251. Γιά τίσ φρουρές καί τήν κατάσταση στήν Τήνο, Ν.ΜΟΣΧΟΝΑ, Πληροφορίες για τήν άμυντική κατάσταση τής Τήνου στίς άρχές τοῦ ΙΖ' αιώνα, "Θησαυρίσματα" 3(1964),σ.29 κ.έ. -Τοῦ ΙΔΙΟΥ, 'Η όργάνωσις τών άκτοφρουρών τής Τήνου υπό τοῦ Βενετοῦ συνδύκου 'Ιερωνύμου Da Lezze (1621), ΕΕΚΜ 5 (1956),σ.668-687.

252. Γυ'αυτόν, Α.ΖΩΗ, Λεξικόν, σ.83.

255. 'Από τήν έποχή τοῦ 'Ιακώβου Foscari ni είχε άρχίσει ό περιορισμός τής άμπελοκαλλιέργειας σέ όφελος τών δημητριακών.

257. Γιά τήν ὑποχρέωση αὐτή τῶν ἐποίκων τοῦ Λασιθιοῦ, Σ. ΣΠΑΝΑΚΗ, Συμβολή, σ.37.
260. Τό νέο φρούριο τοῦ Ρεθύμνου ἄρχισε νά κατασκευάζεται τό 1573, ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΤΕΡΙΩΤΟΥ, Οἱ βενετικές ὀχυρώσεις τοῦ Ρεθύμνου (1540-1646), τόμ. Α', Θεσσαλονίκη 1979, σ.178 κ.έ.
266. Τήν ὁρθόδοξη αὐτή ἐκκλησία ἀναφέρει ὁ G.GEROLA, Topografia, σ. 27, ἄρ.25.
268. Γιά τόν Ἅγ.Νικόλαο στό Σχοινάρι, Α.ΖΩΗ, Λεξικόν, σ.476.
269. Ὁ φόρος carato delli frutti ἦταν 12 1/2 ἐπί τῆς ἀξίας τους, ΑΓ.ΕΗΡΟΥΧΑΚΗ, Ἡ βενετοκρατούμενη Ἀνατολή, σ.89.
275. Τό χωριό Cavnocori εἶναι στήν περιοχή Μαλεβιζίου. Τά χωριά Sandali καί Prassus βρίσκονται στήν Σητεία.
Βλ. παρακάτω ἄρ.280.
276. Στήν Ἑλληνική Ἀδελφότητα Βενετίας ἀναφέρεται Ἰωάννης Κορίνθιος, πού ἴσως εἶναι τό ἕδιο πρόσωπο μέ τό ἐδῶ, Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή, σ. 89, σημ.5.
278. Ἡ ἀπώλεια τῆς Κύπρου ἀνάγκασε τή Βενετία νά δημιουργήσει νέες ἀλυκές στή Σούδα καί Σπιναλόγγα, Ι.ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, Ἡ Κρήτη, σ.77.
279. Γι' αὐτόν, Ι.ΣΤΕΡΙΩΤΟΥ, Οἱ βενετικές ὀχυρώσεις, σ.100-101.
280. Βλ. καί παραπάνω ἄρ.275.
285. Τό νοσοκομεῖο τῆς Ἁγ. Ἰουστίνης δεχόταν τοὺς ναυτικούς καί τά χρόνια αὐτά ἦταν ἀπό τά καλύτερα τῆς βενετικῆς ἐπικράτειας, Ε.ΒΑΚΧΙΟΝ, Il dominio veneto su Corfù, Venezia 1956, σ.112. Ἴσως στεγαζόταν στήν ὁμώνυμη μονή πού καταστράφηκε τό 1799.
Βλ. ἄρ.445.
286. Βλ. ἄρ.462.
289. Ὡς παλαιό τεῖχος ἐννοεῖται τό πρὶν τοῦ 1570 ὑπάρχον.
290. Ὁ Γεώργιος Μινῶτος εἶχε λάβει στρατιωτικά ἀξιώματα καί ὁ Σταματέλλος εἶχε ἀποσταλεῖ στήν Πελοπόννησο γιά διαπραγματεύσεις μέ τοὺς Τούρκους, Α.ΖΩΗ, Λεξικόν, σ.426.
292. Γιά τήν αἴτηση αὐτή τοῦ Μάξιμου Μαργούνιου, G.FEDALTO, Massimo Margunio, Brescia 1967, σ.48 καί 328.
Ὁ πατρ. Ἱερεμίας Β' ὁ Τρανός ὑποστήριξε τόν Μαργούνιο, Μ.Ι.ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ, Ἀνέκδοτα πατριαρχικά γράμματα, σ.21-25.

294. Γι'αυτούς, Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, Συμβολή, σ.25,37,39,118.

296. Γιὰ τόν Μαρῦνο, Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή, σ.126.

301. Ὁ Ἀντώνιος Ἴσως εἶναι συγγενῆς τοῦ Ἀνδρέα Δαρμάρου, πού εἶναι ὁ γνωστός λόγιος, Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή, σ.103. Ἴσως εἶναι καί τό ἕ-
διο πρόσωπο πού ἐλευθερώνει σκλάβο, Γ.ΧΑΣΙΩΤΗ, Οἱ Ἕλληνες, σ.142.

306. Ὁ ἱερέας Νικόλαος Μανδρικάρδης ἦταν δάσκαλος, ἐνῶ ὁ γιός του
ἱερέας Γεώργιος ἦταν καί νατάριος, Λ.ΖΩΗ, Λεξικόν, σ.388.

310. Βλ. ἀρ.186,372,378,452.

313. Βλ. ἀρ. 208.

315. Ἴσως ὁ Νικόλαος Δαρμάριος εἶναι ὁ γνωστός ἀρχηγός τῶν κινή-
μάτων 1570-1571, Γ.ΧΑΣΙΩΤΗ, Οἱ Ἕλληνες, σ.186,189,190,240,241.

320. Γιὰ τόν Μαλαξό, Π.ΠΕΤΡΗ, Νικόλαος Μαλαξός πρωτοπαῖς Ναυπλίου,
"Πελοποννησιακά" 3-4(1958-59),σ.348-375. -Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ, Οἱ βενετοκρατούμε-
νες ἑλληνικές χῶρες, σ.71. -Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, Συμβολή, σ.33,38,97,101,133.-Δ.
ΣΟΦΙΑΝΟΥ, Ὁ νεομάρτυρας Μιχαήλ Μαυροειδῆς ὁ Ἀδριανουπολίτης, Ἀθήνα 1984,
σ.30-32 (ὄπου καί λεπτομερῆς βιβλιογραφία).

321. Γιὰ τίς βενετικές ἐξαγωγές εἰδῶν γυαλιοῦ καί μετάλλου, U.TUCCI,
Mercanti, navi, monete nel Cinquecento veneziano, Bologna 1981,σ.103.

Νά συνδυασθεῖ καί μέ τό ἐδῶ ἔγγραφο ἀρ.31.

327. Στά 1584-85 ἔγινε ἐπίσημη ὑποτίμηση τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος,
M.AYMARD, Venise, σ.98.

328. Νά συνδυασθεῖ μέ τὰ ἔγγραφα ἀρ.150,411.

330. Πρόκειται γιά τούς Ἀντιπαξούς.

339. Γιὰ τόν Zuan Fantin, ΣΤΕΦ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ἡ κίνηση τοῦ δούκα
τοῦ Νεβέρ Καρόλου Γουζάγα γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν Βαλκανικῶν λαῶν (1603-
1625), Θεσσαλονίκη 1966, σ.34.

347. Βλ. ἐδῶ ἀρ.74,82,178,460.

348. Γιὰ τήν χιακή οἰκογένεια Κόρρη (ἢ Καλβοκόρρη), Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ,
Συμβολή, σ.130-131.

360. Γιὰ τόν διορισμό τοῦ Dalondā καί τοῦ Aliprando, Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ, Εἰ-
δήσεις διά τό βενετοκρατούμενον Ναύπλιον,σ.270 (ἀρ.102), 271 (ἀρ.109) καί
272 (ἀρ.117).

361. Βλ. άρ.191,433.

367. Για τόν έλληνικό έποικισμό στην Πόλα, Μ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, 'Η άλλοτε έν Πόλα τής 'Ιστρίας έλληνική κοινότητα καί οί έν τή περιφερεία αύτής έλληνικού συνοικισμού (1540-1796), "Εκκλησιαστικός Φάρος" 12(1913), σ.508-524.

372. Βλ. άρ.186,310,378.

Οί Maurioi εΐχαν νοικιάσει galeon τών πλοιοκτητῶν Tizzon, πού ήταν πολύ γνωστού έμποροι-ναυτικού. Οί Maurioi έκαναν καί ναυτασφάλειες, A.TE-NENTI, Naufrages, Corsaires et Assurances maritimes ā Venise 1592 - 1609, σ.73. Στο ίδιο βιβλίο (βλ.Εύρετήριο) καί για τς δραστηριότητες τής οίκογένειας Tizzon.

378. Βλ. άρ.186,310,372,452.

385. Τό μόνιμο πρόβλημα του λιμανιού τών Χανιῶν ήταν ή συνεχής πρόσχωσή του από τά νερά τών ύπονόμων, G.GEROLA, Monumenti, τ.Ι,2, σ.434 καί τ.4, σ.101.

386. Για τήν οίκογένεια Vergi βλ.άρ.210.

391. Βλ. άρ.401,435.

393. Πρόκειται για τή νησίδα του 'Αγ.Δημητρίου.

395. 'Η λύμνη Κορυσσία ή 'Αγ. 'Αναστασίας.
Βλ. άρ. 111.

401. Βλ. άρ.391,435.

403. 'Η nuova imposta στην σταφίδα θεσπίστηκε τό 1584, Α.ΖΩΗ, Λεξικόν,σ.611. Για τό θέμα αυτό, Α.ΑΝΔΡΕΑΔΟΥ, Περί τής οικονομικής διοικήσεως, τ.2, σ.270-274.

406. 'Η μονή 'Αγ. 'Αντωνίου ήταν στή δικαιοδοσία του λατινικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, Ζ.ΤΣΙΡΠΑΝΑΗ, Τό κληροδότημα του καρδινάλιου Βησσαρίωνος για τούς φιλενωτικούς τής βενετοκρατούμενης Κρήτης,Θεσσαλονίκη 1967,σ.200.

407. Για τόν Εύγένιο, Α.ΖΩΗ, Λεξικόν, σ.341.
Βλ. καί άρ.418,560.

408. Βλ. άρ.279.

411. Βλ. άρ.150,328. 'Η οίκογένεια Colura έδωσε τή σημερινή όνομασία στή χερσόνησο.

412. Για τόν Μάρκο, Ι.ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, 'Η Κρήτη, σ.42.

418. Βλ. άρ.407,560.
422. 'Ο Δημήτριος γιός του Νικολάου, βλ.έδω, άρ.26.
433. Βλ. άρ.191,361.
435. Βλ. άρ.391,401,530.
438. Για τον Πέτρο, Α.ΖΩΗ, Λεξικόν, σ.399.
440. Βλ. άρ.272,411.
445. Βλ. άρ.285.
452. Βλ. άρ.186,310,372,378.
460. Τό 1539 ό 'Ιάκωβος είχε άποσταλεῖ στη Βενετία ώς πρεσβευτής τῆς κοινότητας, Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ, Εἰδήσεις διά τό βενετοκρατούμενον Ναύπλιον,σ. 273 (άρ.128). -D.BERNICOLAS-HATZOPOULOS, Emmanuel Mormori and the Alfonso Piccolomini incident, "Θησαυρίσματα" 19(1982),σ.95.
462. Βλ. άρ.286.
464. Βλ. άρ.488.
'Η λέξη πρεσταμέντα (έφόδια πλούου) διατηρήθηκε στην 'Ανατολική Κρήτη, Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, Μνημεῖα, τ.1,σ.75.
476. Βλ. άρ.7.
478. Πρόκειται για τήν περιοχή Κερύ τῆς Ζακύνθου.
481. Για τήν οἰκογένεια Armani (ἢ Armeni) στον Χάνδακα, Ν.Β. ΤΩΜΑ-ΔΑΚΗ, Συμβολή εἰς τήν μελέτην τῶν σλαβικῶν, άρμενικῶν καί τουρκικῶν έποικίσεων έν Κρήτῃ, ΕΕΚΣ 2(1939),σ.16.
485. Τό έγγραφο αυτό ἔχω ἤδη έκδώσει, Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ, 'Αναφορά τῶν κατοίκων του 'Ακρωτηριού (1596), "Κρητικά Γράμματα" χρόνος 1ος, τεῦχος 3 (Δεκέμβριος 1972), σ.1-7.
486. Βλ. άρ.186.
488. Βλ. άρ.464.
491. Πρόκειται για καθολικό μοναστήρι.
498. Βιογραφία του άπό τον ΝΤΙΝΟ ΚΟΝΟΜΟ, "Άγιος Διονύσιος ό πολιοῦχος Ζακύνθου, 'Αθήνα 1969.
503. Οι άλυκές τῆς Λευκίμης ἦταν άπό τίς νεώτερες του βενετοκρα-

τούμενου ελληνικού χώρου, J.-C.HOCQUET, Le sel et la fortune de Venise, Lille 1978, σ.155.

506. Βλ. άρ.182.

Τά σύνορα μέ τή Βλαχία έκλεισαν έξ αίτίας του τουρκοαυστριακού πολέμου.

525. Βλ. άρ.102.

526. 'Η πεδιάδα του Λαγανά είναι από τις καλύτερες της Ζακύνθου.

527. Πρόκειται για τό μοναστήρι του 'Αγ.Νικολάου, G.GEROLA, Monumenti, τ.Ι,2, σ.516 κ.έ.

528. 'Ο Meseri έλαβε πτυχίο στην Πάδοβα τό 1580, Γ.ΠΛΟΥΜΙΔΗ,Οί βενετοκρατούμενες ελληνικές χώρες, σ.129.

Βλ. άρ.561.

530. Βλ. άρ.391,401,435.

531. Βλ. άρ.186.

532. Για τον τυπογράφο Βεργίτση, Φ.ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ, "Εγγραφα αναφερόμενα στις έριδες των 'Ελλήνων της Βενετίας στα τέλη του ΙΕ' αιώνα, "Θησαυρύσματα" 8(1971), σ.175-176.

538. 'Ο Nicolò θα πρέπει να ταυτισθεϊ μέ τον αναφερόμενο στον ΑΓ. ΕΗΡΟΥΧΑΚΗ, 'Η βενετοκρατούμενη 'Ανατολή, σ.122.

539. Τό χωριό Armenus είναι στη Σητεία. Τό χωριό Marula ήταν κοντά στον Χάνδακα, Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, Μνημεϊα, τ.3, σ.79,103.

542. Τό όροπέδιο 'Ομαλά της Κεφαλονιάς.

557. Προφανώς φανερωμένης.

560. Βλ. άρ.407,418.

561. Βλ. άρ.528.

562. Για τους νόθους που απέκτησαν την κρητική εύγένεια, Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, Μνημεϊα, τ.4, σ.83.

564. Για τον Μιχαήλ, Θ.ΔΕΤΟΡΑΚΗ, 'Ιλαρίων Σωτήρχος πρωτοπαπᾶς του Χάνδακα, "Θησαυρύσματα" 19(1982), σ.164-165.

567. Τό 1589 σημειώθηκε μία από τις χειρότερες έσοδεϊες στην 'Οθωμανική Αυτοκρατορία, ενώ τό 1590 άρχίζει για μία τριετία μείωση της ά-

γροτικῆς παραγωγῆς τῆς Ἰταλίας, M. AYMARD, Venise, σ.139,155,168.

Οἱ φόροι (datii, dazii) νοικιάζονταν ἢ μέ ἀνουχτιό δημόσιο πλειστηριασμό (metter all'asta) ἀπό τόν ἀπολύτως πλειοδοτοῦντα ἢ μέ πλειστηριασμό μέ προσφορές (poner all'incanto) καί τότε κατακυρώνονταν ὕστερα ἀπό διαπραγματεύσεις μέ τούς ἐνδιαφερομένους σ'ἐκεῖνον πού ἡ δημόσια ὑπηρεσία ἔκρινε ὅτι πρόσφερε τούς συμφερότερους ὄρους.

570. Γιά τόν Λεύκαρο, Σ.ΣΠΑΝΑΚΗ, Συμβολή, σ.38,40,121.

576. Πρόκειται γιά τό χωριό Χουρχουλίδι τῆς Ζακύνθου.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ - ΟΡΟΙ

- agravami : φορολογία, άγγαρεία (γενικός όρος)
 angaria : άγγαρεία
 angaria έπόπτης : ύπήρχε ό σχετικός ύπάλληλος
 arcondoromei : οί έχοντες τήν κρητική ευγένεια
 arnagi : αίγοπρόβατα
 armiraglio λιμανιού : ό γενικός έπόπτης λιμανιού, ό λιμενάρχης
 armiri : έφόδια πλοίου
 arsinico : άρσενικό
 aventuriero : στρατιώτης μισθωτός
- balialato : τό αξίωμα - ή θητεία του βάλιου
 ballestiere : χειριστής της balestra, έκτοξευτή τόξων
 beccaria : σφαγεύο, κρεοπωλείο - datio : ό φόρος των σφαζομένων ζώων
 bettola : οίνοπωλείο
 biave : δημητριακά' deputato al governo delle - : ό διαχειριστής των δημητριακών του δημοσίου
 biscotto : γαλέττα
 bolla, datio dei sorami : ό φόρος των έπεξεργασμένων δερμάτων
 bombardier : ό χειριστής της bombardarda, κανονιοβολιστής
 botta πλοίου : μονάδα χωρητικότητας πλοίου
 bottero : βαρελάς
 bovina : έκταση που άπέδιδε 9 stara σιταριού (750 λίτρα περίπου)
 bregatino : πλοίο μέ μία γέφυρα και δύο ίστία μέ τετράγωνα πανιά και ύ-
 στίο στην πλώρη, μεγκαντύνι
- calafato : καλαφάτης
 camera οίκιας : κρεβατοκάμερα
 camera fiscal (phisca) : δημόσιο ταμείο
 cancellaria maggiore : ή γραμματεία του άνώτατου τοπικού διοικητή
 cancellaria : γραμματεία
 capelletti : έλαφρός ίππέας
 capitaneato delle preson : ή διοίκηση των φυλακών
 capitaneato delle vigne και capitanea delle vigne : ή ύπηρεσία έποπτείας των άμπελοκαλλιιεργειών
 capitano contra fures : ό άστυνόμος κατά των κλεπτών
 capitano covazo : ό διοικητής που άργεί, που άναμένει τον διορισμό του
 capitano del devedo : άστυνομικός διοικητής
 capitano λιμανιού και capitano μώλου λιμανιού
 capitano φρουρών : ό διοικητής των φρουρών (κάστρου, πόλεως...)
 capitano sopra tutti gallioni : ό διοικητής των έμπορικών gallion

- capitanio sostituto φυλακῶν : ὁ ἀναπληρωτῆς διοικητῆς φυλακῶν
 caporale : δεκανέας
 caramussali : πλοῖο ὄπως ἡ ἀνεμότρατα
 caratto : τό ποσό (τέλος) ποῦ πληρώνεται στό δημόσιο ἀπό ἐκεῖνον ποῦ κερ-
 δύζει δύνει σέ πολιτικό δικαστήριο
 caratto delli frutti : φόρος τῶν ὀπωρικῶν
 carico pulw̄n φρουρίου : ἡ θέση τοῦ ἐπόπτη τῶν pulw̄n φρουρίου
 caso puro : φόνος χωρῆς προμελέτη
 cassar (-zzar) : ὀρθώνομαι
 castaldia : ἡ θέση τοῦ διαχειριστῆ δημοσίων πραγμάτων
 castellano : ὁ διοικητῆς φρουρίου
 cavallieri leggeri : ἐλαφροῦ ἱππεῖς
 cavalloroto : ὁ βοηθός ἱππέα
 cedula (cedola) διαθήκης : ἡ καθ' ὀλοκληρία ἰδιοχρεῖα γραμμένη διαθήκη
 cenaprio : κιννάβαρις
 censo : ὁ ἔγγειος φόρος
 cernide : οἱ πληρωτοῦ τῆς πολιτοφυλακῆς
 ceroico, proto - : ὁ χειροῦργος, ὁ πρῶτος -
 chiaus : τσαούσης, ἀγγελιαφόρος Τοῦρκος
 chirologio : ἔγγειος φόρος
 Civil Vecchia : δικαστήριο τῆς Βενετίας γιά ὑποθέσεις ἀνω τῶν 500 δουκάτων
 civitanaggio : ἡ περιοχὴ δικαιοσοδίας τοῦ cingitanò (=τοπικοῦ διοικητῆ
 στήν Κύπρο)
 coadiutore ordinario : ὁ τακτικός βοηθός (συνήθως ἄμισθος)
 colonello τῶν cernide : ἡ λοχαγός τῆς πολιτοφυλακῆς
 comerchio datio : ὁ φόρος τοῦ ἐμπορίου μέ ἄλλες περιοχές
 comerchio grande : εἶδος φόρου ἐπί τοῦ ἐμπορίου μέ ἄλλες περιοχές
 comito πλοίου : ὁ διοικητῆς τῶν κωπηλατῶν τοῦ πλοίου
 consiglier : ὁ σύμβουλος, δύπλα στόν τοπικό διοικητῆ ἢ ἄλλο ἀνώτερο δ/τή
 contador : ὁ πληρωτῆς τοῦ δημ. ταμείου
 contatore ordinario ταμείου : ὁ τακτικός ὑπάλληλος τῶν πληρωμῶν ταμείου
 contestabellaria : ἡ διούκηση τῆς τοπικῆς ἀστυνομίας
 contestabile (-bele) : ἀστυνομικός, ὁ διοικητῆς τοῦ σώματος
 corame : ἐπεξεργασμένο δέρμα
 cottimo : φόρος στό ἐξωτερικό ἐμπόριο
 custode τῆς cancellaria : ὁ κλητήρας τῆς γραμματείας
- dispensator τῶν δημητριακῶν : ὁ διανεμῶν τὰ δημητριακά τοῦ δημοσίου
 dogana grande datio : φόρος τοῦ τελωνείου
- espettativa : ἡ ὑπό πλήρωση θέση
 esator ἀλυκῶν : ὁ εἰσπράκτορας τοῦ φόρου τῶν ἀλυκῶν
 esator σιτηρῶν : ὁ εἰσπράκτορας τοῦ φόρου τῶν σιτηρῶν
 estimo, officio dell' : ἡ ὑπηρεσία ποῦ ἐκτιμᾷ τὰ ὑποκείμενα σέ φορολογία
- fabbriche : τὰ δημόσια ἔργα (κυρίως ὄχυρωματικά)
 fante δημοσίου ταμείου : κατώτερος ὑπάλληλος, ἀγγελιαφόρος πεζός
 fornase : κάμινος
 fregata : πλοῖο βοηθητικό χωρῆς γέφυρα, φρεγάτα

frutti datio : ὁ φόρος τῶν ὀπωρικῶν

fusta : μικρὸ πλοῦο μέ κουπιά καί πανιά, φούστα

gabella λαδιού : φόρος λαδιού

gale(r)a straordinaria : γαλέρα πού ἐξοπλιζόταν σέ ἔκτακτες περιστάσεις

galia : galera : πολεμικό πλοῦο

gallion (-lleon) : πλοῦο μέ 3 ἢ 4 γέφυρες καί τέσσερα ἰστία

gazetta : νόμισμα τοῦ 1539 μικρῆς περιεκτικότητας ἀργύρου

giustizier, pubblico : δημόσιος δήμιος

governator ἀλυκῶν : ὁ ἐπόπτης τῆς φορολογίας τῶν ἀλυκῶν

governator della stratia : ὁ ἐπόπτης τῆς ὁμώνυμης εἰσφορᾶς τῶν χωρικῶν

grana : χρωστική οὐσία, πρινοκόκκι

grana : φόρος ἐπί τῶν σιτηρῶν

guardian della Sanità sopra i vasselli : ὁ κλητήρας τοῦ Ὑγειονομικοῦ στα
πλοῦα

guarnigione : φρουρά κάστρου ἢ ὀρίων περιοχῆς

insida, offitio dell' : ἡ ὑπηρεσία φορολογίας τῶν ἐξαγομένων ἀπό τήν πόλη

intrada delle porte : ὁ φόρος εἰσαγωγῆς στήν πόλη

iudice alli cinque della pace : εἰρηνοδίκης (ἕνας τῆς ὑπηρεσίας Cinque
alla pace)

laner primo : ὁ πρῶτος τῶν λανάρηδων (τεχνιτῶν τοῦ μαλλιού)

latina, navigar alla - : μέ πανιά "latina", μέ τρεῖς γωνίες

manizzo : maneggio : θέση, ἐποπτεία

maragon πλούου : εἰδικός ξυλουργός πλούου

marascalco : ὁ κτηνίατρος

marciliana πλοῦο : ἐμπορικό πλοῦο

marzeri : merceri : ἐμποροὶ (λιανικοῦ)

massaro (ἢ masser) βιβλίων γραμματείας : ὁ ἀρχιεοφύλακας

massaro δημητριακῶν : ὁ φύλακας (ἐπόπτης) τῶν δημητριακῶν τοῦ δημοσίου
(καί τῶν σχετικῶν βιβλίων)

massaro δημοσίου ταμείου : ὁ φύλακας (ἐπόπτης) τῶν ὑλικῶν τοῦ δημοσίου τα-
μείου

messeteria : ἡ θέση τοῦ εἰσπράκτορα τοῦ φόρου τῶν συμβολαίων, ὁ ἕδριος ὁ
φόρος, τό μεσιτικό

mezadī οἰκίας : δωμάτιο ὑπερυψωμένο

mistro delle calcine : ὁ πρωτομάστορας τῆς ἀσβεστοκαμίνου

nocenigo νόμισμα : νόμισμα πού πρωτοκυκλοφόρησε τό 1475

monition, offitio delle - : ἡ ὑπηρεσία γιά τά πυρομαχικά

mureri, proto dei - : ὁ πρωτομάστορας τῶν κτιστῶν

navetta : μικρὸ πλοῦο, συνήθως γιά ἐμπορεύματα

navilio : γενικά (μικρὸ) πλοῦο

nebbia sirica : λίβας

nochiero : λαστρόμος, πλοηγός

notaria criminal : κακουργιοδ, κέτο

novissimo della imposta de'vini et ogli, datio : νέος φόρος (πού τότε έ-
πιβλήθηκε)

pallada : ύπηρεσία στις κατασκευές των ύποστηλώσεων των σπιτιών της Βενετίας

panataria : άρτοποιείο

patron : βλ. patron

partianevole : συμμετοχος

passo : μονάδα έπιφανείας, δύο βενετικούς πήχεις

patiera : patera : ιερέας

patron πλοίου : ιδιοκτήτης πλοίου (μερικές φορές είναι και πλούαρχος)

pellami : πουλερικά

penese : μούτσος είδικά για τα έμπορεύματα

peola : pergola : κληματαριά

peot(t)a γαλέρας : πηδαλιούχος

pesador άλευριού : ζυγιστής

peschiera, datio : φόρος των ίχθυοτροφείων

peso delle azze, offitio : ύπηρεσία ζύγισης του λιναριού

peste : πανούκλα

piazza di cavalli leggeri : θέση στο έλαφρό ίππικό

piezzaria φόρων : έγγύηση φόρων για τρίτο

pistori : άρτοποιός και άρτοποιής

porte, datio delle - : φόρος καταβαλλόμενος στις πύλες της πόλης

prastio : συνοικισμός, μετόχι

prestamenti : έφόδια πλοίου

proprio, offitio del - : πρώτης βαθμύδας δικαστήριο κυρίως για κληρονομίες

proto : ό προϊστάμενος, πρώτος

protostator : τίτλος βυζαντινός

quadernier : ό τηρητής πρόχειρων βιβλίων του ταμείου, που κατέγραφε τις
είσπραξεις και πληρωμές

Quarantia criminal : τό ανώτατο ποινικό δικαστήριο της Βενετίας

quarta : τό τέταρτο του staro του σιταριού

quarto, animali minuti : είδικά τεμάχια του σφαγμένου ζώου

ragazzi του governator του ίππικού : οι βοηθοί του διοικητή του ίππικού

rasonato (ή ragionato) : λογιστής και έλεγκτής

regolatore της scrittura του δημόσιου ταμείου : ό διακανονιστής των ένστά-
σεων στο δημόσιο ταμείο

remeri, proto dei - : ό άρχηγός των κωπηλατών

revisore της scrittura του δημόσιου ταμείου : ό άναθεωρητής των ένστάσεων
του δημόσιου ταμείου

sacrero : ό χειριστής του πυροβόλου τύπου sacro (ή sagro)

saitia : πλοιο σαΐτα

salumi, datio della consumation dei salumi : ό φόρος της κατανάλωσης των
άλλαντικων

salvacondotto : προσωρινή άδεια ή άναστολή ποινής

sargente : λοχίας

scani di salumi : άλίπαστα χοιρινά κρέατα, χοιρομέρια

scapolo πλοίου : κωπηλάτης γαλέρας μη άλυσσοδεμένος ή μουτσος με καταδίκη
 schirazo : έμπορικό πλοίο κυρίως για μεταφορά σιταριού
 scontrc δημόσιου ταμείου : ό προϊστάμενος του δημόσιου ένεχυροδανειστηρίου
 (άργότερα κατέληξε γραφέας)

scrivano, delle fabbriche : γραφέας των δημόσιων έργων

scrivano, della giustizia : γραφέας των δικαστηρίων

scrivano, sopra i rolli : γραφέας της στρατολογίας

scrivano, della sanitā : γραφέας του ύγειονομείου

sechio : μονάδα χωρητικότητας ύγρων

secretario του στόλου : γραφέας του στόλου

sergente : βλ. sargente

sindicato : ή διάρκεια θητείας του sindaco, Βενετού έπιθεωρητή

solaro οίκιας : άνώγειο

solicitador των fabbriche : διακανονιστής σε ένστάσεις σε άμφισβητήσεις
 της διοίκησης

sopraoomito : ό άρχηγός των όπλοφόρων πλοίου

sopramassaria (-sseria) φρουρίου : ή θέση του έπόπτη περισσότερων massaro

soprastante : ό έπιστάτης

sottocomito πλοίου : ό ύποδιοικητής των κωπηλατών

sottoprote : ό βοηθός του prote

spader : ό σπαθοποιός

spezzamonte : πετροθραύστης (σε λατομεύο ή όχυρωματικά έργα)

spicier : specier : ό σπετσιέρης, φαρμακοτρίφτης

staro (ή stajo) : μέτρο χωρητικότητας στερεών, στή Βενετία=83 λίτρα

stratia : είσφορά των χωρικών για τή συντήρηση των στρατιωτών, τό ύδριο
 τό σωμα των στρατιωτών

strenuo : προσαγορευτικό διοικητών, ό γενναϊος

sulimate : τό λευκό του μόλύβδου

tamburini : ό τυμπανιστής

tansa : είσφορά χρηματική (άγγαρείας ή βιοτεχνικού επαγγέλματος)

terra bianca : άργιλλώδης γή, άσπρογή

tollari : tallari : νόμισμα

vassello : έμπορικό πλοίο μεγαλύτερο της φρεγάτας

vicecanoelliere : ύπογραμματέας

vicegastaldo της cancellaria : ό έκτελεστής των αποφάσεων της γραμματείας

viceregionato στο δημόσιο ταμείο : ό άντικαθιστών τον λογιστή

zarra : πιθάρι : φόρος λαδιού ανά πιθάρι

Β Ι Β Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- ΑΓΟΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΠΙΡΜΠΙΑΗ 'Α., 'Η ἀρχιτεκτονική τῆς πόλεως τῆς Κερκύρας κατά τὴν περίοδο τῆς 'Ενετοκρατίας, 'Αθήναι 1976.
- ΑΛΕΞΙΟΥ Στυλιανός, Τό Κάστρο τῆς Κρήτης καὶ ἡ ζωὴ του στὸ ΙΣΤ' καὶ ΙΖ' αἰῶνα, 'Ηράκλειον 1974.
- ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ 'Ανδρέας, Περὶ τῆς οἰκονομικῆς διοικησεως τῆς 'Επτανήσου ἐπὶ Βενετοκρατίας, τόμοι 1-2, ἐν 'Αθήναις 1914.
- ASDRACHA Catherine et Spyros, Quelques remarques sur la rente féodale: les baronies (proniai) de Corfou, "Travaux et Mémoires" 8(1981),7-11.
- AYMARD Maurice, Venise, Raguse et le commerce du blé pendant la seconde moitié du XVIIe siècle, Paris 1966.
- BACCHION E., Il dominio veneto su Corfù, Venezia 1956.
- ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ 'Απόστολος, 'Ιστορία τοῦ Νέου 'Ελληνισμοῦ, τόμος 3, Θεσσαλονίκη 1968.
- BERNICOLAS-HATZOPOULOS D., Emmanuel Mormori and the Alfonso Piccolomini incident, "Θησαυρίσματα" 19(1982),90-101.
- ΧΑΣΙΩΤΗΣ 'Ιωάννης, Οἱ "Ἕλληνες στὶς παραμονές τῆς ναυμαχίας τῆς Ναυπάκτου, Θεσσαλονίκη 1970.
- CONSTANTOUDAKI Maria, Dominicos Thēotocopoulos (El Greco) de Candie à Venise, "Θησαυρίσματα" 12(1975),292-308.
- ΔΕΤΟΡΑΚΗΣ Θεοχάρης, 'Ιλαρίων Σωτήρηχος πρωτοπαπᾶς τοῦ Χάνδακα, "Θησαυρίσματα" 19(1982),147-166.
- FEDALTO Giorgio, Massimo Margunio e il suo commento al "De Trinitate" di S. Agostino (1588), Brescia 1967.
- FORTIS Umberto, Venezia ebraica, Roma 1982.
- GEROLA Giuseppe, Monumenti veneti dell'isola di Creta, τόμ.1-4, Roma 1905-1932.
- , Topografia delle chiese della città di Candia, Roma 1918 (ἀνατύπωση ἀπὸ τό περ. "Bessarione").
- ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ 'Ιωάννης, 'Η Κρήτη κατὰ τὸν τέταρτο τουρκοβενετικό πόλεμο, 'Αθήνα 1978.
- ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΙΣΙΛΙΑΝΟΥ 'Ελλη, 'Αντώνιος ὁ "Ἐπαρχος, ἕνας κερκυραῖος οὐμανιστῆς τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνα, 'Αθήνα 1978.
- HACKETT John, 'Ιστορία τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας τῆς Κύπρου (μετὰφρ.Χ.Ι. Παπαϊωάννου), τ.1-3, 'Αθήναι 1923.

HILL George, A history of Cyprus, τ.3, Cambridge 1972.

HOCQUET Jean-Claude, Le sel et la fortune de Venise, Lille 1978.

—, Voiliers et commerce en Méditerranée 1200-1650, Lille 1979 (δευτέρος τόμος της παραπάνω εργασίας).

JOLY ZORATTINI P.C., Processi del S.Ufficio di Venezia contro ebrei e giudaizzanti (1561-1570), Firenze 1982.

ΚΑΚΟΥΛΙΑΔΗ-ΠΑΝΟΥ Έλένη, Ίωαννίκιος Καρτάνος. Συμβολή στη δημόδη πεζογραφία του 16ου αιώνα, "Θησαυρύσματα" 12(1975),227-235.

ΚΙΡΜΙΤΣΗΣ Π., Ή Ή Ορθόδοξος Έκκλησία της Κύπρου επί Φραγκοκρατίας, "Κυπριακά Σπουδαία" 47(1983),3-108.

ΚΟΝΟΜΟΣ Ντίνος, Άγιος Διονύσιος ο πολιοῦχος Ζακύνθου, Άθήναι 1969.

—, Ζάκυνθος. Πολιτική Ίστορία (τεῦχος Α΄,1478-1800), Άθήναι 1981.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Μ., Ή Άλλοτε έν Πόλα της Ίστρίας έλληνική κοινότητα καὶ οί έν τῇ περιφερεια αὐτῆς έλληνικοῦ συνοικισμού (1540-1796), "Έκκλησιαστικός Φάρος" 12(1913),508-524.

ΛΙΑΤΑ Εὐτυχία, Μνεῖες θανάτων Έλλήνων της Βενετίας από τά ταμιακά βιβλία της Έλληνικής Άδελφότητας τῶν έτῶν 1536-1576,"Θησαυρύσματα" 11(1974),191-239.

MALETT M.-HALE J.R., The Military Organization of a Renaissance State, Venice c.1400 to 1617, London 1984.

ΜΑΛΤΕΖΟΥ Χρύσα, Έπιάνησα, "Ίστορία του Έλληνικοῦ Έθνους, Έκδοτική Άθηνῶν", τόμ.3, Άθήναι 1974, σ.215-229.

—, Le famiglie degli Eudemonoiannis e Venier a Cerigo dal XII al XIV secolo, "Rivista di Studi Bizantini e Slavi" 2(1982),205-218.

ΜΑΝΟΥΣΑΚΑΣ Μ.Ι., Άνέκδοτα πατριαρχικά γράμματα (1547-1806),Βενετία 1968.

MARINO John, La crisi di Venezia e la New Economic History, "Studi Storici" 1978, 79-107.

ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ φανή, Έγγραφα αναφερόμενα στις έριδες τῶν Έλλήνων της Βενετίας στά τέλη του ΙΕ΄ αιώνα, "Θησαυρύσματα" 8(1971),115-187.

—, Συμβολή στην Ίστορία της Έλληνικής Άδελφότητας Βενετίας στο ΙΣΤ΄ αιώνα. Έκδοση του Β΄ Μητρώου έγγραφῶν (1533-1562), Άθήναι 1976.

—, Κοινωνία καὶ διοίκηση στά Κύθηρα στις άρχές του 17ου αιώνα, "Δωδώνη" 7(1978),141-169.

ΜΕΡΤΖΙΟΣ Κωνσταντίνος, Οί Ίωαννῖται Έμποροι καὶ ἡ Βενετία,"Ήπειρωτική Έστία" 8(1959),470-471.

—, Σταχυολογήματα από τά κατάστιχα του ναταρίου Κρήτης Μιχαήλ Μαροῦ (1538-1578), "Κρητικά Χρονικά" 15-16(1961-62),228-308.

ΜΟΥΧΩΝΑΣ Ντκος, Πληροφορίες για την άμυντική κατάσταση της Τήνου στις άρχές του ΙΖ΄ αιώνα, "Θησαυρύσματα" 3(1964),29-61.

—, Ή όργάνωσις τῶν άκτοφρουρῶν της Τήνου υπό του Βενετοῦ συνδίκου Έρωανύμου Da Lezze (1621), ΕΕΚΜ 5(1965),668-687.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ φαίδων, Συμβολή εις την Ίστορίαν της οίκογενείας Σιγούρου επί Ένετοκρατίας, ΕΜΑ 7(1957),84-128.

- ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ Νικόλαος, "Ερευναί ἐν Βενετίᾳ, "Θησαυρίζματα" 5(1968), 45-118.
- ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ Κρύστα, "Ἕλληνες ναυτικοὶ καὶ πλουοκτῆτες ἀπὸ τὰ παλαιότερα οἰκονομικά βιβλία τῆς Ἑλληνικῆς Ἀδελφότητος Βενετίας (1536-1576), "Θησαυρίζματα" 11(1974), 284-352.
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Στέφανος, Ἡ κίνηση τοῦ δούκα τοῦ Νεβέρ Καρόλου Γουζάγα γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν βαλκανικῶν λαῶν (1603-1625), Θεσσαλονίκη 1966.
- ΠΑΤΡΙΝΕΛΗΣ Χρῆστος, Κατανομή ἑλληνικῶν πληθυσμῶν σὲ φύλα καὶ ὁμάδες ἡλικιῶν (τέλη 16ου-ἄρχές 19ου αἰῶνα), "Ἑλληνικά" 34(1982-83), 369-411.
- ΠΕΝΤΟΓΑΛΟΣ Γεράσιμος, Οἰκογένεια Λάσκαρη Μεγαδούκα στὴν Κεφαλληνία, "Θησαυρίζματα" 12(1975), 203-217.
- ΠΕΤΡΗΣ Π., Νικόλαος Μαλαξὸς πρωτοπαπᾶς Ναυπλίου, "Πελοποννησιακά" 3-4 (1958-59), 348-375.
- ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ Γεώργιος, Εὐδήσεις διὰ τὸ βενετοκρατούμενον Νάυπλιον (1440-1540), "Πελοποννησιακά" 8(1971), 261-275.
- , Ἀναφορά τῶν κατοίκων τοῦ Ἀκρωτηριοῦ (1596), "Κρητικά Γράμματα" τεῦχος 3(Δεκέμβριος 1972), 1-7.
- , Οἱ Συναῦτες μοναχοί, ἡ Κρήτη καὶ τὸ Σπῆλαιο τῆς Βηθλεέμ, "Μνημόσυνον Σοφίας Ἀντωνιάδη", Βενετία 1974, 237-246.
- , Οἱ βενετοκρατούμενες ἑλληνικὲς χῶρες μεταξύ τοῦ δεύτερου καὶ τοῦ τρίτου τουρκοβενετικοῦ πολέμου, Ἰωάννινα 1974.
- PULLAN B., La politica sociale della Repubblica di Venezia 1500-1620, τόμοι 1-2, Roma 1982 (τίτλος πρωτοτύπου: Rich and Poor in Renaissance Venice, Oxford 1971).
- SCHIAVI L.A., Gli ebrei in Venezia e nelle sue colonie, "Nuova Antologia" s.III, 3(1893), 309-519.
- SIMON B., Le blé et les rapports vénéto-ottomans au XVIIe siècle, "Contribution à l'histoire économique et sociale de l'empire ottoman", Louvain 1983, 267-286.
- ΣΟΦΙΑΝΟΣ Δημήτριος, Ὁ νεομάρτυρας Μιχαὴλ Μαυροειδῆς ὁ Ἀδριανουπολίτης, Ἀθήναι 1984.
- ΣΠΑΝΑΚΗΣ Στέργιος, Μνημεῖα τῆς Κρητικῆς Ἱστορίας, τόμος 3, Ἡράκλειον 1953.
- , Συμβολὴ στὴν ἱστορία τοῦ Λασιθίου κατὰ τὴ Βενετοκρατία, Ἡράκλειον 1957.
- , Ἡ Κρήτη, τόμοι 1-2, Ἡράκλειον 1964-1971.
- ΣΤΕΡΠΩΤΟΥ Ἰωάννα, Οἱ βενετικὲς ὀχυρώσεις τοῦ Ρεθύμνου (1540-1646), τόμοι 1-2, Θεσσαλονίκη 1979.
- TEA Eva, Saggio sulla storia religiosa di Candia dal 1590 al 1630, "Atti dell'Istituto Veneto" 72(1912-13), 1370-1376.
- TENENTI Alberto, Naufrages, Corsaires et Assurances maritimes à Venise 1592-1609, Paris 1959.
- , I corsari in Mediterraneo all'inizio del Cinquecento, "Rivista Storica Italiana" 72(1960), 234-287.
- , Cristoforo da Canal. La marine vénitienne avant Lépante, Paris 1962.
- TENENTI Branislava, Venezia e il commercio raguseo delle carisee, "Studi Veneziani" 17-18(1975-76), 235-247.

- ΘΕΟΤΟΚΗΣ Σπυρίδων, Είσαγωγή εἰς τὴν ἔρευναν τῶν μνημείων τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἰδίᾳ τῆς Κρήτης ἐν τῷ Κρατικῷ Ἀρχεῖῳ τοῦ Βενετικοῦ κράτους, ἐν Κερκύρα 1926.
- ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ Ν.Β., Συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην τῶν σλαβικῶν, ἀρμενικῶν καὶ τουρκικῶν ἐποικίσεων ἐν Κρήτῃ, ΕΕΚΣ 2(1939),7-19.
- ΤΣΕΛΕΝΤΗ Νίκη, Οἱ καμπάνες τοῦ τουρκοκρατούμενου Ναυπλίου στὴ Βενετία (1540-1693), "Θησαυρίσματα" 15(1978),228-245.
- ΤΣΙΡΠΑΝΛΗΣ Ζαχαρίας, Τὸ κληροδότημα τοῦ καρδινάλιου Βησσαρίωνος γιὰ τοὺς φιλενωτικούς τῆς βενετοκρατούμενης Κρήτης, Θεσσαλονίκη 1967.
- ΤΣΙΤΣΕΛΗΣ Ἡλίας, Κεφαλληνιακὰ σύμμικτα, τόμοι 1-2, ἐν Ἀθήναις 1904-1960.
- TUCCI Ugo, Mercanti, navi, monete nel Cinquecento veneziano, Bologna 1981.
- ΞΗΡΟΥΧΑΚΗΣ Ἀγαθάγγελος, Ἡ βενετοκρατούμενη Ἀνατολή. Κρήτη καὶ Ἐπτανήσος, ἐν Ἀθήναις 1934.
- ΖΩΗΣ Λεωνίδα, Λεξικὸν ἱστορικὸν καὶ λαογραφικὸν Ζακύνθου, τόμοι 1-2, Ἀθήναι 1963.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

(Οι ἀριθμοὶ ἀναφέρονται στὶς σελίδες)

- ἀγγαρεῖες 5,61,64,67,74,75,77,83,
96,98,111,114,116,117,125,126,
129,147.
- ἀγγελιαφόροι 22,36,60.
- Ἀγγελόκαστρο περ. Κέρκυρας 35.
- Ἀγγλία (-λου) 67,93,100,140.
- Ἀγκαράθου μονή Κρήτης 77,110.
- Ἀγ. Αἰκατερίνη ἐκκλ. Χάνδακα 54,118.
- Ἀγ. Ἀναστασία λίμνη Κερκύρας 143.
- Ἀγ. Ἰουστίνα νοσοκομεῖο Κέρκυρας
76,78,107,141.
- Ἀγ. Τριάδα Ἀργάσι Ζακύνθου 136.
- Ἅγιοι Τόποι XIV.
- Ἅγιος Ἀντώνιος Βροντίσι Χάνδακα
100,143.
- Ἅγ. Ἀντώνιος Μακρῆς μονή Χάνδακα
18.
- Ἀγ. Γεώργιος Ἑλλήνων Βενετίας 90.
- Ἀγ. Γεώργιος κάστρο Κεφαλληνίας 87,
102.
- Ἀγ. Γεώργιος ἐκκλ. Λασιθίου 13,77.
- Ἀγ. Γεώργιος περ. Σούδας 114.
- Ἀγ. Γεώργιος περ. Λαζαρέττου Χάνδα-
κα 116.
- Ἀγ. Δημήτριος περ. Κυθήρων 121.
- Ἀγ. Δημήτριος νησίδα Κερκύρας 143.
- Ἀγ. Δημήτριος προμαχών Χάνδακα 54,
139.
- Ἀγ. Ἐλευθέριος ἐκκλ. Χάνδακα 19,
136.
- Ἀγ. Θεόδωρος νησί Σούδας 64,114.
- Ἀγ. Ἰερώνυμος μονή Χάνδακα 18.
- Ἀγ. Ἰωάννης ἐκκλ. Ζακύνθου 82,119.
- Ἀγ. Ἰωάννης μονή Πάτμου 40.
- Ἀγ. Ἰωάννης ἐκκλ. Χάνδακα 96.
- Ἀγ. Μάρκος ἐκκλ. Ἀμμοχώστου 11.
- Ἀγ. Νικόλαος di Civita Κέρκυρας
101.
- Ἀγ. Νικόλαος Ξένων ἐκκλ. Ζακύνθου
43,61,91,106,136.
- Ἀγ. Νικόλαος μονή Σούδας 145.
- Ἀγ. Νικόλαος μονή Χάνδακα 100.
- Ἀγ. Νικόλαος Σχοινάρι Ζακύνθου 141.
- Ἀγ. Νικόλαος Σωτηριάκης Χάνδακα 137.
- Ἀγ. Παντελεήμων συνοικία Ζακύνθου
109.
- Ἀγ. Παντελεήμων χωριοῦ Curculidi Ζα-
κύνθου 132.
- Ἀγ. Φραγκίσκος μονή Χάνδακα 20.
- Ἅγιου Τύτου ἐπανάσταση Κρήτης 25,
136.
- Ἀγοροπούλου-Μπιρμπιλῆ Ἅ. 138.
- ἀγρόκτημα 11.
- Ἄθερα περ. Κεφαλονίδας 91.
- Ἄθηνα 5,134.
- Αἶγατο πέλαγος 12.
- Αἶγιαλός τοπ. Ζακύνθου 135.
- αἰρετικοὶ Κρήτης 32.
- αἰσχροκέρδεια 102.
- αἰχμάλωτοι 64,65,101,120.
- Ἀκρωτήρι περ. Ζακύνθου 86.
- Ἀκρωτήρι περ. Χανίων 114.
- ἀλάτι 17,62,72,75,83,86,117,125,
141.
- Ἄλβανία 95,101.
- Ἄλβανού 79,93,103.
- Ἀλεξάνδρεια 13,25,89.
- ἀλεύρι 36,62,128.
- ἀλλαντικά 48.
- ἀλληλογραφία 21.
- ἄλογα 119.
- ἀλυκές Ζακύνθου 119. - Κέρκυρας 79.
- Κρήτης 75. - Κύπρου 29. - Σού-
δας 82. - Σπιναλόγγας 82. - Χα-
νίων 83.
- Ἀμμόχωστος 3,5,6,11,24,25,37,42,
87,131.
- ἀμπέλια XV, 66,70,80,136,140.
- Ἀνάληψη συνοικία Ζακύνθου 101,109.
- Ἀνάφη βλ. Alifanto.

- Ἄνδρεάδης Ἄνδρέας 134,137,143.
 Ἄνδρος 69.
 ἀνεμόμυλος 132.
 Ἄντυπαξος 101,142.
 Ἄπῶνα Μαραθύτης βλ. Μαραθύτης.
 ἀπελεύθεροι 5.
 Ἄποκωρῶνου φρούριο 25.
 Ἄργος 113.
 Ἄργοςτόλι 43,44,87. -πορθμεῖο 5.
 ἄργυρος 65,83.
 Ἄρμίνου χωριὸ Πάφου 136.
 ἄρνυ 56.
 ἄρτοποιοί 33,128.
 ἄρχοντορωμαῖοι 131.
 ἄσβεστοκάμινος 69.
 ἄσπρο νόμισμα 8,20.
 ἄστού II,VI,3,4,9,20,22,23,27,29,
 35,36,42,51,58,59,61-66, 69,
 89,90,97,98,110,113,117, 119-
 121,133.
 ἀστυνομικοί 106.
 Αὐδύκου περ. Κύπρου 21.
 Ἄφρική Βόρειος βλ. Μπαρμπαριά.
 ἄχυρο 64.
- βάιλος Κων/πολης 119.
 Βακαλόπουλος Ἄπ. 137.
 βαμβάκι XIV,70,105,
 Βαρβαρόσσα βλ. Μπαρμπαρόσσα.
 βάρκες 36,128,130.
 βαρωνίες 41,138.
 βασανιστήρια 80.
 βελανύδια 35,39.
 Βενετία I,V,VI,XI,XIII,1,9,11,25,
 33-35,37,39,40,52,54,58,75,78,
 82-84,90,100,103,106,108,115,
 122,130,133,134,136,139.
 Βεργῆ οἶκος. 140.
 Βεργύτσης Γεώργιος 145.
 Βερόνα X.
 Βησσαρίων καρδινάλιος 129.
 βιβλία ἑλληνικά 9.
 βιοτέχνες 127.
 Βλαχία 118,145.
 Βουθρωτό I,12,28,29,51,84,93,138.
 Βροντίσι βλ. Ἄγ. Ἀντώνιος
 βρώμη 20,100.
- Βυρσοδεφεῦα 111.
 γαλέρες VI,2,12,20,52-54,63,68,69,
 75,114,119,127.
 Γαλλία (-λλοι) 8,46,67,123,140.
 γενίτσαρος 90.
 Γένοβα I.
 Γερουσία Βενετίας 54,78,83.
 Γιαννόπουλος Ἰ. 135,141,143.
 γιατρού 44,88.
 Γιωτοπούλου-Σιτσιλιάνου E. 137.
 Γραμβούσα 114,128.
 γραμματέας 11.
 γραμματεῖα 16,47,79,121.
 γραφεῖς VI,2,47.
- Δαλματία 23,43,68.
 Δαμασκός 89.
 Δανασσῆ οἶκος. 133.
 Δανασσῆς Θεοδόσιος 135.
 Δαρμάριος Ἄνδρέας 142.
 Δαρμάριος Ἀντώνιος 142.
 Δαρμάριος Νικόλαος 142.
 δασμοί 9. Βλ. καὶ datiero-datio.
 δεκάτη 34,36,56.
 δεκάτη ζώων 50.
 δεκάτη κριθαριοῦ 53.
 δεκάτη παπική 18.
 δεκάτη σιταριοῦ 102.
 δεκάτη τυριοῦ 8.
 δεξαμενὴ νεροῦ 69,127.
 δέρματα 59.
 Δετοράκης Θ. 145.
 Δημητριάδης 1,17,26,36,62,72,104,110,
 115,140.
 διαθήκη 75.
 Διασορινός Ἰάκωβος 37,137.
 διερμηνεῖς 8,11,68,69,88,106.
 δικηγόρος 114,123.
 δουκάτο Βενετίας 9.
 δουκάτο Κρήτης 9.
 δουκικό παλάτι Βενετίας 42,52,82.
 δουκικό παλάτι Χάνδακα 103.
 Δραγαμέστο 119.
 δραγουμάνος 89.
 Δρακόπουλος Μιχαήλ 136.

- Δράκος Ἰωακεῖμ 136.
 Δράπανο περ. Ἀργοστολίου 44.
- Ἐβραῖοι Χ,ΧΙ,9,36,60,80,111,137.
 ἑλληνικά 11.
 Ἔλος π. Λακωνίας 135.
 ἔνοικια 2,10.
 ἔξυβριση θεῶν 3.
 Ἐπαρχος Ἀντώνιος 137.
 ἐπιδημίες 3,9,17,26,46,48,50,55,
 76,84,89,104,105,108,111,114,
 125,128.
 ἐπικληρύξεις 2,3,7,8,12,19,23,25,
 28-30,69,71,75,102,109,111,
 114,125.
 ἐπισκοπή λατινική Κεφαλονίδας 8.
 ἐπίσκοποι Κύπρου 4.
 ἐπίτοκη 80.
 ἔργα δημόσια βλ. opere.
 ἔργατες Ναυστάθμου 9.
 εὐγένεια βενετική 127,131.
 εὐγένεια κρητική ΙΙ, VII, VIII, 8, 21-
 27, 29, 30, 37, 50, 55, 59, 61, 63, 64,
 66, 71, 74, 75, 78, 81, 89, 95, 100,
 107, 113-116, 119-121, 123, 126-
 132.
 Εὐδαιμονογιάννης Τραχανιώτης 135. Βλ.
 De Monogiani, Eudemonogiani.
 Εὐρώπη Κεντρική 83.
 Ἐχιναδες νῆσοι I.
- beccarie 85. -cancellier 123.
 -capitano del devedo 84,122.
 -castello 118. -oernide 28. -of-
 fitio della marina 104. -scuola
 80.
 ζυγιστές 36.
 ζῶα 50.
 Ζῶης Α. 136-140,142-144.
- ἡγούμενος 115.
 ἠπειρος 84,103.
 Ἡράκλειο 140. Βλ. καὶ Χάνδακας.
- θειάφι 113.
 Θεοτόκης Σπ. XIV,137.
 Θεοτοκόπουλος Μανουῖσος 139.
 θερισμός 70.
 θερμάστρες 9.
- Ἱερεμίας Β' οἰκ. πατριάρχης 78,141.
 Ἱεράπετρα 44,63. -φρούριο 51.
 Ἱθάκη 38.
 Ἰουδαϊκή τοπ. Χάνδακα 80.
 ἵππικό 85,106,128. Βλ. καὶ cavalle-
 ria.
 ἵπποτης 103.
 Ἰστία 130.
 Ἰστρία 46.
 Ἰωάννινα ΙΧ,9,134.
- Κάβο Μαλιὰς 12.
 Καινούργιο φρούριο 133. Βλ. καὶ Ca-
 stel Nuono.
 Κάιρο 89.
 κακοποιού 87.
 Κακουλίδη-Πάνου Ἐλ. 134.
 κακουργοδικεῖο 18,81,91,94.
 Καλαβροῦ οἰκ. 135. Βλ. καὶ Calavro.
 Καλαφάτηδες VI,5.
 Καλαφάτης Δανιήλ 135.
 Καλβοκόρεση οἰκογ. βλ. Κόρεση.
 Καλλέργης Ματθαῖος 135.
 καμπάνες 83.
 Κανάρης Κωνσταντῆς 2.
 κανδήλες 83.
 Καρδάκι περ. Κέρκυρας 33.
 καρμελίτες 44.
- Ζάκυνθος 5,7,10,12,16,17,19,23,29,
 36-39,44-46,53,56,61,62,66,68,
 69,73,77,82,83,91,96,101,102,
 112,113,119,121,127,128,136-
 139,144,145. -άλυκές 119. -ἀνε-
 μόμυλος 132. -γιατροῦ 112. -Ἐ-
 βραῖοι 131. -ἐκκλησίες 19,23,49,
 50,80,117. -ἐπισκοπή 43,88. -λά-
 δι 10. -μῶλος 80,111,115. -νε-
 κροταφεῖο 69. -πύλη 67. -πυρκα-
 γιά 119. -στρατιωτικά σώματα 51,
 53,54,70,86,92,98,100,103,109,
 118,125. -συνέλευση 34. -ταμεῖο
 99,100,103. -τελωνεῖο 62. -φα-
 νός 80. -φέουδα 101. -φόροι 100.

- Κάρπαθος 45.
 καρπούζια 104.
 Καρτάνος Ἰωαννῆς 134.
 Καρτάνος Νικόλαος 134.
 Καρυδάκι τοπ. Χάνδακα 135.
 καρφιὰ 83.
 καρφίτσες 83.
 καταδύκτες 87, 107, 127.
 κατάσκοπος 53.
 κατσίκια 56.
 Κάτταρο 1, 35, 37, 108.
 Κερί περ. Ζακύνθου 144.
 κερί 54, 77, 94.
 Κέρκυρα IX, XI, XIV, 1, 3, 5, 7, 8, 9, 12, 13, 20, 22, 28, 33-35, 38-40, 46, 47, 49, 51, 52, 55, 58-62, 68, 79, 90, 91, 102, 107, 111, 112, 114, 118, 137-139. -άγγαρεῖς 74. -ἄλευρα 35. -ἀλυκές 79. -δεξαμενές νεροῦ 127. -Ἑβραῖου 36. -νοσοκομεῖο 76, 78, 107. -Προξενεῖο 9. -στρατιωτικά σώματα 38, 43, 46, 66, 79, 85, 112, 115, 130. -τελωνεῖο 9, 83, 90, 93. -ὑδρευση 33, 127. -φέουδα 41, 44. -cancelleria 74. -consiglieri 86. -dogana grande 7. -lazaretto 97.
 Κερύνη 7, 21.
 Κεφαλληνία XI, 5, 8, 46, 59, 62, 67, 68, 72, 76, 86, 97, 102, 104, 107, 111, 116, 117, 139, 145. -άγγαρεῖς 125. -γραμματεία 47. -στρατιωτικά σώματα 22, 43, 68, 73, 87, 90, 91, 126, 127. -συνέλευση 34, 65. dazio 64, 79, 126. -marangoni 67. scrivania 63.
 Κιρμύτσης Π. 134.
 κλοπή 103.
 Κλωτσᾶς Μιχαήλ 137.
 Κολυβά οἶκογ. 109.
 κομπολόγια 83.
 Κονόμος Ντιῦνος 139, 144.
 Κόντης Πιέρρος 16.
 Κόρεση οἶκογ. 142.
 Κορίνθιος Ἰωάννης 141.
 Κορυσσία λίμνη Κέρκυρας 143.
 Κορώνη I, 27, 29, 36, 81, 92.
 Κουβλή οἶκογ. 140.
 Κουβλής Γεώργιος 16.
 Κουλούρα χειρσόνησος Κέρκυρας 139.
 Κουκουμέλη οἶκογ. Χ, 133, 134.
 κουρσάρει 3, 12, 29, 30, 43, 93.
 Κούρτσολα νησί 21.
 κρασί XV, 1, 3, 12, 17, 18, 21, 23, 34, 40, 42, 43, 46-48, 54, 55, 59, 76, 88, 92, 99, 105, 108, 111, 118, 125, 128, 138.
 κρέας 17, 56.
 Κρήτη 1, 2, 4, 7, 8, 17, 18, 24, 31, 36, 37, 40, 42, 46, 50, 52, 53, 60, 69, 70, 74, 75, 77, 78, 80, 88, 89, 111, 119, 129, 130, 133-135, 139. Βλ. καὶ Ἱεράπετρα, Λασιθίου, Μεσσαρά, Ρέθυμνο, Σητεία, Χάνδακας, Χανιά.
 κριάρι 56.
 κριθάρι 5, 8, 20, 21, 38, 53, 55, 64, 68, 79, 92, 100.
 Κτήμα Πάφου 137.
 κτηνοτροφία 60.
 Κύθηρα 2, 17, 29, 49, 58, 71, 98, 114, 121, 133. -ἐπισκοπή 77. -λιμάνι 116. -capitanato 90, 105. -rasonato 65.
 Κύπρος I, IV, V, X, 6, 24, 25, 46, 54, 55, 63, 64, 89, 91, 95, 102, 112, 128, 131, 134, 138-141. -άγγαρεῖς 5. -ἀλάτι 75. -ἐκκλησίες 4, 44. -πόλεμος 65. -στρατιωτικά σώματα 43. -Τουρκόπουλοι 12. -φεουδάρχες 17. Βλ. καὶ Ἀμμόχωστος, Κερύνη, Λεμεσός, Λευκωσία, Πάφος.
 Κωνσταντινῦδης Μ. 143.
 Κωνσταντινουπόλη XI, 3, 8, 27, 36, 60, 64, 78, 119, 120. -ἀλλαντικά 48. -ἔμποροι 37.
 κωπηλάτες VI, 121.
 Λαγανᾶς περ. Ζακύνθου 145.
 λάδι XV, 10, 26, 34, 54, 114, 128.
 λαζαρέττο XIV.
 Λακωνικός κῶπος 135.
 λαμπάδες 77.
 Λαουρένταινα Παναγία ἐκκλ. Ζακύνθου 136.
 Λασιθίου 1, 7, 11, 13, 14, 16, 38, 45, 60, 62,

- 68,71,77,82,89,94,113,131,136,141.
 Λάσκαρη οἶκος. 138.
 Λάσκαρης Δημήτριος 139.
 λαχανικά 104.
 Λεμεσός 4,21.
 Λευκάδα I,35,49,53,93.
 Λεύκαρος Πέτρος 146.
 Λευκίμμη 47,74,97,117,144.
 Λευκωσία 4,21,25-27,38,129.
 Ληξούρι 5.
 Λιάτα Εύτ. 133,138.
 Λίβανος V.
 Λιβόρνο XI.
 λινάρι XIV,17,34,70,100,105.
 Λισαβόνα 93.
 λοιμός 48.
 λουστρόμος VI.
 μαγαζιά 10.
 Μαλαξός Νικόλαος 142.
 Μαλεβύζι περ.Κρήτης 141.
 μαλλί 105.
 Μαλτέζου Χρ. 135.
 Μάνη I,44,60,131.
 Μανδράκι περ.Κέρκυρας 131.
 Μανδρικάρδης Γεώργιος 142.
 Μανδρικάρδης Νικόλαος 142.
 Μανούσικας Μ.Ι. 138,141.
 Μάντοβα 46.
 Μαραθίτης Ἀπάνω χ.Κρήτης 2.
 Μαρᾶς Μιχαήλ 134.
 Μαργαρίτι 131.
 Μαργούνιος Μάξιμος 141.
 Μαργούνιος Μιχαήλ 89.
 Μαρτύρων 25 Αὐγούστου ὁδός Ἡρακλείου 133.
 Μαύρη Θάλασσα II.
 Μαυρίκη οἶκος. X.
 Μαυροειδῆ Φανή 133-136,139-142,145.
 Μέδικοι οἶκος.Ναυπλίου 24. Βλ. Medici.
 Μεθώνη I,17,19,38,69,119,123.
 μελάνι 94.
 Μελέκα ἀκρ.Χανιῶν 114.
 μέλι 54.
 Μεραμπέλλου φρούριο 32,33.
 Μέρτζιος Κ. 134.
 Μεσσαρά 2,8,82,91,98,113,124.
 Μεσσήνη 45.
 μετάξι 105.
 μεταφραστής 119.
 Μῆλος 17.
 Μητροφάνης καλόγερος 89.
 Μικρά Ἀσία 20.
 Μιλάνο 51,83.
 Μινῶτος Γεώργιος 141.
 Μινῶτος Σταματέλλος 141.
 Μολδαβία 118.
 μοναχοί 77.
 Μονεμβασιά I,12-14,16,21,24,29,30,34,35,49,74,75,79,82,103,121,125.
 Μοριᾶς 36,46,141.
 Μόρμορη οἶκος. 136.
 μοσχάτι (κρασί) 1.
 Μοσχονᾶς Νικ. 140.
 Μοτσηνῦγος Φραγκῆσκος 137.
 μουλάρι 10,11.
 Μπαρμπαριά I,12,130.
 Μπαρμπαρόσα 1,6,25,43,122,133,134.
 μπισκότα 72,128.
 Μπουμπουλίδης Φ. 138.
 μπράβου V.
 Μπρύντιζι 40.
 Μύκονος 3,7.
 Μυλοπόταμος περ.Κρήτης 98.
 Μυρτιδιώτισσα μονή Κεφαλληνίας 138.
 Μυτιλήνη 12.
 Νάζη Ἰωσήφ X.
 Ναθαναήλ Ἰωάννης 137.
 Νάξος δουκάτο I.
 ναύαρχος Τοῦρκος 10.
 ναῦλος 130.
 ναυπήγηση 86,115.
 Ναύπακτος I,12,39,53,69.
 Ναύπλιο I,1,4,5,11-14,17,19,23,24,27-30,36,40,43,50,52,53,55,62,63,65,71,73,76,78,82,88,90,92,97,110,112,113,124,125,133,134.
 ναύσταθμος Βενετίας 52.
 ναύσταθμος Χάνδακα 9,80.

Νέα Μονή έκκλ. Ζακύνθου 92.
 Νεάπολη π. Ἰταλίας 29,64.
 νεκροταφεῖο 69.
 Νέο Φρούριο Κέρκυρας 49,62,74,108,
 114,118,126.
 Νεράιδα τοπ. Χάνδακα 107.
 νεώσοικοι 95.
 νόθοι 129,130,132.
 νομικοί 122,129.
 νοτάριοι 9.10.18.29,31,32,50,58,
 73,81,94,101,121,126.
 Ντία νησί βλ. Standia.

Ξένων Ἄγ. Νικόλαος έκκλ. Ζακύνθου
 20,61,106,120.
 Ξεροκαστελλώτισσα Παναγία έκκλ.
 Ζακύνθου 136.
 Ξηρουχάκης Ἄγ. 138,139,141,145.
 Ξυλεύα 2,37,67,125,132.
 Ξυλοδαρμός 109.

Ὀλλανδοῦ 140.
 Ὀμαλά περ. Κεφαλονιάς 145.
 ὄπλα 124.
 ὄσπρια 17.

Πάδοβα Χ, 35,45,46,127,145.
 Παλαιόκαστρο τοπ. Χάνδακα 140.
 Παλαιολόγοι οἶκος. 46.
 Παλαιό Φρούριο Κέρκυρας 109,115.
 Παλική περ. Κεφαλονιάς 34,91.
 Παναγιά τοπ. Ζακύνθου 23.
 Παναγιωτάκης Νικ. 135.
 Παναγιωτοπούλου Κρύστα 138.
 πανιά 130.
 πανούκλα 17,26,46,55,76,104, 105,
 110,111,114,125,128.
 Παντοκράτορα προμαχών Χάνδακα 40.
 Παπαδόπουλος Στέφ. 142.
 παράγκα 51.
 παραγωγή κακή 114,116.
 Πάργα Ι, 98,103,131.
 πάροικοι 2,133.
 Πάτμος 40.
 Πάτρα 10.
 πατριαρχεῖο οἴκουμ. 138.
 Παῦλος Γ' πάπας 133.

Πάφος 17,21,28,136.
 Πεδιάδα περ. Κρήτης 65,80,89.
 Πεντόγαλος Γερ. 138.
 πεπόνια 104.
 πέτρες 132.
 Πετρῆς Π. 142.
 πύσσα 45,113.
 πλειστηριασμοῦ 35,48,51,56.
 Πλουμίδης Γ. 133-135,137,139,140,
 142,144,145.
 Πόλα 143.
 πολύτεκνοι 37.
 Πρέβεζα Ι.
 Πριώτισσα φρούριο Κρήτης 26.
 πρόβατα 77.
 προύκα 9,34,66,79,87,91,130.
 προβλεπτής alle biave 39,40.
 προβλεπτής Ἄνατολῆς 8.
 προσωποκράτηση 17.
 Προφήτης Ἠλίας μονή Ζακύνθου 49,115.
 πρωτοψάλτης 8.
 Πύλαρος περ. Κεφαλονιάς 102.
 Πυργιώτισσα βλ. Πριώτισσα.
 πυροβόλα 130.
 πυρομαχικά 39,124,130.

Ραγούζα XIV.
 Ρέθυμνο 5,17,21,38,70,72,85,87,89,
 92,110,120,123,129,130,141. -με-
 ταφραστής 119. -πανώλη 26. -πρω-
 τοψάλτης 8. -στρατ. σώματα 103.
 -τεύχη 114. -beccarie 60. -fab-
 briche 109. -fortezza 71. -no-
 daria 126. -offitio criminal 73,
 94. -offitio Sanitā 95. -scri-
 vania 112,113.
 ρέκτορας 5,19,40.
 ριζοκαλλιέργεια 129.
 Ρίο π. Πατρῶν 39.
 Ρογδιά τοπ. Χάνδακα 140.
 Ρόδος 53,91,105,111.
 ρύζι XV.
 Ρωσία 33.

Σαγιάδα βλ. Bastia.
 Σαλαμιού χ. Πάφου 136.
 σαπούνη 26.

- Σάσων νησί 39.
 Σεβενίκο π. Δαλματίας 40, 52.
 σεντόνια λιβά 65.
 σημαία 127.
 Σητεία 40, 53, 63, 79, 89, 91, 117, 121, 141, 145.
 Σιγούρου οίκου. 138.
 σιδηρουργός 11.
 Σικελία 115.
 Σινά 54, 118.
 σιταποθήκες 45, 110.
 σιτηρά 8, 11, 12, 15, 17-20, 33, 35, 37-40, 68, 70, 71, 79, 80, 88, 95, 97, 100-102, 108-110, 115, 119, 124, 130, 131.
 σιτοδεία 8, 27, 37, 55, 130.
 σκλάβοι 5, 19, 44, 119.
 σοπρακόμιτος 45.
 Σοπωτό 33.
 Σούδα 38, 64, 82, 92, 95, 109, 114, 122, 124, 125, 141.
 Σουλεϊμάν Α' σουλτάνος 8.
 Σπάθα άκρωτήριο 128.
 Σπανάκης Στέργιος XIII, XIV, 133, 135, 136, 140-142, 144-146.
 Σπιανάδα τοπ. Κέρκυρας 127.
 Σπιναλόγγα 75, 82, 92, 114, 141.
 Σταυρού πανηγύρι 25.
 σταφύδα XV, 21, 34, 100, 101, 106, 126, 136, 143.
 σταφύλια 106.
 Στεριώτου 'Ιωάννα 141.
 στρατιώτες 106, 107, 128.
 Σφαιρά 8, 121.
 Συμβούλιο των Δέκα 33, 37.
 Συρία V, 25, 27, 130.
 σχουνί 94.
 Σωτήρ έκκλ. Ζακύνθου 19, 136.

 ταμεΐο δημόσιο 3, 20.
 τελωνεΐο 2, 9, 62.
 Τέμενος περ. Κρήτης 133.
 τεχνίτες 132.
 Τήνος I, 69-71, 81, 95, 124, 131, 140.
 τιμαριούχοι VIII.
 τιμονιέρης VI.

 τουρνέσιο 82.
 Τουρκία (-κοι) V, XIII, 1, 9, 10, 12, 23, 27, 33, 34, 38, 39, 43, 45, 46, 49, 53, 70, 74, 83, 89, 130, 132, 140, 141.
 Τουρκόπουλοι 12, 21, 135.
 τράγος 56.
 τραπεζίτης 60.
 τραυματισμού 23, 25, 30, 101, 111.
 Τρίπολη Συρίας 28.
 τσεκίνι 22, 27, 41, 44, 46, 47, 49, 55, 70, 76, 80, 83, 88, 94, 107, 111, 121, 139.
 Τσελέντη Ν. 135.
 Τσικνοπέμπτη 41.
 Τσιρπανλής Ζαχαρίας 143.
 Τσιτσελής 'Ηλίας 134.
 τυρί 8, 17, 54, 55.
 τύφος 9.
 Τωμαδάκης Νικ. 144.

 ύαλικά 83.
 ύδατοδεξαμενή 124.
 ύπέρπυρο *passim*.

 φανός 80.
 Φανερωμένη μονή Ζακύνθου 145.
 φέουδα (-δάρχες) 15, 17, 27, 37, 44, 59, 65, 101, 120, 123, 127, 128, 138. Βλ. καύ τιμαριούχοι
 Φερράρα 46.
 φιλενωτικός 31.
 Φιλοῦσα χ. Πάφου 136.
 Φιολύτλισσα Παναγία έκκλ. Ζακύνθου 136.
 Φισκάρδο περ. Κεφαλονιάς 43.
 Φλαγγίνη οίκου. 134.
 φόνος 2, 3, 7, 8, 11, 17, 25, 28, 75, 79, 80, 87, 102, 122.
 φόροι 10, 18, 21, 34, 35, 37, 59, 100. Βλ. καύ *datieri*.
 φρεγάτες 70, 111, 115.
 φρούραρχος 8.
 φροῦτα 62, 73, 104.
 φυλακή 71.
 φωτιστικά 83.

χαλιβά 65.

Χαλκίδα 54,61.

χάλκινα εἶδη 9.

Χάνδακας IX,1,7,9,17,19,22-24,31,
33,36,39,40,45-48,55,63,64,81,
82,91,93,94,96,101,105,113,118,
120,123,125,126,128, 130, 133,
144,145. -ἀγγαρεῖες 75. -Ἄγ.
Ἰωάννης Camariotti 96. -διερμη-
νεύς 88. -δουκικό παλάτι 94,103.
-Ἐκκλησία 129. -Ἰουδαϊκή 80.
-λαζαρέττο 116. -λιμάνι 13, 30,
53,54. -μονές 18. -μῶλος 3. -ναυ-
πηγεῖο 81,108. -ναύσταθμος 9,
66,80. -Νεράιδα τοποθ. 107. -νο-
σοκομεῖο 89,116. -πλατεῖα 2,22,
37,45,53,54,72,77,84,105. -σιτα-
ποθήκη 110. -στρατιῶτες 19. -τα-
μεῖο 62,92. -τελωνεῖο 2. - τυρὶ
δεκάτη 8. -φρουρές 30. - φροῦτα
104. -φυλακές 71. -πανώλη 17,46,
48,55,76,104,105,110,111, 114,
125,128. -beccarie 50,69, 110.
-cancellaria 58,90,94. -capita-
neato 87. -comerchio 47,76.-con-
tador 79. -Dermatā περιοχὴ 72.
fabbriche 2. -fornace 11. -in-
sida 42,111. -interprete 87.
-intrada 73. -marangoni 72.
-messeteria datio 116.-militia
89. -mureri 61,77. -opere 27.
-pubblica strada 122. -quader-
nier fiscale 82. -rasonato 12.
-salineri 75. -salumi 59, 62.
-San Piero μονή 74,75. -scriva-
no 51,65. -sopramassaro 72.
-spina 105.

Χανιά XIII,2,3,13,16,17,18,19,22-
27,36,37,46,55,59,63-65,72,84,
94,96,100,101,104,108,110,114,
125,128,134. -Ἀκρωτήρι 114.
-ἀλάτι 83. -ἐπιδημία 89. -κα-
κουργιοδικεῖο 91. -λιμάνι 22,
60,95,136,143. -μεταφραστῆς 119.
-ταμεῖο 64,116. -τεύχη 144. -
συνέλευση 50. -Calamona περιοχὴ
88. -capitanaria 66,67,74. -cer-
nide 63. -datii 94,108. -log-
gia 72. -massaro biscotti 127.

piazza di frutti 68. -spina 84.

χαρτὶ 83,94.

Χασιώτης Ἰω. 135-137,139,142.

Χιμάρα I.

Χίος I,120.

Χουρχουλίδι χ.Ζακύνθου 146.

χρυσός 65.

Χρυσοχοῦ περ. Κύπρου 21.

φαραγορά Βουθρωτοῦ 84,93. -Κεφαλο-
νιάς 43.

φάρια 10,99.

φαρικῆς ἐργαλεῖα 10.

ψευδομαρτυρία 71.

φωμὶ 68.

- Achelli Andrea 70.
 Achielli Andrea 89,94.
 Achielli Andronico 96.
 Achielli Michiel 96.
 Achielli Zorzi 94.
 Achielli Zuanne 89.
 administrator 26.
 Agapitō Jani 13.
 Agapitō Nicolō 13,105.
 Agappitō Zuanne 22.
 Agiandritti Andrea 69.
 agravami 67,147.
 Alberto Francesco 30.
 Aleftimo βλ. Λευκίμμη.
 Alemanno Pietro 112.
 Alessio γιός του Mattio από Κέρ-
 κυρα 75.
 Alibali κουρσάρος 18.
 Alicudi Άνδρέας 1.
 Alifanto νήσος 69.
 Aliprandi Antonio 2,90,142.
 All reis κουρσάρος 135.
 Allovio da Venetia capitano 20.
 Altavilla Marulla 58.
 Altavilla Zuanne 58.
 ambassador 65.
 Ambrassa χ. Χάνδακα 128.
 Ambroso βλ. De Ambroso.
 Amicone βλ. Μύκονος.
 amiraglio 66.
 Amoreo Andrea 129.
 Amoreo Joanni 129.
 Amoreo Michiel 129,145.
 Anagnosta Candila Andrea 132.
 Anatolia 20.
 Andrea από Ναύπλιο 52.
 Andriopulo Giani 114.
 Andronico Dimitrio 130.
 angarie βλ. άγγαρετες.
 animali minuti 59.
 Anino Andrea 5.
 Anino Piero 5.
 Antipassō sooglio 85.
 Antonio Luca 122.
 Apanoiavarini τοποθ. χωριου Ruma
 Χάνδακα 11.
 Aquila Paulo 74.
 Arca βλ. De Arca.
 archibugieri 38,93,98.
 arcobusata 122.
 arcondopoli 121.
 arcondoromei 121,147.
 Argassā έκκλ. Ζακύνθου 20.
 argento βλ. άργυρος.
 Armachi Antonio παπός 9.
 Armachi Georgio 9,22. -Zorzi 80.
 armagi 34,147.
 Armani Michiel 114,144.
 Armani Nicolō 114,144.
 Armeni βλ. Armani.
 Armenus χ. Σητείας 124,145.
 Arminu χ. Κύπρου 25.
 armiraglio (-gliato) 30,60,62,116,
 147.
 armiri 111,147.
 arsili 40.
 arsinico 83,147.
 Asdracha C. 138.
 Asdracha S. 138.
 Asolo Piero βλ. D'Asolo.
 aspri 84.
 Assorino Jacopo 37.
 Assugna χ. Χάνδακα 22.
 Audū χ. Πεδιάδας Κρήτης 80.
 Ausani Andrea 110.
 Ausani Nicolō 110.
 aventureiro 54,66,147.
 Avida χ. Κύπρου 17.
 avvocato fiscale 90,107,117,119.
 avvocato dei prigionieri 107.
 avogaria del Comun 122.
 Avonal Giacomo 126.
 Avrami Nicolō 21.
 Aymard M. 140,142,146.
 Bacchion E. 141.
 Baffo Bernardino 112.
 bailagio 29.
 baialato Τήνου 69,147.
 Baldo Gieronimo 104.
 Baliarin Drago 118.
 Baliarin Michiel 118.
 Baliarin Rimondo 118.
 Baliarin Spathō 118.
 balie 65.
 balla έμπορευματος 9.

- ballestiere 127,147.
 ballio 6.
 Balsamo Nicolò 107.
 Bambacam Symonin 28.
 Bano Piero 114.
 Barbarigo Nicolò 87.
 Barbarigo Zorzi 120.
 Barbati Agustin 85.
 barca 53.
 Bastia (=Σαγιάδα) 39,138.
 beccarie (-cherie) 50,56,60,85,
 109,110,147.
 Bechna Petro 25.
 Belletti Varlam 73.
 Bembo Francesco 68,78.
 Bernardin από Πάδοβα 127.
 Bernardin tis Marius 25.
 Bernicolas-Hatzopoulos D. 144.
 Bertolini Horacio 94.
 bettole 105.
 Bianchi Venetiani 5.
 Bianco Zorzi 20.
 biave 1,6,68.
 biscotti 37,96,97,102,124,128,
 147.
 bizante 21.
 Blessa Dimitri 44.
 Blessa Domenego 44.
 Blessa Gioni 44.
 Blessa Marin 44.
 Blessa Teodoro 44.
 Blessa Thomaso 44.
 Blessa Zorzi 44.
 Bochali τοπ.Ζακύνθου 49.
 bolete 121.
 bolla dei corami 88,147.
 Bolognese Flavio 78.
 bombardieri 45,69,112,115,130,
 131,147.
 Bon Antonio 113.
 Bon Bernardin 80.
 Bon Dominico 116.
 Bon Piero 113,114.
 Bon Zorzi 58.
 Bonera Antonio 107.
 Bonera Zorzi 107.
 Bonin Antonio 7.
 Bonin Michali 7.
 Bonin Piero 7.
 Bonifacio Castel 98.
 borghesi 4.
 borgo τοπ.Ζακύνθου 19.
 Bosicchio Repposi 43.
 Bosichi Vreto 30.
 botta 1,3,46,47,54,76,81,82,88,92,
 130.
 botteghino 51.
 botteri 119,147.
 bo(v)ina (buina) 11,38,39,60,68,77,
 89,94,113,147.
 bovini 82.
 Boza Bortolamio 30.
 Boza Zuanne 30.
 Braccio (Gran) di Maina 60.
 Brassan βλ. Da Brassan.
 bregantino 3,147.
 Brescia 46.
 Buccari Bernardino 102.
 Bulgari Stachio 95.
 Burlion Antonio 90,93.
 Cacapilã τοπ.Ζακύνθου 91.
 Cacavã Demetrio 42.
 Caovella Calisto 124.
 Cacavella Leo 124.
 Cadit Calceran 27,137.
 Cadit Marco 27.
 Caffatò Zorzi 27.
 Caffatò Zuanne 27.
 Cagliaffa χ.Χάνδακα 128.
 Cagnola Manoli 109.
 calafati 91,119,147.
 Calafat(t)i Antonio 29.
 Calafati Daniel 18.
 Calafati Nicolò 18.
 Calafati Zorzi 18.
 Calafati Zuanne 18.
 Calafati βλ. καὶ Callafado.
 Calamari Michiel 3.
 Calamari Zorzi 3.
 Calamona τοπ.Χανίων 88.
 Calavrese colonello 55.
 Calavria Dimo 34.
 Calavrò Marco 12,135.
 calcine 111.

- caldiere 9.
 Calergi Andrea 98.
 Calergi Antonio 84.
 Calergi Mattio 11.
 Calergi Michiel 116.
 Calergi Stamathi 12.
 Calergi Zorzi 111.
 Calessa χ.Χάνδακα 17.
 Caliachi Costantin 19.
 Caliachi Manoli 19.
 Calichiopulo Spiro 110.
 Calichiopullo Arsenio 97.
 Calichiopullo Lucretia 97.
 Calichiopullo Stamatello 97.
 Calimeri Antonio 35.
 Callafado Maria 52.
 Callafado Zorzi 52.
 Callogierā Zuanne 52.
 Caloforno Zuan 104.
 Calonā Andrea 61,81.
 Calonā Francesco 61,81.
 Calonā Zuanne 61,81.
 Caluci Cosmo 121.
 Caluci Enea 82.
 Caluci Paulo 121.
 Calucci Thodorin 58,90. Βλ. Caluzzi.
 Caludi Zuanne 111.
 Caluzzi Thodarin 105. Βλ. Calucci.
 camera 12,82,147.
 camera fisoal 3,20,29,43,56,94,99.
 camera real Κύπρου 27.
 camera dei pegni 52.
 Camilafco Zuanne 33.
 Campanil Hieronimo 12.
 campo μονάδα μέτρησης 49,67,106.
 Canal βλ. Da Canal
 cancellaria (-llier) Ζακύνθου 16,44,123. -Κέρκυρας 74. -Κεφαλονιάς 47,65. -Κύπρου 6,7,12. -Ναυπλίου 90. -Χάνδακα 58,87,90,94. -Χανίων 37.
 Candia 14,33.
 Candila Andrea 132.
 Canea βλ.Χανιά.
 caneva 121.
 Cangelari Danae 93.
 Cangelari Marco 43.
 Capadoca Polo 97.
 Capadocha Georgio 76.
 capeletti 101,147.
 Capello Gieronimo 78.
 Capello Zorzi 78.
 Capi βλ. Gorgogiri.
 capitano (-neato,-neria) 20,68,90,147,148. -Ζακύνθου 38. -Ίεράπετρας 44. -Ίθάκης 38. -Ύπικοῦ Ἀργοστολίου 87, Κέρκυρας 85, Κεφαλονιάς 127. -Κεφαλονιάς 90. -Κυθήρων 58,82,90,98,105. -λιμανιού Χάνδακα 54. -Μεσσαράς 91. -μώλου Χάνδακα 3,53. -Νέου Φρουρῆς Κέρκυρας 126. -Σητείας 91. -φρουρῶν παραλίων 30. -φυλακῶν Χάνδακα 71. -Χάνδακα 87. -Χανίων 60,67,74. -archibugieri Κεφαλονιάς 93. -Castel Bonifacio 98,107. -Castel Pedia 123. -cernide Λευκίμυς 117. -contra fures Κρήτης 34. -covazo Κεφαλονιάς 87. -del devedo Ζακύνθου 84,122. -fanti 49. -gallioni 55. -general Κρήτης 10. -delle guardie Ζακύνθου 122. - nave 119. -delle preson 30. -stratia Σητείας 53. -delle vigne 22,66.
 Cap(p)odistria Alvise 28.
 Cap(p)odistria Vicencio 28.
 caporale 52,100,118,148.
 capretti 59.
 Capsa Basilio 23.
 Capsa Zuanne 23,136.
 Capsalō Antonio 5.
 Capsalō Michiel 5.
 Capsochiefalo Vettor 103.
 Capsolō Antonio 38.
 Capsolō Cecilia 38.
 Capsolō Zuan Michiel 38.
 Caradormisi κουρσάρος 30.
 Caramaniti Anastasio 91.
 Caramaniti Andrea 90.
 caramussali 23,148.
 caratadori 93.
 caratatto 73.
 caratto 27,141,148.

- Caravella Dimo 44.
 Caravella Pietro 44,138.
 Carchiopulo Zorzi 22.
 Carciopulo Giorgio 44.
 Cardona Ferdinando 126.
 Cariati οἴκογ.123.
 Cariati Michiel 68,70,92.
 Cariati Zuanne 92.
 Cariddi Andrea 85.
 Cariddi Manoli 85.
 Caristiano Mattio 118.
 Cartofilaca Mano 114.
 Carton Giosef 36.
 Carusi Costantin 102.
 Carusi Hieronimo 102.
 Carusi Ἰωάννης 102.
 Carvugni Andrea 23.
 casalioti 114.
 Cassimati Antonio 105.
 Cassimati Marin 105,111.
 castaldia 1,148.
 Castel d'Alto Τήνου 69.
 Castel Bonifaccio Κρήτης 107.
 Castel Nuovo Δαλματίας 23.
 Castel Nuovo Κρήτης 1,2,4,39,55,
 65,89,91,98,129,133.
 Castelan Nicolō 109.
 castellanaria (-llano) 1,30,33,44,
 55,65,69,91,98,101,107,121,123,
 148.
 Castrì περ.Ναυπλίου 30.
 Catello Antonio 16.
 Catello Christoforo 16.
 Catello Marco 16.
 Catello Nicolō 16.
 Catello Zuan 16.
 Cathanesi Nicolō 112.
 Cato Castro περ.Κέρκυρας 36.
 Cattaro βλ.Κάτταρο.
 Cattelano Michelin 114.
 Cavadia Dominico 93.
 Cavalla Piero 2.
 cavalleria (-lli) 45,64,85,88,89,
 123,148. Βλ.καὶ ἵπικμό.
 oavalli leggeri 54,81.
 cavallorotto 5,22,68,73,96,98,103,
 104,126,148.
 Cavrocori χ.Μαλεβιζίου 74,141.
 Celaiti Agnese 74.
 Celaiti Bettina 74.
 Celaiti Paulo 74.
 Celeri Giacomo 98.
 cenaprio 83,148.
 Cendami Manoli 30.
 Cendami Nicolō 30.
 Cenderi βλ.Sideri Giana.
 censo 84,148.
 Cerigo βλ.Κύθηρα.
 Cerines βλ.Κερύβια.
 cernide 28,38,63,66,117,148.
 Cernota Zuan Antonio 65.
 ceroico 89,106,107,112,148.
 cevolle 100.
 Chanea βλ.Χανιά.
 Chanes Dolphin 3.
 Chalchiopolo Manoli 62.
 Chalchiopolo Nicolō 62.
 Charchiopolo βλ.Chalchiopolo.
 Charidachi τοπ.Χάνδακα 13.
 Chelari βλ.Varucha.
 Chelmi Andrea 90.
 Chelmi Zuanne 90.
 Chiarello Tomaso 73,81.
 chiaus 39,148.
 Chielmi Lazaro 43.
 Chierulla Bechna 25.
 Chilani χ.Κύπρου 24.
 Chingo Manusso 52.
 Chioza βλ.Da Chioza.
 Chochi Gini 102.
 Chiracopulo Jani 17.
 Chiriacho Zorzi 17,99.
 Chiriacopulo Nicolō 94.
 chirologio 68,70,82,85,106,118,
 128,148.
 chirurgo 46,76.
 Chitria χ.Κύπρου 19.
 Chiso από τήν Κέρκυρα 20.
 Christodulo miser 123.
 Christofin El Cola 28.
 Christofolo Michiel τέρεας 82.
 Christoforo του Bernardin 127.
 Chrusocho χ.Κύπρου 28.
 Cieri άκρωτ.Ζακύνθου 122.
 Cimera Marco 117.
 Cimera Zuanne 117.

- cittadinanza 78.
 cittadini 3.
 Civil Vecchia 30,148.
 civitanaggio 27,148.
 Cladã Theodoro 43,122,125.
 Clarozani Costantin 109.
 Clarozani Zorzi 109.
 Cligori Marco 54.
 Clissargho βλ.Chinigo Manusso.
 Clonari Costa 2.
 Closa Michiel 33.
 Closa Zorzi 34.
 Clossa P̄ogono 19.
 coadiutore 94.
 Cocala Anzolo 120.
 Cocala Paula 120.
 Co(c)al(l)a Pie(t)ro 36,61.
 Cochini Antonio 41.
 Cochnini Giorgio (Zorzi) 35,41,45,
 84.
 Cochini cavalier 99.
 Cochino Giorgio 51.
 Cochino Petro 93.
 Cocica Nicolō 70.
 Cocica Zuanne 70,112.
 Collura Costantin 107.
 Colocassi τοπ. Racli Κεφαλονιάς
 76.
 colonello 63,120,148.
 Colura οίκου. 74,101,143.
 Combotecha Joni 3.
 commercio datio 76,105,148. -gran-
 de datio 47,148.
 comito 13,44,148.
 compagnia στρατιωτική 53,66,91,100.
 concubina 75.
 Condocali Alvise 84,85,93.
 Condocali Ἀντώνιος 83.
 Condocali Cristoforo cavalier 45,
 49,84,93,99,138.
 Condocali Demetrio 84.
 Condocali Manoli 83.
 Condocali Marco 83.
 Condocali Νικόλαος 83.
 Condolea Andrea 78.
 Condolea Marin 78,142.
 Condolea Zorzi 78.
 Condolea Zuanne 78.
 Condorini Manoli 91.
 condottiero 101.
 Conluzzo Anibal 69.
 consagliari 49,86,112,148.
 consiglio X 6.
 contador 3,52,78,79,121,148.
 Constantoudaki M. 139.
 Contarene Stamati παπός 120.
 Contarini Giacomo 8.
 Contesin βλ.Derhenior.
 contestabelleria (-bile) 6,24,28,
 34,35,52,82,103,109,148.
 Contuzzi Annibal 82.
 Copeo Manoli 127.
 Copeo Nicolō 127.
 Coraffã Beno 102.
 corami 88,99,111,130,148.
 Corani Audet 21.
 Corissia λύμνη Κέρκυρας 97.
 Corcumelli Alessandro 38.
 Corcut Rais κευρατής 39. Βλ.καὶ Cur-
 togoli.
 Coressi Nicolō 88.
 Corfachi Gianni 118.
 Corinthio Gianni παπός 91.
 Corinthio Theodosio 91.
 Corinthio Zorzi 74.
 Corinthio Zuanne 74.
 Cormulissi Andrea 3,133.
 Cormulissi Antonio 3,133.
 Corner Giacomo 98.
 Corner Zuan Francesco 98.
 Corogona Stamati 21.
 Corpus Domini γιορτή Χάνδακα 125.
 Corsari Zuanne 110.
 Corso Stefano 87.
 cortile 49.
 Cosma Dimitri 60.
 Costantin ἱερέας 109.
 Costantin ἀπὸ τὴν Κύπρο 20.
 Costantinopoli βλ.Κωνσταντινούπολη.
 Cotovico Giovanni 103.
 Cotti Zorzi 76.
 cottimo 89,148.
 Crano Abraam 76.
 Crano Janni 73.
 Crano Zuanne 76.
 Crassã sopracomito 68.

- Crassã Giacomo 65.
 Crassã Julio 91.
 criminal officio 73.
 Crussogulato Zuanne 48.
 Culuri οἶκος. 47.
 Curculidi χ.Ζακύνθου 132.
 Curcumelli Alessandro 1,7,13,60.
 Curcumelli Andrea 1,8.
 Curmulissi βλ. Cormulissi.
 Curtogoli κουρσάρος 138.
 custode 74,148.
 Cutuvali Dimitri 49.
 Cuvli Zorzi 62.
- Da Brassan Dimitri 55.
 Da Canal Antonio 113.
 Da Canal Francesco 113.
 Dacha Marco 122.
 Dacha Zorzi 122.
 Da Chioza Piero 71.
 Da Cipro Antonio 51.
 Da Cipro Nicolò 108.
 D'Adamo Marietta 59.
 D'Adamo Scipion 59.
 Da Ferrara Nicolò 105.
 Dal Finale Zuanne 128.
 Dalmati VI.
 Dalondã οἶκος. 135.
 Dalondã Franco 90,142.
 Dalondã Theodosio 13,14,16.
 Dalondã Zuanne 16.
 Damiani Nicolò 103.
 Da Milo οἶκος. 136.
 Da Milo Nicolò 2,23.
 Damillo Zuan Nichifforo 72.
 Da Modon Antonio παπᾶς 119.
 Da Modon Marula 119.
 Da Modon Ruberto 119.
 Damorò Dimitri 42.
 Damorò Nicolò 42.
 Danassin Franco 16.
 Danassin Nicolò 16.
 Danassin Michel 16.
 Danassin Piero 16.
 Dandolo Andrea 79.
 Dandolo Antonio 26.
 Dandolo Francesco 1.
- Dandolo Ἰερώνυμος 1.
 Dandolo Piero 26.
 Dandolo Zuan(ne) 64,79.
 D'Armaro Antonio 79.
 D'Armaro Helena 79.
 Darmaro Nicolò 82.
 Da Roma Manusso 103.
 D'Arona Manusso 129.
 Da Sebenico 1.
 D'Asolo Piero 11.
 D'Athènes Medici 5. Βλ. Medici.
 datiero-datio 7,28,46-50,52,56,57,
 60,62,64,72,76,83,84,88,93,99,
 104,105,107,108,110,111,114,
 116,130.
- De Ambrosco Francesco 130.
 De Ambroso Gasparo 112,115.
 De Arca Jacomo 121.
 decima βλ. δεκάτη.
 De Consolo Menahim 36.
 Deda Zorzi 79.
 De Domenego Christoforo 105.
 De Emanuel Andrea Michiel 129.
 De Garzoni βλ. Garzoni.
 De Janni Filippo 19.
 Della Venda Cornelio 118.
 Delam(1)a χ.Κεφαλονιάς 67,125.
 De Mercanti Simon 72.
 De Mezo Jeronimo 74.
 De Mezo Polo 132.
 De Mezo Zuanne 132.
 Demonogiani οἶκος. 135.
 Demonogiani Andrea 124.
 De Monogiani Tracagianni 12.
 Demonogianni Zuanne 124.
 De Monoiani Manoli 34.
 De Monoiani Catherina 34.
 Demorono Joanni 129.
 De Paris Francesco 72.
 De Pecchis βλ. Peochis.
 deputati 112,120.
 Derhenior Contesin Zuan 56,57.
 Dermatã τοπ. Χάνδακα 72.
 Descan Galeazzo 114,127.
 Descan Marco 114.
 Descan Marcolin 127.
 Descan Zorzi 114.
 De Todaro Thomaso 6.

- devedo 122.
 De Zogia βλ. Zogia.
 De Zorzi Hyppolito 20.
 Dimisiano Matio 67.
 Dimisiano Stefano 67.
 Dimitri παπάς 30.
 Diogeni Dimitri 27.
 Diogeni (-ieogeni) Michali 18,27.
 Di Rossi βλ. Rossi.
 dispensator 26,148.
 Di Ugoti Arseni 41.
 Di Ugoti Fiordelise 41.
 do(g)ana Κέρκυρας 7,90,93,148.
 Dolfin Marin 55.
 Domenego βλ. De Domenego.
 dottor di legge 122,129.
 Dracco Γεώργιος 20.
 Dracco Ίωακείμ 19.
 Dracco Gianni 19.
 Dracco Nicolò 20.
 Drimi Zorzi 87.
 Drimrã Piero 124.
 Drimrã Zuanne 124.
 Ducatari Andrea 17.
 Dulcigno 66.
 Durente Francesco 101.
 Durente Marco 101,143.
- Elleo κόλπος 17,135.
 Emba περ. Κύπρου 29,137.
 entrada φόρος 67.
 Eparcho Michiel 97.
 Eparco Antonio 33,35.
 Eparco Niceforo 35.
 Episcopopulo Calisto 8.
 Episcopopulo Nicolò 108.
 Episcopopulo Zorzi 8,108.
 Erisso περ. Κεφαλονιάς 93.
 esator 119,131,148.
 estimo 22,148.
 Eudemonogiani οἰκογ. 13,16.
 Eudemonogiani colonello 124.
 Eudemonogiani Duca 95.
 Eudemonogiani Michiel 95.
 Evangelì Piero 61.
 Evangelì Zorzi 61.
- fabbriche 2,109,148.
 Fachidari Marco 53.
 Fain Stefano 69.
 Falier Anzolo 115.
 Falier Francesco 115.
 Famagosta βλ. Ἀμμόχωστος.
 fantoria - fanti 49,52,63,64, 81,
 103,110.
 Faracì Nicolò 101.
 Fasoomillo Costantin 17.
 Fassidoni Stamati 60,91.
 Fedalto Giorgio 141.
 Ferante Bortholamio 89.
 feudatari 70. Βλ. φεουδάρχες.
 Fiamma Piero Maria 51.
 Fietto Manea 117.
 Filimo Zorzi 72.
 Filippo de Janni 19.
 Filussa χ. Κύπρου 25.
 Finamengo Gabriel 25.
 Finamengo Mathio 25.
 Fioliti(ssa) έκκλ. Ζακύνθου 19,50.
 Fiscauli Icdovico 106.
 físico γιατρός 89.
 Fiumara τοπ. Ζακύνθου 51,139.
 Flabanacori χ. Χάνδακα 129.
 Flangi Emanuel 17.
 Flangi Francesco 4.
 Flangi Janni 4.
 Flangi Marco 4.
 Flangi Nicolò 4.
 Flangi Piero 4.
 Flangi Stefano 4.
 Flocca Andrea 43,59,63.
 Flocca Mattio 43,59,63,138.
 Flocca Zuanne 64.
 Floro Girolamo 7.
 Fonieri abbazia Ζακύνθου 117.
 Fontana Alessandro 76.
 Fontana Dimitri 76.
 Fontana Nicolò 76.
 fontego 6,45,71,106,118.
 Forestieri San Nicolò Ζακύνθου βλ.
 Ξένωv
 formenti βλ. σιτηρά.
 fornace 11,71,148.
 fortezza Ἄγ. Δημητρίου Χάνδακα 54.
 Fortis U. XI,137.

- Foscardi Alvise 86.
 Foscardi Lodovico 86.
 Foscarini Giacomo XV, 47, 48, 50, 54,
 56, 64, 98, 139, 140.
 Foscarini Marcantonio 18.
 Framini Michiel 88.
 Franceschi Paula 85.
 Franceschi Zuanne 85.
 francomati 5, 6, 134.
 Francomini ἐκκλ. Ζακύνθου 128.
 Francho Natam 31.
 Francotopi περ. Χάνδακα 39.
 Fraronisi scoglio Σούδας 122.
 Fraschia χ. Χάνδακα 67.
 fregata 12, 37, 52, 69, 81, 83, 94, 149.
 Frielli Pietro 87.
 Friuli περ. Β. Ἰταλίας 41.
 Ftamini Zorzi 81.
 Fucā Andrea 62.
 Fusidi Nicolò 85.
 fusta 12, 44, 148.

 gabella 26, 149.
 galea (-ia) 1, 2, 18, 27, 44, 45, 75, 91.
 -dei condannati 35. -estraor-
 dinaria 63, 149.
 galeon (-ion) 12, 37, 39, 40, 55, 81, 86,
 92, 108, 109, 143, 149.
 galeotta 65, 96.
 galeotto VI, 65.
 Gallathā Thomas 6.
 Gallicio Francesco 82, 94.
 Gallinò Zorzi 113.
 Gamberi Camilo 104.
 Gamberi Stefan 104.
 Garzoni Agustín 12.
 Garzoni Andrea di 107.
 Garzoni Vettor 86.
 Gavallā οἰκογ. 59.
 Gavalla Mano 3.
 Gavalla Manolì 76, 77.
 Gavanì Domenioo 64.
 Gavanì Giacomo 64.
 Gavrā Zorzi 63.
 Gavrieli Zuanne 63, 66, 95.
 Gavrilopulo Baseglío 56, 99.
 Gavrilopulo Zuanne 56, 96, 99, 106,
 123.
 gazetta νόμισμα 9, 71, 80, 88, 99, 109,
 127, 149.
 gentilhomeni 38.
 Gerachi Stamati 61.
 Germani Andrea 82, 130.
 Gerola G. 133, 135, 136, 140, 141, 143,
 145.
 Giachin Piero 53.
 Giacomo ser από Κέρκυρα 39.
 Gialinā Nicolò 120.
 Gialinā Zuan 98.
 Gienimatā Andrea 22.
 Gienimatā Vincenzo 22.
 Gieraca ἀκρωτ. Ζακύνθου 122.
 Gieracarri Nicolò 109.
 Gimnacato τοπ. Λασιθίου 11.
 Gioti Piero 5.
 Girapetra βλ. Ἱεράπετρα.
 Giudaioa βλ. Ἰουδαϊκή.
 Giustinian Marcantonio XI, 34, 137.
 giustizier publico 102, 149.
 Gligori Marco 61.
 Gorgogiri Pier 82.
 gottone 100.
 governorator 35, 46, 70, 87, 119, 122, 125,
 128, 149.
 Gradenigo galia 44.
 Gradenigo Mattio 11.
 grana 35, 105.
 Gratiati di, fra 44.
 gravezza 74, 130.
 Greco Andrea 66.
 Greco Tonia 66.
 Grimani Alvise γεν. προβλεπτής Κρή-
 της 95.
 Grimani Francesc 87, 108.
 Grimani Nicolò 40.
 grippe 74.
 Gritti Andrea 10.
 grosso νόμισμα 9, 12, 48, 73.
 Gualina Mathio 112.
 Guardalaco Costantin 125.
 Guardalaco Zorzi Grico 125.
 guardian della sanitā sopra i vas-
 seli 90, 149.
 guardianato 6.
 Guastapenna Baltissera 68.
 Guerino Demetrio 102.

- Hackett John 134.
 Hale J.R. 138.
 Hermona El Cola 28.
 Hill G. 137.
 Hocquet J.-C. 133,145.
 Hvar βλ. Liesena.
- imposta dei vini 108.
 insida φόρος 42,48,52,62,111,149.
 interprete 68,69,87.
 intrada 62,77,97,99,105,149.
 Ioly Zorattini P. XI.
- Joseph tu Aissi 26.
 giudici alli cinque della pace Κρή-
 της 79,149.
- ladri 106.
 Laganā περ.Ζακύνθου 122.
 Lando Ἱερώνυμος καθολικός ἀρχιεπ.
 Κρήτης 32.
 Lando Piero 54.
 Lando Piero φοροεισπράκτορας Χάνδα-
 κα 105.
 Lando Luigi προβλεπτής Κεφαλονιάς
 65.
 laner 103,149.
 Lascari Alessandro 46,128.
 Lascari Demetrio 46,128.
 Lascari Engenio 101,102,128,143.
 Lascari Isachio 46.
 Lascari Θεόδωρος 46.
 Lasithi βλ. Λασύθυ.
 latina, navigar alla - 81,149.
 Lavendena ἐκκλ.Ζακύνθου 20.
 Lazaro Costantin 23.
 Lazaro Giacomo 23.
 Lazaroni Hieronimo 72.
 Lefcaditi Giorgio 126.
 Lefcaditi Zuanne 126.
 Lefcaro Piero 131.
 Lefcaro Zuanne 131.
 Leoncini Geronimo 98.
 Leoncini Nadalin 98.
 Leoncini Piero 98.
- Leondariti Zorzi 115.
 Lepanto βλ.Ναύπακτος.
 Lesina βλ.Liesena.
 Lessi Dimitri 90.
 Levuni Andrea 49.
 Levuni Michiel 82.
 Levuni Nicolò 58.
 Levuni Zorzi 58.
 Levuni Zuanne 49.
 libra 54.
 Libuni Zorzi 117,121.
 Lierò Zegno 63.
 Liesena νησί Δαλματίας 48.
 Ligi Zorzi 28.
 lino βλ.λινάρι.
 Lippamano Zuanne 64.
 Lippari Paulo 79.
 lira 39,61,73,76,79,83,89,92,94,98,
 103,115,129. -piccola 104,109.
 Lissa νησίδα Δαλματίας 48.
 Litino Nicolò 18.
 Litino Teodoro 94.
 Livadi Zorzi 63.
 Livachi Anzolo 63.
 Livachi Nicolò 63.
 livello 10,31,32,51,71,85,86,96,101.
 loggia 72.
 Logotheti Costantino παπάς 50.
 Logotetti Γεώργιος 89.
 Logotetti Michiel 89.
 Lombardo Francesco 75,101.
 Lombardo Michiel 125.
 Lombardo Piero 119.
 Lombardo Todorin 75.
 Loredan Cornelia 79.
 Loredan Daniel 79.
 Lorenzo Zuan Maria 118.
 Lubino Gianni 131.
 Lubino Lec 131.
 Lubino Nicolò 131.
 Lubino Vassili 131.
 Lubugni Manea 45.
 Luca da Sebenico 1.
 Luchissa Pietro 91.
 Inocotenente (-gotenente) 69,87.
 Lusi Dimitri 72,91.
 Lusi Luca 97.
 Lusi Manoli 126.

Lusi Nicolò 126.
Lusi Zorzi 97.

Macario μοναχός 73.
Maorì Basegio 88.
Macrì Παχώμιος βλ. Macrì Paolo.
Maorì Paolo έπίσκ. Ζακύνθου 43,138.
Maderò Demetrio 89.
Maderò Paolo 3.
Madonna dei Miracoli έκκλ. Χάνδακα
72.
magazeno (-nier) 6,49.
Magniati Theodorin 127.
Malachi ούκογ. 138.
Malachi Cristoforo 39.
Malachi Zorzi 39.
Malatesta Hieronimo 87.
Malatesta Pandolfo 87.
Malaxò Dimitri 82.
Malaxò Νικόλαος 82.
Malgaritin βλ. Margaritin.
Malipiero sohirazo 95.
Malipiero Polo 87.
Malipiero Sebastian 87.
Malipiero Zuan Hieronimo 59.
Mallett M. 138.
Malvasia (-sioti) βλ. Μονεμβασία.
Malvisin castel 52.
Mandrac(c)hio τοπ. Κέρκυρας 58,131.
Mandricari Giorgio παπάς 80.
Mandricari Nicola 80,124,145.
Mandricari Stefano 124.
manizzo 33,149.
Marà Manusso 54.
Maran Manusso 53.
Maran Michiel 9.
marangoni 13,67,72,73,119,149.
Marani Mathio 117.
marascalco 88,149.
Marathiti Costantin 28.
Marcello Francesco 35.
Marcello Marco 41.
Marcello Marin 41.
marchetto 71.
marciliana 1,149.
Marcopulo Helena 116.

Marcopulo Tomaso 116.
Margaritin περ. Ήπειρου 38.
Margunio Massimo 77.
Maria σύζ. Andrea από Ναύπλιο 52.
Marin Antonio 124.
Marina περ. Κέρκυρας 39.
marinari 80.
Marini Francesco 107.
Marino J. 140.
Marmara Franchia 2.
Marmara Γυθίνης 2.
Martelao Nicolò 112.
Martelao Piero 106,144.
Marula χ. Χάνδακα 124,145.
marzeri 72,149.
Masarachi Hieronimo 89.
Masarachi Zorzi 89.
Masarachi Zuanne 87.
massaro 16,47,56,74,110,128,149.
Mastichi Zegno 24.
Matti από Κέρκυρα 75.
Mauriano Giovanni 132.
Mauritio Nadal 71.
Maurizi ούκογ. 143.
Maurizi (-ci) Costantin 36,81,92,
94,123,140.
Maurizi (-ci) Manoli 36,37.
Maurizi Michiel 81,92.
Maurizi Zorzi 37.
Maurizi Zuanne 37.
Maurizio Costantin 115.
Mauro Noros scoglio Κέρκυρας 45,84
101.
Mavridi Gianni 35.
Mavriz(z)i Costantin 55,108.
Mazza ούκογ. 137.
Mazza Aron 60.
Mazza Christoforo 54.
Mazza Menahim 36.
Mazza Pierc 54.
Mazzamano Filippo 96.
Mazzamano Francesco 96.
Mazzamano Zorzi 96.
Medici ούκογ. 134.
Medici Piero 5.
Medici Zuanne 5.
Medrinò Cosmo 112.

- Medrinō Gianni 112.
 Megaduca βλ.Lascari.
 Melino Zuanne 82.
 Membo Francesco 69.
 Menego spader 79.
 Mercanti βλ.De Mercanti.
 Meseri Lunardo 21.
 Meseri Manusso 21.
 Meseri Pigi 21.
 Meseri Vettor 122,129,145.
 messeteria 48,116,149.
 Mestre π.Β. Ἰταλίας X,43,62.
 misura - misura 8,11,17,18,19,26,
 72,88,95,122,124,128.
 mesurada 24,39,76,80,95,123,125.
 Metaxā Marcello 47.
 Metaxā Valiano 87.
 Metaxā Zuanne 34.
 Metodio ἐπίσκ. Ἰμβρου 40.
 Mettopulla Isabetta 33.
 mezadī 49,149.
 Mezzavolta Antonio 58.
 Michali ἀπό Κέρκυρα 7.
 Michali ἀπό Senizza 95.
 Michalopulo Manoli 46.
 Michiel Gasparo 86.
 Michiel Geronimo 86.
 miero 54.
 migliara 108.
 migliazo 70.
 militia 89,139.
 Milopotamiti Marco 3.
 Milopotamo περ.Κυθῆρων 58,82.
 Minoto Costantino 77.
 Minot(t) Nicolō 86.
 Minot(t)o Pantaleon 86.
 Minoto Stamatello 77.
 Minot(t)o Zorzi 77,86.
 Minot(t)o Zuan Fantin 86,142.
 Mirabello βλ.Μεραμπέλλου.
 miser τίτλος εὐγένειας 1,2,3,5,9,
 11,12,18,21,26,37,48,50,53,55,
 58,60,68,74,86,95,107,117,122,
 124,131.
 mistato 18.
 mocenigo νόμισμα 5,12,149.
 Mocenigo Alvise 86.
 Mocenigo Bertucci 112.
 Mocenigo Francesco 38.
 Mocenigo Marco 118.
 Mocenigo Marietta 100.
 Mocenigo Matio 119.
 Mocenigo Nicolō 121.
 Mocenigo Roberto 38.
 Mocenigo Zuanne 86.
 Modinō Giacomo 66.
 Mondin Francesco 67.
 Mondin Nicolō 44.
 Mondini Nicolō 100.
 Mondino οἰκογ. 84,123.
 Mondino Francesco 53,122.
 Mondino Nicolō 54,139.
 monitioni 6,80,118,120.
 Monogiani βλ. De Monogiani.
 Monselice π.Β. Ἰταλίας 31.
 Monte de Spillea βλ. Spillea
 Moraiti Crisso 38.
 Moraiti Spiro 38,66.
 Moraiti Stamati 38.
 Moresini Francesco 126.
 Moresini Ventura 126.
 Mormori οἰκογ. 137.
 Mormori Giacomo 88,110,144.
 Mormori Hem(m)manuel 16,23.
 Mormori Manoli 24,53,88.
 Mormori Michiele 24.
 Mormori Nicolō 24.
 Mormori Piero 110.
 Mormori Zorzi 88.
 Mormori Zuanne 16.
 Mormori βλ. καὶ Murmori, Murmuri.
 Mozza οἰκογ. βλ. Mazza.
 moz(z)ada 44,70,119.
 mozeto 86.
 mozzo 20,21,36,53,64,75,102,106,115.
 Muazzo Zanaci 95.
 Muazzo Zorzi 95.
 Mudazzo Marcantonio 81.
 Mudazzo Marco 129.
 Mudazzo Marina 59.
 Mudazzo Vincenzo 129.
 munition βλ.monitioni.
 Murano νηαύ Βενετίας 83.
 murari (-veri) 61,77,127,149.
 Murmori βλ.καὶ Mormori.
 Murmuri Cornelio 28.

- Murmuri Dominico 28.
 Murmuri Marin 98.
 Musachi ἀρχηγός stradiotì Κύπρου 29.
 Musalo Isabetta 130.
 Musalo Mattio 130.
 Mussuro Andrea 96.
 Mussuro Zuan 9.
 Mustatuso Comninò 17.
- Nassin οἶκος. βλ. καὶ Δαναοσῆ
 Nassini Francesco 113.
 Nassini Giovanni 113.
 Nassini Nadal 113.
 Nassini Nicolò 113.
 Nassini Venturin 113.
 Nassino Fiorino 113.
 Nassino Francesco 24.
 Nassino Nicolò 24,30,136.
 Nassino Zorzi 24.
 Nathanail Giovanni 7,31.
 nave 1,39,55,78,82,92,95,115,119,130.
 navetta 12,149.
 naviglio (-lio) 1,30,39-41,45,95,149.
 Neapolitani βλ. Ναύπλιο.
 nebbia sirica 71,149.
 Negro Zaccaria 131.
 Negroponte Ambrosio 26.
 Negroponte Fabritio 26.
 Negroponte Jannutio 26.
 Nichiforo Chiriachi 58.
 Nicolò di Costantinopoli 3.
 Niccolò ἀπό τὴν Κύπρο 126.
 Nicossia βλ. Λευκωσία.
 nobeli 15,70. Βλ. καὶ miser.
 nochiero 107,149.
 nodaria (-daro,-taro) βλ. νοτάριος.
 nodaro ordinario 117.
 nodaria criminal 70,149.
 Nomicò Costantin 121.
 Nomicò Leo 113.
 nontio 106.
 Notarā Teodorin 107.
 Notarā Teodoro 123.
 Notarā Zorzi 107.
- Notarā Zuanne 107,123.
 notaria βλ. nodaria.
 nova imposta 88,100,107,126,143.
 novissimo datio 94,118,150.
- offitio del proprio 131.
 oglio 99,108,120.
 Ongaro βλ. Orese.
 opere 27,47,61,102,123,129.
 ordinanze 96.
 Orese Stamatello 102.
 orzo βλ. κριθάρι.
 ospedale 76.
- Padacataro Margarita 64.
 Padova 41.
 Pachipodi Antonio 48.
 Pachipodi Pietro 48.
 Paga Zuanne 84.
 Pagliura Nicolò 91.
 Pagomeno Georgio παπῆς 5.
 Paidi Theodorin 45,67.
 palatino conte 24,113.
 Palazuollo Piero 68.
 Palazzuolo Agostin 68.
 Palazzo Marino 44.
 Paleologo Assanio 53.
 Paleologo Nicolò 53.
 pallada 52,150.
 Palma π. Ἰταλίας 131.
 panataria 84,150.
 Pandi Andrea 108.
 Panielo Costantin 119.
 Paniperi Arseni 9.
 Pantaleo Nicolò 52.
 Papagianopolo Marco 62.
 Pappaianopulo Nicolò 62.
 Papadopulo τοπ. Ζακύνθου 23.
 Papadopulo Michiel 49.
 Papadopulo Zorzi 110.
 Pappadato Nicolò 110.
 parapetti πυροβολικοῦ 69.
 parcenevole 11,119,150.
 Pardi Paulo 123.
 Pardi Zuanne 123.
 Paritico Stameti 79.

- paron βλ. patron.
 partianevole βλ. paronevole.
 Pasqualigo Zan Paolo 85.
 Pasqualigo Φύλιππος XIII.
 Patelaro Antonio 131.
 Patelato Nicolò 95,130.
 Patelaro Stamati 131.
 Patelaro Zorzi 89,95,114,130.
 paternostrame 83.
 Patrichio Gianulo 67.
 Patriohio Angielin 67.
 Patrichio Antonio 67.
 Patrologo Athanasio 77.
 patron 13,30,52,83,150.
 Paulin Calizza 87.
 Paulin Giorgiei 87.
 Paulino Zorzi 88.
 Paulitino Potho patron 30.
 Pecchis οίκουγ. 28.
 Peochis Fiorenzo 52.
 Pediada castel 65,123.
 Pedosi Athanasi 2.
 pegni 120.
 Peleca Nicolò 76.
 Pellagano Chiareta 120.
 Pellagano Girardo 120.
 Pellagano Pantasilea 120.
 Pellagano Zuanne 120.
 pellami 105,111,150.
 Pellecassi Todorin 104.
 Pellecassi Zorzi 55.
 Pellegrino Domenego 75.
 penese 107,150.
 peot(t)a 53,107,150.
 Perdicari Stamati 68.
 Perdicari Zorzi 68.
 pe(rg)ola 119,150.
 Peristiano Alexandro 3.
 Peristiano Mano 3.
 Perithia χ.Κέρκυρας 59.
 pesador 62,150.
 peso delle azze 63,150.
 pestilentia 48.Βλ. πανούκλα.
 petecohie 9.
 Petretin Agostin 7.
 Petretin Perota 7.
 Petritino scoglio Κέρκυρας 97.
 Petrochiefalì χ.Χάνδακα 129.
 Petropulo Nicolò 22.
 pheudati βλ. φεύδα.
 piazza delle biade Χάνδακα 133.
 Picolo Piero 86.
 Picolo Thomaso 86.
 piezzaria (piezzi) 27, 36, 52,
 64, 76, 84, 92, 93, 104,105,
 116, 130, 150.
 Pilopotti Zorzi 66.
 Pina Jaocomo 66.
 Pini Cesare 89.
 Pisani Prospero 109.
 pistori 68,128,150.
 Pizzoni Zuanne 71.
 Plitachi Zorzi 29.
 Pola π.Δαλαματίας 91.
 Polani Giovanni 108.
 Polesine περ.Β. Γαλάσας 41.
 Polin tu Lariu da San Zuane 25.
 Ponponazo Francesco 50.
 Ponponazo Jacomo 50.
 Ponponazo Zorzi 50.
 popolari 111.
 porporella 114.
 Possidoni βλ. Fassidoni.
 Potamiana οίκουγ. 117.
 Pozzo 49.
 Pragatin Pollo 57.
 Pras(s)us χ.Σητείας 74,141.
 Pratioho Manoli 60.
 Praticho Zorzi 60.
 preda 99.
 Prefti Francesco 73.
 Prefti Zorzi 73.
 prigionieri 107.
 Priotissa φρούριο Χάνδακα 39,123.
 privilegiati 96.
 proto πλοίου 13,150.
 Protopsalti Dimitri 104.
 protostator 46.
 proveditori di Comun 24.
 proveditori del Levante βλ. Προβλε-
 πτής 'Ανατολής.
 proveditori alla Sanità 128.
 provisionato (-one) 49,79,107.
 Psumã Jacomo 25.
 Puiese Nicolò 38.
 Puiese Pasqualin 38.

- Pulachi Michali 84.
 Pullan B. VI,X,XIII,137.
- quadernier 1,52,82,94,106,120,123,
 150.
 Quarantia Criminal 30,150.
 quarta 8,68,150.
 Quartano Demetrio 103,144.
 Quartano Nicolò 8,103,144.
 quatrino 99.
 Querini Francesco 131.
 Querini Giambattista 116.
 Querini Marco 69,116.
 Querini Nicolò 131.
 Querini Thomaso 116.
 Querini Zorzi 116.
- Rachi περ.Κεφαλονιάς 76.
 Rado Giorgio παπάς 111.
 Rados Pietro 122.
 Raftopulo Giacomo 118.
 ragazzi 85,92,150.
 Rarturo Theofilo 78.
 rasonato (ragionato) 1,12,29,47,
 64,65,104,120,150.
 Rasso, Andrea da 100.
 Reali Almorò 90.
 Reali Andrea 90.
 Reali Zuanne 90.
 regallie 6.
 Regina Alessandro 112,115.
 regolatore 99,110,150.
 remeri 61,150.
 Rettimo 31.
 revisore 110,150.
 Ricco Gianni 23.
 Rimondo Zorzi 9.
 Rinari Apostolo 87.
 Robazzuola Antonio 61,77.
 Rodostamo Stamo 107.
 Rodostamo Vido 76,107.
 rolli 80.
 Roma βλ. Da Roma.
 Romanò Anzolo 10.
 Romanò Zuanne 66.
 Romazzuolo Laura 103.
- Romazzuolo Rotter da 103.
 Rossi Vardalacho 81.
 Rosso Luna 80.
 Rosso Michiel 80.
 Rovigo 41.
 ruga maistra Χάνδακα 133.
 Ruma χ.Κρήτης 11.
 Rumana Isabetta 19.
 Rumana Michiel παπάς 19.
 Ruzier Lorenzo 91.
 Ruzier Todorin 91.
- Sabionera τοπ.Χανίων 95.
 Saclichi Marin 60.
 Sacramento Santissimo αδελφότητα
 Χάνδακα 125.
 sacrero 127,150.
 Sacura Janni 18.
 Sacura Zorzi 18.
 Saetta Todorin 75.
 Saglianichi βλ. Zangari Michali.
 Saico Balsamina 43.
 Saico Paolo 43.
 saitia 65,150.
 salami 62.
 Salamiu χ.Κύπρου 25.
 Salgarello Gieronimo 104.
 Salgarello Zanne 104.
 salineri 75.
 Salines περ.Κύπρου 7.
 salvacondotto 2,150.
 salumi 47,48,59,150.
 Samathrachi Stefano miser 61.
 Sandali χ.Σητείας 74,141.
 Sanguinazzo Giacomo 98.
 Sanguinazzo Niccolò 22.
 Sanguinazzo Zorzi 101.
 Sanguinazzo Zuanne 22.
 Sanità offitio 95.
 Sanson Gianmaria 38.
 Sanson Gioanni 38.
 Santa Barbara scuola Χάνδακα 69.
 Santa Croce περ. Vicenza 24.
 Santa Giustina νοσοκομείο Κέρκυρας
 βλ. 'Αγ. 'Ιουστίνια.
 Santa Maria πύλη Λευκωσίας 6.
 Santa Maria Fioliti(ssa) έκκλ. Ζα-

- κύνθου 19,50.
 Santa Maria Lavendena ἐκκλ.Ζακύνθου 20.
 Santa Maria di Miracoli Χάνδακα 10.
 Santa Maria de Vittoria 'Αργοστολίου 44.
 Santa Maria Xerocastellā ἐκκλ.Ζακύνθου 19.
 Santa Maura βλ.Λευκάδα.
 Santa Trinitā all'Argassā ἐκκλ.Ζακύνθου 20.
 Sant'Agostino μοναχού Σούδας 122.
 Santo Dimitri περ.Κυθήρων 58,98.
 San(to) Giorgio ai Grebbani μονή Ζακύνθου 73.
 San(to) Giovanni Battista συνουκία Ζακύνθου 70.
 San(to) Liberal Χάνδακα 19.
 San(to) Nicolō al Chivari scoglio Ζακύνθου 73.
 San(to) Nicolō di forestieri ἐκκλ.Ζακύνθου 20,120.
 San(to) Nicolō de Civita τοπ.Κέρκυρας 84.
 San(to) Piero μονή Χάνδακα 74,75.
 San(to) Salvatore ἐκκλ. Ζακύνθου 19,77.
 Sapsō Francesco 117.
 Sapsō Zuanne 117,121.
 sargente βλ. sergente.
 Saytures χ.Ρεθύμνου 131.
 Scaffa Agostin 65.
 Scandali Paolo 52.
 Scandali Zorzi 52,101.
 scani 47,49,150.
 scapolo 18,20,121,151.
 scaro 11.
 Scarpaio Piero 12.
 Schiavi L.A. 137.
 Schiavina Gio,Giacomo 106.
 Schiavoni VI.
 Schilemargo Nicolō 131.
 Schilemargo Zuanne 131.
 schioppo 45.
 schirazo 12,95,151.
 Scolari Paulo 45.
 Scolari Pietro 45.
 scontro 6,43,64,110,151.
 Scorda Vassili 112.
 Scordan Lionin 126.
 Scordan Nicolō 126.
 Scordan Vassili 126.
 Scordan Zuanne 126.
 Scordili οἶκογ. 121.
 Scordili Manoli 117.
 Scrinzi Giorgilla 63.
 scrittura 110.
 scrivania (-vano) 2,4,6,7,12,47,51,63,65,66,69,80,95,98,109, 112,113,121,123,131,151.
 scuola marinari 80.
 Scuola Santa Barbara Χάνδακα 69.
 Scuteri Marco 79.
 Sebenico π.Δαλματίας 28,30.
 sechio 18,151.
 secretario 29,151.
 Secura Athanasio 83.
 Secura Zorzi 56,57.
 Seguro οἶκογ.123.
 Seguro Dionisio ἀρχιεπ.Ζακύνθου 117.
 Seguro Marin 45,111,115.
 Seguro Vettor 128.
 Selva scoglio Ζάρας 65.
 Semitecolo Anzolo 26,68.
 Semitecolo Beneto 69.
 Semitecolo Hieronimo 26.
 Semo David 36.
 Senizza π.'Αλβανίας 95.
 ser τίτλος εὐγένειας. Βλ.miser.
 sergente 20,38,66,150.
 Serianō Manoli παπάς 13.
 Serigo Ergina 34.
 Serigo Marcantonio 37.
 Servo Dimitri 104.
 Servo Francesco 52.
 Servo Leonino 37,72,104.
 Servo Michiel 104.
 Servo Nicolō 104.
 Servo Zorzi 37,104.
 Sevastō Dimitri 96.
 Sevastō Janni 96.
 Sfacho Nicolō 63.
 Sideri Francois 50.
 Sideri Giana 50.
 Signes χ.Κέρκυρας 59.

- Signolo Angelin 130.
 signori sopra li Napolitani 24.
 Sigo Zorzi 120.
 Simon B. 136.
 sindacato 64,151.
 sindici 70.
 sindici di Levante 106.
 sindici d'Oriente 10.
 Sinuri Antonio 7.
 Sinuri Francesco 7.
 sirica nebbia 71.
 Sirigo Francesco 75.
 Sofia σύζυγος ser Giacomo 39.
 Sofianò Andrea 110.
 Sofianò Zorzi 98.
 soldati 69,97,105.
 soldino 12,39,56,71.
 soldo 9,58,73,76,83,92,109,115,
 129.
 solaro 49,151.
 Solera Francesco 65.
 solicitador 11,151.
 Soliman Marin 40.
 Solomo tu Paraschieuga 25.
 Sencino Marco 127.
 Sopotò 47.
 sopracomito 24,34,68,117,138,151.
 sopragastaldo 108.
 sopramassaro (-masser) 6,43,64,72,
 80,92,104,120,124,151.
 soprastante 11,13,38,82,97,102,
 126,151.
 Soranzo Giacomo γεν.προβλεπτής 55.
 Soria βλ. Συρζα.
 sottocomito 13,151.
 sottoparon 13.
 sottoproto 131,151.
 Soxomeno Januzo 4.
 Spatta Georgio 24.
 spelta 100.
 spezzamonti 77,151.
 spicier 69,151.
 Spiera Andriano 11.
 Spiera Giacomo 11,50,90.
 Spiera Jacomo 16.
 Spillea περ.Κέρκυρας 9,45.
 spina 59,84,99,105.
 Spinelli Andrea 49.
 Spinelli Francesco 49.
 Spinelli Paula 49.
 Spinelli Zuan 49.
 stagni lavorati 9.
 Stai Antonio 29,137.
 Stai Francesco 71.
 Stai Paulo 29, 65,137.
 Stai Zorzi 29.
 Stai Zuanne 29,137.
 Stamini Bernardo 27.
 Stamini Simon 27.
 Standia scoglio Χάνδακα 67,140.
 staro 5,8,11,19,36,39,55,70,99,1
 130,151.
 Statheti Stelio 102.
 Stella Zuan Francesco 29.
 stendardo 127.
 Sto Cambo τοπ.Πεδιάδας Χάνδακα 8
 Sto Chieri τοπ.Ζακύνθου 113.
 stradioti 29,30,43,73,138.
 Strambali Giacomo 65.
 stratia Ζακύνθου 51,70,109,125.
 stratia Κεφαλονίδας 126.
 stratia Κύπρου 29.
 stratia Σητείας 53.
 Straticò Todorin 82.
 Strevlioti Nicolò 119.
 Strevlioti Zorzi 119.
 sulimato 83,151.
 Sumachi Zorzi 131.
 Surian Manoli 68.
 Surian Nicoletta 68.
 Tagier Nico 79.
 tamburini 63,151.
 Tandì Andrea 113.
 Tandì Filippo 113.
 Tandì Francesco 65.
 tansa 24,151.
 Tarabotto Steffan 40.
 Tarocci Giestali Rabi 111.
 taverne 105.
 Tea Eva 137.
 Tenenti A. 135,137,138,143.
 Tenenti B. 133.
 terra bianca 83,151.
 Terraferma βενετική 21,31,41.

- terzaria 6.
 Theofilo candiotto 116.
 Theopefta Pelagia 30.
 Theotocopulo Manusso 46,47,55,83.
 Thomopulo Nicolò 46,47.
 Thomopulo Stamatello 47.
 Tibaldi Alessandro 111.
 Tibaldi Dimitri 111.
 Tibaldi Paulo 111.
 Tibaldi Zorzi 111.
 Tizzon πλοιοκτητες 143.
 Todosso από Κέρκυρα 60.
 tollari 84,151.
 Torelli Guido 122.
 Tornichi Zorzi 73.
 Torno Paulo 48.
 Torta Nicolò 16.
 traghetto 5.
 Trandafilo Ottavian 49,99.
 Travassaro Giona 116.
 Travassaro Pollo 116.
 Treviso π.Β. 'Ιταλίας 41,52.
 Troiani Pasqualin 106.
 Troiani Theodoro 106.
 Tron consiglier 49.
 Tucci Ugo 142.

 Udine π.Β. 'Ιταλίας 74.
 Ugoti βλ. Di Ugoti.
 uomini da spada 114,121.
 Urri Onofrio 77.
 uscida (-ta) φόρος 67,77,97,99,105.

 vallacho 37.
 Vambaccā Stamatī 35.
 Varimazuchi Pasqualin 66.
 Varuc(h)a Bernardin 25.
 Varuc(h)a Costantin 105.
 Varuc(h)a Daniel 25.
 Varuc(h)a Gianni 24.
 Varuc(h)a Giorgio 124.
 Varuc(h)a Marco 25.
 Varuc(h)a Zuan 25.
 Varvessi Stamatī 35.
 Vasconi Gioanne 109.
 Vasconi Giovanni 70.

 Vasconi Zuan 51.
 Vassallo Manea 76.
 vassello 37,74,90,108,151. -grosso
 53.
 Vassilā Antonio 98.
 Vassilā Nicolò 103.
 vena βλ. βρώμη.
 Venetando Francoesco 20.
 Venetiani Bianchi 5,134.
 Veneza Piero 116.
 Vergi οίκου. 143.
 Vergi Andrea 62.
 Vergi Antonio 62.
 Vergi nave 95.
 Vergici Anzolo 123.
 Vergici Zorzi 123.
 Vergici Zuanne 123.
 Vergotti Zorzi 104.
 Viaro Catharina 41.
 Viaro Georgio 41.
 vicecancellaria 64,151.
 vicecolateral 90.
 vicegastaldo 94,151.
 Vicenza 24,30,34,82.
 viceprotopapā 129.
 viceprovveditor 64.
 viceragionato 27,151.
 Vito Condofreo 69.
 Vido Michiel 69.
 Vignali metochio Χάνδακα 22.
 vigne βλ. άμπέλια.
 vino βλ. κρασί.
 viscontato 6.
 vittuaglia 6.
 Vizzamano Alessandro 50.
 Vizzamano Zuan Francesco 50.
 Vlacho Francesco 79.
 Vlacho Zuanne 79.
 Volterra Antonio 106.
 Volterra Marin 106.
 Vonies Jani 10.
 Vranā Honofrio 112.
 Vretō Panagiotti 23.
 Vucinā Manoli 92.
 Vuti χ. Κύπρου 28.

 Xenico Giani 81.

Xerocastellā ἐκκλ.Ζακύνθου 19.

Zaccona Thodaro 12.

Zaccona Zorzi 12.

Zamafti Nicolō 73.

Zangrapho Gioanni 17.

Zancaropolo Antonio 47,76,128.

Zancharopulo Dominico 130.

Zangari Michali 77.

Zara π.Δαλματίας 87,90,91.

zarra 26,151.

Zazallo βλ.Gligori.

Zebbetto Valerio 24.

Zebbetto Zorzi 24.

Zecca 41,42.

zecchino βλ.τσεκύνι.

Zelaiti Todorin 67.

Zen Hergina 63.

Zen Zuan 59,63.

Zeno Ἱερώνυμος ναύαρχος Βενετῶ-
ας 40,138.

Zogia Andrea 16.

Zogia Nicolō 78.

Zogia Zorzi 16,78.

Zoia βλ. Zogia.

Zorzi Nicolō 91.

Zorzi Zuanne 91.

Zuanne ἀπό τήν Κύπρο 20.

Zuco Micali 120.

Zuco Zorzi 120.

Zuco βλ. Strevlioti.

Zzur dunca Petrin 25.